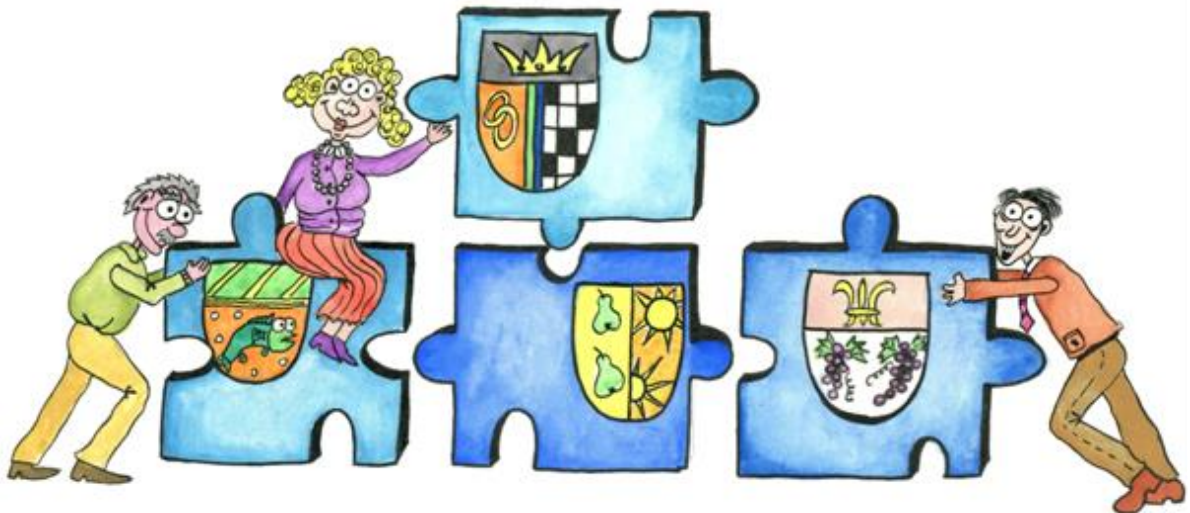
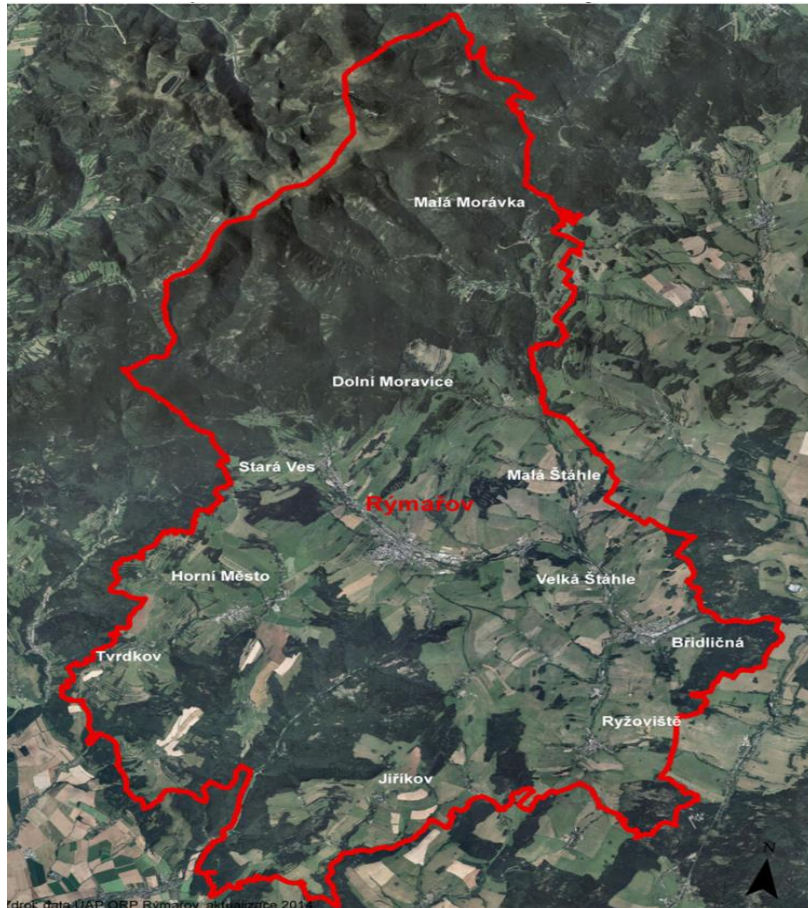

Strategie území správního obvodu ORP
Rýmařov
v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a ne-
zaměstnanost

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

„Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.“

1. Úvod.....	6
1.1. Základní informace o strategii	6
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	7
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	8
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována.....	9
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží.....	9
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty.....	9
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	11
2.1. Profil území správního obvodu.....	11
2.1.1. Identifikace správního obvodu	11
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	13
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	26
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	29
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu.....	30
3. Téma 1.: školství	32
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	32
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	32
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	34
Obecné informace	34
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	63
3.1.4. SWOT analýza školství	66
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	67
3.2. Návrhová část pro oblast školství	68
3.2.1. Struktura návrhové části	68
3.2.2. Problémové oblasti (okruhy)	71
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	74
3.2.4. Indikátory	78
3.3. Pravidla pro řízení strategie.....	81
3.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie.....	81
3.3.2. Systém změn strategie	83
3.3.3. Akční plán	83
3.4. Závěr a postup zpracování.....	86
3.4.1. Shrnutí	86
3.4.2. Popis postupu tvorby strategie	86

3.5.	Přílohy.....	87
3.5.1.	Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4	87
3.5.2.	Seznam zkratk.....	87
4.	Téma 2.: sociální služby	88
4.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	88
4.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	88
4.1.2.	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	89
4.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	97
4.1.4.	SWOT analýza oblasti	102
4.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	103
4.2.	Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	105
4.2.1.	Struktura návrhové části	105
4.2.2.	Problémové oblasti (okruhy).....	108
4.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	109
4.2.4.	Indikátory	112
4.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	114
4.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	114
4.3.2.	Systém změn strategie	116
4.3.3.	Akční plán	116
4.4.	Závěr a postup zpracování.....	116
4.4.1.	Shrnutí	116
4.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	118
4.5.	Přílohy.....	118
4.5.1.	Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	118
4.5.2.	Seznam zkratk.....	121
5.	Téma 3.: odpadové hospodářství	122
5.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	122
5.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	122
5.1.2.	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	124
5.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	156
5.1.4.	SWOT analýza oblasti	160
5.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	161
5.2.	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství.....	163
5.2.1.	Struktura návrhové části	163

5.2.2.	Problémové oblasti (okruhy)	167
5.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech	169
5.2.4.	Indikátory	172
5.3.	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	176
5.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie	176
5.3.2.	System změn strategie	178
5.3.3.	Akční plán	179
5.4.	Závěr a postup zpracování	179
5.4.1.	Shrnutí	179
5.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	180
5.5.	Přílohy	181
5.5.1.	Seznam zkratk	181
6.	Téma 4.: volitelné téma - nezaměstnanost	212
6.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	212
6.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	212
6.1.2.	Popis ve správním obvodu - očekávaný vývoj	216
	Struktura současné ekonomiky území na trhu práce	221
	Další pracovní příležitosti v ORP	228
	Specifické problémy ORP v oblasti podnikání a na trhu práce v území ORP	228
6.1.3.	Popis situace v ekonomice a na trhu práce v ORP	232
6.1.4.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	240
6.1.5.	SWOT analýza oblasti	243
6.1.6.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	246
6.2.	Návrhová část pro oblast volitelného tématu	247
6.2.1.	Struktura návrhové části	247
6.2.2.	Problémové oblasti (okruhy)	251
6.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech	252
6.2.4.	Indikátory	255
6.3.	Pravidla pro řízení strategie	257
6.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie	257
6.3.2.	System změn strategie	260
6.3.3.	Akční plán	260
6.4.	Závěr a postup zpracování	261
6.4.1.	Shrnutí	261
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	262

6.5. Přílohy.....	262
6.5.1. Seznam zkratk.....	262
7. Závěr, kontakty.....	263
8. Seznam příloh	266
8.1. Seznam tabulek a příloh	266
8.2. Seznam grafů	270
8.3. Seznam obrázků.....	270

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tab. 1.1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Rýmařov v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a nezaměstnanost
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a nezaměstnanost)
Řešené území	Správní obvod ORP Rýmařov
	Počet obyvatel správního obvodu: 16 108
	Počet obcí ve správním obvodu: 11
Názvy obcí správního obvodu	Města: Rýmařov, Břidličná
	Obce: Dolní Moravice, Horní Město, Jiříkov, Malá Morávka, Malá Štáhle, Ryžoviště, Tvrdkov, Stará Ves, Velká Štáhle
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Rýmařov
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera)
Rok zpracování strategie	2014 – 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Rýmařov
Forma a datum projednání / schválení	Projednáno na shromáždění starostů dne 18.6.2014 Schváleno na shromáždění starostů dne 28.4.2015 Projednáno / schváleno usnesením DSO dne 28.4.2015
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace..., První schválená aktualizace ze dne
Související legislativa	Zákon o obcích, č. 128/2000 Sb., o obcích
Doba realizace strategie	2015-2024
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP + města Rýmařov, orgán DSO + Sdružení obcí Rýmařovska
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Sdružení obcí Rýmařovska realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Rýmařov a se zapojenými obcemi v rámci SMO ČR.
	Strategie byla zpracována partnerem projektu městem Rýmařov a jeho realizačním týmem. Údaje byly získávány z poskytnutých dat, rozhovory se starosty a pracovníky jednotlivých řešených oblastí na ORP Rýmařov.

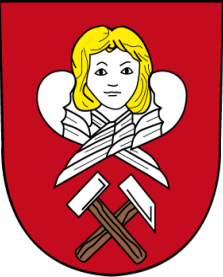

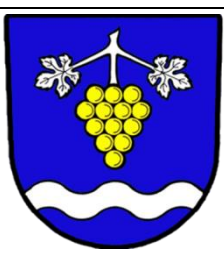
	U jednotlivých subjektů poskytující služby v jednotlivých oblastech.
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní vzdělávání a základní vzdělávání,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma: nezaměstnanost
další komentář podle potřeby	

(Zdroj: vlastní šetření)

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 11 obcí, z toho 2 mají statut města.

Tab. 1.2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Břidličná Počet obyvatel: 3 392 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Dolní Moravice Počet obyvatel: 403 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Horní Město Počet obyvatel: 962 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Jiříkov Počet obyvatel: 308 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Malá Morávka Počet obyvatel: 679 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Malá Štáhle Počet obyvatel: 153 Zapojení do tvorby strategie: ano

	<p>Název obce: Rýmařov</p> <p>Počet obyvatel: 8 560</p> <p>Zapojení do tvorby strategie: ano</p>		<p>Název obce: Ryžoviště</p> <p>Počet obyvatel: 624</p> <p>Zapojení do tvorby strategie: ano</p>
	<p>Název obce: Stará Ves</p> <p>Počet obyvatel: 528</p> <p>Zapojení do tvorby strategie: ano</p>		<p>Název obce: Tvrdkov</p> <p>Počet obyvatel: 221</p> <p>Zapojení do tvorby strategie: ano</p>
	<p>Název obce: Velká Štáhle</p> <p>Počet obyvatel: 350</p> <p>Zapojení do tvorby strategie: ano</p>		

(Zdroj: vlastní šetření)

Většina obcí spolupracuje mezi sebou a také s městem Rýmařov jako pověřenou obcí. V rámci DSO se snaží postupovat tak, aby podpořili rozvoj celého regionu.

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP název realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Rýmařov a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a Rýmařov je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Petr Pecha.

Strategie byla zpracována realizačním týmem partnera města Rýmařov. Složení týmu Petr Pecha - koordinátor projektu, Ing. Nikola Pohanělová - pracovník pro analýzy a strategie, Ing. Iveta Pochylová - asistent, Ing. Ivana Němcová - asistent, Bc. Eva Kopáčková - odborník tematický expert. Jako motivující starostové - Ing. Petr Klouda a Eva Machová.

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. 1.3: Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Politika územního rozvoje České republiky	http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky
2	Plán odpadového hospodářství 9 České republiky na období 2015 – 2024	http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_140506_Plan_odpady/\$FILE/Plan_odpadoveho_hospodarstvi-060514.pdf
	Kraj	
1	Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/upl_0151.html
2	Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009 – 2020	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/rozvoj_kraje/srk_2009_2020.pdf
3	Plán odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje	http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/cz/temata/koncepce/plan-odpadoveho-hospodarstvi-moravskoslezskeho-kraje-11/
4	Marketingová strategie rozvoje cestovního ruchu v Moravskoslezském kraji pro léta 2009-2013	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/cz/marketingova-strategie-rozvoje-cestovniho-ruchu-v-moravskoslezskem-kraji-pro-leta-2009-2013-16832/

	Mikroregiony, města a obce	
1	Strategie mikroregionu Rýmařovsko	http://mas.rymarovsko.cz/uzemni-strategie
2	Strategický plán LEADER Rýmařovsko dle pravidel Programu rozvoje venkova na období 2007 – 2013	http://mas.rymarovsko.cz/uzemni-strategie
3	MALEBNÉ PODHŮŘÍ JESENÍKŮ RÝMAŘOVSKO o.p.s. ŘÍJEN 2004	http://mas.rymarovsko.cz/uzemni-strategie
4	Integrovaný dokument města Rýmařov	http://www.rymarov.cz/id/
5	Komunitní plán rozvoje sociálních služeb města Rýmařova do roku 2011	http://www.rymarov.cz/socialni-sluzby/2984-komunitni-plan

(Zdroj: vlastní šetření, MSK, www.mas.rymarovsko.cz)

Obce v ORP Rýmařov se vždy snaží připravovat své strategie v obcích a městech na každé plánovací období, připravují také strategii pro DSO a všechny záměry konzultují a hledají možnost také společných projektů, které posilují meziobecní spolupráci.

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

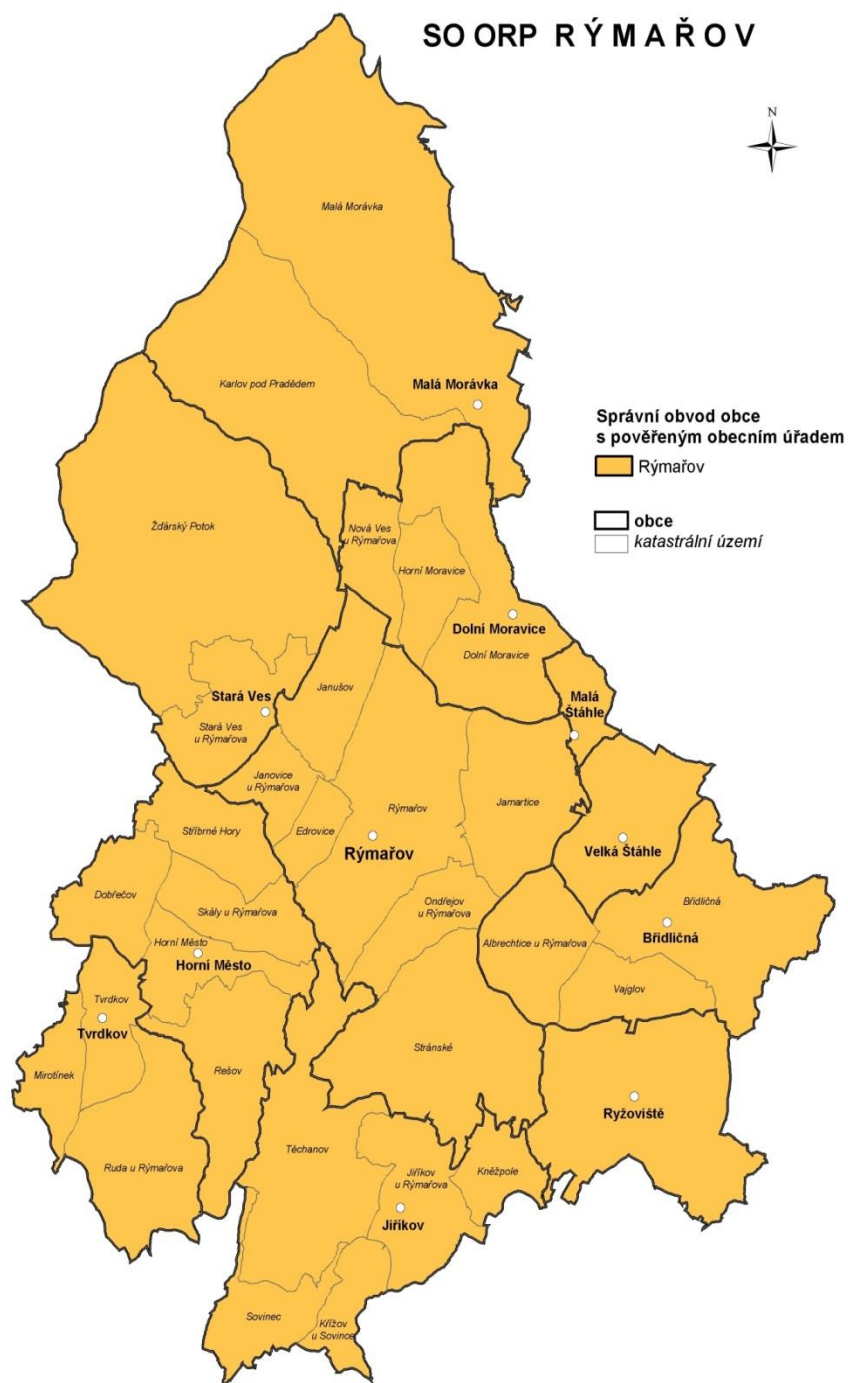
Poloha a základní geografická a administrativní charakteristika území

Rýmařovsko je regionem rozkládajícím se v jedné z turisticky nejatraktivnějších oblastí Jeseníků a jeho součástí je nejvyšší hora Moravy - Praděd.

Region je součástí Moravskoslezského kraje, na rozloze 368 km² žije 16 180 obyvatel (k 31. 12. 2013). Hustota tedy činí jen cca 49,8 obyvatel na km².

Až třetina území mikroregionu Rýmařovsko leží v Chráněné krajinné oblasti Jeseníky a jeho předností je pestrá a bohatá krajina. Významná část mikroregionu je rovněž pokryta zalesněnými plochami (cca 50% území). Charakter krajiny zajišťují pro danou zeměpisnou šířku dobré sněhové podmínky, vytváří významný potenciál pro další rozvoj cestovního ruchu, zejména rekreace celoročního charakteru a zimních sportů.

Obrázek č. 2.1: Administrativní členění správního obvodu

(Zdroj: ÚAP ORP Rýmařov)

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

ORP Rýmařov pokrývá území 11 obcí a žije zde více než 16 tisíc obyvatel, potýkáme se s ubýváním počtu obyvatel, kdy hlavním důvodem je migrace mladých obyvatel za prací.

Největšími podle počtu obyvatel jsou města Rýmařov (8691 obyvatel) a Břidličná (3515 obyvatel). Tato města jsou rovněž místními spádovými centry z pohledu pracovních příležitostí, možností vzdělávání, zdravotních a sociálních služeb nebo volnočasových aktivit. Ve všech ostatních obcích potom žije méně než 1000 obyvatel.

Počet obyvatel v obcích ovlivňuje například rozsah poskytovaných služeb, počet podnikatelských subjektů a pracovních příležitostí, přesto je možné konstatovat, že jednotlivé obce řeší podobné problémy a jedná se o vyvážený mikroregion.

Počet obyvatel žijících na území mikroregionu v „produktivní“ věkové kategorii 15-64 let zhruba 11 tisíc. Naopak nízký je počet obyvatel v kategorii 0-14 let, což jsou čísla jen okolo 2 tisíců.

Průměrný věk za jednotlivé roky nenápadně narůstá. K roku 2012 je hodnota průměrného věku za ORP Rýmařov 40,21. Interpretace je zřejmá – stárnutí populace žijící v regionu a snižování porodnosti vede k přesunu obyvatel z kategorie do 15 let do kategorie produktivního a poproduktivního věku.

Tab. 2.1: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	11	11	11	11	11	11	11	11
Počet částí obcí	33	33	33	33	33	33	33	33
Počet katastrálních území	33	33	33	33	33	33	33	33
Počet obcí se statutem města	2	2	2	2	2	2	2	2
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	33 226	33 229	33 229	33 229	33 229	33 232	33 234	33 234
zemědělská půda	14 474	14 465	14 459	14 451	14 430	14 402	14 397	14 397
lesní pozemky	16 750	16 763	16 769	16 773	16 829	16 885	16 895	16 981
zastavěné plochy	275	274	269	269	267	267	266	266
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	51	50	50	50	50	50	49	49

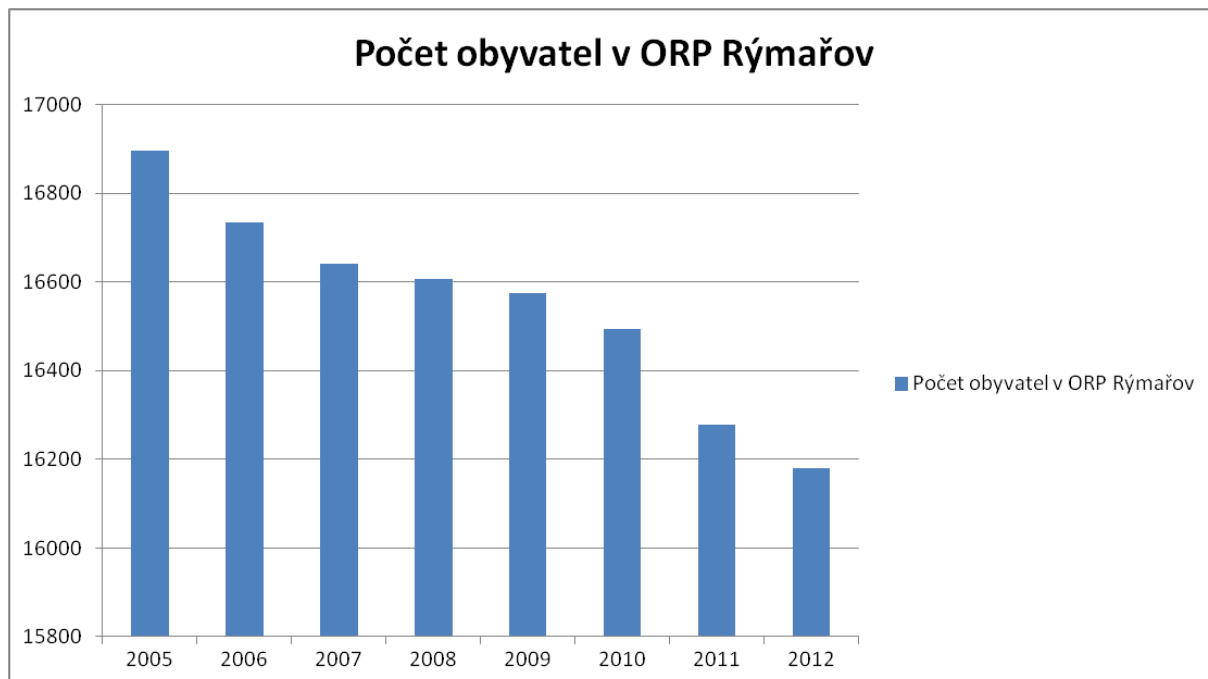
(Zdroj: ČSÚ)

Tab. 2.2: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel celkem		16896	16735	16641	16606	16576	16495	16278	16180
v tom:	muži	8380	8308	8263	8230	8225	8207	8096	8042
	ženy	8516	8427	8378	8376	8351	8288	8182	8138
Věkové skupiny									
v tom ve věku:	0 - 14	2521	2394	2319	2291	2260	2247	2259	2268
	15 - 64	12322	12235	12144	12049	11994	11871	11525	11282
	65 +	2053	2106	2178	2266	2322	2377	2494	2630
Průměrný věk (celkem)			39,64	40,06	40,41	40,66	41	41,37	41,66
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		81,43	87,97	93,91	98,91	102,74	105,78	110,40	115,96
Muži									
v tom ve věku:	0 - 14	1316	1260	1228	1223	1201	1198	1191	1197
	15 - 64	6267	6231	6190	6120	6110	6062	5906	5772
	65 +	797	817	845	887	914	947	999	1073
Průměrný věk			38,22	38,64	38,96	39,25	39,6	39,93	40,21
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		60,56	64,84	68,81	72,52	76,10	79,05	83,87	89,64
Ženy									
v tom ve věku:	0 - 14	1205	1134	1091	1068	1059	1049	1068	1071
	15 - 64	5556	5459	5377	5308	5219	5102	4898	4812
	65 +	12322	12235	12144	12049	11994	11871	11525	11282
Průměrný věk			41,04	41,46	41,84	42,05	42,4	42,8	43,08
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		104,23	113,66	122,18	129,11	132,95	136,32	139,98	145,37
celková		-6,25	-9,57	-5,64	-2,11	-1,81	-4,89	-3,74	-6,04
přirozená		1,12	-1,66	0,18	1,81	0,36	-2,42	-1,72	-3,52
stěhováním (mechanická)		-7,37	-7,91	-5,81	-3,92	-2,17	-2,48	-2,02	-2,53

(Zdroj: ČSÚ)

Graf č. 2.1 : Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

(Zdroj: vlastní šetření)

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Ve 3 obcích se nenachází žádné školské zařízení, v 1 obci je jen MŠ. Celkový počet škol je 8 ZŠ z toho 1 ZŠ, která je zřizována KÚ Ostrava a celkový počet MŠ je 11. V ORP Rýmařov občané postrádají jesle a střední školy. Středních škol je zde málo a žáci tak za vzděláním dojíždí.

Základní zařízení patřící do kultury a sportu (kulturní dům, knihovna, hřiště, tělocvična) mají zastoupení téměř v každé obci. Další volnočasová infrastruktura (zimní stadion, SVČ, divadlo) se nachází převážně ve městech Břidličná a Rýmařov.

V ORP Rýmařov se nachází jen základní a nejdůležitější zdravotnická zařízení. Občané dojíždí ke svým obvodním lékařům mimo své bydliště, k zubařům dokonce i mimo ORP. V ORP Rýmařov chybí dostatečný počet zubařů, je špatné časové pokrytí zubní pohotovosti a není nepokrytá celodenní pohotovost chirurgická. Nejbližší FN je dostupná 60 km a to v Olomouci a 90 km FN v Ostravě.

V ORP Rýmařov se nachází Podhorská nemocnice a.s., která je členem skupiny AGEL. Odborný léčebný ústav se jmenuje Domov odpočinku ve stáří v Dolní Moravici, a jeho hlavní předmět působení je domov seniorů, je zařazen v kategorii domov důchodců.

Tab. 2.3: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení
Počet obcí s MŠ	8	73
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	5	45
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	2	18
Počet středních škol:		
-obory gymnázií	1	9
-obory středních odborných škol a praktických škol	2	18
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	2	18
Počet základních uměleckých škol	1	9
Počet konzervatoří	0	0
Počet jazykových škol	0	0
Počet vyšších odborných škol	0	0
Počet vysokých škol	0	0

(Zdroj: ČSÚ)

Tab. 2.4: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení
Veřejná knihovna vč. Poboček	12	109
Stálá kina	1	9
Divadlo	1	9
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	3	27
Galerie (vč. poboček a výstavních sání)	2	18
Kulturní zařízení ostatní	11	100
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	1	9
Koupaliště a bazény	1	9
-z toho kryté	1	9
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	23	209
Tělocvičny (vč. školních)	14	127
Stadiony otevřené	4	36
Stadiony kryté	0	0
Zimní stadiony kryté i otevřené	1	9
Ostatní zařízení pro tělo-výchovu (s provozovatelem nebo správcem)	18	163

(Zdroj: ČSÚ)

Tab. 2.5: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení
Sdružená ambulantní zařízení	0	0
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	0	0
Ambulantní zařízení	0	0
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	1	9
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	7	63
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	3	27
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	6	54
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	2	18
Zařízení lékárenské péče	4	36
Nemocnice	1	9
Odborné léčebné ústavy	1	9
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	1	9
Ostatní lůžková zařízení	0	0

(Zdroj: ČSÚ)

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Ekonomiku mikroregionu pozitivně ovlivňuje na jedné straně turisticky zajímavá oblast Hrubého Jeseníku s infrastrukturou a službami a využívání místních přírodních zdrojů. Na druhé straně je tento region pro další rozvoj ekonomiky negativně ovlivněn špatnou dopravní obslužností a dostupností.

Co se týče nezaměstnanosti, jsou mezi jednotlivými obcemi značné rozdíly (od 12% v Rýmařově-43,3 %v Jiříkově – míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2011).

Příležitostí pro podnikatelskou sféru je levná pracovní síla, obnovení zájmu podniků o spolupráci se školami na rozvoji učebních oborů. Firma AL Invest Břidličná spolupracuje se střední školou v Rýmařově, kde jsou nosné učební obory postaveny na profesi hutník a valciř. Rozvoj turistického ruchu

podporují učební obory gastronomie a hotelnictví, rekondační masér, wellness a lázeňství a outdoor cestovní ruch. Naproti tomu se s velkými problémy potýká podniky textilního průmyslu s dlouholetou tradicí (Hedva), hlavně z důvodu konkurence levného zboží z Asie.

Zemědělství se orientuje v převážné míře na chov skotu, k čemuž využívá rozlehlé pastevní areály této podhorské oblasti. Kromě samotné zemědělské výroby plní zemědělské subjekty i druhou důležitou funkci a tou je péče o krajinu. V zemědělství scházejí blízké zpracovatelské kapacity a produkce místních specialit.

Průmysl je zde postaven na zpracovávání surovin, jako je dřevo. Významným stavebním podnikem využívajícím dřevo jako surovinu jsou RD Rýmařov. Ve zde tradičním hutním průmyslu pokračuje firma AL Invest Břidličná.

Vzhledem k tomu, že Rýmařovsko patří mezi hospodářsky slabé regiony, je tento region předurčen především pro rozvoj turistického ruchu. Tyto předpoklady se mohou opírat především o charakter krajiny, která vytváří potenciál k celoroční rekreaci a značná část území je součástí Chráněné krajinné oblasti Jeseníky s velice pestrou a zachovalou přírodou. Na tuto skutečnost může navázat především rozvoj služeb a drobného podnikání.

Tab. 2.6: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		7252	4030	3222	
v tom:	zaměstnaní	6040	3474	2566	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	4641	2515	2126
		zaměstnavatelé	230	168	62
		pracující na vlastní účet	785	599	186
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	276	147	129
		ženy na mateřské dovolené	106	0	106
nezaměstnaní		1212	556	656	
Ekonomicky neaktivní celkem		7465	3190	4275	
z toho	nepracující důchodci	3844	1483	2361	
	žáci, studenti, učni	2234	1137	1097	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		783	443	340	

(Zdroj: ČSÚ)

Tab. 2.7: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			3 624
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		2 476
	v tom	v rámci obce	1 024
		do jiné obce okresu	983
		do jiného okresu kraje	59
		do jiného kraje	353
		do zahraničí	57
	vyjíždějící do škol		1 148
	v tom	v rámci obce	394
mimo obec		754	

(Zdroj: ČSÚ)

Tab. 2.8: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu			Hospodařící domácnosti	
Hospodařící domácnosti celkem			7 269	
v tom:	tvořené 1 rodinou		4 189	
	v tom	úplné	bez závislých dětí	2 141
			se závislými dětmi	2 048
		neúplné	bez závislých dětí	384
			se závislými dětmi	607
	tvořené 2 a více rodinami		991	
	domácnosti jednotlivců		1 992	
	vícečlenné nerodinné domácnosti		97	

(Zdroj: ČSÚ)

Tab. 2.9: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	1695	1580	1367	1227	978	924	1366	1465	1334	*
z toho (%):	362	369	354	345	314	295	270	272	220	*
občané se zdravotním postižením	21	23	26	28	32	32	20	19	16	*
z toho (%):	136	134	86	69	47	42	73	70	69	*
absolventi	8	8	6	6	5	5	5	5	5	*
z toho (%):	781	838	681	595	510	387	382	547	559	*
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	46	53	50	48	52	42	28	37	42	*
Volná pracovní místa	*	*	22	42	65	27	22	10	13	*
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	*	*	62,1	29,2	15	34,2	62,1	146,5	102,6	*
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	*	*	14,09	12,73	10,29	9,82	15,06	15,83	14,40	*

(Zdroj: ČSÚ)

* Data se nám nepodařilo vyhledat; míra nezaměstnanosti je počítána na počet ekonomicky aktivních podle SLDB k 1. 3. 2001

Tab. 2.10: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	5 584	5 774	5 705	5 730	5 804	5 933	6 105	8 094	8 217	8 097
fyzické osoby celkem	2 226	2 307	2 261	2 268	2 300	2 360	2 565	2 609	2 655	2 606
z toho zemědělství podnikatelé		0	56	56	60	60	62	60	64	61
vyjádření v %		0	2	2	3	3	2	2	2	2
právnícké osoby celkem	3 194	3 287	3 206	3 217	3 248	3 317	3 268	3 290	3 338	3 299
z toho obchodní společnosti	164	180	182	189	196	196	210	210	213	217
vyjádření v %	5	5	6	6	6	6	6	6	6	7
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybníkářství	*	*	*	*	*	*	*	243	265	274
průmysl celkem	*	*	*	*	*	*	*	470	467	457
Stavebnictví	*	*	*	*	*	*	*	596	619	609
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	*	*	*	*	*	*	*	616	596	574

(Zdroj: ČSÚ)

* Data se nám nepodařilo vyhledat

Počet ekonomických subjektů v území se nemění ve velkém poměru v závislosti na vnějších vlivech.

D. Doprava

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

1. Silniční doprava

Základní komunikační kostru Rýmařovska tvoří úsek silnice I. třídy a poměrně hustá síť silnic II. a III. třídy, chybí zde komunikace evropského významu. Zbývající část je tvořena komunikacemi nižších tříd a místními účelovými komunikacemi. Hustota silniční sítě a kvalita silnic nižších tříd je nízká, což je dáno charakterem horské a podhorské krajiny, ve které se Rýmařovsko nachází. Z tohoto důvodu odlehlejší oblasti mikroregionu vykazují poměrně nízkou úroveň dopravní obslužnosti.

Nejvýznamnější silnice I. třídy je silnice I/11:

I/11 – nejdůležitější silnice, která propojuje region Ostravska, respektive Opavska, se Šumperskem a východními Čechami. Do regionu Rýmařovska vstupuje u obce Václavov u Bruntálu, prochází Malou Štáhlí, Rýmařovem, Janovicemi a dále překonává hřeben Hrubého Jeseníku přes sedlo Skřítek. Silnice není vysokokapacitní, její technický stav je dobrý.

2. Železniční doprava

Mikroregionem prochází několik železničních tratí, z nichž jedna je nadregionálního významu. Jedná se o tyto tratě:

č. 310 Olomouc – Opava východ: trať má charakter nadregionálního významu, přestože dosud není elektrifikovaná. Trať zasahuje do území mikroregionu na jeho jihovýchodním okraji a prochází obcemi Lomnice a Dětřichov nad Bystřicí. Ve Valšově (mimo území mikroregionu) se z ní odděluje trať č. 311.

č. 311 Valšov – Rýmařov: železniční trať lokálního významu procházející největšími obcemi mikroregionu – Břidličnou a Rýmařovem. Je využívána jak pro osobní, tak i nákladní dopravu.

č. 312 Bruntál – Malá Morávka: železniční trať lokálního významu. Tato trať se nedá považovat za komunikaci zajišťující dopravní obslužnost mikroregionu, protože je využívána náhodně, podle konaných akcí v obci Malá Morávka Rýmařovsko je také charakteristické poměrně hustou sítí cyklostezek, čemuž napomáhá i horský, případně podhorský charakter terénu a nízká hustota provozu na silničních komunikacích nižších tříd. Cykloturisté si mohou zvolit cyklotrasy od méně náročných v oblasti Nízkého Jeseníku až po náročné v Hrubém Jeseníku.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Na území ORP Rýmařov nedochází v současné době k žádné těžbě nerostných surovin i když v minulosti se zde vyskytovaly doly na stříbro, barevné kovy a také železnou rudu.

Ekonomiku mikroregionu pozitivně ovlivňuje na jedné straně turisticky zajímavá oblast Hrubého Jeseníku s vyspělou infrastrukturou a službami a využívání místních přírodních zdrojů - je zde zalesněno asi 50 % území. Zemědělství se orientuje v převážné míře na extenzivní chov skotu s produkcí masa a plemenného materiálu, k čemuž využívá rozlehlé pastevní areály této podhorské oblasti. Kromě samotné zemědělské výroby plní zemědělské subjekty i druhou důležitou funkci a tou je péče o krajinu. Průmysl je postaven na zpracovávání především tradiční suroviny, kterou je dřevo. Významným stavebním podnikem využívajícím dřevo jako surovinu jsou Rodinné domky Rýmařov. Ve zde tradičním hutním průmyslu pokračuje firma AL Invest Břidličná zpracovávající hliník a hlavním výstupem je alobal.

Na druhé straně je ORP Rýmařov pro další rozvoj ekonomiky negativně ovlivněn špatnou dopravní obslužností a dostupností bodovými závadami na komunikacích a jejich nízkou prostupností. Pomalý rozvoj firem je také ovlivněn nedostatečnou kvalifikační strukturou pracovníků. V zemědělství scházejí blízké zpracovatelské kapacity a produkce místních specialit.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

OVZDUŠÍ

Území mikroregionu, patří v rámci České republiky mezi regiony s nejčistším ovzduším. V rámci rozptylového modelu Českého hydrometeorologického ústavu zde nejsou překračovány imisní limity pro ochranu zdraví lidí.

Jsou zde však (stejně jako na většině území České republiky) překračovány imisní limity pro ochranu vegetace u troposférického ozónu. Největší množství znečišťujících látek pochází z lokálních to-

peništ – domácností, které spalují uhlí ve starších typech kotlů, případně jiná paliva (v nejhorším případě odpady).

Ačkoliv celoročně jsou imisní limity dodržovány, při špatné rozptylové situaci mohou být krátkodobě překračovány. Ke zlepšení situace může přispět např. modernizace spalovacích zařízení (nízkoemisní kotle) či snížení spotřeby tepla v objektech (zateplení apod.).

VODA

Na Rýmařovsku se díky jeho poloze nachází pramenné oblasti několika menších toků, které území poté záhy opouštějí. Největší místní řekou je Moravice, která pramení v NPR Praděd. Dalšími významnějšími toky jsou Oslava, která odvádí vodu z jižní části území do řeky Moravy, Huntava s Rešovskými vodopády pramenící ve Skalském rašeliništi nebo Podolský potok protékající Rýmařovem. Dle ukazatelů jakosti vody BSK-5 a CHSK 5 je voda v řekách Moravici a Oslavě neznečištěná až mírně znečištěná (v místech, kde opouštějí území mikroregionu).

CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ NA ÚZEMÍ MIKROREGIONU

Na území mikroregionu je díky jeho odlehlosti a vysokým polohám zachován rozmanitý a z přírodního hlediska zachovalý ráz krajiny. Z těchto důvodů zde zasahuje CHKO Jeseníky, nacházejí se zde přírodní parky Sovinecko a je zde také celá řada maloplošných chráněných území – chráněné jako národní přírodní rezervace, přírodní rezervace a přírodní památka nebo jako lokalita soustavy Natura 2000.

CHKO Jeseníky

Chráněná krajinná oblast Jeseníky byla vyhlášena v roce 1969 na rozloze 740 km². Nejvyšším bodem je vrchol Pradědu s nadmořskou výškou 1492 m. n. m. Území je z 80% pokryto lesy, převážně druhotnými smrčiny nebo bučinami s mozaikovitě zachovalými zbytky přírodních lesů. Nejcennější území chráněné krajinné oblasti jsou chráněna ve 4 národních přírodních rezervacích (Praděd, Šerák - Keprník, Rejvíz, Rašeliniště Skřítek), 18 přírodních rezervacích a 6 přírodních památkách. Jejím posláním je předat krajinu a přírodní dědictví v co nejzachovalejším stavu dalším generacím. Chráněná krajinná oblast se nachází na severním okraji Moravy a české části Slezska na pomezí Moravskoslezského a Olomouckého kraje na území okresů Bruntál, Jeseník a Šumperk. Na území CHKO se nachází přibližně 30% plochy mikroregionu.

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Ve většině obcí je vybudována veřejná vodovodní síť, v několika obcích však nejsou na vodovodní řad napojeny všechny objekty. V obcích, respektive částech obcí, kde vodovodní síť vybudována není, je pitná voda zajištěna čerpáním z lokálních zdrojů, především studní. Některé obce a jejich částí nemá vybudovanou kanalizaci, v některých obcích je kanalizace pouze částečná a to hlavně pro svod dešťové vody. Obyvatelé velké části obcí používají k odstraňování odpadních vod žumpu či septik. ČOV v Rýmařově vyžadují pro dosažení požadované úrovně čištění modernizaci.

Zásobování plynem je zabezpečeno společností Severomoravská plynárenská a.s. (člen RWE), všechny obce však zásobovány zemním plynem nejsou, zejména obce na západním okraji mikroregionu. Zásobování elektrickou energií je dostatečné, mikroregionem prochází elektrické vedení 110kV. Zásobování obyvatel a terciální sféry v Rýmařově teplem soustavou CZT je zajišťováno společností Teplo Rýmařov s.r.o. Vybavenost obcí čistíčkami odpadních vod není zcela optimální, přestože je jejich budování v tomto regionu nanejvýš vhodné, protože odpadní vody jsou sváděny do místních vodních toků, které napájejí vodní dílo Slezská Harta a vodárenský zdroj Kružberk.

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

V ORP Rýmařov existují pro rozvoj turistického ruchu velmi dobré podmínky vzhledem k horským oblastem Jeseníků. Charakter krajiny poskytuje v každém ročním období mimořádné podmínky pro turistiku a rekreaci. V zimě nabízí ideální sněhové podmínky s nejdelší dobou lyžování v České republice. Většina aktivit v turistickém ruchu je situována do oblasti Hrubého Jeseníku. V současné době byla rozšířena nabídka pro zimní rekreaci výstavbou nových sedačkových lanovek, doplnění i další infrastruktury v cestovním ruchu – rozhledna v Dolní Moravici apod. Regionem prochází mnoho pěších tras, cyklotras a v zimním období upravovaných běžkařských tras. Turistům jsou k dispozici cyklobusy a skibusy. Slabší stránkou je vybavení dalšími službami a zařízeními pro turistický ruch. Na území ORP Rýmařov se nachází celá řada historických a kulturních památek, mezi nejznámější patří středověký hrad Sovinec. Ten nabízí jedinečnou prohlídku a také bohatý kulturně společenský program o každém víkendu během sezóny.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

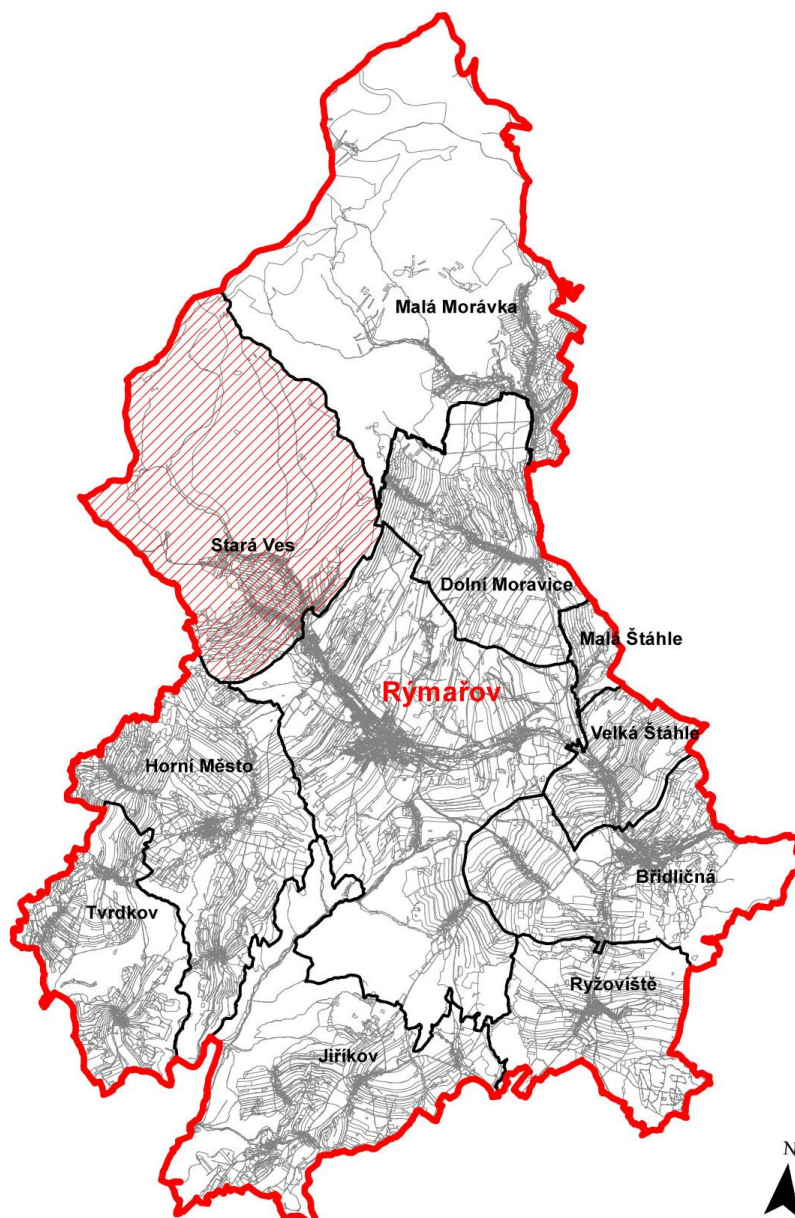
Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. 2.11: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	10	91	Obce mají platné územní plány a připravují se na jejich aktualizaci, kterou musí provést do roku 2020.
Počet obcí s plánem v přípravě	1	9	Obec měla problémy se schvalováním územního plánu a tento stav přetrvává.
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	11	11	Obce na období let 2007-2013 mají zpracovaný strategický plán a v tomto roce připravují jeho aktualizaci pro období 2014-2020.

(Zdroj: vlastní šetření)

Obrázek č. 2.2 Mapa obcí ORP Rýmařov s územním plánem

(Zdroj: ÚAP ORP Rýmařov)

Priority územního plánování kraje jsou stanoveny k dosažení vyváženého vztahu územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území. Formulují požadavky na udržitelný rozvoj území vyjádřené v Politice územního rozvoje České republiky v souladu s charakterem území kraje a místními podmínkami (struktura osídlení, přírodní a hospodářské podmínky) tak, aby byly uspokojeny potřeby současné generace, a přitom nebyly ohroženy podmínky života generací budoucích.

V některých obcích regionu je třeba dopracovat územní plány či jejich změny. V ORP Rýmařov proběhlo rovněž zpracování územně analytických podkladů. Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje – http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/upl_0151.html Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity území – a to následující: podmínky Chráněné krajinné oblasti Jeseníky, další přírodní rezervace na území, oblast Natura 2000, vyhlášená záplavová území, vyhlášené památkové rezervace.

Chráněná území

Mezi velkoplošné zvláště chráněné oblasti patří národní parky a chráněné krajinné oblasti. Po vstupu České republiky do EU přibyla také NATURA 2000 – soustava chráněných území, vytvořená na základě jednotných principů na území států EU. Spadají do ní ptačí oblasti a evropsky významné lokality.

Mezi maloplošná zvláště chráněná území (MZCHÚ) se řadí národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky. CHKO Jeseníky – chráněná krajina. Rozloha celkem 74 000 ha, přibližně třetina leží v kraji Moravskoslezském (ORP Bruntál, Krnov a Rýmařov), větší část pak v kraji Olomouckém (SO ORP Jeseník a Šumperk). V řešeném území SO ORP Rýmařov zasahuje obce Stará Ves, Malá Morávka, Dolní Moravice, Rýmařov a Horní Město.

Ptačí oblast Jeseníky – předmětem ochrany je populace jeřábka lesního, chřástala polního a jejich biotopy. Celková rozloha 52 204,56 ha. Rozkládá se v kraji Moravskoslezském (SO ORP Bruntál, Krnov, Rýmařov) a v kraji Olomouckém (ORP Jeseník a Šumperk). V SO ORP Rýmařov se rozkládá v obcích Stará Ves, Malá Morávka, Dolní Moravice, Rýmařov a Horní Město.

Záplavová území

Na území SO ORP Rýmařov zasahuje záplavové území Q100 Černého potoka, Podolského potoka a Moravice. Záplavové území Q100 Černého potoka zasahuje do území obce Malá Morávka. Záplavové území Q100 Podolského potoka zasahuje do území obcí Velká Štáhle a Rýmařov. Záplavové území Moravice zasahuje do území obcí Břidličná, Dolní Moravice, Malá Morávka, Malá Štáhle, Rýmařov a Velká Štáhle.

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. 2.12: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Město Rýmařov, Břidličná	2	Rýmařov je historickým a také spádovým místem pro území, město Břidličná má velký podíl na zaměstnanosti ve firmě AL Invest Břidličná.
Obec Horní Město, Malá Morávka	2	Obec Horní Město za poslední roky investovalo jak do vlastní infrastruktury, tak do podpory cestovního ruchu pro letní období. Obec Malá Morávka má největší ubytovací kapacitu a největší počet vleků a sedačkových lanovek v Jeseníkách pro zimní rekreaci.
Ostatní obce SO	7	Ostatní obce se snaží podporovat cestovní ruch a řešit nezaměstnanost jak samostatně tak ve společných projektech SOR a MAS.
Kraj Moravskoslezský	1	Oprava komunikací II. A III. Třídy, podpora cestovního ruchu, zřizování školských zařízení, dozor nad územním plánováním obcí
Stát	1	Legislativní vlivy na všechny oblasti života
Státní instituce – ministerstva a fondy	14	Administrace finančních prostředků z fondů EU
Mikroregion Rýmařovsko	1	Sdružení obcí Rýmařovska - koordinace spolupráce mezi obcemi a společné projekty pro rozvoj regionu
MAS Rýmařovsko	1	RÝMAŘOVSKO, o.p.s. uplatňování a využití metody LEADER pro rozvoj regionu ve spolupráci s podnikatelskými subjekty.
Významný zaměstnavatel	4	Rodinné domy s.r.o. Rýmařov, AL Invest a.s. Břidličná, Strojírna Stelon s.r.o. Velká Štáhle, Styrotrade s.r.o. Rýmařov, jsou stabilními firmami na trhu práce.
Škola	3	Základní škola Rýmařov jedna ze škol, do které docházejí žáci na 2. stupeň z okolních obcí. Gymnázium a SŠ Rýmařov umožňující postup za vyšším vzděláním. SŠ Prima Rýmařov – soukromá střední škola zaměřená na cestovní ruch, masérství, lázeňství a wellness.
Jiné		Kulturní, sportovní a společenská sdružení – SDH v obcích, TJ v obcích, Divadelní soubor MAHEN, Divadelní soubor Pradivadlo, OS Stránské, TJ Ski RD Rýmařov, Diakonie ČCE, Sdružení pro podporu lidí s mentálním postižením o.s., Klub biatlonů Břidličná, Klub českých turistů

(Zdroj: vlastní šetření)

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tab. 2.13: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. Pestrá a relativně zachovalá krajina	1. Poloha mimo hlavní obchodní a dopravní tahy mezinárodního a národního významu
2. Široké spektrum malých firem a s tím spojená nezávislost na jednom hlavním zaměstnavateli, existence průmyslové zóny	2. Vysoká a stále rostoucí nezaměstnanost
3. Celkově kvalitní ovzduší	3. Migrace zejména mladých lidí s vyšším vzděláním z mikroregionu
4. Jen bodové problémy s protipovodňovou ochranou	4. Malá ochota nezaměstnaných pracovat
5. Klimatické podmínky pro zimní sporty	5. Nízký stupeň zpracování místních surovin (zemědělství a lesnictví)
6. Vhodné podmínky pro živočišnou výrobu (jatečný skot, ovce)	6. Špatný stav komunikací
7. Silné aktivity obcí v oblasti kultury a sportu	7. Nepostačující úroveň ČOV (chybí v obcích úplně, částečně, technologicky zastarávají)
8. Dobrá spolupráce ve Sdružení obcí Rýmařovska	8. Administrativní rozdělení Jeseníku do dvou krajů
Příležitosti:	Hrozby:
1. Zájem o „produktové balíky“ v cestovním ruchu	1. Růst konkurence mezi regiony při získávání investic.
2. Spolupráce podnikatelů, škol a veřejné správy	2. Zhoršování zdravotní péče
3. Zlepšení kvality služeb	3. Byrokratická a legislativní omezení snižující podnikatelské možnosti
4. Zvýšení separace a využití odpadů	4. Klimatické změny ohrožující investice do lyžování
5. Zlepšení napojení na internet, lepší pokrytí tel. Signálem	5. Odchod kvalifikovaných pracovníků
6. Rozšíření sociálních služeb	6. Nedostatečná podpora venkova ze strany státu a kraje
7. Zlepšení kvality poskytovaných služeb	7. Rozhodování o surovině pro dřevařství probíhá mimo region
8. Využití brownfields pro podnikání	8. Rivalita a nespolečná spolupráce podnikatelů v ČR

Obce ORP Rýmařov jsou si vědomi, že největší potenciál území spočívá v čistém životním prostředí a již existující struktuře dobře fungujícího svazku obcí Rýmařovska. Možnosti rozvoje jsou spatřovány především v další podpoře cestovního ruchu a podpoře podnikání v území.

Dalším dlouhodobým cílem je rovněž snížení míry nezaměstnanosti. Krokem jak snížit míru nezaměstnanosti shledáváme především v konkrétních aktivitách jako je vytvoření databáze brownfields, zajišťování informací o možnostech získání podpory pro podnikatele. Chtěli bychom vytvořit pracovní místo manažera pro podporu podnikání jako nástroj pro zajištění informací o dotačních titulech, je-

jich využití a také pro koordinaci spolupráce podnikatelů v regionu. Dále z analýzy vyplynulo, že je nutné hledat cesty pro zkvalitnění již existujících služeb v cestovním ruchu, podporovat vzdělanost pracovníků ve službách, zlepšit úroveň poskytovaných služeb a rozšiřovat jejich nabídku.

Spolupráce obcí DSO ORP Rýmařov může být přínosná především v nastartování komunikace všech dotčených subjektů v území – podnikatelů, škol, veřejné správy, obce se mohou společně podílet na zlepšení podmínek pracovního trhu v území, případně zlepšit dopravní dostupnost k hlavním dopravním tahům. Spolupráce obcí může mít vliv také v prosazování lepšího pokrytí telefonní signálem a internetem.

3. Téma 1.: školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast zdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítanou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může dovolit poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolní výchovy a základního školství s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi, o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a eko-

logických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Na území ORP Rýmařov mají zastoupení školy a školská zařízení. Ve 3 obcích (Jiříkov, Malá Štáhle, Tvrdkov) není žádná škola a školské zařízení.

V ORP Rýmařov se nachází 7 ZŠ, 11 MŠ a 1 ZUŠ Rýmařov zřizovaná KÚ Ostrava, 1 SVČ zřizované městem Rýmařov a 1 gymnázium, které zajišťuje vzdělávání 2. stupně ZŠ. Základní školy jsou zřizované obcemi, jedna škola je zřizovaná KÚ Ostrava a to ZŠ Rýmařov, Školní náměstí 1. V ORP Rýmařov se nenachází zařízení jeslového typu, žádné soukromé ani církevní MŠ a ZŠ.

Tab. 3.1: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Rýmařov	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
-Počet obcí	1	4	4	0	1	1					11
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0		1	1					2
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	1	4		0	0					5
-Počet MŠ		2	4		1	4					11
-Gymnázia		0	0		0	1					1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	1	3								4
-Počet jiných zařízení	0	0	0		0	3					3

(Zdroj: ČSÚ)

ZŠ 1. a 2. stupeň – tzv. úplné školy se nachází ve městech Břidličná a Rýmařov. 5 ZŠ jen 1. stupeň jsou v obcích Malá Morávka, z toho ve Staré Vsi, Dolní Moravici, Horním Městě a Ryžovišti jsou ZŠ sloučené s MŠ. Mateřských škol je v ORP Rýmařov celkem 11, z toho 4 MŠ se nachází ve městě Rýmařov, dále pak v obcích Velká Štáhle, Malá Morávka, Dolní Moravice, Horní Město, Ryžoviště a Stará Ves. 3 jiná zařízení obsahují střediska pro volný čas dětí a mládeže v Rýmařově, Základní umělecká škola Rýmařov a základní škola speciální, Školní náměstí 1, která je zřizovaná KÚ Ostrava.

2011/2012										
-Počet obcí	1	4	4		1	1				11
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň		0	1		1	1				3
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň		1	3		0	0				4
-Počet MŠ		2	4		1	4				11
-Gymnázia		0			0	1				1
-Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	3							4
-Počet jiných zařízení		0			0	3				3

2005/2006										
-Počet obcí	1	4	4		1	1				11
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1		1	1				3
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň		1	3		0	0				4
-Počet MŠ		2	4		1	4				11
-Gymnázia		0			0	1				1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	2							3
-Počet jiných zařízení		0			0	3				3

Ve městě Rýmařov (5000 až 9999 obyvatel) nedošlo během sledovaných let k žádným změnám, stejně jako ve městě Břidličná (2000 až 4999 obyvatel).

V letech 2006 – 2008 data odpovídají tabulce pro školní rok 2005/2006. V roce 2008/2009 došlo k navýšení počtu u sloučených organizací. V obci Horní Město došlo totiž ke sloučení Mateřské školy a Základní školy. V letech 2009 – 2011 nedošlo k žádným změnám v počtu škol a školských zařízení.

Tab. 3.2: Počty škol a školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Rýmařov Název obce	celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	18	11	7	1	1	1	0	1
Břidličná	2	1	1					
Dolní Moravice	1	1	1					
Horní Město	1	1	1					
Jiříkov	0							
Malá Morávka	2	1	1					
Malá Štáhle	0							
Rýmařov	9	4	2	1	1	1		1
Ryžoviště	1	1	1					
Stará Ves	1	1	1					
Tvrdkov	0							
Velká Štáhle	1	1						

(Zdroj: Výkazy MŠMT)

ZUŠ Rýmařov má sídlo v Rýmařově, ale má 3 odloučená pracoviště, z nichž jedno se nachází v Břidličné.

Tab. 3.3: Pracovníci ve školství ORP

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	52,2	40,8	11,4
základní školy	93,7	74,8	18,9
základní umělecké školy	0		
Gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	8,9	8,9	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	11,2	5,1	6,1
zařízení školního stravování	35,9	0	35,9
celkem rok 2012/2013	201,9	129,6	72,3

2011/2012			
mateřské školy	49,7	38,4	11,3
základní školy	94	74,4	19,6
základní umělecké školy	0		
Gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	8,7	8,7	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	13,1	6	7,1
zařízení školního stravování	34,5	0	34,5
celkem rok 2011/2012	200,2	127,7	72,5

2010/2011			
mateřské školy	48,1	37,8	10,3
základní školy	98,3	73,9	24,4
základní umělecké školy	0		
Gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	7,7	7,7	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	13,2	6	7,2
zařízení školního stravování	34,7	0	34,7
celkem rok 2010/2011	202,1	125,4	76,7

2009/2010			
mateřské školy	46,3	36,2	10,1
základní školy	100,1	76,2	23,9
základní umělecké školy	0		
Gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	7,5	7,5	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	14,1	6	8,1
zařízení školního stravování	36,8	0	36,8
celkem rok 2009/2010	204,9	125,9	79

2008/2009			
mateřské školy	46,1	35,5	10,6
základní školy	106,2	81,7	24,5
základní umělecké školy	0		
Gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	8,6	8,6	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	14,5	6,9	7,6
dětské domovy	0	0	0
zařízení školního stravování	34,3	0	34,3
celkem rok 2008/2009	209,7	132,7	77

2007/2008			
mateřské školy	43,3	33,1	10,2
základní školy	114,9	88,2	26,7
základní umělecké školy	0		
Gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	8,4	8,4	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	14,4	6,9	7,5
dětské domovy	0	0	0
zařízení školního stravování	34,5	0	34,5
celkem rok 2007/2008	215,6	136,8	78,8

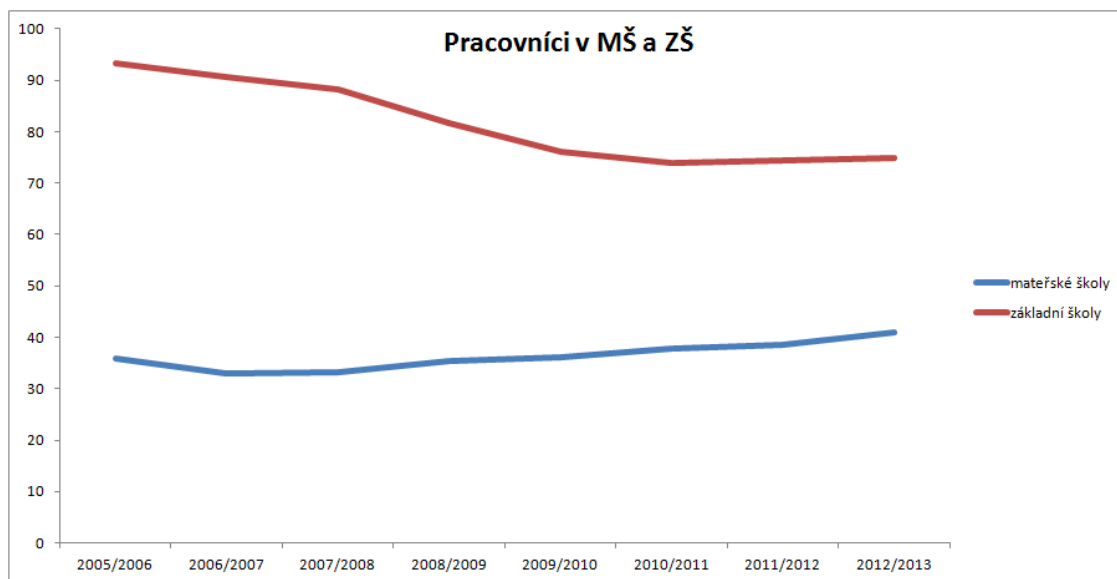
2006/2007			
mateřské školy	43	32,9	10,1
základní školy	117,3	90,6	26,67
základní umělecké školy	0		
Gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	8,7	8,7	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	15,3	7	8,3
zařízení školního stravování	35,7	0	35,7
celkem rok 2006/2007	220,2	139,4	80,8

2005/2006			
mateřské školy	46,8	35,8	11
základní školy	122,4	93,4	29
základní umělecké školy	0		
Gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	8,9	8,9	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	13,2	6	7,2
zařízení školního stravování	36,4	0	36,4
celkem rok 2005/2006	227,9	144,2	83,7

(Zdroj: Výkaz MŠMT)

Tyto tabulky zahrnují údaje o pracovnících ve školství ORP Rýmařov – školy a školská zařízení zřízená obcemi.

Graf č. 3.1 Pracovníci v MŠ a ZŠ

Základní vzdělávání

Tab. 3.4: Počet ZŠ za ORP

Za ORP Rýmařov	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2012/2013			
Obec	7	2	5
Kraj	1	1	
celkem	8	3	5

(Zdroj: Výkazy MŠMT)

Ve školním roce 2012/2013 byla u ZŠ Horní Město zrušena výuka na druhém stupni ZŠ. Krajským úřadem Ostrava je zřizovaná ZŠ Rýmařov, Školní náměstí 1.

2011/2012			
obec	7	3	4
Kraj	1	1	
celkem	8	4	4

Hodnoty pro období 2005/2011 odpovídají hodnotám v tabulce pro školní rok 2011/2012.

Tab. 3.5: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

ORP Rýmařov Název obce	počet škol cel- kem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětítřídní	vícetřídní
celkem škol	5	0	4	1	0	0	0
Břidličná	0						
Dolní Moravi- ce	1		1				
Horní Město	1		1				
Jiříkov	0						
Malá Morávka	1		1				
Malá Štáhle	0						
Rýmařov	0						
Ryžoviště	1		1				
Stará Ves	1			1			
Tvrdkov	0						
Velká Štáhle	0						

(Zdroj: Výkazy MŠMT)

V ORP Rýmařov se nachází celkem 5 obcí, ve kterých jsou malotřídní ZŠ, zřizovateli všech těchto škol jsou jednotlivé obce.

Tab. 3.6.a: ZŠ zřizované v ORP ZŠ ZŘIZOVANÉ OBCEMI

školní rok	počet ZŠ	Samost.	počet běžných tříd	počet speci- álních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	7	3	53	0	1074	74,7	14,4	20,3	153,4
2011/2012	7	3	52	0	1047	74,5	14,1	20,1	149,6
2010/2011	7	3	52	0	1065	73,9	14,4	20,4	152,1
2009/2010	7	3	52	0	1083	76,2	14,2	20,8	154,7
2008/2009	7	3	54	0	1142	81,7	14	21,1	163,1
2007/2008	7	3	59	0	1224	88,2	13,9	20,7	174,8
2006/2007	7	3	63	0	1306	90,6	14,4	20,7	186,6
2005/2006	8	4	67	0	1425	93,4	15,6	21,2	178,1

(Zdroj: Výkazy MŠMT)

Od školního roku 2006/2007 došlo ke sloučení 1. a 2. ZŠ Rýmařov.

Tab. 3.6.b: ZŠ zřizované v ORP ZŠ KRAJSKÉ

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	1	1	0	8	73	14	5,21	9,1	73
2011/2012	1	1	0	7	70	13	5,4	10	70
2010/2011	1	1	0	8	75	13,3	5,6	9,4	75
2009/2010	1	1	0	7	70	11,8	5,9	10	70
2008/2009	1	1	0	7	64	11,1	5,7	9,1	64
2007/2008	1	1	0	7	60	10,6	5,6	8,6	60
2006/2007	1	1	0	6	51	9,4	5,4	8,5	51
2005/2006	1	1	0	7	61	9,2	6,6	8,7	61

(Zdroj: Výkazy MŠMT)

V této tabulce jsou údaje týkající se ZŠ Rýmařov, Školní náměstí 1, která je zřizována KÚ Ostrava.

Tab. 3.7: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	8	8	4	8	7	0
Břidličná	1	1		1	1	
Dolní Moravice	1	1	1	1	1	
Horní Město	1	1	1	1	1	
Jiříkov	0	0	0	0	0	
Malá Morávka	1	1		1	1	
Malá Štáhle	0	0	0	0	0	
Rýmařov	2	2		2	1	
Ryžoviště	1	1	1	1	1	
Stará Ves	1	1	1	1	1	
Tvrdkov	0	0	0	0	0	
Velká Štáhle	0	0	0	0	0	

(Zdroj: Výkazy MŠMT)

Tab. 3.8: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Rýmařov Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
celkem	7	53	1074	153,4	20,2
Břidličná	1	12	262	262	21,8
Dolní Moravice	1	2	15	15	7,5
Horní Město	1	2	36	36	18
Jiříkov	0	0	0	0	0
Malá Morávka	1	2	19	19	9,5
Malá Štáhle	0	0	0	0	0
Rýmařov	1	30	689	689	22,9
Ryžoviště	1	2	21	21	10,5
Stará Ves	1	3	32	32	10,6
Tvrdkov	0	0	0	0	0
Velká Štáhle	0	0	0	0	0

(Zdroj: Výkazy MŠMT)

Tab. 3.9: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP Rýmařov Název obce	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
celkem	8	3	5
Břidličná	1	1	
Dolní Moravice	1		1
Horní Město	1		1
Jiříkov	0		
Malá Morávka	1		1
Malá Štáhle	0		
Rýmařov	2	2	
Ryžoviště	1		1
Stará Ves	1		1
Tvrdkov	0		
Velká Štáhle	0		

(Zdroj: Výkazy MŠMT)

Tab. 3.10: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP Rýmařov		fyzické osoby	přepočtení na plně zaměstnané	
		Celkem	celkem	z toho ženy
celkem učitelé		98	81,8	65,2
v tom vyučující	na 1. stupni	27	44,2	42,2
	na 2. stupni	71	37,6	23

(Zdroj: Výkazy MŠMT)

Tak jako v celé ČR, tak i v ORP Rýmařov převládají v učitelském personálu především ženy.

Tab. 3.11: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Rýmařov		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	14	14	9,8	9,8
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	0	0	0	0
psychologové		0	0	0	0
speciální pedagogové		0	0	0	0
výchovní poradci		4	4	-	-

(Zdroj: Výkaz MŠMT)

Tab. 3.12: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	8	1147	81,8	14,0
2011/2012	8	1117	81,0	13,8
2010/2011	8	1140	84,5	13,5
2009/2010	8	1153	83,2	13,8
2008/2009	8	1206	87	13,8
2007/2008	8	1284	94,1	13,6
2006/2007	8	1357	98,6	13,7
2005/2006	9	1486	100,6	14,7

(Zdroj: Výkaz MŠMT)

Data jsou uvedena za ZŠ včetně ZŠ Rýmařov, Školní náměstí 1, která je zřizovaná KÚ Ostrava.

Tab. 3.13: Počet absolventů ZŠ v ORP

žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
v tom	v 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 7. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
	v 8. ročníku	3	0	4	2	3	0	5	0	9	1	8	0	8	0	12	0
	v 9. ročníku	191	8	197	13	149	9	167	8	141	14	113	5	112	9	79	5
	v 10. ročníku	0	1	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0
žáci, kteří přešli do SŠ																	
v tom	z 5. ročníku	31	0	28	0	18	0	30	0	23	0	34	0	36	0	10	0
	ze 7. ročníku	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		5	0	4	0	1	0	1	0	2	0	4	0	2	0	0	0

(Zdroj: Výkaz MŠMT)

Tab. 3.14: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	1	1	0	0	0
základní škola praktická	1	1			
základní škola speciální	1	1			

(Zdroj: webové stránky zřizovatelů)

ZŠ praktická a ZŠ speciální jsou součástí jednoho ředitelství - ZŠ Školní náměstí 1, Rýmařov, <http://zsspecrymarov.cz/> . Má dva vzdělávací programy a to program vzdělávající žáky s lehkým mentálním postižením a program pro obor vzdělání základní škola speciální.

Tab. 3.15: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1. i 2. stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu žáků	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,2	93,7	
- jinými subjekty	9,1	6,3	
Průměrný počet žáků celkem	18,8		

2011/2012			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,1	93,7	
- jinými subjekty	10	6,3	
Průměrný počet žáků celkem	18,9		

2010/2011			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,5	93,5	
- jinými subjekty	9,4	6,5	
Průměrný počet žáků celkem	19		

2009/2010			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,8	94	
- jinými subjekty	10	6	
Průměrný počet žáků celkem	19,5		

2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,1	94,6	
- jinými subjekty	9,1	5,4	
Průměrný počet žáků celkem	19,7		

2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,7	95,4	
- jinými subjekty	8,6	4,6	
Průměrný počet žáků celkem	19,4		

2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,7	96,2	
- jinými subjekty	8,5	3,8	
Průměrný počet žáků celkem	19,6		

2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,3	95,9	
- jinými subjekty	8,7	4,1	
Průměrný počet žáků celkem	20,1		

Tab. 3.16: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		2505	1147	1358	
Základní škola Břidličná, okres Bruntál	Břidličná	630	262	368	úplná ZŠ
Základní škola a Mateřská škola Dolní Moravice, okres Bruntál, příspěvková organizace	Dolní Moravice	20	15	5	malo-třídní ZŠ
Základní škola a Mateřská škola Horní Město, okres Bruntál, příspěvková organizace	Horní město	180	36	144	malo-třídní ZŠ
Základní škola Malá Morávka, okres Bruntál, příspěvková organizace	Malá Morávka	50	19	31	malo-třídní ZŠ
Základní škola a Mateřská škola Ryžoviště, okres Bruntál, příspěvková organizace	Ryžoviště	60	21	39	malo-třídní ZŠ
Základní škola Rýmařov, Jelínkova 1, okres Bruntál	Rýmařov	1410	689	721	úplná ZŠ
Základní škola a Mateřská škola Stará Ves, okres Bruntál, příspěvková organizace	Stará Ves	45	32	13	malo-třídní ZŠ
Základní škola, Rýmařov, Školní náměstí 1, příspěvková organizace	Rýmařov	110	73	37	úplná ZŠ - praktická, krajská

(Zdroj: www.rejskol.msmt.cz)

Tab. 3.17: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků/kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	2 395	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	1 424	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	1 308	----	----
Počet žáků k 30. 9. 2013	1 087	1321	45,4
Předpoklad ke konci roku 2018	1 424	971	59,5
Předpoklad ke konci roku 2023	1 308	1 087	54,6

(Zdroj: odbor školství MěÚ Rýmařov)

Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu - tabulka je vypracovaná za základní školy ORP (bez ZŠ Školní náměstí 1, zřizovatel KÚ Ostrava). V současné době je naplněnost ZŠ pouze 45,5 %. Je zřejmé, že případný nárůst žáků budou moci v budoucnu školy pojmout. Předpokládaný počet dětí ukazuje nárůst žáků a to tak, že v roce 2023 by základní školy měly být využity zhruba na 55 %.

Předškolní vzdělávání

Tab. 3.18: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	11	523	22	523		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	11	523	22	523	0	0

2011/2012						
obec	11	508	21	508		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	11	508	21	508	0	0

2010/2011						
obec	11	491	20	491		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	11	491	20	491	0	0

2009/2010						
obec	11	482	20	482		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	11	482	20	482	0	0

2008/2009						
obec	11	469	19	469		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	11	469	19	469	0	0

2007/2008						
obec	11	450	19	450		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	11	450	19	450	0	0

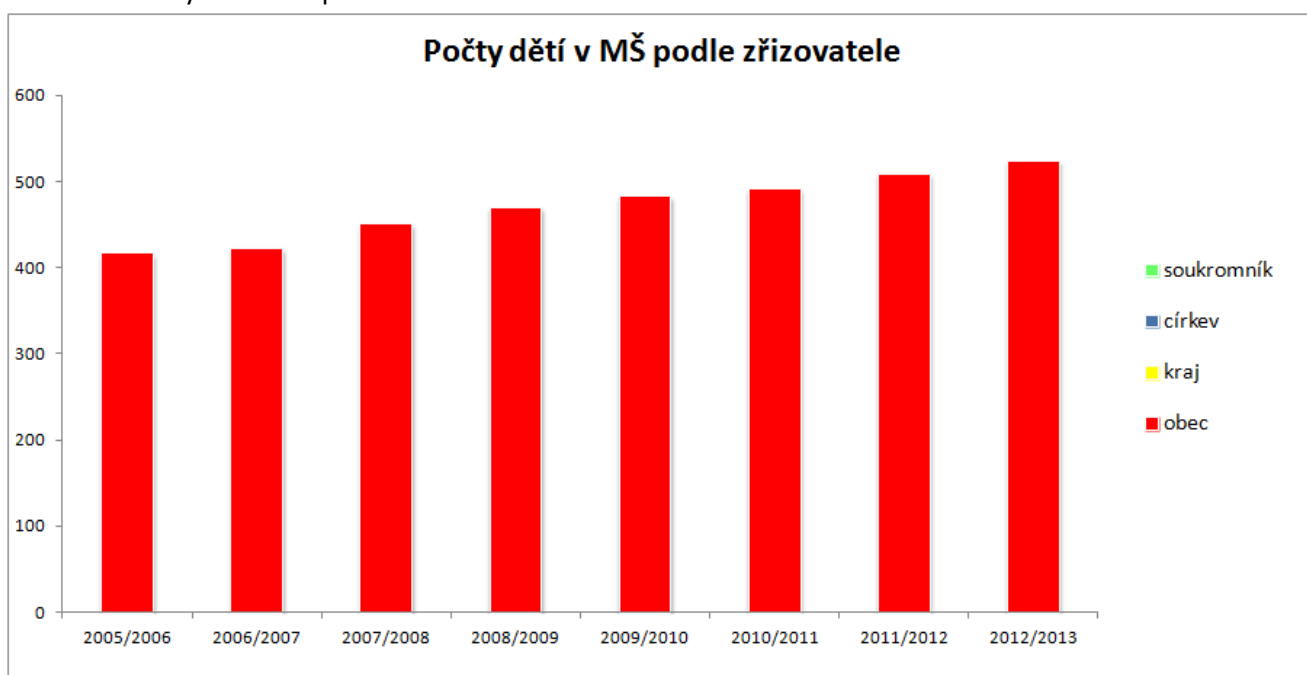
2006/2007						
obec	11	422	17	422		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	11	422	17	422	0	0

2005/2006						
obec	11	416	17	416		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	11	416	17	416	0	0

(Zdroj: Výkaz MŠMT)

Z grafu jde vyčíst, že počet dětí v závislosti na letech mírně narůstal.

Graf č. 3.2 Počty dětí v MŠ podle zřizovatele

Tab. 3.19: MŠ v ORP
MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. Tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	11	7	22	523	40,2	13,0	23,7	47,5
2011/2012	11	7	21	508	38,5	13,2	24,2	46,2
2010/2011	11	7	20	491	38,1	12,8	24,5	44,6
2009/2010	11	7	20	482	37,3	12,9	24,1	43,8
2008/2009	11	7	19	469	35,9	13,1	24,7	42,6
2007/2008	12	8	19	450	34,3	13,1	23,7	37,5
2006/2007	12	8	17	422	32,6	12,9	24,8	35,2
2005/2006	12	8	17	416	32,2	12,9	24,5	34,6

(Zdroj: Výkaz MŠMT)

Ve školním roce 2008/2009 došlo ke zrušení MŠ Revoluční 24, Rýmařov. Samostatné MŠ se nachází v obcích: Rýmařov 4x, Břidličná, Velká Štáhle, Malá Morávka. V obcích: Dolní Moravice, Stará Ves, Ryžoviště, Horní Město jsou MŠ sloučené se ZŠ. V ORP Rýmařov se nenachází žádné soukromé ani církevní MŠ.

Tab. 3.20: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP
ZŘIZOVANÉ OBCEMI

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaných	% nekvalifikovaných
2012/2013	40,2	6,4	16%
2011/2012	38,5	5,9	15%
2010/2011	38,1	3,8	10%
2009/2010	37,3	3,8	10%
2008/2009	35,9	2,6	7%
2007/2008	34,3	1,5	4%
2006/2007	32,6		0%
2005/2006	32,2	0,5	2%

(Zdroj: Výkaz MŠMT)

Ve školním roce 2006/2007 byli všichni pedagogičtí pracovníci v MŠ v ORP kvalifikovaní. Na základě změny zákona vzrostl počet pedagogických pracovníků v MŠ. Zvyšuje se i počet nekvalifikovaných pracovníků.

Tab. 3.21: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		547	523	24	
Mateřská škola Břidličná, Hřbitovní 439, okres Bruntál, příspěvková organizace	Břidličná	82	82	0	v tom 2 individuálně integrované děti
Základní škola a Mateřská škola Stará Ves, okres Bruntál, příspěvková organizace	Stará ves	35	30	5	v tom 1 individuálně integrované dítě
Mateřská škola Malá Morávka, okres Bruntál	Malá Morávka	40	35	5	
Základní škola a Mateřská škola Ryžoviště, okres Bruntál, příspěvková organizace	Ryžoviště	25	25	0	v tom 1 individuálně integrované dítě
Mateřská škola Rýmařov, Revoluční 30, okres Bruntál	Rýmařov	54	54	0	v tom 1 individuálně integrované dítě
Mateřská škola Rýmařov, Jelínkova 3, příspěvková organizace	Rýmařov	65	65	0	
Mateřská škola Rýmařov, 1. máje 11, okres Bruntál	Rýmařov	120	112	8	
Mateřská škola Rýmařov, Janovice, Zámecký park 6, okres Bruntál	Rýmařov	30	28	2	
Mateřská škola Velká Štáhle, příspěvková organizace	Velká Štáhle	26	25	1	
Základní škola a Mateřská škola Dolní Moravice, okres Bruntál, příspěvková organizace	Dolní Moravice	20	18	2	
Základní škola a Mateřská škola Horní Město, okres Bruntál, příspěvková organizace	Horní Město	50	49	1	v tom 5 individuálně integrovaných dětí

Zdroj: seznam škol a školských zařízení – Moravskoslezský kraj

Kapacita 35 dětí v MŠ Stará Ves byla navýšena k 1. 2. 2013, tedy v průběhu školního roku 2012/2013.

Do 31. 1. 2013 byla kapacita MŠ 30 dětí.

Tab. 3.22: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet dětí)	Počet dětí / ka- pacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	547	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	427	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	389	----	----
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2012	523	24	95,6%
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	427	120	78%
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	389	158	71%

(Zdroj: odbor školství MěÚ Rýmařov)

V současné době je kapacita mateřských škol využita z 95%, je jen 24 volných míst v tomto zařízení za celé ORP. Předpokládaný počet dětí ukazuje úbytek dětí a to tak, že v roce 2023 by mateřské školy měly být využity z 71%.

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tab. 3.23: Školní družiny a školní kluby v ORP

ŠD a ŠK zřizované	počet oddě- lení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
Krajem	1	12	0	12
Obcemi	13	341		341
Církví				0
soukromou osobou				0
celkem	14	353	0	353

2011/2012				
krajem	1	14		14
obcemi	13	331		331
Církví				0
soukromou osobou				0
celkem	14	345	0	345

2010/2011				
krajem	1	14		14
obcemi	13	300		300
Církví				0
soukromou osobou				0
celkem	14	314	0	314

2009/2010				
krajem	1	14		14
obcemi	12	292		292
Církví				0
soukromou osobou				0
celkem	13	306	0	306

2008/2009				
krajem	1	13		13
obcemi	13	304	13	317
Církví				0
soukromou osobou				0
celkem	14	317	13	330

2007/2008				
krajem	1	14		14
obcemi	13	304	11	315
Církví				0
soukromou osobou				0
celkem	14	318	11	329

2006/2007				
krajem	1	16		16
obcemi	13	300	25	325
Církví				0
soukromou osobou				0
celkem	14	316	25	341

2005/2006				
krajem	1	17		17
obcemi	13	288	24	312
Církví				0
soukromou osobou				0
celkem	14	305	24	329

(Zdroj: Výkaz MŠMT)

Školní družina zřizovaná krajem se nachází na ZŠ Rýmařov, Školní náměstí 1. Školní družiny jsou ve všech školách našeho ORP. Tato zařízení jsou využita žáky 1. stupně, žáci zde tráví volný čas před začátkem výuky a po výuce. Školní družiny využívají zázemí škol, proto je nutné udržovat vybavení a prostory pro zázemí ŠD.

Tab. 3.24: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedag. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
Krajem	1	1	0			
Obcemi	15	15	0	7	7	1
Církví						
soukromou osobou						
Celkem	16	16	0	7	7	1

(Zdroj: Výkaz MŠMT)

Ostatní pedagogický pracovník externí, se nachází v ŠD ZŠ Malá Morávka.

Tab. 3.25: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	Krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	1	0	0
Rýmařov	1		

(Zdroj: Výkaz MŠMT)

ZUŠ Rýmařov, má jedno ředitelství, ale 3 odloučené pracoviště, kdy jedno z nich se nachází v Břidličné. ZUŠ Rýmařov je příspěvkovou organizací zřizovanou Moravskoslezským krajem a zaměřuje se na výuku hudebních, výtvarných, tanečních a literárně dramatických oborů, internetový odkaz <http://zusrymarov.org/nove/>. Ke školnímu roku 2012 je celkový počet žáků ZUŠ 381. Z toho se 64 žáků věnuje tanečnímu oboru, 107 žáků výtvarnému oboru, 56 žáků literárně dramatickému oboru, 149 žáků hudebnímu oboru – individuální výukou, a 5 žáků hudebnímu oboru – kolektivní výukou. Celková kapacita toho zařízení je 440 žáků.

Tab. 3.26: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
Celkem	18	13,1
Rýmařov	18	13,1

(Zdroj: Výkaz MŠMT)

Údaje o pedagogických pracovnících poskytla účetní organizace ZUŠ Rýmařov.

Tab. 3.27: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Rýmařov		1	

(Zdroj: Výkaz MŠMT)

V Rýmařově na adrese Okružní 10, Rýmařov 795 01 působí SVČ, které ve školním roce 2012/2013 nabízelo 57 zájmových útvarů, celkový počet účastníků je 802.

Tab. 3.28: SVČ zřizované obcemi v ORP

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
Celkem	57	599	47	156	802
Rýmařov	57	599	47	156	802

(Zdroj: Výkaz MŠMT)

Data jsou uvedena za rok 2012/2013. Celková kapacita toho zařízení je 900 účastníků, kapacita je využita na necelých 90%.

Tab. 3.29: Údaje o pracovnících SVČ v ORP

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
Celkem	54	5	5	49	25	7	6	18
Rýmařov	54	5	5	49	25	7	6	18

(Zdroj: Výkaz MŠMT)

Tab. 3.30: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
Celkem	16	1516	523	818	2397
Břidličná	2	240	82	158	482
Dolní Moravice	1	40	18	20	50
Horní Město	1	79	49	30	300
Jiříkov	0				
Malá Morávka	2	55	35	20	105
Malá Štáhle					
Rýmařov	6	941	259	513	1330
Ryžoviště	2	51	25	22	80
Stará Ves	1	61	30	31	0
Tvrdkov					
Velká Štáhle	1	49	25	24	50

(Zdroj: Výkaz MŠMT)

Údaje o ŠJ Velká Štáhle jsou získány z výkazu MŠMT Z17-01. Cílová kapacita kuchyně u Staré Vsi je nulová vzhledem k tomu, že se jedná pouze o výdejnu stravy.

Školní jídelny využívá celkem 1341 žáků. Další kapacita je využívána zaměstnanci škol a školských zařízení a ostatními zájemci – cizí strážníci, těchto strážníků je celkem 175. Celkově jsou školní jídelny využity z 63 %.

Tab. 3.31: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
Obcemi	49	35

(Zdroj: Výkaz MŠMT)

Financování

Tab. 3.32: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	9 439 000	10 312 000	9 016 500	9 559 429	8 535 900	10 488 200	9 595 472	8 575 000
ZŠ (jen 1. stupeň)	682 000	612 000	1 320 000	705 000	700 000	700 000	815 000	815 000
MŠ	5 247 865	4 919 500	5 730 490	5 166 000	5 203 367	4 598 543	4 878 390	5 123 000
Sloučené organizace (např. ZŠ+MŠ)	2 285 000	2 160 200	2 776 168	2 805 529	2 939 808	3 456 738	3 093 602	3 533 184
Jiné	2 692 583	3 657 000	3 755 500	3 850 000	3 978 000	4 468 391	3 525 731	3 469 000
Celkem	20 348 453	21 662 706	22 600 665	22 087 966	21 359 084	23 713 882	21 910 206	21 517 196

(Zdroj: Vlastní šetření)

ZŠ (1. i 2. stupeň) zahrnuje údaje získané od měst Břidličná a Rýmařov. ZŠ (jen 1. stupeň) obsahuje údaje o Malé Morávce. MŠ zahrnuje zařízení v Břidličné, Rýmařově a Malé Morávce. Sloučené organizace máme ve Staré Vsi, Dolní Moravici, Horním Městě a Ryžovišti. V kolonce jiné jsou výdaje na SVČ Rýmařov. Tyto hodnoty nám zaslali jednotliví zřizovatelé zařízení. Do tabulky nejsou zahrnuty údaje o provozních výdajích knihoven a muzeí v regionu, které částečně plní vzdělávací úlohu ve společnosti.

Tab. 3.33: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	44 935 773	45 997 000	46 138 292	48 450 352	46 951 847	48 195 043	50 284 543	50 684 574
z toho	Platy	44 471 000	45 608 000	45 764 292	48 187 352	46 479 147	49 040 926	50 033 783
	ostatní osobní náklady	464 773	389 000	374 000	263 000	472 700	1 154 117	650 791
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	17 605 836	18 021 625	18 076 983	17 684 378	17 137 424	17 591 191	18 353 858	18 499 870
neinvestiční výdaje celkem	62 541 609	64 018 625	64 215 275	66 134 730	64 089 271	65 786 234	68 638 401	69 184 444

(Zdroj: Vlastní šetření)

Tabulka vznikla vlastním šetřením. Údaje nám byly poskytnuty zřizovateli škol a školských zařízení.

Tab. 3.34: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

Druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	18454013,76	35 285	388
základní školy	38 660 255	35 997	396
Gymnázia			
stravování MŠ, ZŠ	7 087 663	5 285	58
školní družiny a kluby	3 259 882	9 560	105
základní umělecké školy			
využití volného času	1 722 630	2147,917706	23,60349127
celkem použité finanční prostředky	69184443,51	88274,47955	970,0492259

(Zdroj: Výkaz MŠMT)

Tabulka je vypracovaná za školy a školská zařízení ORP (bez ZŠ Školní náměstí 1, zřizovatel KÚ Ostrava, bez ZUŠ, která je zřizovaná KÚ Ostrava).

Tab. 3.35: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	2 303 066,40	18 600 597,00
Břidličná	611 588,40	3 784 000,00
Dolní Moravice	45 264,00	445 000,00
Horní Město	121 168,00	1 345 000,00
Jiříkov	-	-
Malá Morávka	71 726,00	1 292 000,00
Malá Štáhle	-	-
Rýmařov	1 291 416,00	9 731 413,00
Ryžoviště	65 590,00	744 200,00
Stará Ves	63 585,00	998 984,00
Tvrdkov	-	-
Velká Štáhle	32 729,00	260 000,00

(Zdroj: Vlastní šetření)

Tab. 3.36: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka
Celkem			22 370 000
Malá Morávka	výstavba tělocvičny u ZŠ	2015	16 000 000
Malá Morávka	zateplení ZŠ	2020	2 500 000
Malá Morávka	zateplení MŠ	2020	1 500 000
Stará Ves	budování školní kuchyně	2015	750 000
Rýmařov	Vybavení školních zahrad u MŠ. Na školních zahradách jsou zastaralé průlezkové a celé vybavení. Všechny komponenty jsou v havarijním stavu, nebezpečné pro naše děti.	2016	2 000 000

Horní Město	Komunitní škola Rozvoj školy v oblasti mimoškolních aktivit dětí, zavedení moderních forem a metod do výuky - vybavení sportovišť při ZŠ a MŠ Horní Město, vybudování jazykové laboratoře pro nadstandardní výuku jazyků (uplatnění moderní formy výuky cizích jazyků a TV, realizace široké škály zájmových - mimoškolních aktivit pro děti a žáky školy i veřejnost). Nabídka vzdělávacích aktivit občanům obce a osobám určitým způsobem diskriminovaným na trhu práce (matky na mateřské dovolené, zdravotně postižení, příslušníci etnických skupin, absolventi bez praxe apod.) - realizace kurzů občanského i zájmového vzdělávání v souladu s přímými potřebami místních obyvatel (např. výuka cizích jazyků, práce s PC, internetem).	2015	850 000
Dolní Moravice	Zapojení žáků do ochrany životního prostředí vytvořením naučné stezky	2015 -2017	300 000
Dolní Moravice	Nákup digitální technologie a příslušenství pro modernizaci výuky	2019	100 000
Dolní Moravice	Vybudování a provozování dopravního hřiště, výuka dopravní výchovy	2020	2 000 000
Dolní Moravice	V návaznosti na tradici pořádání florbalových turnajů rozšířit spolupráci mezi málotřídkami v oblasti sportu žáků	2015 -2020	200 000
Dolní Moravice	Zřízení a vybavení učebny pro výuku jazyků s možností využití pro školu i veřejnost.	2018	100 000
Rýmařov	Poznávání svého domova, jeho okolí, nahlédnutí i do míst méně známých prostřednictvím fotografie, malby, grafiky nebo i jiné výtvarné techniky. Vše formou soutěže v daných kategoriích (2 = fotografie + ostatní) s rozlišením do patnácti let a od patnácti výše. Následnou vernisáží a vyhodnocením soutěže. Záměrem projektu je žáky a studenty rýmařovských škol podpořit v poznávání zdejšího okolí a Jeseníků obecně.	2014/2015	70 000

Velká Štáhle	Na budově MŠ je potřeba komplexní výměna střešní krytiny, včetně zateplení. Rekonstrukce venkovního areálu, který slouží pro potřeby dětí. Vyprojektována je tzv. přírodní zahrada, kde by se děti nejen zabavily, ale i nenásilnou formou poučily o dění v přírodě.	2015	2 500 000
--------------	--	------	-----------

(Zdroj: Vlastní šetření)

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	kvalita výuky, dostatečné mimoškolní aktivity	konflikty rodičů s učiteli	osobní	zapojení rodičů do života školy
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	atraktivnost výuky	konflikty dětí s učiteli	osobní, přátelský	škola hrou v MŠ i ZŠ – profesní rozvoj pedagogů ve formě aktivizujících metod vzdělávání
Pedagogové a další zaměstnanci	jistota zaměstnání, platové ohodnocení, uznání společností	snižování stavů pedagogických i nepedagogických pracovníků v důsledku optimalizace škol a povinném zvýšení kvalifikace	osobní, profesní	větší zapojení pedagogických i nepedagogických pracovníků do vzdělávacích i ostatních aktivit školy, rozšiřování možností vzdělávacích aktivit
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	úspora provozních nákladů škol, zachování škol, zapojení škol do života obce	nedostatek finančních prostředků v obecních rozpočtech, změna vedení obce	schůzky zřizovatelů škol s řediteli zařízení a zástupci SRPŠ, školních rad apod.	zlepšení technického stavu budov, slučování zařízení v rámci obce, čerpání finančních prostředků z dotačních titulů
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	vyhovující dopravní dostupnost do spádových škol	nedostatek finančních prostředků na příspěvky na dopravní obslužnost	osobní, profesní	zřízení školních autobusů v rámci regionu
Kraje	fungování škol, kvalita výuky	legislativní změny, nedostatek finančních prostředků	profesní	dostatečné využívání legislativních pravomocí, kvalitní metodické řízení

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	4	12	slučování materiálně technické základny, úspory z rozsahu (elektronické aukce)	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	3	9	čerpání dotačních titulů z EU, národních a krajských zdrojů, nadačních fondů	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	3	4	12	zapojení pedagogických i nepedagogických pracovníků do jiných grantů	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	3	3	společná koordinace školních aktivit a monitoring potřeb území v rámci ORP	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	3	3	9	podpora rodin s dětmi ze strany státu	Stát
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	4	3	12	zřízení školních autobusů v rámci regionu	Obce, ORP, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	1	3	3	pokračování členství obcí v SOR	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	2	5	10	komunikace mezi dílčími aktéry v oblasti školství (ochota spolupracovat a domluvit se na kompromisech)	Obce daného území

Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	3	3	9	zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků, motivace pedagogů formou profesního rozvoje, účasti na dalším vzdělávání pedagogů	Konkrétní ZŠ, MŠ
--	---	---	---	---	------------------

Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	2	4	8	stabilní politické prostředí, kvalifikovaná rozhodnutí	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	2	4	8	stabilní politické prostředí	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	2	5	10	obec se bude řídit pravidlem dobrého hospodáře, využívání dotačních titulů	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	2	5	10	obec se bude řídit pravidlem dobrého hospodáře, využívání dotačních titulů	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	3	5	15	rozšíření možností odvolání vedení školy	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	2	5	10	tlak rodičů a zástupců obce na vedení školy	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	3	4	12	zvýšení povědomí o aktivitách školy, zapojení školy do života obce, zvýšení kvality výuky a volnočasových aktivit pro děti a žáky	Konkrétní ZŠ, MŠ

3.1.4.SWOT analýza školství

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> • dostatečná síť škol a školských zařízení a přilehlých sportovišť • sportoviště intenzivně využívané organizovanými skupinami • dobrý stav plaveckého bazénu v Břidličné • takřka 100% využití kapacit mateřských škol • široké spektrum nabídky aktivit ve středisku volného času 	<ul style="list-style-type: none"> • volné kapacity základních škol • narůstající podíl žáků ze sociálně slabých rodin • nedostatečná spolupráce malotřídních i úplných škol na Rýmařovsku • absence zařízení jeslového typu v regionu, chybějící kapacita školek pro hlídání dětí do tří let • nedostatečná struktura kulturního a společenského vyžití pro adolescentní mládež, neexistence místa pro plnohodnotné trávení jejich volného času • absence provázanosti profilování výuky mezi ZŠ a SŠ • vybavenost některých školních zařízení (nábytek, technologie, školní pomůcky) • nesoulad nabídky škol s kvalifikačními požadavky významných zaměstnavatelů regionu • nedostatečná prevence kriminality a drogové závislosti mládeže • nekrytá ledová plocha v Rýmařově • absence koncepce, záměrů budoucího vývoje všech stupňů škol na Rýmařovsku • špatný technický stav budov některých škol a školských zařízení a volnočasové infrastruktury
Příležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> • spolupráce s Úřadem práce při rozhodování o budoucím povolání žáků • spolupráce škol, veřejné správy a podnikatelských subjektů • zřízení kabinetu neúplných škol na Rýmařovsku • pořádání pravidelných setkání zástupců škol a zřizovatelů • investiční i neinvestiční projekty z fondů EU 2014 - 2020 • založení komunitních škol • podpora poradenství - zřízení dotačního manažera pro školy na Rýmařovsku • využívání ledové plochy v Rýmařově • obnova budov a ploch v rámci škol a školských zařízení • doplňování a obnova sportovní, kulturní a volnočasové infrastruktury • výměnné/poznávací pobyty pro žáky i učitele 	<ul style="list-style-type: none"> • narůstající problémy s financováním základního školství • zrušení podpory dopravního spojení do škol ze strany obcí • rozchod nabídky vzdělávacích oborů s poptávkou na pracovním trhu • působení sociopatologických jevů

Problémy s financováním základního školství pramení především v úbytku žáků. O dobrém technickém stavu budov svědčí to, že obce Rýmařovska využívaly dotačních možností z fondu EU k zateplování veřejných budov a k zlepšení volnočasové a sportovní infrastruktury v areálech škol i mimo ně. Vybudovaná volnočasová infrastruktura slouží nejen školám, ale také ostatním spolkům a organizacím v regionu. Velkou výhodou pro školy na Rýmařovsku je možnost využití plaveckého bazénu a ledové plochy, v rámci výuky i k mimoškolním aktivitám.

Provoz základních škol ohrožuje zejména pokles žáků, proto je potřeba hledat další příležitosti, jak tyto instituce rovnoměrně rozvíjet, například vytvořením komunitní školy pro veřejnost.

Prostřednictvím spolupráce s jinými školami a s jinými subjekty (např. ÚP, sdružení obcí Rýmařovska) lze vyměňovat zkušenosti nejen z oblasti výuky, ale také v rámci realizace projektů z EU, sledování potřeb pracovního trhu atd.

Narůstající problémy s adolescentní mládeží souvisí především s nedostatečnou strukturou kulturního a společenského vyžití pro tuto cílovou skupinu převážně v obcích do 1 000 obyvatel. Ve městě Rýmařov byla v roce 2013 dokončena rekonstrukce a modernizace SVČ, které není dostatečně využívané dětmi a mládeží z okolních obcí. Důvodem je neexistence dostatečné dopravní obslužnosti do okolních obcí v odpoledních a večerních hodinách.

Vybavení ZŠ informačními technologiemi a ostatními výukovými pomůckami je z celkové pohledu na dobré úrovni. Nedostatečné vybavení se týká především MŠ, které nejsou schopny ze svých provozních prostředků pořizovat a obměňovat již zastaralé pomůcky a vybavení.

Příležitosti vzdělávacího systému se nabízejí především v čerpání finančních prostředků z budoucích operačních programů, které budou do oblasti školství směřovány - na vzdělávací programy, vybavenost zařízení, vzdělávání pedagogických pracovníků, výměnu zkušeností mezi školami atd. Pro lepší informovanost ředitelů škol o dění v oblasti vzdělávání se nabízí možnost zřízení kabinetu neúplných škol, nebo zapojení se do již existujícího kabinetu škol na Šumpersku.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V ORP Rýmařov se nachází 8 ZŠ, 11 MŠ a 1 ZUŠ a 1 SVČ a 1 gymnázium, které zajišťuje vzdělávání 2. stupně ZŠ. V ORP Rýmařov se nenachází zařízení jeslového typu, žádné soukromé ani církevní MŠ a ZŠ. Počty zařízení jsou v posledních letech (2006 – 2013) stabilizované.

V současné době je kapacita MŠ využita z 95 %, je jen 24 volných míst v tomto druhu zařízení za celé ORP. Předpokládaný počet dětí ukazuje úbytek dětí a to tak, že v roce 2023 by mateřské školy měly být využity ze 71 %.

V současné době je naplněnost ZŠ pouze 45,5 %. Je zřejmé, že případný nárůst žáků budou moci v budoucnu školy pojmout. Předpokládaný počet dětí ukazuje nárůst žáků a to tak, že v roce 2023 by základní školy měly být využity zhruba na 55 %.

Ke školnímu roku 2012 je celkový počet žáků ZUŠ Rýmařov 381. Z toho se 64 žáků věnuje tanečnímu oboru, 107 žáků výtvarnému oboru, 56 žáků literárně dramatickému oboru, 149 žáků hudebnímu oboru – individuální výukou, a 5 žáků hudebnímu oboru – kolektivní výukou. Celková kapacita toho zařízení je 440 žáků. Toto zařízení je využito na 86 %.

SVČ, které ve školním roce 2012/2013 nabízelo 57 zájmových útvarů, celkový počet účastníků byl 802. Celková kapacita toho zařízení je 900 účastníků, kapacita je využita na necelých 90 %.

Provozní výdaje v oblasti školství ve sledovaném období 2006 – 2013 se pohybují kolísavým způsobem, nárůst v roce 2010 u ZŠ 1. a 2. stupeň a u sloučených organizací byl způsoben příjmem dotací, které se přeposílaly přes zřizovatele přímo na příspěvkové organizace.

Technický stav budov je ve většině případů v dobrém stavu a to díky využití různých dotačních titulů a to převážně z OPŽP - Příspěvky na zateplení budov a výměnu oken. Většina školských zařízení by však i nadále přivítala dotace na rekonstrukce budov, rozšíření zázemí pro sportovní aktivity a doplnění vnitřního vybavení.

3.2. Návrhová část pro oblast školství

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze 7 členů, kteří byli zástupci veřejné správy, zástupci ZŠ a MŠ, zástupci rodičů z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

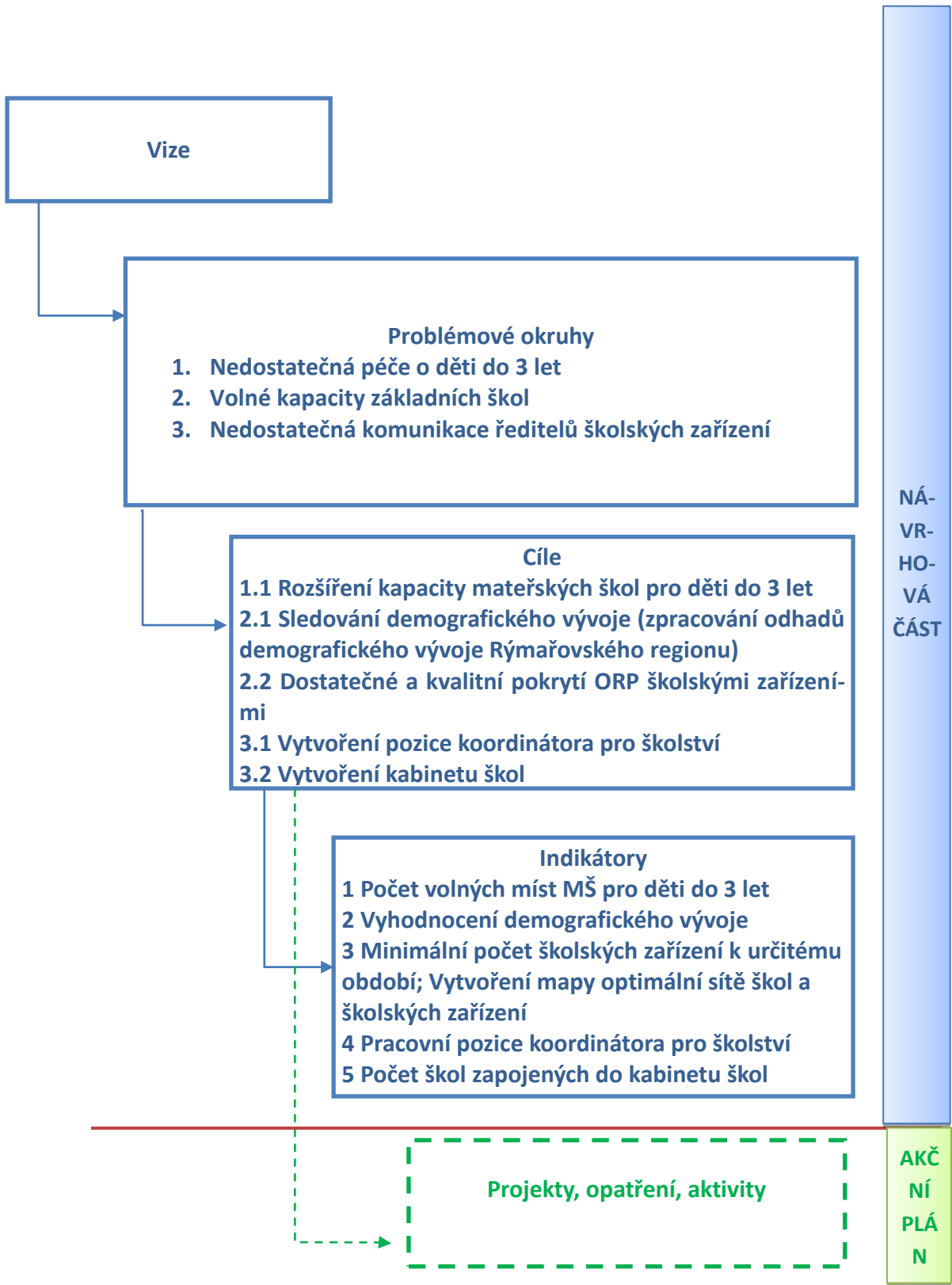
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Rýmařovsko – malebné místo pro život i rekreaci

Správní obvod ORP Rýmařovsko se může pyšnit dobrou spoluprací mezi městy a obcemi. Společně se podílejí na efektivním zajištění společných projektů v rámci odpadového hospodářství. Existuje zde komunitní plánování sociální péče zohledňující požadavky všech obcí i obyvatel. Fungující síť školských zařízení společně s nabídkou volnočasových aktivit naplňuje potřeby dětí, mládeže i dospělých. Obce společně s místními podnikateli i zemědělci pracují na opatřeních vedoucích ke snížení nezaměstnanosti a zkvalitnění poskytovaných služeb v regionu. Naším společným cílem je: život na Rýmařovsku nás baví!

Školství	Problémová oblast 1	Problémová oblast 2		Problémová oblast 3	
	cíl 1.1	cíl 2.1	cíl 2.2	cíl 3.1	cíl 3.2

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Problémové oblasti (okruhy)

Problémový okruh 1

Nedostatečná péče o děti do 3 let – na Rýmařovsku neexistují zařízení typu jeslí, která pečují o děti do věku 3 let. Tento stav byl zapříčiněn především způsobem vyplácení rodičovského příspěvku, kdy matky mají možnost pečovat o dítě do 4 let věku. S měnícím se trendem vývoje na trhu práce se mění i postoj žen k délce setrvání v domácnosti a péči o dítě. Zaměstnavatelé již dnes upřednostňují návrat žen do pracovního procesu co nejdříve. Začíná tedy růst i poptávka po péči o děti do 3 let. Pokud se tato situace nezačne legislativně řešit, a obce se aktivně nepostaví k řešení tohoto problému, bude narůstat neschopnost žen pečujících o dítě uplatnit se na současném trhu práce.

Problémový okruh 2

Volné kapacity základních škol - V současné době je naplněnost ZŠ pouze 45,5%. Je zřejmé, že případný nárůst žáků budou moci v budoucnu školy pojmout. Budoucí růst může být zapříčiněn případnou lepší pro rodinnou politikou státu, která by vedla ke zvýšení porodnosti. V opačném případě bude muset samospráva v budoucnu řešit snížení počtu ZŠ a MŠ a plánovat vhodnou optimalizaci počtu a rovněž umístění těchto zařízení. Pokud se optimální naplněnost škol nezačne více řešit, budou obce vynakládat zbytečně vysoké náklady na zachování provozu škol. Jde o to, nalézt vhodný kompromis mezi nákladovostí a společenským přínosem školy pro obec (doplátky na provoz škol ze strany obcí).

Tab. 3.37: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		2505	1147	1358	
Základní škola Břidličná, okres Bruntál	Břidličná	630	262	368	úplná ZŠ
Základní škola a Mateřská škola Dolní Moravice, okres Bruntál, příspěvková organizace	Dolní Moravice	20	15	5	malo-třídní ZŠ
Základní škola a Mateřská škola Horní Město, okres Bruntál, příspěvková organizace	Horní město	180	36	144	malo-třídní ZŠ
Základní škola Malá Morávka, okres Bruntál, příspěvková organizace	Malá Morávka	50	19	31	malo-třídní ZŠ
Základní škola a Mateřská škola Ryžoviště, okres Bruntál, příspěvková organizace	Ryžoviště	60	21	39	malo-třídní ZŠ
Základní škola Rýmařov, Jelínkova 1, okres Bruntál	Rýmařov	1410	689	721	úplná ZŠ
Základní škola a Mateřská škola Stará Ves, okres Bruntál, příspěvková organizace	Stará Ves	45	32	13	malo-třídní ZŠ
Základní škola, Rýmařov, Školní náměstí 1, příspěvková organizace	Rýmařov	110	73	37	úplná ZŠ - praktická, krajská

Problémový okruh 3

Nedostatečná komunikace ředitelů škol a školských zařízení – Z místního šetření mezi vzdělávacími institucemi vyplynula potřeba zlepšení komunikace a výměny zkušeností mezi řediteli škol. Doposud neprobíhá v regionu žádné oficiální setkávání zástupců škol. Tato situace vede k nedostatečnému přenosu informací a k malému využívání dotačních titulů na získávání finančních prostředků na vybavení i ostatní činnosti školy v rámci projektu spolupráce. Tato oblast dotační politiky disponovala velkými možnostmi čerpání financí z fondů EU, které školy mohly využít v plánovacím období 2007-2013. Bohužel na Rýmařovsku využívala těchto možností menšina školských zařízení.

V dalším plánovacím období 2014-2020 budou opět pro školy zřízeny dotační tituly podporující spolupráci škol. Pokud se nepodaří nastartovat lepší komunikaci a spolupráci mezi řediteli nebude také docházet k čerpání finančních prostředků z těchto podpor.

Na Rýmařovsku byla zřízena fokusní skupina pro oblast předškolního a školního vzdělávání, která definovala výše uvedené problémové okruhy. Jejím cílem bylo ověřit, zda problémové okruhy, které navrhl realizační tým, odpovídají realitě a zda se jedná o ty nejzávažnější problémy v daném tématu.

Fokusní skupina doporučila realizačnímu týmu doplnit problémové okruhy o návrhy opatření pro zlepšení komunikace mezi obcemi a řediteli ZŠ a MŠ.

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

K problémovým okruhům jsou stanoveny následující cíle.

Problémový okruh 1	Nedostatečná péče o děti do 3 let
Cíl 1.1	ROZŠÍŘENÍ KAPACITY MATEŘSKÝCH ŠKOL PRO DĚTI DO 3 LET
Popis cíle	<i>V ORP Rýmařov je důležité rozšířit kapacity MŠ pro děti do 3 let. Pro tyto děti je zatím malá kapacita</i>
Hlavní opatření	<i>Věcná opatření: - Zpřístupnění informací o dostupných kapacitách MŠ pro hlídání dětí do 3 let<ul style="list-style-type: none">○ Aktivita: doporučit vedení MŠ a jejich zřizovatelům zavedení evidence o možnostech péče o děti do 3 let○ Aktivita: uvedení informací o volných kapacitách MŠ na webovou stránku jednotlivých MŠ a obcíFinanční opatření: - Zajištění posílení personálních kapacit MŠ pro hlídání dětí do 3 let<ul style="list-style-type: none">○ Aktivita: analýza ekonomických vlivů na provoz MŠ v případě zavedení větších kapacit pro hlídání dětí do 3 let○ Aktivita: dialog mezi zřizovateli a vedením MŠ o ekonomických dopadech na posílení personálních kapacit a hledání vhodných způsobů financování</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET VOLNÝCH MÍST MŠ PRO DĚTI DO 3 LET
Správce cíle	<i>vedoucí odboru školství a kultury Rýmařov</i>

Problémový okruh 2	Volné kapacity základních škol
Cíl 2.1	SLEDOVÁNÍ DEMOGRAFICKÉHO VÝVOJE (ZPRACOVÁNÍ ODHADŮ DEMOGRAFICKÉHO VÝVOJE RÝMAŘOVSKÉHO REGIONU)
Popis cíle	<i>Je nutné sledovat demografický vývoj počtu nově narozených dětí a v návaznosti na tento celorepublikový problém zajistit dostatečné a kvalitní pokrytí ORP Rýmařov škol a školskými zařízeními.</i>
Hlavní opatření	Věcná opatření: <ul style="list-style-type: none"> - Pravidelná aktualizace zpracování odhadů demografického vývoje Rýmařovského regionu v 5 letých obdobích Aktivita: vytvoření přehledů demografického vývoje
Název indikátorů k hodnocení cíle	VYHODNOCENÍ DEMOGRAFICKÉHO VÝVOJE
Správce cíle	<i>vedoucí odboru školství a kultury Rýmařov</i>

Problémový okruh 2	Volné kapacity základních škol
Cíl 2.2	DOSTATEČNÉ A KVALITNÍ POKRYTÍ ORP ŠKOLAMI A ŠKOLSKÝMI ZAŘÍZENÍMI
Popis cíle	<i>Představitelé obcí i přesto bojují za zachování škol, neboť úloha školy na venkově je nejen vzdělávací, ale také společenská, zástupci škol spolupracují na vytváření kulturního života v obcích, mnohdy v určité míře nahrazují úlohu rodiny. Proto je důležité mít dostatečné a kvalitní pokrytí ORP školskými zařízeními.</i>
Hlavní opatření	Legislativní opatření: <ul style="list-style-type: none"> - změna současného financování základního školství – přihlížet k více hlediskům financování (ne pouze dle počtu žáků) Věcná opatření: <ul style="list-style-type: none"> - Vytváření optimální sítě škol a školských zařízení <ul style="list-style-type: none"> o Aktivita: Vytváření map optimálního pokrytí školami a školskými zařízeními
Název indikátorů k hodnocení cíle	Minimální počet škol a školských zařízení k určitému období včetně vytvoření mapy optimální sítě škol a školských zařízení
Správce cíle	<i>vedoucí odboru školství a kultury Rýmařov</i>

Problémový okruh 3	Nedostatečná komunikace ředitelů škol a školských zařízení
Cíl 3.1	VYTVOŘENÍ POZICE KOORDINÁTORA PRO ŠKOLSTVÍ
Popis cíle	<i>Zřízení pozice koordinátora pro školství, který by monitoroval potřeby jednotlivých vzdělávacích institucí v regionu, připravil plán realizace jednotlivých aktivit, nastínil možnosti propojení činností a připravil vlastní realizaci případných společných projektů škol a školských zařízení. Náplní práce by bylo rovněž domlouvání spolupráce mezi školami, komunikace s obcemi i dalšími subjekty, kteří by se podílely na společných projektech.</i>
Hlavní opatření	<p><i>Ekonomické opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Finanční prostředky na zřízení pracovní pozice koordinátora by zajišťovali zřizovatelé škol (formou předfinancování), tyto finanční prostředky by měly být doplněny čerpáním finančních prostředků z podpůrných programů EU.</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Aktivita: zřízení pracovní pozice</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Pozice koordinátora vytvořena ANO/NE
Správce cíle	<i>Ředitel MAS Rýmařovsko</i>

Problémový okruh 3	Nedostatečná komunikace ředitelů škol a školských zařízení
Cíl 3.2	VYTVOŘENÍ KABINETU ŠKOL
Popis cíle	<i>V ORP neexistuje propojenost a vzájemná komunikace mezi řediteli jednotlivých škol. Zástupci obcí a škol by vítali vznik kabinetu škol, kde by se naskytla možnost vzájemné výměny zkušeností jak s realizací vzdělávacích aktivit, tak i s realizací ostatních projektů škol, mohlo by dojít k rozšíření spolupráce mezi školami i mezi obcemi při plánování a realizaci budoucích společných projektů a mimoškolních aktivit.</i>
Hlavní opatření	<p><i>Věcná opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Organizace pravidelných setkání</i> <ul style="list-style-type: none"> o <i>Aktivita: pravidelná setkání 4x v průběhu školního roku</i> <p><i>Finanční opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Náklady na organizaci pravidelných setkání bude hradit vždy organizátor setkání</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet škol zapojených do kabinetu škol
Správce cíle	<i>vedoucí odboru školství a kultury Rýmařov, místostarosta města Rýmařov</i>

3.2.4.Indikátory

Problémový okruh 1	Nedostatečná péče o děti do 3 let		
Označení indikátoru	A		
Název indikátoru	Zpracování analýzy současného stavu		
Měrná jednotka	Analýza vytvořena ANO/NE		
Správce měřítka	Vedoucí odboru školství ORP Rýmařov		
Roky	2013	2017	2020
Plán	x	ANO	ANO
Skutečnost	NE	x	x
Popis měřítka:	Je důležité prozkoumání zájmů ze strany rodičů o službu hlídání dětí do 3 let a zmapování vhodných prostor v MŠ v ORP Rýmařov.		
Metodika a výpočet:	Zajištění potřebných údajů potřebných pro analýzu a vytvoření samotné analýzy.		
Zdroj čerpání dat:	Odbor školství, výroční zprávy MŠ		

Cíl 1.1	Vytvoření volných kapacit MŠ pro děti do 3 let		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	POČET VOLNÝCH MÍST MŠ PRO DĚTI DO 3 LET		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Rýmařov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		22	22
Skutečnost	15		
Popis měřítka:	Pro zajištění kvalitní nabídky volných míst pro děti do 3 let je vhodné zřídit v jednotlivých MŠ v ORP min. 22 volných kapacit.		
Metodika a výpočet:	Celková kapacita MŠ pro děti do 3 let v ORP		
Zdroj čerpání dat:	Odbor školství ORP Rýmařov		

Problémový okruh 2	Volné kapacity základních škol		
Označení indikátoru	B		
Název indikátoru	Zpracování analýzy o stavu volných kapacit na ZŠ		
Měrná jednotka	Analýza vytvořena ANO/NE		
Správce měřítka	Vedoucí odboru školství ORP Rýmařov		
Roky	2013	2017	2020
Plán	x	ANO	ANO
Skutečnost	NE	x	x
Popis měřítka:	Je vhodné vytvořit návrh na vhodné využití pro další aktivity.		
Metodika a výpočet:	Zajištění potřebných údajů potřebných pro analýzu a vytvoření samotné analýzy.		
Zdroj čerpání dat:	Odbor školství, výroční zprávy ZŠ		

Cíl 2.1	Sledování demografického vývoje (zpracování odhadů demografického vývoje Rýmařovského regionu)		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	VYHODNOCENÍ DEMOGRAFICKÉHO VÝVOJE		

Měrná jednotka	Evidence vytvořena – ANO/NE
Správce měřítka	starosta města Rýmařov
Popis měřítka:	Pro lepší orientaci v počtu narozených dětí na Rýmařovsku je nutno sledovat demografický vývoj, který předchází lepšímu plánování kapacit nutných pro uspokojení poptávky MŠ i ZŠ.
Metodika a výpočet:	Sledování údajů demografických ukazatelů v 5 letém období
Zdroj čerpání dat:	ČSÚ, ORP - odbor školství a kultury

Cíl 2.2	Dostatečné a kvalitní pokrytí ORP školami a školskými zařízeními		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Minimální počet škol a školských zařízení k určitému období včetně vytvoření mapy optimální sítě škol a školských zařízení		
Měrná jednotka	Počet škol a školských zařízení		
Správce měřítka	starosta města Rýmařov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Min 15	Min 14
Skutečnost	19		
Popis měřítka:	Pro dostatečné pokrytí území školskými zařízeními je nutné zachovat minimálně 15 školských zařízení v prvním roce sledování.		
Metodika a výpočet:	Sledování vývoje počtu školských zařízení v ORP, počet školských zařízení		
Zdroj čerpání dat:	ČSÚ, ORP - odbor školství a kultury		

Problémový okruh 3	Nedostatečná komunikace ředitelů školských zařízení		
Označení indikátorů	C		
Název indikátoru	Témata pro společnou komunikaci		
Měrná jednotka	Počet témat		
Správce měřítka	Místostarosta obce Rýmařov, vedoucí odboru školství ORP Rýmařov		
Roky	2013	2017	2020
Plán	x	5	8
Skutečnost	0	x	x
Popis měřítka:	Vytvoření přehledu témat pro společnou komunikaci mezi řediteli škol a školských zařízení.		
Metodika a výpočet:	Správci měřítka vytvoří témata pro společnou komunikaci mezi řediteli škol a školských zařízení.		
Zdroj čerpání dat:	ORP – odbor školství a kultury, www.msmt.cz,		

Cíl 3.1	Vytvoření pozice koordinátora pro školství		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	PRACOVNÍ POZICE KOORDINÁTORA PRO ŠKOLSTVÍ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Rýmařov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro lepší přenos informací mezi školskými zařízeními a nastartování spolupráce a výměny zkušeností, poradenství v dotační politice, organizování společných školení je třeba zřídit pracovní pozici koordinátora pro školství.		
Metodika a výpočet:	Pozice vytvořena – ANO/NE		
Zdroj čerpání dat:	ORP, MAS, SOR		

Cíl 3.2	Zapojení škol a školských zařízení do kabinetu škol		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	POČET ŠKOL ZAPOJENÝCH DO KABINETU ŠKOL		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ředitel MAS Rýmařovsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	7
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro lepší přenos informací mezi školskými zařízeními a nastartování spolupráce a výměny zkušeností je třeba zapojení škol do kabinetu škol.		
Metodika a výpočet:	Součet zapojených škol		
Zdroj čerpání dat:	Odbor školství a kultury ORP		

V kolonce plán indikátoru pro rok 2020 uvedená hodnota znamená součet za období 2013 – 2020.

V území ORP Rýmařov je nutné řešit **problémové okruhy, které se týkají především volných kapacit ve školských zařízeních, nedostatečné komunikace mezi řediteli školských zařízení a nedostatečné kapacity v MŠ pro děti do 3 let.** Celkem bylo v oblasti školství stanoveno 5 základních cílů.

3.3. Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Starosta města Rýmařov
Ředitel MAS Rýmařovsko
Koordinátor MOS
Analytik MOS
Předseda sdružení obcí Rýmařovska

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Rozšíření kapacity mateřských škol pro děti do 3 let	Vedoucí odboru školství a kultury Rýmařov
2.1	Sledování demografického vývoje (zpracování odhadů demografického vývoje Rýmařovského regionu)	Vedoucí odboru školství a kultury Rýmařov
2.2	Dostatečné a kvalitní pokrytí ORP školskými zařízeními	Vedoucí odboru školství a kultury Rýmařov
3.1	Vytvoření pozice koordinátora pro školství	Ředitel MAS Rýmařovsko
3.2	Vytvoření kabinetu škol	Vedoucí odboru školství a kultury Rýmařov

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
A	Zpracování analýzy současného stavu	Vedoucí odboru školství ORP Rýmařov
1	Počet volných míst MŠ pro děti do 3 let	Starosta města Rýmařov
B	Zpracování analýzy o stavu volných kapacit na ZŠ	Vedoucí odboru školství ORP Rýmařov
2	Vyhodnocení demografického vývoje	Starosta města Rýmařov
3	Minimální počet školských zařízení k určitému období; Vytvoření mapy optimální sítě škol a školských zařízení	Starosta města Rýmařov
C	Témata pro společnou komunikaci	Místostarosta obce Rýmařov, vedoucí odboru školství ORP Rýmařov
4	Pracovní pozice koordinátora pro školství	Ředitel MAS Rýmařovsko
5	Počet škol zapojených do kabinetu škol	Starosta města Rýmařov

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu. Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Harmonogram procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Tabulka akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude

projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Vybudovaná volnočasová infrastruktura v ORP Rýmařov slouží nejen školám, ale také ostatním spol-
kům a organizacím v regionu. Velkou výhodou pro školy na Rýmařovsku je možnost využití plavecké-
ho bazénu a ledové plochy, v rámci výuky i k mimoškolním aktivitám.

Prostřednictvím spolupráce s jinými školami a s jinými subjekty (např. ÚP, Sdružení obcí Rýmařovska)
lze vyměňovat zkušenosti nejen z oblasti výuky, ale také v rámci realizace projektů z EU, sledování
potřeb pracovního trhu atd.

Z analytické části se vyčlenily **3 problémové okruhy**, které byly následně rozpracovány v návrhové
části. **Problémy se týkají především volných kapacit ve školských zařízeních, nedostatečné komuni-
kace mezi řediteli školských zařízení a nedostatečné kapacity v MŠ pro děti do 3 let.** Celkem bylo
v oblasti školství stanoveno 5 základních cílů.

Je nutné sledovat demografický vývoj počtu nově narozených dětí a v návaznosti na tento celorepub-
likový problém zajistit dostatečné a kvalitní pokrytí ORP Rýmařov školskými zařízeními.

Zřízení pozice koordinátora pro školství, který by monitoroval potřeby jednotlivých vzdělávacích insti-
tucí v regionu, připravil plán realizace jednotlivých aktivit, nastínil možnosti propojení činností a při-
pravil vlastní realizaci případných společných projektů škol a školských zařízení. Náplní práce by bylo
rovněž plánování spolupráce mezi školami, komunikace s obcemi i dalšími subjekty, kteří by se podí-
leli na společných projektech.

Příležitosti vzdělávacího systému se nabízejí především v čerpání finančních prostředků z budoucích
operačních programů, které budou do oblasti školství směřovány - na vzdělávací programy, vybave-
nost zařízení, vzdělávání pedagogických pracovníků, výměnu zkušeností mezi školami atd. Pro lepší
informovanost ředitelů škol o dění v oblasti vzdělávání se nabízí možnost zřízení kabinetu škol, kde by
se naskytla možnost vzájemné výměny zkušeností jak s realizací vzdělávacích aktivit, tak i s realizací
ostatních projektů škol, mohlo by dojít k rozšíření spolupráce mezi školami i mezi obcemi při pláno-
vání a realizaci budoucích společných projektů a mimoškolních aktivit.

Každý cíl má svého správce a naplňování bude sledováno prostřednictvím indikátorů, které byly sta-
noveny v návaznosti na předem definované cíle.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část pro oblast školství byla zpracována v cca 2 měsíčním časovém období. Během toho
období byly uskutečněny schůzky fokusních i pracovních skupin, konzultace s odborníky týkající se
problematiky školství. Na tvorbě návrhové části se podílel realizační tým, ve spolupráci se zástupci
obcí a řediteli školských zařízení v ORP, z kterých byla vytvořena pracovní skupina pro tuto oblast.
Tato pracovní skupina čítala cca 10 lidí. Prvotní návrh byl navržen realizačním týmem. Prvotní návrh
se moc nezměnil, byl pouze doplněn poznatky, které vznikaly u diskuzí s místními odborníky a pra-
covní skupinou.

3.5. Přílohy

3.5.1. Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

3.5.2. Seznam zkratk

ORP	obec s rozšířenou působností
ZŠ	základní škola
MŠ.....	mateřská škola
SŠ	střední škola
ZUŠ.....	základní umělecká škola
SVČ.....	středisko volného času
KÚ	krajský úřad
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
PŠD	povinná školní docházka

4. Téma 2.: sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31.12.2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a uspokojovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

V následujících tabulkách jsou uvedeny údaje týkající se sociálních služeb v ORP Rýmařov. Sociální služby pomáhají lidem žít běžným životem, zaměřují se na zachování co největší kvality života. Sociální služby jsou poskytovány jednotlivcům, rodinám i skupinám obyvatel všech věkových kategorií. Nejpočetnější skupiny využívající sociální služby jsou senioři, rodiny s dětmi, lidé se zdravotním postižením, ale také lidé, kteří žijí „na hraně“. V ORP Rýmařov působí celkem 12 zařízení sociálních služeb, které jsou soustředěné přímo ve městě Rýmařov.

Tab. 4.1: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Týdenní stacionáře	1
Azylové domy	1
Sociální poradny	1
Sociálně terapeutické dílny	1
Ostatní	2
Celkem	6

(Zdroj: iregistr.mpsv.cz/; vlastní šetření)

Registr poskytovatelů neuvádí všechny registrované sociální služby, viz tab. 2, kde je uveden skutečný počet registrovaných sociálních služeb. Databáze ČSÚ uvádí údaje do 31.12.2012, přičemž jsou zde evidovány pouze 4 registrované služby.

Tab. 4.2a: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Týdenní stacionáře	1
Domovy pro seniory	1
Domovy se zvláštním režimem	1
Azylové domy	1
Sociální poradny	2
Sociálně terapeutické dílny	1
Ostatní	5
Celkem	12

(Zdroj: iregistr.mpsv.cz/; vlastní šetření)

Tabulka uvádí počty sociálních služeb, které na území ORP skutečně působí, každá služba většina služeb je zastoupena pouze jedním poskytovatelem, pouze u sociálních poraden a u ostatních se jedná o více poskytovatelů.

Tab. 4.2b: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP

pořadové číslo	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1.	Elpis	ambulantní, terénní	Slezská diakonie	Český Těšín
2.	CZP MSK	ambulantní, terénní	Centrum zdr. post. MSK	Ostrava
3.	Sociální asistence	terénní služba	Slezská diakonie	Český Těšín
4.	Azylový dům Bethel	pobytová služba	Slezská diakonie	Český Těšín
5.	Podhorská nem.	pobytová služba	Podhorská nem.	Bruntál

(Zdroj: iregistr.mpsv.cz/; vlastní šetření)

Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb **působících** v ORP Rýmařov je dvakrát tak větší než typy zařízení **sídlící** v ORP. Některé služby mají sídlo mimo území ORP – Český Těšín, Ostrava, Bruntál, ale v našem ORP působí. Největšími poskytovateli sociální péče jsou: Diakonie ČCE a Slezská diakonie - církevní organizace. Ostatní služby zahrnují sociální asistenci pro rodiny s dětmi, pečovatelskou službu.

Zdroji dat je Registr poskytovatelů sociálních služeb, ale ten neuvádí všechny registrované sociální služby, viz. tab. 4.2a a 4.2b, kde je uveden skutečný počet registrovaných sociálních služeb. Databáze ČSÚ uvádí údaje do 31. 12. 2012, přičemž jsou zde evidovány pouze 4 registrované služby.

Tab. 4.3: Počet jednotlivých typů sociálních služeb

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	1
Služby sociální péče	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	1
	Týdenní stacionáře	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Azylové domy	1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociálně terapeutické dílny	1

(Zdroj: ČSÚ)

Základními typy sociálních služeb jsou služby sociální péče a služby sociální prevence.

Podle údajů z Registru poskytovatelů sociálních služeb v ORP Rýmařov působí celkem 8 typů sociálních služeb. Služby sociální péče mají téměř stejné zastoupení než služby sociální prevence. Každý typ služby je zajištěn pouze jedním poskytovatelem.

Tab. 4.4: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	2
Služby sociální péče	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	1
	Týdenní stacionáře	1
	Domovy pro seniory	1
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Azylové domy	1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociálně terapeutické dílny	1

(Zdroj dat: ČSÚ, vlastní šetření)

Tabulka obsahuje údaje zjištěné skutečným šetřením, a to údaje od poskytovatelů a údaje získané vlastním šetřením, některá data jsou také obsažena ve II. střednědobém plánu sociálních služeb města Rýmařov.

Tab. 4.5: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod						
Týdenní stacionáře				1		
Azylové domy				1		
Sociální poradny				1		1*
Sociálně terapeutické dílny				1		
Ostatní				2		1**
Celkem	0	0	0	6	0	2

(Zdroj dat: iregistr.mpsv.cz/)

Tabulka opět obsahuje pouze údaje získané prostřednictvím Registru sociálních služeb. Z tabulky je zřejmé, že obec Rýmařov ani jiné obce v obvodu působnosti ORP nemají registrovanou žádnou sociální službu. Většina poskytovatelů je zřízena církvemi nebo neziskovými organizacemi a akciovou společností, která řídí nemocnici.

* zřizovatelem je Občanské sdružení Centrum zdravotně postižených MSK poskytující poradenství zdravotně postiženým

** "Ostatní služba" je služba, která je poskytována ve zdravotnickém zařízení společnosti Agel a.s.

Tab. 4.6: Počet sociálních služeb dle zřizovatele

Typ sociální služby	Obce s počtem obyvatel	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
	Posuzovaný správní obvod Rýmařov						
	typ sociální služby						
	Sociální poradenství						1
Služby sociální péče	Osobní asistence				1		
	Pečovatelská služba				1		
	Týdenní stacionáře				1		
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče						1
Služby sociální prevence	Azylové domy				1		
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi				1		
	Terapeutické komunity				1		
Celkem		0	0	0	6	0	2

(Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb)

Tabulka opět uvádí údaje z Registru poskytovatelů sociálních služeb, obsahuje obdobné údaje jako tab. 4.3, a to počet sociálních služeb dle zřizovatele. V ORP Rýmařov je dle údajů v „Registru“ celkem 8 zřizovatelů soc. služeb.

Tab. 4.7: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh služby	finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Posuzovaný správní obvod							
Druh zařízení sociálních služeb							
Týdenní stacionáře	850				853		
Domovy pro seniory	2000		270		4295	547	757
Domovy se zvláštním režimem	1000				1715		88
Azylové domy	750		20	146	510		
Sociální poradny	276		6				
Sociálně terapeutické dílny	891		100	444			390
Ostatní	4450		20	14			
celkem za všechna zařízení	10100	0	416	590	1400	547	1600

(Zdroj dat: vlastní šetření - údaje byly zjištěny přímo u jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb)

V tabulce 4.7 je uveden přehled financování zařízení sociálních služeb. Z údajů je zřejmé, že největší objem finančních prostředků získávají poskytovatelé z dotací MPSV, a také z úhrad uživatelů. Nejvyšší částky od uživatelů jsou tradičně v domovech se zvláštním režimem a domovech pro seniory. U služeb typu sociálně terapeutické dílny a sociální poradny úhrada od uživatelů dle zákona není možná.

Částka 270 tis. dotace města Rýmařov je celková dotace na služby v řádku 17,19,20, která byla poskytnuta Diakonii ČCE na všechny tři druhy těchto služeb. Dotace není dělena na jednotlivé služby. Řádek 29 sociální poradny a řádek 35 ostatní obsahují celkovou dotaci MPSV na služby poskytované na území ORP Bruntál, Rýmařov. Údaje jsou v tisících Kč za rok 2012.

V přehledu není uvedena částka na pečovatelskou službu, kterou obce přispívají Diakonii ČCE (Příspěvky v roce 2012: Město Rýmařov přispělo 200 tisíc Kč, obec Dolní Moravice 40 tis. Kč, Horní Město 30 tis. Kč). Město Břidličná přispěla na služby v sociální oblasti cca 500 tis. Kč

Tab. 4.8: Kapacita zařízení sociálních služeb

	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Druh zařízení sociálních služeb															
Týdenní stacionáře				7											
Domovy pro seniory				23											
Domovy se zvláštním režimem				11											
Azylové domy				28											
Sociální poradny						22									
Sociálně terapeutické dílny						20									
Ostatní										51					

(Zdroj dat: vlastní šetření - údaje byly zjištěny přímo u jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb)

Údaje zahrnují pouze služby poskytnuté občanům ve správním obvodu ORP Rýmařov. V ORP Rýmařov je zcela nedostačující počet lůžek v domovech pro seniory, kde je o tato místa dlouhodobý zájem. Občané využívají rovněž zařízení umístěné mimo území ORP (Vrbno pod Pradědem, Bruntál apod.). Oproti tomu v azylových domech a v domovech se zvláštním režimem je kapacita pro území ORP zcela dostačující.

Tab. 4.9: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012 (v tis. Kč)

	Pečovatel- ská služ- ba	Oso- bní asis- ten- ce	Tís- ňo- vá pé- če	Průvod- covské a předčíta- telské služby	Podpora samo- statného bydlení	Od- leh- čova- cí služ- by	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	tlu- moč- nické služ- by
Příjmy z úhrad uživatelů	1472	114						
Výdaje	3794	444						
Podíl úhrad uživa- telů služeb na celkových výda- jích na službu	38,8 %	25,7 %						

(Zdroj dat: statistický výkaz pro MPSV z roku 2012)

V tabulce 4.9 jsou sociální služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením v souvislosti s příjmy z úhrad uživatelů a celkovými výdaji na službu. V ORP Rýmařov je tento typ služeb zastoupen pouze sociální službou v podobě pečovatelské služby a osobní asistence. Obě z těchto služeb jsou hrazeny

úhradami od uživatelů mezi 25 až 39 procenty. Údaje jsou v tisících Kč; pozn. neuvedeny dotace na provoz.

Tab. 4.10: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

	Sociální poradny			Sociálně terapeutické dílny			Sociální rehabilitace		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		m uží	že ny		m uží	že ny		m uží	že ny
Posuzovaný správní obvod - celkem		12	10		8	9			

	Týdenní stacionáře			Domov pro osoby se zdravotním postižením			Domovy pro seniory		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	Dospělí	
		m uží	ženy		m uží	ženy		m uží	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem		11	7					10	13

	Domovy se zvláštním režimem			Chráněné bydlení			Azylové domy		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	Dospělí	
		m uží	ženy		m uží	ženy		m uží	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem		0	11					28	

	Domy na půl cesty			Terapeutické komunity			Ostatní		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		m uží	ženy		m uží	ženy		m uží	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem								6	45

(Zdroj dat: statistický výkaz pro MPSV z roku 2012, vlastní šetření)

V tab. 4.10 jsou uvedeny údaje o počtech uživatelů v zařízeních sociálních služeb. Většina poskytovatelů má služby pro ženy i muže s výjimkou Azylového domu, který poskytuje v Rýmařově sociální službu pouze mužům. V části „ostatní“ jsou zahrnuty opět počty uživatelů v sociálních službách poskytovaných ve zdravotnických zařízeních (Podhorská nemocnice Rýmařov) a sociální asistence Slezské diakonie.

Tab. 4.11: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012 (v tis. Kč)

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Týdenní stacionáře	1698000			614
Domovy pro seniory	6894000			687
Domovy se zvláštním režimem	2793000			791
Azylové domy	1476000			370
Sociální poradny	282000	278		
Sociálně terapeutické dílny	1894000			376
ostatní	4450000		52	650

(Zdroj dat: vlastní šetření - údaje byly zjištěny přímo u jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb)

Tab. 4.11 uvádí počet nákladů na uživatele. Tradičně nejvyšší náklady na uživatele jsou v týdenním stacionáři, domově pro seniory a domově se zvláštním režimem.

Uvedené údaje jsou v tisících Kč, část „ostatní“ zahrnuje: terénní služby Slezské diakonie sociální asistence pro rodiny s dětmi, a sociální služba poskytovaná ve zdravotnickém zařízení, jež poskytuje Společnost Agel – Podhorská nemocnice Rýmařov.

Dobrovolnická služba

Dobrovolnická služba je činnost, při které dobrovolník poskytuje

- a) pomoc nezaměstnaným, osobám sociálně slabým, zdravotně postiženým, seniorům, příslušníkům národnostních menšin, imigrantům, osobám po výkonu trestu odnětí svobody, osobám drogově závislým, osobám trpícím domácím násilím, jakož i pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase,
- b) pomoc při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách, při ochraně a zlepšování životního prostředí, při péči o zachování kulturního dědictví, při pořádání kulturních nebo sbírkových charitativních akcí pro osoby uvedené v písmenu a), nebo
- c) pomoc při uskutečňování rozvojových programů a v rámci operací, projektů a programů mezinárodních organizací a institucí, včetně mezinárodních nevládních organizací.

V seznamu akreditovaných projektů vysílajících organizací v oblasti dobrovolnické služby byly nalezeny následující projekty.

V roce 2014 byl organizaci Diakonie ČCE – středisko v Rýmařově akreditován projekt Dobrovolnická pomoc v Diakonii ČCE – středisku v Rýmařově v oblasti dobrovolnické služby: pomoc osobám zdravotně postiženým a seniorům.

V roce 2011 byl té samé organizaci akreditován projekt Sociálně terapeutická dílna, pečovatelská služba a Domov pro seniory Zdroj dat: vlastní šetření - údaje byly zjištěny přímo u jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb ve stejné oblasti dobrovolnické služby.

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. 4.12 Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Poskytovatelé služeb	<ul style="list-style-type: none"> - podpora od obcí, kraje, státu - dostatek finančních prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> - absence potřebné služby - nedostatek financí - nízká kvalita poskytované služby 	<ul style="list-style-type: none"> - osobně - internet - výroční zprávy 	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc poskytovatelům s prezentací jejich nabídky a výsledků - komunitní plánování sociálních služeb - Podpora ze strany obcí a státu
2.	Uživatelé služeb	<ul style="list-style-type: none"> - kvalita služby - dostupnost služby v rámci území - nízká cena služby 	<ul style="list-style-type: none"> - nezájem o službu - neochota hradit služby - nedostatečná informovanost 	<ul style="list-style-type: none"> - informace prostřednictvím tisku, internetu, propagačních akcí - podpora ze strany obcí 	<ul style="list-style-type: none"> - dostatečné informace o nabídce sociálních služeb - kvalitní dotační politika ze strany státu
3.	Rodinní příslušníci	<ul style="list-style-type: none"> - nízká cena služby - vysoká kvalita služby 	<ul style="list-style-type: none"> - neadekvátní požadavky - nezájem o službu - nedostatečná informovanost 	<ul style="list-style-type: none"> - webová prezentace - informace prostřednictvím tisku, internetu, propagačních akcí 	<ul style="list-style-type: none"> - dostatečné informace o nabídce sociálních služeb
4.	Veřejnost (nečerpající služby)	<ul style="list-style-type: none"> - znalosti o nabídce služeb a místech, kde je lze čerpat 	<ul style="list-style-type: none"> - Nezájem o sektor soc. služeb, pocit „protežování“ některých skupin obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> - informace prostřednictvím tisku, internetu, propagačních akcí 	<ul style="list-style-type: none"> - Pravidelně informovat o činnostech sociálních zařízení - Pořádat setkání s veřejností
5.	Představitelé obcí SO ORP	<ul style="list-style-type: none"> - přehled o službách v obci - uspokojení požadavky vlastních občanů - optimalizovat výdaje na příspěvky nebo dotace 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek a zájmu a finančních zdrojů - neochota spolupracovat 	<ul style="list-style-type: none"> - jednání mezi obcemi - komunikace s odborníky 	<ul style="list-style-type: none"> - zajištění kontaktu s uživateli soc. služeb - zajištění přísunu pravidelných informací od poskytovatelů - Prosazování společných zájmů
6.	Kraje	<ul style="list-style-type: none"> - dohled nad kvalitou poskytovaných služeb - Zajištění optimálního financování soc. služeb 	<ul style="list-style-type: none"> - nejasná strategie - nedostatečná komunikace s obcemi a zřizovateli 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace s odborníky, obcemi, poskytovateli služeb, sdružením - osobně na jednáních 	<ul style="list-style-type: none"> - společné jednání s poskytovateli služeb, se zástupci obcí - koordinace poskytování služeb
7.	Stát	<ul style="list-style-type: none"> - optimální pokrytí sítě sociálních služeb - stabilizace nákladů na služby 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatečné vyčlenění financí - změny způsobu financování 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace s odborníky, obcemi, poskytovateli služeb, sdružením 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezení a stabilizace kompetencí mezi obcemi, krajem a státem

8.	Partneři poskytovatelů (dárce, sponzoři)	- propagace partnera	- nedostatečný počet ochotných sponzorů - nedostatečná komunikace se sponzory - přerušování spolupráce - neodborné zásahy do rozhodování o službách	- osobní dopisy - informace prostřednictvím tisku, internetu, propagačních akcí	- oslovovat potenciální sponzory - informovat o poskytování služeb, o výsledcích, dobrých příkladech
9.	Zaměstnanci v sociálních službách	- dobré pracovní podmínky - dobré platové ohodnocení - vyšší prestiž - získávání benefitů	- přetíženost a přílišná administrativa	- osobní jednání	- využití zdrojů EU a jiných dotačních zdrojů na zlepšení pracovních podmínek - péče o zaměstnance (školení, výhody)
10.	Média	- hledání témat zajímavější veřejnost - ochota zveřejňovat informace o sociálním zařízení	- zkrácení údajů a informací	- osobní jednání	- pravidelná komunikace - pravidelné schůzky a jednání

Tabulka „Analýza cílových skupin“ obsahuje údaje o očekávání, rizicích, způsobech komunikace a navrhovaných opatřeních. Mezi nejčastější rizika je zahrnuta absence služby, nedostatek financí a nedostatek informací či komunikace. Způsoby komunikace lze nalézt v možnostech osobních kontaktů. Tyto jsou umožněny prostřednictvím procesu komunitního plánování, který probíhá v Rýmařově. Pracují zde dvě skupiny, přičemž členy těchto skupin jsou nejen poskytovatelé, ale i uživatelé či jejich rodinní příslušníci, představitelé některých obcí (zastupitelé), odborná veřejnost apod. Na úrovni kraje je rovněž komunikace na velmi dobré úrovni, neboť obec Rýmařov je členem krajské skupiny obcí, kdy MSK pořádá pravidelná setkání členů skupiny obcí, kde je možné zjistit informace nejen z dění na krajské úrovni, ale i na úrovni republikové. Členem krajské skupiny obcí se může stát každá obec, prozatím však projevila zájem pouze Rýmařov. Důležitou součástí komunikace jsou také média, přičemž město Rýmařov má na svých webových stránkách část celou věnovanou sociálním službám. Prostřednictvím těchto webových stránek mohou poskytovatelé své služby nabízet i propagovat své akce. Důležitou součástí v oblasti zjišťování potřeb veřejnosti jsou dotazníková šetření, která se provádějí při zjištění potřebnosti některé z nových služeb, nebo v případě tvorby nového komunitního plánu. V rámci komunitního plánování probíhají také různé propagační akce – dny zdraví a sociálních služeb, které Město Rýmařov společně s poskytovateli pořádá každoročně. Na těchto akcích se mohou prezentovat nejen poskytovatelé sociálních služeb, ale i poskytovatelé služeb návazných. Významnou roli v komunikaci s veřejností hraje také místní tisk – Rýmařovský horizont, který dává poskytovatelům možnost prezentovat poskytované služby a dává také prostor veřejnosti se k těmto službám vyjádřit. V navrhovaných opatřeních jsou uvedeny další možnosti společných jednání cílových skupin, zajištění přísunu pravidelných informací a propagace sociálních služeb v regionu.

Tab. 4.13 Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nevyjasněnost způsobu financování	3	3	9	Komunikace při navrhování společných cílů	Poskytovatel
Nedostatek financí na zajištění běžného provozu (obec zřizovatelem poskytovatele)	4	4	16	Získávání prostředků z fondů EU, komunikace mezi jednotlivými partnery a systémovost při poskytování soc. služeb	Poskytovatel zřizovatel služby obce přispívající na zřizování soc. služeb
Nedostatek financí na investice a vybavení	5	4	20	Získávání prostředků z fondů EU	Poskytovatel město jako podporovatel služby Zřizovatel
Uživatelé neplatí za službu	5	4	20	Jiné nastavení výběru plateb	Poskytovatel
Jednoleté financování projektů	5	5	25	Změna způsobu financování	Poskytovatel
Udržitelnost projektů financovaných ze strany EU – neschopnost udržet službu	3	4	12	Reálnost nastavení jednotlivých projektů	Obce Poskytovatel

Organizační riziko					
Špatné rozmístění poskytovatelů a zařízení v rámci ORP (chybějící kapacita a dostupnost služeb)	2	2	4	Meziobecní spolupráce	Obce Poskytovatelé
Příliš mnoho/málo uživatelů v čase (demografický vývoj)	3	5	15	Realizace opatření na vytvoření dostatečné kapacity. Průběžná analýza poptávky po službách	obce, poskytovatelé
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	2	4	Meziobecní spolupráce	obce Poskytovatelé
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím nebo zvýšení provozních nákladů	3	4	12	Dostatečné informace pro regionální politiky	obce, kraj, poskytovatelé
Nevhodné reformy či změny zákonů	4	5	20	Dostatečné informace pro regionální politiky	obce, kraj, poskytovatelé
Technické riziko					
Nevhodné prostory, špatný technický stav budov	3	3	9	Využití fondů EU, sponzorských darů, nadačních fondů aj. financování	Poskytovatel Zřizovatel
Špatný technický stav vybavení, zastaralé či nevyhovující vybavení	4	4	16	Využití fondů EU, sponzorských darů, nadačních fondů aj. financování	Poskytovatel Zřizovatel
Věcné riziko					
Špatné řízení poskytované služby (stížnosti občanů)	2	3	6	Tlak na zkvalitnění vedoucích pracovníků (školení, kurzy, kvalifikace)	Poskytovatel Zřizovatel
Nízká kvalita konkrétní služby	2	5	10	Monitoring kvality služeb Zvýšení kvalifikace personálu sledování možností financování jednotlivých služeb - Naplňování standardů kvality	Poskytovatel

Nezájem uživatelů či rodinných příslušníků o konkrétní službu	2	3	6	analýza potřeb informovanosti o nabídce služeb	Poskytovatel
Personální rizika (Nedostatečné nebo nevhodné personální zabezpečení služeb)	4	5	20	Vyšší platy Vzdělávání a kvalifikace zaměstnanců (školení, kurzy) jistota zaměstnání	Poskytovatel Zřizovatel- poskytovatel finančních zdrojů financování

Rizika jsou rozdělena do pěti oblastí – finanční rizika (souvisí se způsobem financování), organizační rizika (týká se například rozmístění škol, demografie, chování obcí a kraje), právní rizika (legislativa), technická rizika (např. stav budov, vybavení), věcné (souvisejí věcně s řešeným tématem – např. se týkají kvality poskytované služby). Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) – hodnotí se na škále 1 až 5: 1 hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a 5 hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Pravděpodobnost je v níže uvedené tabulce v několika případech uvedena v rozsahu (např. 1 až 5). Rozsah byl zpracovateli vzorového příkladu zvolen proto, že se to významně týká místních podmínek v daném ORP. Pro konkrétní území je nutné napsat jednoznačné číslo. Významnost rizika pak bude součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se bude pohybovat mezi 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik (tj. instituce odpovědné za řízení a monitorování daného rizika – tj. průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikaci reálného výskytu dané rizikové události).

V oblasti finančních rizik bude hrát významnou roli změna ve způsobu financování sociálních služeb od roku 2015, kdy by financování mělo přejít na kraje. Důležitou součástí opatření je pak pro poskytovatele sociálních služeb nastavení spolupráce s krajem ale i s jednotlivými obcemi. Oblast organizačních rizik obsahuje především rizika vyplývající z demografického vývoje (stárnutí populace) ale i nezájem obcí o spolupráci. Již nyní se projevuje u zástupců některých obcí nezájem řešit určité cílové skupiny (např. bezdomovci). Povinnost řešit problémy určité cílové skupiny přenášejí na úřad obce s rozšířenou působností s tím, že pracovníci sociálního odboru situaci vyřeší. Oblast právního rizika je stále aktuální, neboť veškeré předpisy týkající se sociálních služeb mají několik novelizací a je nutné, aby i regionální politici byli o změnách včas a dostatečně informováni. Technická rizika spočívající se špatným technickým stavem budov, vybavením apod. lze opět stále ještě řešit využitím fondů EU. Věcná rizika spočívají v řešení případných problémů ve vedení jednotlivých zařízení sociálních služeb a zajištění poskytování kvality každé služby. K základnímu opatření, které by mělo snížit některá rizika, by měly přispět také Standardy kvality poskytování sociálních služeb. Standardy kvality musí mít vypracovány každý poskytovatel a jejich naplňování jsou pravidelně kontrolována inspekcí kvality v každém zařízení.

4.1.4.SWOT analýza oblasti

Tab. 4.14 SWOT analýza sociálních služeb v území ORP

Následující SWOT analýzy jsme rozdělili na dvě cílové skupiny a to skupina senioři a zdravotně postižení, a druhá skupina zhodnocuje děti, mládež, rodiny a občany se zvláštními potřebami.

SKUPINA SENIOŘI A ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÍ

Silné stránky	Slabé stránky
Existence internetových stránek poskytovatelů soc. služeb	Špatná Informovanost občanů
Existence místního tisku	Neaktuálnost katalogu poskytovatelů soc. služeb
Politická podpora zastupitelů	Nedostatečné zapojení občanů
Zájem měst a obcí o zkvalitnění sociálních služeb	Nedostatek finančních prostředků
Technické zázemí	Nedostatečná personální kapacita
Motivace ke změně	Vysoké nároky na vzdělávání
Rozšířená nabídka sociálních služeb	Nízké platy
Dostatečná návaznost služeb	Nedostatek pracovních příležitostí pro tyto cílové skupiny
	Bariéry ve městech, obcích a okolí
Příležitosti	Hrozby
Využití informačního centra	Finanční podpora měst a obcí – návaznost na státní rozpočet
Průzkum nabídky a poptávky	Nedostatek finančních prostředků uživatelů sociálních služeb
Možnost čerpání prostředků z fondů EU	Neschopnost udržet dlouhodobou motivaci všech aktérů
Zvyšování odborné kvalifikace	Neochota uživatelů připlácet za služby
Lepší spolupráce mezi poskytovateli včetně zpětné vazby	
Společné plánování v rámci obecní spolupráce – pravidelná setkání	
Zakládání sociálních podniků	

SKUPINA DĚTI, MLÁDEŽ, RODINA A OBČANÉ SE ZVLÁŠTNÍMI POTŘEBAMI

Silné stránky	Slabé stránky
Fungující sociální služby	Nedostatek bezbariérových přístupů ve městech a obcích
Vznik nových sociálních služeb	Nedostatek finančních prostředků
Vzájemná spolupráce subjektů	Nízká sociokulturní úroveň většího počtu rodin
Organizace nových akcí v oblasti sociálních služeb (propagační akce)	Špatná dopravní obslužnost
Mateřské centrum (SVČ)	Motivace klientů, průzkum zájmů klientů
Nabídka volnočasových aktivit a zařízení	Nízký počet městských policistů
Nabídka školských zařízení (inkluze)	Nedůsledná kontrola prodeje cigaret a alkoholu
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj sociálních služeb	Nedostatek finančních prostředků
Získávání finančních prostředků z fondů EU	Odliv lidí v produktivním věku
Využití zkušeností z předešlého komunitního plánování	Stárnutí populace
Medializace sociálních problémů	Nezájem malých obcí při koordinaci sociálních služeb
Využití místního tisku	Zneužívání sociálních dávek
Větší zájem (snaha) o uplatnění absolventů (jak absolventů, tak firem)	
Podpora dobrovolnictví	

4.1.5.Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Na území ORP Rýmařov působí 12 typů zařízení sociálních služeb. V našem území jsou největšími poskytovateli sociálních služeb církevní instituce.

Klienti sociálních služeb a zařízení nejvíce postrádají bezbariérové přístupy do veřejných budov, upravené chodníky a přechody pro chodce, bezbariérové bydlení, možnost pohybu autobusovou dopravou (autobusy se zvedacími plošinami), veřejné WC pro vozíčkáře a bezproblémovou vlakovou dopravu. Rovněž tvoří druhou nejpočetnější skupinu uchazečů o zaměstnání.

Území ORP Rýmařov vykazuje regresivní typ věkové struktury. Z prognózy věkové struktury vyplývá, že průměrný věk ve městě se bude v nadcházejících letech zvyšovat, přičemž lze tento nárůst považovat za velmi výrazný až rizikový. Současně lze předpokládat i prodlužování života občanů a s tím spojenou větší náročnost a vyšší požadavky na zdravotní a sociální péči. Vývoj věkové struktury naznačuje, že rozšiřování sociálních služeb bude do budoucna nezbytné.

V závislosti na věku, popřípadě zdravotním postižením, se u seniorů projevuje snížení jejich schopnosti sebeobsluhy (např. schopnosti postarat se o svou hygienu, schopnosti samostatné chůze,

schopnosti zajistit si pravidelnou stravu). S rostoucím věkem seniorů a jejich zdravotními problémy klesá počet základních životních úkonů, které jsou schopni si obstarat.

Přesto senioři tvoří velmi nehomogenní skupinu, neboť občané vyžadující jakoukoliv sociální službu v terénu či v zařízení, mají zcela jiné požadavky vzhledem ke svému zdravotnímu stavu, sociální situaci a věku, než ti kteří se věnují ještě s plným nasazením volnočasovým aktivitám.

Osoby se závislostí potřebují doprovázení před prvním kontaktem s odbornou pomocí (např. protialkoholní léčba). Objevují se obavy o přijetí ze strany rodiny nebo okolí, pokud nastoupí na léčbu, také obavy o zajištění dětí a posléze pak z návratu domů, ztráty práce atd.

Z průzkumu je zřejmé, že lidé této cílové skupiny postrádají ve městě i okolí služby pro maminky s dětmi, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, kroužky pro problémové děti, přivítali by komplexní areál pro služby a zájmové aktivity.

Město Rýmařov má zpracován již druhý komunitní plán - II. střednědobý plán města Rýmařova na období 2013 – 2016. Tento střednědobý plán obsahuje celkem 11 priorit a je zaměřen především na udržení stávajících služeb v regionu. Na úrovni obce Rýmařov už od roku 2006 pracují dvě skupiny komunitního plánování, a to skupina Senioři a zdravotně postižení a skupina Děti, mládež, rodina a občané se zvláštními potřebami. V současné době probíhá monitoring plnění jednotlivých priorit. Poskytovatelé sociálních služeb a služeb návazných se mohou každoročně prezentovat prostřednictvím akcí tzv. „Dnů zdraví a sociálních služeb“, které pořádá Město Rýmařov ve spolupráci se Střediskem volného času Rýmařov a všemi poskytovateli v regionu.

Na úrovni komunitního plánování má meziobecní spolupráce velké rezervy. V době zakládání skupin a vzniku celého procesu byli regionální politici osloveni, aby se jednotlivé obce podílely na komunitním plánu společně s Rýmařovem. Malé obce však nemají dostatek vhodných zástupců pro pravidelnou účast na schůzkách jednotlivých skupin a bez účasti zástupců každé obce není možné potřeby lidí a veřejnosti v těchto obcích zmapovat.

Zákon o sociálních službách nestanoví obcím povinnost sociální služby plánovat, tato povinnost je dána pouze krajům. Moravskoslezský kraj má proto velký zájem, aby se na procesu plánování sociálních služeb podílelo co nejvíce obcí. V pracovní skupině obcí na úrovni plánování sociálních služeb Moravskoslezského kraje se podílejí všechny obce s rozšířenou působností (tzv. obce III. typu), dále jsou členy některé z obcí pověřených (tzv. obce II. typu), avšak nejmenší obce s členstvím v této skupině stále otálejí. Regionální politici si uvědomují důležitost existence sociálních služeb a potřebu jejich působení na úrovni obce. Ve většině obcí se touto problematikou zabývá pouze sociální komise, nebo v nejmenších obcích pouze starosta. Ostatním zastupitelům tato problematika není příliš blízká a začínají ji řešit až v situaci, kdy se sami, nebo jejich rodinný příslušník dostanou do situace, že sociální službu potřebují.

Možnosti meziobecní spolupráce v sociální oblasti jsou řešeny v návrhové části.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců veřejné správy, zástupci neziskových organizací a zástupci obcí z území ORP.

Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

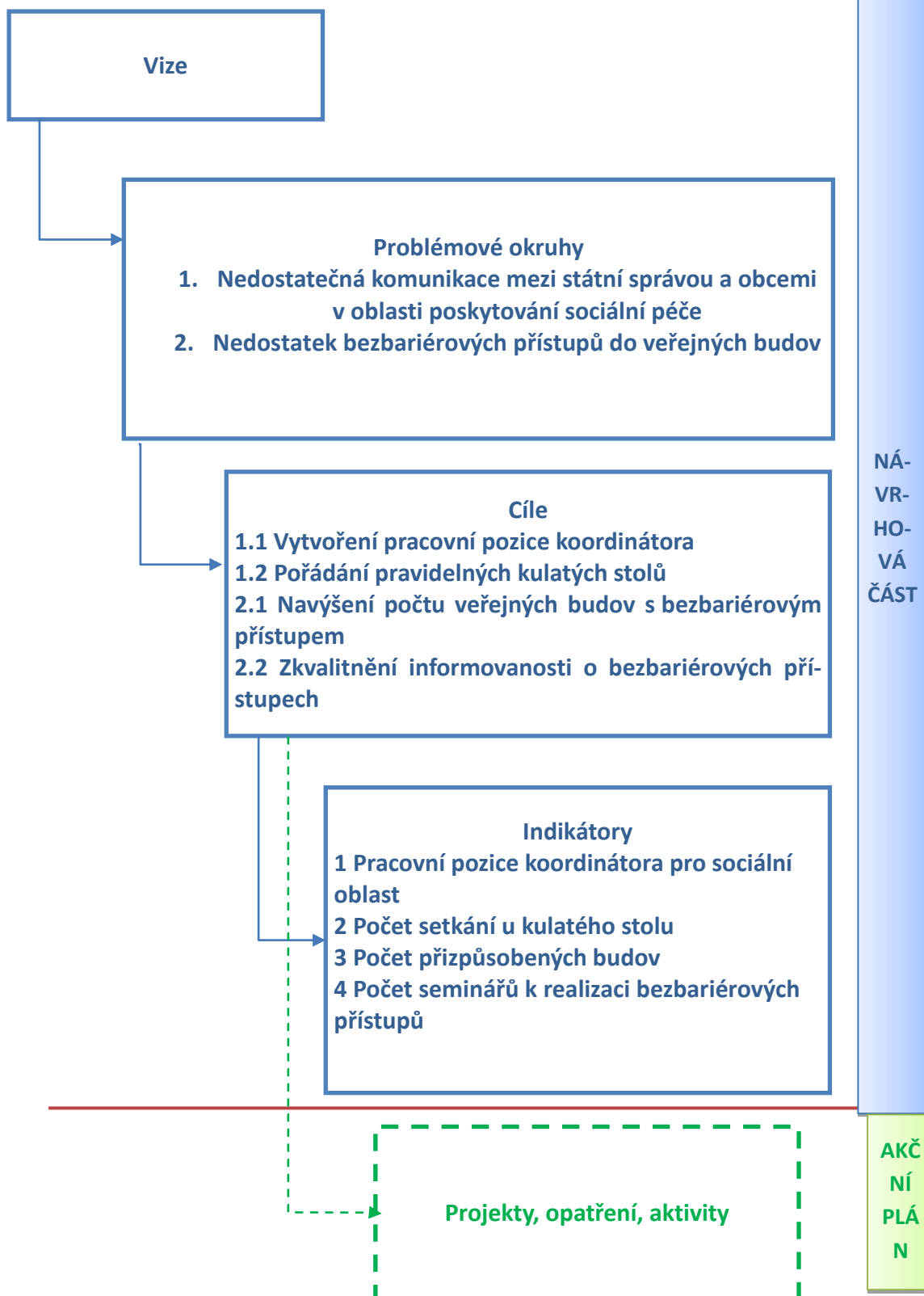
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Rýmařovsko – malebné místo pro život i rekreaci				
Správní obvod ORP Rýmařovsko se může pyšnit dobrou spoluprací mezi městy a obcemi. Společně se podílejí na efektivním zajištění společných projektů v rámci odpadového hospodářství. Existuje zde komunitní plánování sociální péče zohledňující požadavky všech obcí i obyvatel. Fungující síť školských zařízení společně s nabídkou volnočasových aktivit naplňuje potřeby dětí, mládeže i dospělých. Obce společně s místními podnikateli i zemědělci pracují na opatřeních vedoucích ke snížení nezaměstnanosti a zkvalitnění poskytovaných služeb v regionu. Naším společným cílem je: život na Rýmařovsku nás baví!				
Sociální služby	Problémová oblast 1		Problémová oblast 2	
	cíl 1.1	Cíl 1.2	cíl 2.1	Cíl 2.2

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Problémové oblasti (okruhy)

Problémový okruh 1

Nedostatečná komunikace mezi státní správou a obcemi v oblasti poskytování sociální péče – v současné době probíhá komunitní plánování na úrovni obce Rýmařov. Od roku 2006 pracují dvě skupiny komunitního plánování, a to skupina Senioři a zdravotně postižení a skupina Děti, mládež, rodina a občané se zvláštními potřebami. Špatná komunikace a přenos informací existuje mezi odborem sociální péče Rýmařov a okolními obcemi ve správním obvodu. Je nezbytné komunikovat o vzájemných problémech, ujasnit si kompetence a navrhnout možná řešení týkající se problematiky sociální péče, které bude možné realizovat s ohledem na možnosti měst a současně i těch nejmenších obcí. Pokud nedojde k lepšímu přenosu informací, bude v budoucnu docházet k neinformovanosti starostů a neuvědomění si svých povinností v této oblasti. Mohlo by docházet k nepříjemným problémům vznikajícím v souvislosti se sociální problematikou v jednotlivých obcích.

Problémový okruh 2

Nedostatek bezbariérových přístupů do veřejných budov – obyvatelé Rýmařovska nejvíce postrádají bezbariérové přístupy do veřejných budov, upravené chodníky a přechody pro chodce, bezbariérové bydlení, možnost pohybu autobusovou dopravou (autobusy se zvedacími plošinami), veřejné WC pro vozíčkáře. V případě neřešení těchto problémů ze strany obcí nenastane zlepšení kvality života osob s omezenou schopností pohybu. Budou mít omezenou možnost cesty do zaměstnání, škol, úřadů a podobně.

Fokusní skupina pro oblast sociální péče definovala výše uvedené problémové okruhy. Jejím cílem bylo ověřit, zda problémové okruhy, které navrhl realizační tým, odpovídají realitě a zda se jedná o ty nejzávažnější problémy v daném tématu.

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

K problémovým oblastem byly stanoveny následující cíle.

Problémový okruh 1	Nedostatečná komunikace mezi státní správou a obcemi v oblasti poskytování sociální péče
Cíl 1.1	VYTVOŘENÍ PRACOVNÍ POZICE KOORDINÁTORA
Popis cíle	<i>Koordinátor by byl nápomocný všem obcím v ORP při řešení jednotlivých potřeb v sociální oblasti. Jednou z povinností by bylo svolávat jednotlivé zástupce obcí, veřejné správy i neziskových organizací na pravidelná setkání, kde by docházelo k předávání informací a výměně zkušeností. Koordinátor by předával informace v problematice sociálních věcí.</i>
Hlavní opatření	<p><i>Ekonomické opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Finanční prostředky na zřízení pracovní pozice koordinátora by zajišťovali zástupci obcí (formou předfinancování), tyto finanční prostředky by měly být doplněny čerpáním finančních prostředků z podpůrných programů EU.</i> <ul style="list-style-type: none"> o <i>Aktivita: zřízení pracovní pozice</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	PRACOVNÍ POZICE VYTVOŘENA ANO/NE
Správce cíle	<i>vedoucí odboru sociálních věcí</i>

Problémový okruh 1	Nedostatečná komunikace mezi státní správou a obcemi v oblasti poskytování sociální péče
Cíl 1.2	POŘÁDÁNÍ PRAVIDELNÝCH KULATÝCH STOLŮ
Popis cíle	<i>Ke zlepšení komunikace je potřeba pořádat setkání u kulatých stolů, která by se týkala sociální problematiky ve SO ORP. Na těchto setkání by docházelo k předávání informací a výměně zkušeností.</i>
Hlavní opatření	<p><i>Věcná opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Organizace pravidelných setkání</i> <ul style="list-style-type: none"> o <i>Aktivita: pravidelná setkání 1x v průběhu kalendářního roku</i> <p><i>Finanční opatření:</i></p>

	- <i>Náklady na organizaci pravidelných setkání bude hradit vždy organizátor setkání</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET PRAVIDELNÝCH SETKÁNÍ
Správce cíle	<i>Předseda Sdružení obcí Rýmařovska</i>

Problémový okruh 2	Nedostatek bezbariérových přístupů do veřejných budov
Cíl 2.1	NAVÝŠENÍ POČTU VEŘEJNÝCH BUDOV S BEZBARIÉROVÝM PŘÍSTUPEM
Popis cíle	<i>Je důležité propagovat a zdůrazňovat nutnost tvorby bezbariérových přístupů a investice do bezbariérových přístupů. Cílem by měla být motivace poskytovatele služeb motivovat k získání certifikace „bezbariérový přístup“.</i>
Hlavní opatření	<p><i>Věcná opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Monitoring investičních projektů SO ORP zaměřených na úpravu veřejných budov</i> <ul style="list-style-type: none"> o <i>Aktivita: sledování nově vytvořených bezbariérových přístupů do budov a ploch</i> <p><i>Finanční opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Finanční náklady na investice budou hrazeny jednotlivými obcemi</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET PŘÍZPŮSOBENÝCH BUDOV
Správce cíle	<i>Manažer Sdružení obcí Rýmařovska</i>

Problémový okruh 2	Nedostatek bezbariérových přístupů do veřejných budov
Cíl 2.2	ZKVALITNĚNÍ INFORMOVANOSTI O BEZBARIÉROVÝCH PŘÍSTUPECH
Popis cíle	<i>V území ORP neexistuje dostatečný přehled o bezbariérových veřejných budovách a plochách, o bezbariérových objektech poskytující služby cestovního ruchu. Je třeba vytvořit přehled těchto typů budov na Rýmařovsku. Na základě přehledu informovat subjekty v území o možnostech doplnění potřebné infrastruktury a vyhledávat informace o možnostech jejího financování.</i>
Hlavní opatření	<p><i>Věcná opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Organizace seminářů pro subjekty vlastníci objekty, u kterých je vyžadován bezbariérový přístup</i> <ul style="list-style-type: none"> o <i>Aktivita: pořádání semináře 1x za volební období</i> <p><i>Finanční opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Náklady na organizaci semináře bude hradit vždy organizátor</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET SEMINÁŘŮ K REALIZACI BEZBARIÉROVÝCH PŘÍSTUPŮ
Správce cíle	<i>Manažer MAS Rýmařovsko</i>

4.2.4.Indikátory

V kolonce plán indikátoru pro rok 2020 uvedená hodnota znamená součet za období 2013 – 2020.

Problémový okruh 1	Nedostatečná komunikace mezi státní správou a obcemi v oblasti poskytování sociální péče		
Označení indikátoru	A		
Název indikátoru	Témata pro společnou komunikaci		
Měrná jednotka	Počet témat		
Správce měřítka	Místostarosta obce Rýmařov, vedoucí odboru sociálních věcí		
Roky	2014	2017	2020
Plán	x	5	8
Skutečnost	0	x	x
Popis měřítka:	Pro společnou komunikaci mezi státní správou a obcemi v oblasti poskytování sociální péče je potřeba vytvořit témata nutná k diskutování.		
Metodika a výpočet:	Počet témat vytvořených k diskuzi.		
Zdroj čerpání dat:	Odbor sociálních věcí, www.mpsv.cz,		

Cíl 1.1	Vytvoření pozice koordinátora pro sociální oblast		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	PRACOVNÍ POZICE KOORDINÁTORA PRO SOCIÁLNÍ OBLAST		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru sociálních věcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Koordinátor by byl nápomocen všem obcím v ORP při řešení jednotlivých potřeb v sociální oblasti.		
Metodika a výpočet:	Pozice vytvořena – ANO/NE		
Zdroj čerpání dat:	ORP, MAS, SOR		

Cíl 1.2	Pořádání pravidelných kulatých stolů		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	POČET SETKÁNÍ U KULATÉHO STOLU		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Rýmařov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro lepší přenos informací mezi starosty obcí a sociálním odborem je třeba pořádat pravidelné setkání u kulatého stolu.		
Metodika a výpočet:	Počet setkání za celý rok		
Zdroj čerpání dat:	Odbor sociálních věcí ORP, prezenční listiny		

Problémový okruh 2	Nedostatek bezbariérových přístupů do veřejných budov		
Označení indikátoru	B		
Název indikátoru	Zpracování analýzy současného stavu a požadavků		
Měrná jednotka	Analýza vytvořena ANO/NE		
Správce měřítka	vedoucí odboru sociálních věcí		
Roky	2014	2017	2020
Plán	x	ANO	ANO
Skutečnost	0	x	x
Popis měřítka:	Je nutné znát zájem a potřebu obyvatel ohledně bezbariérových přístupů a určit primární prostory.		
Metodika a výpočet:	Vytvoření analýzy		
Zdroj čerpání dat:	ORP – odbor sociálních věcí, obce ORP,		

Cíl 2.1	Navýšení počtu veřejných budov s bezbariérovým přístupem		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	POČET PŘIZPŮSOBENÝCH BUDOV		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Rýmařov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6	7
Skutečnost	4		
Popis měřítka:	Zkvalitnění služeb pro občany, kteří potřebují bezbariérový přístup do veřejných budov.		
Metodika a výpočet:	Počet nově přizpůsobených budov pro bezbariérové přístupy		
Zdroj čerpání dat:	Starostové obcí v ORP		

Cíl 2.2	Zkvalitnění informovanosti o bezbariérových přístupech		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	POČET SEMINÁŘŮ K REALIZACI BEZBARIÉROVÝCH PŘÍSTUPŮ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru sociálních věcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Poskytnutí informací starostům, ekonomickým subjektům a občanům, kteří plánují v budoucnu zrealizovat bezbariérové přístupy do veřejných budov. Informovanost o možnosti získání dotací k realizaci záměru.		
Metodika a výpočet:	Počet konaných seminářů týkající se této problematiky		
Zdroj čerpání dat:	Starostové obcí v ORP		

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Starosta města Rýmařov
Ředitel MAS Rýmařovsko
Koordinátor MOS
Analytik MOS
Předseda sdružení obcí Rýmařovska

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosaženo. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přiblížení se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vytvoření pracovní pozice koordinátora	Vedoucí odboru sociálních věcí
1.2	Pořádání pravidelných kulatých stolů	Předseda Sdružení obcí Rýmařovska
2.1	Navýšení počtu veřejných budov s bezbariérovým přístupem	Manažer Sdružení obcí Rýmařovska
2.2	Zkvalitnění informovanosti o bezbariérových přístupech	Manažer MAS Rýmařovsko

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
A	Témata pro společnou komunikaci	Místostarosta obce Rýmařov, vedoucí odboru sociálních věcí
1	Počet témat	Vedoucí odboru sociálních věcí
2	Počet setkání u kulatého stolu	Starosta města Rýmařov
B	Zpracování analýzy současného stavu a požadavků	vedoucí odboru sociálních věcí
3	Počet přizpůsobených budov	Starosta města Rýmařov
4	Počet seminářů k realizaci bezbariérových přístupů	Vedoucí odboru sociálních věcí

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu. Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	Průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

Na území ORP Rýmařov působí 12 typů zařízení sociálních služeb. V našem území jsou největšími poskytovateli sociálních služeb církevní instituce. Klienti sociálních služeb a zařízení nejvíce postrádají bezbariérové přístupy do veřejných budov, upravené chodníky a přechody pro chodce, bezbariérové bydlení, možnost pohybu autobusovou dopravou (autobusy se zvedacími plošinami), veřejné WC pro vozíčkáře a bezproblémovou vlakovou dopravu. Rovněž tvoří druhou nejpočetnější skupinu uchazečů o zaměstnání.

Předpokládá se rovněž prodlužování života občanů a s tím spojená větší náročnost a vyšší požadavky na zdravotní a sociální péči o starší osoby. Vývoj věkové struktury naznačuje, že rozšiřování sociálních služeb bude do budoucna nezbytné.

V území chybí služby pro maminky s dětmi, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, kroužky pro problémové děti. Na úrovni ORP Rýmařov už od roku 2006 pracují dvě skupiny komunitního plánování, a to skupina Senioři a zdravotně postižení a skupina Děti, mládež, rodina a občané se zvláštními potřebami. Poskytovatelé sociálních služeb a služeb návazných se mohou každoročně prezentovat prostřednictvím akcí tzv. „Dnů zdraví a sociálních služeb“, které pořádá Město Rýmařov ve spolupráci se Střediskem volného času Rýmařov a všemi poskytovateli v regionu.

V pracovní skupině obcí na úrovni plánování sociálních služeb Moravskoslezského kraje se podílejí všechny obce s rozšířenou působností, dále jsou členy některé z obcí pověřených. Jedním z hlavních cílů je vytvoření pracovní pozice koordinátora, který by byl nápomocný všem obcím ve SO ORP při řešení jednotlivých potřeb v sociální oblasti. Jednou z povinností by bylo svolávat jednotlivé zástupce obcí, veřejné správy i neziskových organizací na pravidelná setkání, kde by docházelo k předávání informací a výměně zkušeností. Koordinátor by předával informace v problematice sociálních věcí. Tímto by došlo rovněž k zlepšení komunikace aktérů v sociálních službách a to díky pořádání pravidelných kulatých stolů, která by se týkala sociální problematiky ve SO ORP. Na těchto setkání by docházelo k předávání informací a výměně zkušeností.

Regionální politici si uvědomují důležitost existence sociálních služeb a potřebu jejich působení na úrovni obce a chtějí realizovat doporučená opatření v rámci meziobecní spolupráce.

Každý definovaný cíl má přiřazeného správce a jeho naplňování bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů.

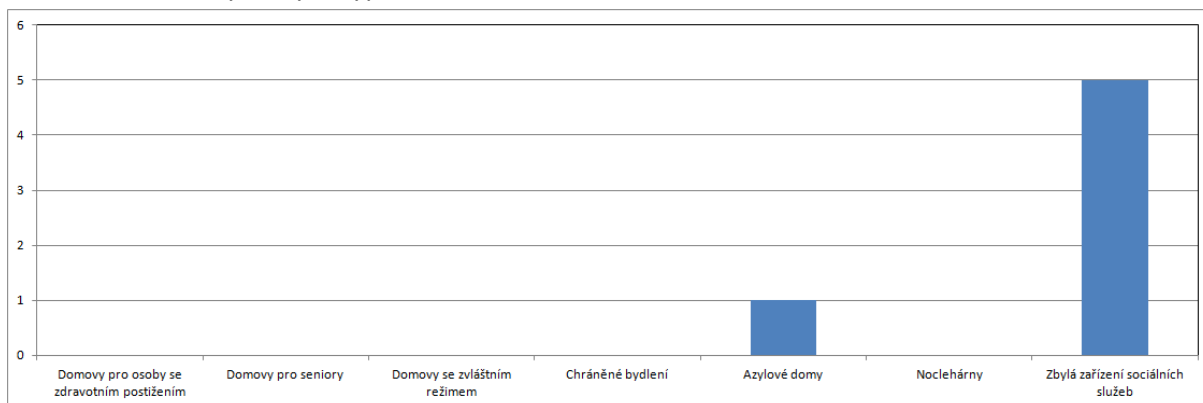
4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část pro oblast sociálních služeb byla zpracována v cca 3 měsíčním časovém období. Během toho období byly uskutečněny schůzky fokusních i pracovních skupin. Fokusní skupina byla složena ze zástupců veřejné správy, zástupci neziskových organizací a zástupci obcí z území ORP a vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví. Na tvorbě návrhové části se podílel realizační tým, ve spolupráci především s vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví. Realizační tým čítal cca 5 lidí. Prvotní návrh, který byl navržen realizačním týmem, byl poupraven a doplněn o připomínky vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví. Po doplnění a zpracování těchto připomínek byla uskutečněna schůzka, na které byla celková návrhová část schválena všemi přítomnými.

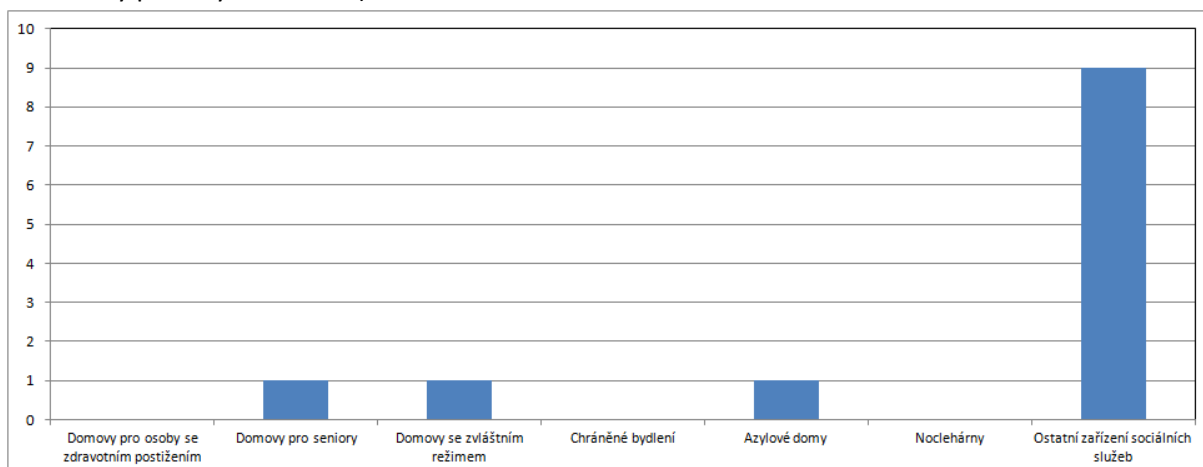
4.5. Přílohy

4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

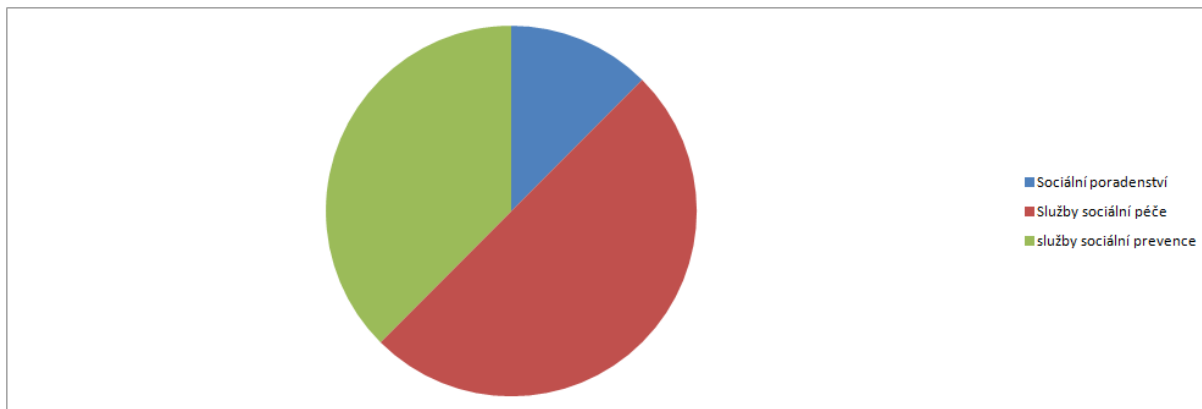
Graf č. 4.1: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

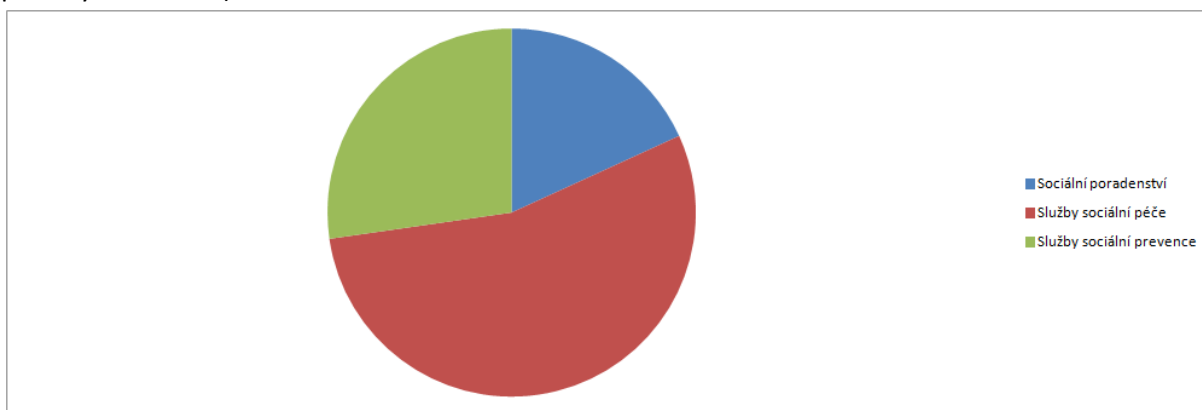
Graf č. 4.2: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

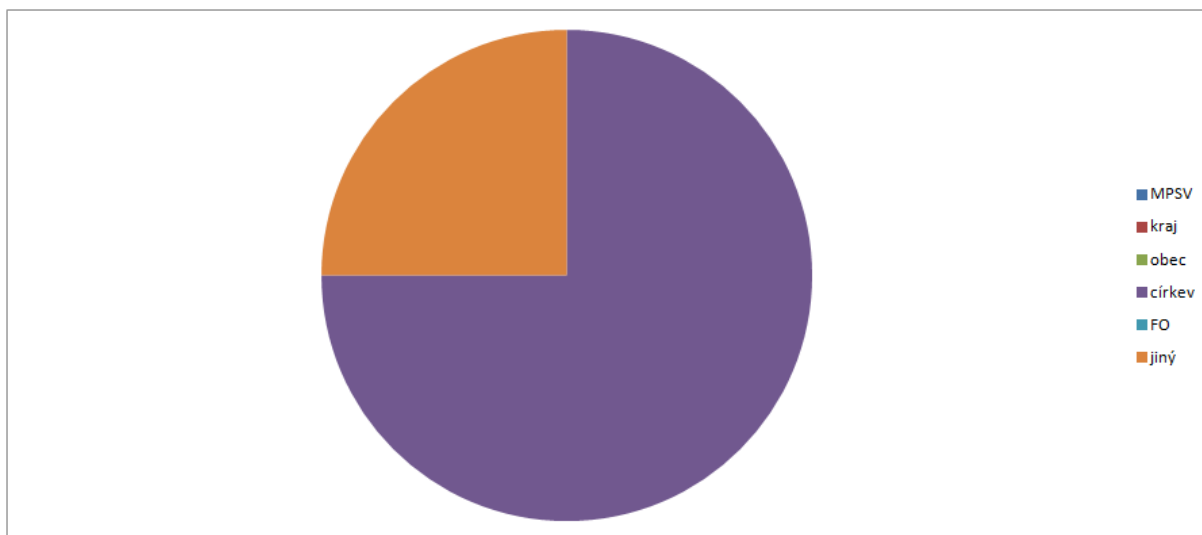
Graf č. 4.3: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

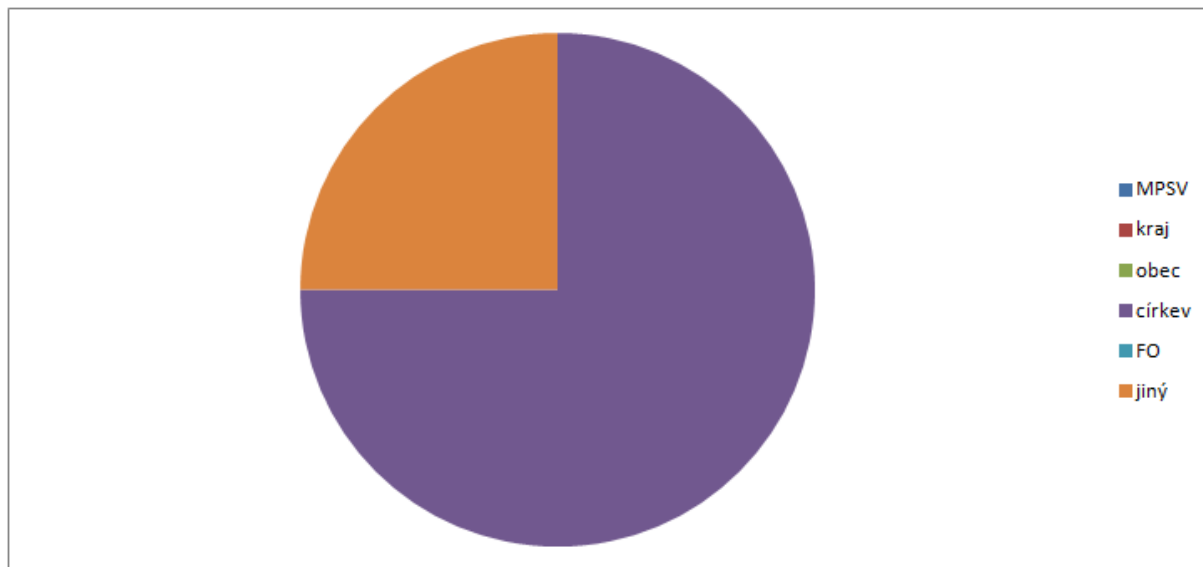
Graf č. 4.4: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

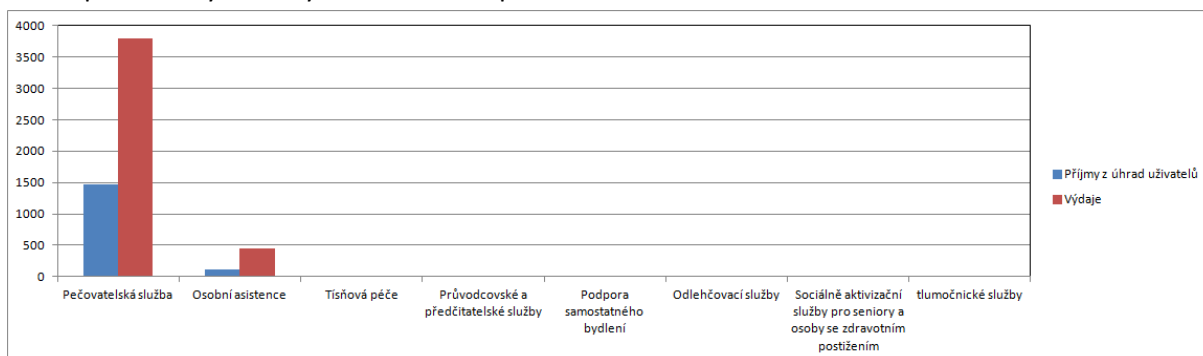
Graf č. 4.5: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

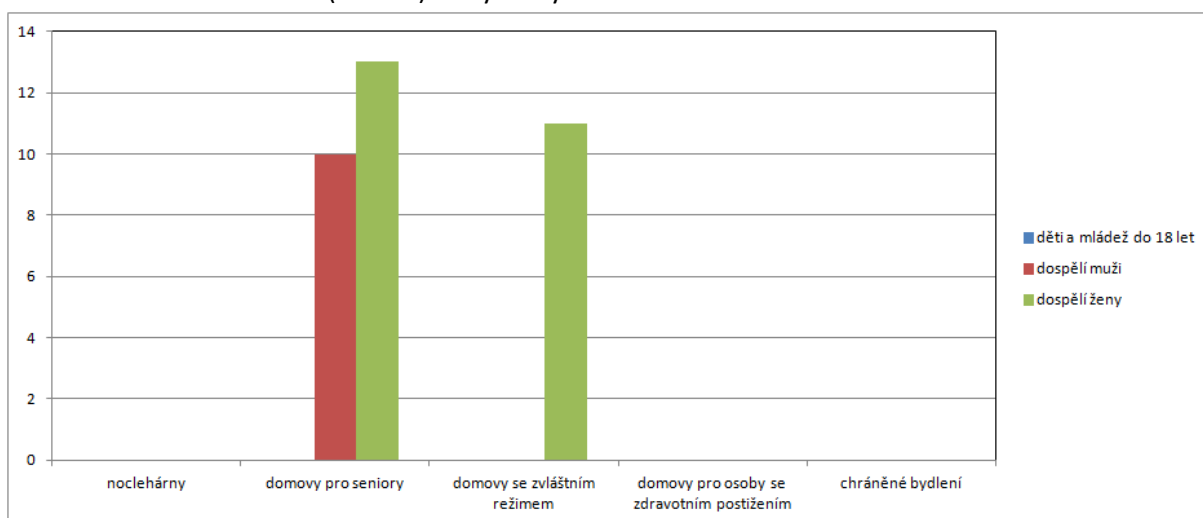
Graf č. 4.6: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

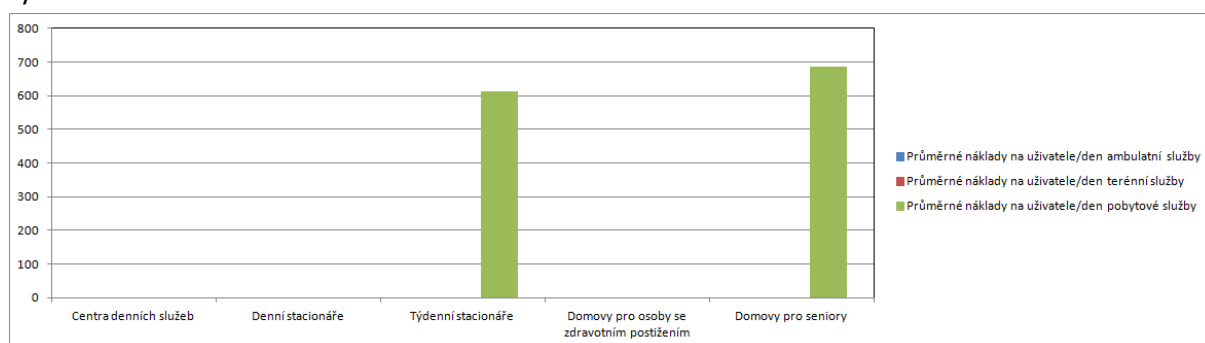
Graf č. 4.7: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Graf č. 4.8: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Graf č. 4.9: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP

4.5.2. Seznam zkratk

ČSU	Český statistický úřad
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
ČCE	Českobratrská církev evangelická
EU	Evropská unie
MSK	Moravskoslezský kraj
SVČ	Středisko volného času
SO	svazek obcí
MAS	Místní akční skupina
SOR	Sdružení obcí Rýmařovska
MOS	meziobecní spolupráce

5. Téma 3.: odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění

- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

Pro většinu obcí provádí svoz odpadů Městské služby s.r.o. Rýmařov. Zabezpečuje svoz směsného komunálního odpadu. Dle požadavku obcí zabezpečuje odvoz objemného odpadu, nebezpečného odpadu i tříděné složky odpadu. Městské služby směsný komunální odpad následně odváží na skládky mimo území ORP Rýmařov. Smlouvy pro uložení odpadu jsou nastaveny jako dlouhodobé. Na určité období se pomocí veřejné soutěže provádí výběr firmy nabízející skládkování odpadu, a tím se také stabilizuje cena za skládkování odpadu pro obce.

Svozová firma Městské služby s.r.o. byla vybrána na základě výběrového řízení a předkládá každý rok kalkulaci nákladů na svoz a manipulaci s odpadem v obcích ke schválení jednotlivým obcím.

Velkou položkou v nákladech na svoz komunálního odpadu je doprava. Pro zajištění snížení těchto nákladů reaguje město Rýmařov vybudováním překladiště odpadů v prostoru u svého sběrného dvora v Rýmařově. Zvyšování procenta tříděného odpadu a vyšší recyklace materiálů v odpadech obsažených je obecnou a velmi prospěšnou tendencí a je v souladu se schváleným plánem odpadového hospodářství města.

Obce Tvrdkov a Horní Město obsluhuje firma Sita CZ a.s. u které se snaží obce o podobný postup pro udržení přijatelné ceny za svoz odpadů. Postup výběru firmy byl zase výběrovým řízením a firma předkládá každý rok kalkulaci nákladů na svoz a manipulaci s odpadem v obcích ke schválení oběma obcím. V rámci rozhovorů se starosty regionu a v rámci dotazníků se vyjádřili, že chtějí i nadále zvyšovat počty kontejnerů na separovaný odpad do nepokrytých míst v obcích a tím zvýšit podíl tříděného odpadu hlavně v komoditách sklo, plast a papír. Černé skládky v malém rozsahu se objevují v obcích jen lokálně a daří se je obcím rychle likvidovat.

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

V rámci ORP Rýmařov je aktivní jen jeden dobrovolný svazek obcí Sdružení obcí Rýmařovska, které realizovalo v rámci odpadového hospodářství v posledních letech několik společných projektů. Prvním projektem bylo vybudování a vybavení drobných sběrných míst odpadů v jednotlivých obcích, pak projekt na pořízení velkoobjemových kontejnerů do jednotlivých na likvidaci BRKO a pro snižování BRKO kompostéry pro domácnosti.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Na území ORP působí hlavní svozová společnost Městské služby Rýmařov, s.r.o. Tato organizace provozuje systém nakládání s komunálními odpady a jejich vytríděnými složkami, který zabezpečuje základní funkce nakládání s odpady v souladu se zákony a požadavky na ochranu životního prostředí.

Činnosti této svozové firmy:

- zabezpečení a vhodné rozmístění dostatečného počtu sběrných nádob o objemu 110 l popelnice a 1 100 l kontejnery pro sběr smíšeného komunálního odpadu,
- zabezpečení výměn a oprav sběrných nádob na KO,
- provádění pravidelného svozu odpadů z těchto nádob a jeho přeprava a následné umístění na skládky,
- zabezpečení čistoty stanovišť sběrných nádob,
- svoz objemného odpadu – 2x ročně ve všech obcích svozové oblasti,
- přistavení velkoobjemového kontejneru na objednávku občanů za poplatek,
- zabezpečení a rozmístění dostatečného počtu odpadkových košů na veřejných prostranstvích, sběr těchto odpadů, jejich přeprava a zneškodnění, zabezpečení úklidu kolem odpadkových košů,
- organizace separovaného sběru vybraných složek komunálního odpadu (papír, sklo, plasty) na území města Rýmařov, sběr, svoz a předání vytríděných složek k dalšímu zpracování, k tomu účelu jsou ve městě rozmístěny příslušné sběrné nádoby nebo jiné shromažďovací prostředky,
- zajištění a provoz sběrného dvora (recyklační dvůr) za účelem přechodného skladování objemného odpadu a nebezpečných složek komunálního odpadu.

Další firmou, která působí ve svozu většiny odpadů na území ORP Rýmařov, ale sídlo má mimo území ORP Rýmařov je firma SITA CZ, a. s. Šumperk.

Hlavní náplní činnosti společnosti SITA CZ je zajišťování komplexních služeb v oblasti odpadového hospodářství, ekologického poradenství, projektování, zřizování, výstavby a provozování zařízení pro nakládání s odpady včetně svozu a separace odpadů. Přednosti naší společnosti lze vidět zejména v komplexním přístupu v řešení odstraňování odpadů, ve vlastním vývoji a aplikaci nejmodernějších technologií s cílem dosažení ekologického odstraňování odpadů nebo jejich efektivního zhodnocování.

Obce a města, která využívají svozové firmy Městské služby Rýmařov: Břidličná, Dolní Moravice, Jiříkov, Malá Morávka, Malá Štáhle, Rýmařov, Ryžoviště, Stará Ves, Velká Štáhle

Obce, které využívají svozové firmy SITA CZ a.s.: Horní Město, Tvrdkov

Ceny za svoz a nakládání s odpady a výše poplatku pro občany

Č.	Obce na území ORP	Svazová společnost, kt. má smlouvu s danou obcí	Cena v Kč za 1 t svezeneho směsného komunálního odpadu (SKO)	Výše poplatku [Kč] na občana obce (pouze dospělou osobu)
1.	Rýmařov	Městské služby Rýmařov	1340,-	700,-
2.	Břidličná	Městské služby Rýmařov	1340,-	500,-
3.	Horní Město	SITA CZ	1000,-	700,-
4.	Dolní Moravice	Městské služby Rýmařov	1340,-	500,-
5.	Jiříkov	Městské služby Rýmařov	1340,-	400,-
6.	Malá Morávka	Městské služby Rýmařov	1340,-	500,-
7.	Malá Štáhle	Městské služby Rýmařov	1340,-	500,-
8.	Ryžoviště	Městské služby Rýmařov	1340,-	550,-
9.	Stará Ves	Městské služby Rýmařov	1340,-	520,-
10.	Tvrdkov	SITA CZ	1000,-	500,-
11.	Velká Štáhle	Městské služby Rýmařov	1340,-	492,-
Průměrná cena v obcích ORP Rýmařov			1278,-	533,-
Průměrná cena v rámci České republiky			2 548,5	529,-
Průměrná cena v rámci Moravskoslezského kraje			2 307,-	466,40

(Zdroj: Městské služby Rýmařov, SITA CZ a.s.)

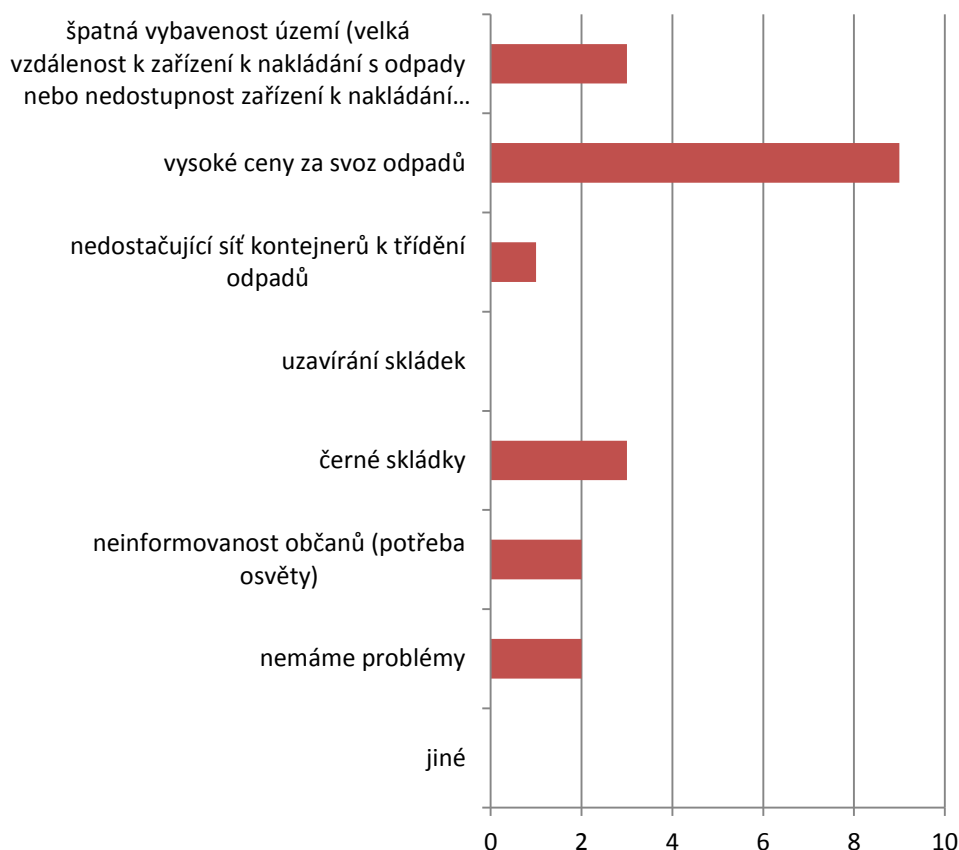
Podle zjištěných údajů Institutu pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o.p.s. jsou náklady spojené se sběrem, svozem, přepravou a odstraněním směsného komunálního odpadu v rámci celé republiky a kraje za rok 2012 v porovnání s ORP Rýmařov následující. Průměrná cena nákladů za 1t svezeneho směsného komunálního odpadu je pro celou republiku 2.548,- Kč/tunu a pro Moravskoslezský kraj je to 2.307,- Kč. V ORP Rýmařov podle námi zjištěných údajů od obcí je náklad za 1 tunu svezeneho směsného komunálního odpadu v průměru 1.278,- Kč/t. Tím můžeme konstatovat, že na náklady na svoz SKO jsou pod úrovní celé republiky i Moravskoslezského kraje.

Výše poplatku na občana za svoz SKO je v průměru za českou republiku na občana 529,- Kč a v rámci Moravskoslezského kraje 466,40 Kč. V ORP Rýmařov je cena na občana v průměru 533,- Kč a tuto výši hodně ovlivňují přejezdové vzdálenosti a také nižší počet obyvatel na km².

Zde jsou v grafu znázorněny odpovědi na otázky starostů obcí ORP Rýmařov z dotazníkového šetření č. 2:

Otázka: Jaké největší problémy v rámci odpadového hospodářství v obci řešíte?

Graf č. 1 Výsledky dotazníkového šetření

Černé skládky a odpady

Vybudováním velké sítě sběrných míst v ORP Rýmařov došlo ke snížení hrozby černých skládek. V obcích se počty černých skládek snížily, nebo se černé skládky už v obcích nenachází vůbec. S nelegálním ukládáním odpadů se nepotýkají v obci Dolní Moravice, Horní Město, Jiříkov, Stará Ves a Velká Štáhle. Téměř v každé obci se nachází kontejnery na tříděný odpad, sběrná místa na zpětný odběr elektrozařízení, textilu a podobně. Výdaje na likvidaci černých skládek jsou spojeny s platy zaměstnanců obcí, kteří vykonávají tzv. veřejně prospěšné práce.

Konkrétní problémy analyzovaných obcí:

V Dolní Moravici je potřeba zřídit více odpadkových košů na odpadky, které jsou vyprodukované turisty na nově otevřenou Vyhlídkovou věž. V Horním Městě má obec problém s nakládáním s odpady ze zeleně, tento problém obec řeší tak, že poskytuje zeleň zemědělcům na kompostárny. V Malé Morávce je problém s odpady především v letní a zimní rekreační sezóně, kvůli většímu množství odpadu, které je vyprodukováno zvýšeným turistickým ruchem v obci. V obci Ryžoviště se nachází tři černé skládky a to na pozemcích parc. č. 434 ve vlastnictví VaK Bruntál a.s., dále na části pozemků parc. č. 1535 ve vlastnictví České republiky a parc. č. 1520/3 ve vlastnictví Farma VAJGLOV a.s. v k. ú. Ryžoviště. Nejčastěji se na těchto černých skládkách vyskytují pneumatiky, nepotřebný stavební materiál,

stavební suť. Černá skládka na parc.č. 434 byla již v roce 2007 dobrovolníky z obce Ryžoviště obce vyklizená a odpad uložen na skládku. Uložení hradil majitel pozemku, ale bohužel v dnešních dnech je pozemek opět plný různorodého odpadu. V Rýmařově jsou občany vytvářeny jen nárazově skládky kolem popelnic, které jsou okamžitě likvidovány městskými službami. Větší černá skládka byla likvidována v roce 2012 na parc. č. v lokalitě Jamartice u Rýmařova. Na této skládce se nacházela především stavební suť, sklo, komunální odpad, dřevo (likvidace včelína). V roce 2013 byla zlikvidována černá skládka v lokalitě Rýmařov – Na stráni – jednalo se o bioodpad z blízké zahrádkářské kolonie. Ostatní obce z ORP Rýmařov nemají v této oblasti závažnější problémy.

Obce v ORP Rýmařov již nyní pracují s problematikou nakládání s biologicky rozložitelným odpadem. Projektem „Zavedení separace biologických odpadů Rýmařovsko“ získalo Sdružení obcí Rýmařovska v roce 2014 celkem 1 640 kusů kompostérů pro nakládání s odpady ze zeleně ze zahrad u rodinných domů. Do projektu bylo zapojeno 82 % obcí z ORP a to obce - Břidličná, Dolní Moravice, Horní Město, Malá Morávka, Malá Štáhle, Rýmařov, Stará Ves, Tvrdkov a Velká Štáhle. Tímto krokem je snahou snížit množství směsného komunálního odpadu již při jeho vzniku a snižovat tím množství odpadu pro svoz odpadů z obcí. Z tohoto projektu bylo pořízeno rovněž 11 ks velkoobjemových kontejnerů určených pro sběr bioodpadu v obcích, štěpkovač pro zpracování ořezů ze zeleně pro obec Malou Morávku a svozové vozidlo s jednoramenným teleskopickým nosičem kontejnerů pro město Břidličná. V Ryžovišti bylo v roce 2008 občanům nabídnuto zakoupení kompostéru za částku 200,- Kč, kdy zbývající částka byla hrazena z rozpočtu obce a tento způsob pořízení kompostéru využilo cca 70 domácností.

Zařízení k nakládání s odpady

Tab. 5.1: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Městské služby Rýmařov s.r.o.	Palackého 11	Rýmařov	598873	2700,00	2000,00	O
2.	TS Bruntál, s.r.o. - Sběrný dvůr Bruntál	ul. Polní	Bruntál	597180	1080,00	980,00	O
3.	TECHNICKÉ SLUŽBY VRBNO s.r.o	Mnichov 150	Vrbno pod Pradědem	597961			O

(Zdroj: vlastní šetření)

V ORP Rýmařov je jen jeden sběrný dvůr v Rýmařově, v ostatních obcích jsou vybudována sběrná místa odpadů, jejichž provoz zajišťují samotné obce. Příloha č. 11 přehled odpadů na sběrném dvoře. Sběrným dvorem se souhlasem ke sběru odpadů je provozovna Městských služeb Rýmařov, s.r.o. (společnost se 100% vlastnictvím města Rýmařov) v Rýmařově-Jamarticích, kde je prováděn sběr odpadů. V ostatních obcích ORP Rýmařov jsou sběrná místa, kde jsou v oplocených prostorech umístěny plastové kontejnery na tříděný odpad, ocelové kontejnery (otevřené) na objemný odpad a uzavřený ocelový kontejner na nebezpečný odpad.

Tab. 5.2: Sběrná místa na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Břidličná	Školní ulice - Parc. č. 13, 84, 85, 86, 88,89, 122/2, 123, 124, 125	Břidličná	597228	924,00	821,00	O
2.	Horní Město	Parc. č. 190/6, 190/7, 190/9	Horní Město	597368	315,00	157,00	O
3.	Dolní Moravice	Parc. č. 116, 687/1, 808/10	Dolní Moravice	597287	119,90	68,00	O
4.	Jiříkov	Parc. č. 758, 759	Jiříkov	597287	72,50	41,00	O
5.	Malá Morávka	Parc. č. 510/1, 513/1	Malá Morávka	597601	325,00	198,00	O
6.	Malá Štáhle	Parc. č. 356/1	Malá Štáhle	591902	32,00	15,00	O
7.	Ryžoviště	Parc. č. 286	Ryžoviště	597791	207,00	148,00	O
8.	Stará Ves	Parc. č. 1/1	Stará Ves	551911	141,00	108,00	O
9.	Tvrdkov	Parc. č. 189/1	Tvrdkov	551821	181,00	78,00	O
10.	Velká Štáhle	Parc. č. 49	Velká Štáhle	551694	85,70	37,00	O

(Zdroj: vlastní šetření)

Sběrná místa v obcích zabezpečují sběr tříděného odpadu (sklo, plast a papír), pak také objemný odpad a během roku si obce zajišťují podle potřeby mobilní svoz nebezpečného odpadu. Sběrná místa jsou v provozu tři roky a většina starostů jejich provoz hodnotí velmi kladně.

Separovaný odpad z těchto sběrných míst se snaží obce předat dalším zpracovatelům těchto odpadů. Odvoz skla, plastu, papíru zabezpečují Městské služby Rýmařov, s.r.o., SITA CZ a.s., a firma Remit s.r.o. Šternberk. Zpětný odběr elektrozařízení v obcích zajišťují firmy EKOLAMP s.r.o. Praha, Elektrowin Praha, ASEKOL Praha. Sběr kovového odpadu zajišťují firmy Kovošrot – Moravia SZ a.s., Dobročovice, Sběrna KM-KOV s.r.o. Břidličná a firma SITA CZ a.s. Šumperk. Sběr nebezpečného odpadu je realizován přes Městské služby Rýmařov s.r.o., firmu SITA CZ a.s. Šumperk.

Adresa provozu není u sběrných míst vyplněná, jsou zde uvedeny čísla parcel, protože sběrná místa odpadů jsou realizována na pozemcích, kde se nachází zpevněné betonové plochy.

Tab. 5.3: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Kovošrot Moravia CZ a.s.	Malá Štáhle 58	Malá Štáhle	591902			S
2.	Kateřina Erbenová - stacionární sběrna Rýmařov	8.května 50	Rýmařov	598873			S
3.	MH Metal Trade s.r.o.		Rýmařov	598873			S
4.	Městské služby Rýmařov - recyklační dvůr	Palackého 11	Rýmařov	598873			O
5.	KM – KOV, s.r.o.	Zahradní 266	Břidličná	597228			S

(Zdroj: <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasyl/>)

V území se nachází Kovošrot Moravia, s provozovnou v obci Malá Štáhle. Zabývá se výkupem barevných kovů, jako je měď, hliník, ocelohliníková lana, bronz, mosaz, nerez, železo, zinek, olovo, tvrdokov, nikl, molybden nebo cín. Zajišťuje přetřídění a zpracování.

Další stacionární výkupna je provozovna Kateřina Erbenová (dříve Eko-Metal Recycling), se sídlem Rýmařov, 8. května 50. Vykupuje všechny druhy barevných a železných kovů, nabízí spolupráci při prodeji větších dodávek barevných a železných kovů, papíru, PET lahví a plastů.

Dalším provozem orientovaným na nákup, třídění, zpracování a obchodní činnost spojenou s odpady barevných kovů, je MH Metal Trade s.r.o., se sídlem 8. května 50 v Rýmařově. Mezi hlavní činnosti společnosti KM-KOV s.r.o. patří výkup a zpracování kovového odpadu. Odpad vykupuje jak od fyzických osob – občanů, tak i od fyzických osob – podnikatelů, právnických osob a neziskových organizací. Vykoupený odpad sváží vlastní kontejnerovou dopravou – automobily Scania s hydraulickou rukou. Poté se odpad zpracovává (třídí dle norem ČSN 42 0030, ČSN 42 1331, stříhá – hydraulickými nůžkami, pálí apod.). V současné době provozuje tato firma provozovny v Břidličné, Bruntále, Jeseníku, Krnově, Horním Benešově a Vrbně pod Pradědem.

Tab. 5.4: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	KARLA s.r.o. Bruntál	Zahradní 881/32	Bruntál	597180			S	Plasty, směsné obaly a kov
2.	KVS EKODIVIZE a.s.- reg.linka Horní Benešov	Leskovská 566	Horní Benešov	597350			S	Struska, stěry, hliník
3.	Zdeněk Bukovjan Kalex - třídící linka na PET Bruntál	Valšov 129	Bruntál	597180	3 500	1 000	S	Plasty
4.	Remit s.r.o.	Uničovská 2250/64	Šternberk	505188	3 750	1 875	S	

(Zdroj: ČSÚ)

Na území ORP se nenachází žádné třídící linky, linky, které se nachází v blízkosti území ORP jsou vyplněny v tabulce.

Tab. 5.5: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu	Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
1.	Městské služby Rýmařov	8.května, Rýmařov	Malá Morávka, Dolní Moravice, Malá Štáhle, Velká Štáhle, Břidličná, Rýmařov, Jiříkov, Stará Ves,	O
2.	TS Bruntál, s.r.o	Zeyerova 12, Bruntál	Malá Morávka,	O
3.	Remit s.r.o.	Uničovská 64, Šternberk	Ryžoviště	S
4.	Sita CZ a.s.	Na Střelnici 633, Rapotín	Horní Město, Tvrdkov	S
5.	Nehlsen Třinec, s.r.o.	Oldřichovice 868, Třinec - Oldřichovice	Malá Morávka, Dolní Moravice, Malá Štáhle, Velká Štáhle, Břidličná, Rýmařov, Jiříkov, Stará Ves,	S
6.	BUKOVJAN ZDENĚK-KALEX	U Stadionu 1934/23 Bruntál	Malá Morávka, Dolní Moravice, Malá Štáhle, Velká Štáhle, Břidličná, Rýmařov, Jiříkov, Stará Ves,	S

(Zdroj: vlastní šetření)

Koncové zařízení na třídění odpadu se na území ORP nenachází.

Kovový odpad v obcích ORP Rýmařov není organizován a většinou je vykupován od občanů individuálně firmou Kovošrot Morávia CZ a.s.

Podle aktuální a pro obce nejvýhodnější nabídky jsou využívána jednotlivá koncová zařízení na separovaný odpad.

Provozovna Městských služeb Rýmařov na 8.května je kompostárna viz komentář u tab. 5.23.

Tab. 5.6: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	SITA CZ a.s., Divize Sever - Spalovna NO Ostrava	Slovenská 2071	Ostrava - Mariánské Hory	554821			spalovna NO	S
2.	SITA CZ a.s.	I. P. Pavlova 185/6	Olomouc	500496			Spalovna NO	S
3.	Sako Brno, a.s.	Jedovnická 4247/2	Brno - Židenice	551058			ZEVO KO	S
4.	Cement Hranice, a.s.	Bělotínská 288	Hranice	513750			spoluspalování odpadu	S

(Zdroj: Seznam spaloven odpadů v ČR)

Na území ORP Rýmařov se nenachází žádná spalovna ani zařízení pro energetické využití odpadů. Pro odstranění odpadů obce využívají jen skládky mimo území ORP (Rapotín, Horní Benešov).

Obce zatím odpad odstraňují ukládáním na skládky a je pro ně limitující velká vzdálenost k nejbližším zařízením pro energetické využití KO, která by navýšila cenu za nakládání s KO.

Do budoucna je možnost využít zařízení pro energetické využití odpadu (dále jen ZEVO), která se plánují v nejbližších lokalitách Olomouckého a Moravskoslezského kraje. Plánovaná ZEVO – Mohelnice, Přerov, Prostějov a Karviná. Výše uvedené zařízení jsou jen uvažovanými variantami.

V daném území ORP Rýmařov se žádná spalovna nenachází, logisticky není dostupná žádná spalovna a zařízení pro energetické využití odpadů. Subjekty využívající spalovny mimo území ORP jsou svozové firmy, od kterých nemáme přehled o tom, jaké spalovny využívají.

Nejbližší zařízení pro energetické využití komunálního odpadu se nachází v Brně, což je od ORP vzdáleno cca 150 km.

Nejbližší spalovna nebezpečného odpadu se nachází v areálu Fakultní nemocnice Olomouc, spalují se zde převážně odpady ze zdravotní a veterinární péče. Tuto spalovnu provozuje společnost SITA CZ, a.s.

Tab. 5.7: Nejblíže sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1	SITA CZ, a.s.	Na Střelnici 633	Rapotín	540862	S-OO, S-NO	funkční	S
2	van Gansewinkel	U Vlečky 592, Modřice	Horní Benešov	597350	S-OO, S-NO	funkční a dostatečný	S
3	ITALPE s.r.o.	Dvorce	Rejchartice	553395	S-OO	otevřená	O

(Zdroj: vlastní šetření, <http://www1.cenia.cz/www/publikace-cenia>)

Na území ORP Rýmařov se nenachází žádné sklárky odpadů pro uložení odpadů. Dle zásad POH ČR a POH MSK obce již v současné době činí opatření, která by měla vést ke snížení produkce směsného komunálního odpadu. Z tohoto důvodu se na území ORP Rýmařov neplánuje budování nové sklárky odpadů.

Obce ORP Rýmařov zapojené do Sdružení obcí Rýmařovska využívaly do r. 2010 sklárku TKO v Rejcharticích (provozovatel ITALPE, s.r.o.) vzdálenou od Rýmařova 33 km. V zimě byla doprava na tuto sklárku logisticky náročná, odvoz odpadů byl řešen objízdou trasou v délce cca 70 km. Od roku 2010 do 2013 byla využívána obcemi SOR sklárka odpadů Rapotín u Šumperku (provozovatel SITA CZ, a.s.), skupina sklárky: S-NO, S-O (S-OO3, S-OO2), celková kapacita sklárky 1 610 000 m³, zbývající volná kapacita k 31. 12. 2012 je 749 670 m³ a životnost sklárky je 17 let.

Od r. 2014 je vzhledem k vysoutěžené nejnižší ceně za uložení odpadu využívána všemi obcemi ORP Rýmařov sklárka společnosti van Gansewinkel HBSS - povrchová sklárka TPK a TKO, sklárka nebezpečných odpadů S-NO se sektorem S-OO3 pro ukládání komunálního odpadu, ležící v Horním Benešově. Tato byla rozšířena o IV. těleso sklárky, které svou rozlohou 2,1 ha navyšuje kapacitu o dalších 15 let. Jedná se o sklárku skupiny S-NO, určenou k odstranění odpadů kategorie nebezpečný odpad. V rámci I. etapy jsou v části těles III, IV a V umístěny sektory sklárky skupiny S-OO, podskupiny S-OO3, pro ukládání odpadů kategorie ostatní odpady včetně odpadů s podstatným obsahem organických biologicky rozložitelných látek. Projektovaná kapacita: I. etapa - těleso I: 129 909 m³, těleso II: 501 860 m³, těleso III: 224 000 m³, těleso IV: 197 500 m³, těleso V: 50 500 m³.

Doplňující informace - černé sklárky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

Obce a města rozšířili nabídku separace odpadů – papír, plast, sklo, textil, kov a elektrozařízení provozem sběrných míst odpadu. Pravidelný svoz objemného odpadu ve většině obcí napomohl ke snížení počtu černých skládek na území ORP. Pokud někde černé sklárky vzniknou, snaží se je obce urychleně odstraňovat viz. kapitola 5.1.2.

Produkce odpadů

V této části se analýza zabývá zjištěním produkce odpadů od všech původců v ORP (rok 2008 – 2012, zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>) a dále identifikací odpadů, jejichž původcem je obec (rok 2012, zdroj: ISOH, MŽP, CENIA, EKO-KOM, a.s.).

Tab. 5.8: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	18 738,16	13 382,00	19 778,47	16 240,32	11 810,90	13 244,21
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	3 230,98	4 465,08	1 178,29	1 372,72	1 536,17	1 450,13
Celková produkce (OO a NO)	21 617,96	17 847,07	20 956,77	17 613,03	13 347,07	14 694,34

(Zdroj: databáze GROUP ISOH)

V roce 2011 je evidován pokles v celkové produkci odpadů. Snížení hodnoty ovlivnila produkce ostatních odpadů u skupiny 02 Odpady z prvovýroby v zemědělství. Od této doby nemají zemědělské podnikatelé povinnost vykazovat hnůj uložený na vlastní hnojiště jako odpad. Tendence je klesající v celém období od r. 2009 do r. 2012. Ve srovnání s údaji získanými vyhodnocením plánu odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje za rok 2012 je celková produkce odpadů, produkce ostatních odpadů a produkce nebezpečných odpadů v ORP Rýmařov výrazně nižší (OO + NO je 3 766kg/obyvatele/rok v MSK).

ORP Rýmařov je specifické tím, že jde o venkovskou oblast a počet obyvatel/ km² je 46 osob., hodnoty produkce odpadů jsou tedy nižší než hodnoty průměrné pro celý MSK.

Produkce nebezpečného odpadu v roce 2008 byla ovlivněna chybou ve výkazu (dvě desetinná místa) z odpadu ze zdravotní nebo veterinární péče tab. č. 5.9.

Tab. 5.8a.: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Rýmařov - občané a obecní odpad	16 180	191,71	11,85	5 653,16	349,39	5 844,87	361,24
ORP Rýmařov - celkově	16 180	1 450,13	89,62	13 244,21	818,55	14 694,34	908,17
Moravskoslezský kraj Obce a občané	1 226 602	11 527,94	9,40	663 547,48	540,96	675 075,42	550,36

Zdroj: Databáze ISOH (MPŽ, CENIA)

V tabulce 5.8a je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, jejichž původcem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 0,87 % z celkové produkce odpadů v Moravskoslezském kraji. Produkce nebezpečných odpadů od obcí ORP Rýmařov tvoří 1,66 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných v Moravskoslezském kraji.

Produkce všech odpadů od obcí tvoří 39,8 % z celkové produkce odpadů (NO+OO) z celého území ORP Rýmařov.

Produkce nebezpečných odpadů od obcí ORP tvoří 13,22 % z celkové produkce nebezpečných odpadů v ORP Rýmařov. Z těchto hodnot je patrné, že 60,2 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které zde působí.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Moravskoslezský kraj vykazuje ORP vyšší měrnou produkci nebezpečných odpadů a nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů od občanů a obecní odpad se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 0,29 kg nižší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 181,28 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Tab. 5.9: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařizeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	33,34	2 699,16	2 861,82	5,27	0,00
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	52,52	30,00	35,34	45,56	71,58
04	Odpady z kožedělného, kožedělnického a textilního průmyslu	4,97	17,84	7,51	0,00	38,22
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	0,00	0,31	0,50	0,40	0,42
06	Odpady z anorganických chemických procesů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
07	Odpady z organických chemických procesů	13,04	73,46	75,44	18,00	25,47
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnicích materiálů a tiskařských barev	153,29	121,19	111,35	138,00	160,09
09	Odpady z fotografického průmyslu	2,48	2,58	2,71	1,36	2,15
10	Odpady z tepelných procesů	806,68	707,49	916,74	776,45	793,60
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	2,58	5,74	14,24	2,15	1,36
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	55,28	23,83	66,70	84,86	77,04

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	145,49	116,52	188,02	198,81	117,91
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	0,89	0,97	1,20	1,05	3,15
15	Odpadní obaly, absorpční čidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	649,04	3 555,23	907,50	655,50	864,13
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	73,02	132,20	107,86	274,70	349,00
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	4 016,66	6 062,95	5 113,86	6 644,94	7 489,22
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	3 223,60	16,06	20,63	15,29	12,80
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	2 403,10	592,48	612,43	657,13	626,90
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	6 211,11	6 798,78	6 569,20	3 827,56	4 061,27
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		17 847,08	20 956,78	17 613,05	13 347,03	14 694,30

(Zdroj: databáze GROUP ISOH)

V roce 2009 a 2010 byly chybně vykázány odpady v řádku 02 - odpady z prvovýroby, zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství, atd., a to že ohlašovatel vykázal množství hnoje využitého pro vlastní potřebu jako odpad (konzultace se zástupcem ORP). Po osvětě způsobu vykazování této skupiny odpadů (kdy hnůj využívaný pro vlastní spotřebu není odpad) odpovídají hodnoty skutečnosti.

U řádku č. 15 odpadních obalů, absorpční činidla v roce 2009, u řádku č. 18 odpady ze zdravotní a veterinární péče v roce 2008 je pravděpodobná chyba v hlášení.

U řádku č.19 odpady ze zařízení ČOV byla milně vykázána nadměrné množství kalů, které jsou de facto chybou v hlášení.(konzultace se zástupcem ORP).

U řádku č. 20 komunální odpady se projevuje zahájení provozu sběrných míst v obcích, kdy dochází k většímu třídění odpadů.

Skupiny odpadů nejvíce množstevně zastoupené v celkové produkci odpadů v roce 2012:

17 -Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst) - v ORP Rýmařov se v posledních letech projevil příjem dotací z EU a z těchto stavebních záměrů vzniká také velké množství odpadu.

15 - Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené - produkce z firem jako AL Invest a.s. Břidličná a Styrotrade s.r.o. Rýmařov a dalších, které produkují obalový odpad.

03 - Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky - tento odpad vzniká u firem zpracovávající dřevo, kterých je větší počet v ORP08 - Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev - hlavní producent je firma vyrábějící montované dřevěné domy

10 - Odpady z tepelných procesů - v ORP Rýmařov se nachází dvě velké výrobní tepla na tuhá paliva

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů. Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytříděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému

odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vyříděných odpadů a nad vybranými daty, např. o smíšeném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tab. 5.10: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	17 847,07	20 956,77	17 613,03	13 347,07	14 694,34
Celková produkce KO	6 834,49	10 334,83	7 460,57	4 463,55	4 911,32
Celková produkce SKO	4 411,63	4 268,04	3 438,68	1 286,44	1 574,00

(Zdroj: databáze GROUP ISOH)

Celková produkce odpadů na území ORP roste, mezi rokem 2011/2012 je zřejmý nárůst celkové produkce SKO v tomto období. Oproti předchozím obdobím tj. 2009,2010, je zřejmý pokles produkce odpadů, zejména komunální odpad a jeho podíl na celkové produkci odpadů je klesající. V roce 2011 byly vykážány hodnoty celkově nižší, než by se dalo očekávat. Celková produkce komunálního odpadu přepočtená na jednoho občana ORP Rýmařov činí 303 kg/rok, což je méně než klíčový indikátor celkové produkce KO 493 kg/obyvatele, vše za rok 2012.

Během následujících 4 let celková produkce odpadů klesla o 17 %, celková produkce KO klesla o 28 %, celková produkce SKO klesla o 64 %. Pokles je způsoben zprovozněním sběrných míst odpadů v obcích a také zvýšeným počtem nádob na tříděný odpad (čiré sklo, plast, papír, kov, textil, drobné elektro) pořízených za podpory EKO – KOM a.s. Praha.

V rámci POH Moravskoslezského kraje je v roce 2012 uváděna průměrná produkce KO na obyvatele 538,54 kg/obyv./rok a podle vypočtených údajů je produkce KO na obyvatele ORP Rýmařov 303 kg/obyv./rok.

Tab. 5.11: Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je ORP Rýmařov, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Rýmařov – občané a obecní odpad	16 180	3 642,34	225,11	1 168,32	72,21	206,36
ORP Rýmařov - celkově	16 180	4 911,32	303,54	1 574,00	97,28	Údaj není k dispozici
Moravsko-slezský kraj obce a občané	1 226 602	528 551,93	430,91	250 545,01	204,26	207,50

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce 5.11 je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obci (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 74 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 74 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 26 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 144,49 kg vyšší hodnoty měrné produkce KO a o 138,05 kg nižší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Zavedený systém separace odpadů v obcích na území ORP má příznivý vliv na vzrůstající tendenci množství tříděného odpadu – plast, sklo, papír, lepenka a kovy.

Biologicky rozložitelný odpad - množství se zvyšuje na základě větší intenzity péče o zeď v obcích.

Objemný odpad - u produkce tohoto odpadu je se odrazila zvýšená frekvence svozu objemného odpadu, na který si občané zvykli a intenzivně ho využívají.

Uliční smetky - je vidět využití nového metacího stroje, který byl Městskými službami Rýmařov pořízen. Tento stroj je využíván všemi obcemi v ORP Rýmařov.

Plastové obaly - výkyv v roce 2009 je okomentován v následujících tabulkách

Tab. 5.12: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	279,38	428,99	355,36	184,68	295,77
Sklo	150107, 200102	109,89	207,20	258,78	174,62	210,81
Plast	150102, 200139	157,55	3 020,29	235,52	162,27	174,37
Nápojové kartony	150105	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celkem separovaný sběr		546,82	3 656,48	849,66	521,57	680,95

(Zdroj: databáze GROUP ISOH)

V roce 2009 bylo chybně vykázáno množství plastového odpadu, správná hodnota je 223,92 tun (zjištěno na ORP, chybný údaj z obcí byl 2 806 tun, místo správného 9,63 tun).

Tím se dostáváme do úplně jiných hodnot v rámci ukazatelů meziročních změn a v měrné produkci tříděného plastu a odpadu. Rovněž rok 2011 vykazuje celkově nižší hodnoty (ve všech předchozích i následujících tabulkách), čímž narušuje předpokládané zvyšování produkce separovaného odpadu. V následujících letech by se měl projevit nárůst produkce tříděného odpadu, ke kterému by mělo dojít následkem vybudováním sběrných míst v obcích ORP Rýmařov.

V oblasti separace v přepočtu na obyvatele vychází množství vyseparovaného odpadu následovně:
 papír - 18,27 kg/obyv./rok → překročena hodnota pro MSK v POH za rok 2012 – 17,4 kg/obyv./rok
 plast – 10,7 kg/obyv./rok → překročena hodnota pro MSK v POH za rok 2012 – 10,0 kg/obyv./rok
 sklo – 13 kg/obyv./rok → překročena hodnota pro MSK v POH za rok 2012 – 10,2 kg/obyv./rok

Je ale potřeba poznamenat, že přepočty na obyvatele byly provedeny z hodnot produkce, zahrnujících všechny původce odpadu, tedy hodnoty v přepočtu na obyvatele významně ovlivňují obalové odpady z podnikové sféry.

Tab. 5.13: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Rýmařov	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP od obcí[t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]	Podíl produkce obcí na produkci od všech původců (%)
Papír	(150101, 200101)	16 180	130,97	8,09	25,18	44,28
Sklo	(150107, 200102)		188,46	11,65	12,54	89,40
Plast	(150102, 200139)		124,47	7,69	7,48	71,38
Nápojové kartony	(150105)		0,00	0,00	0,07	0
Kovy	(200140, 150104)		705,95	43,63	26,14	x

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 5.13 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí, jejich občanů a podíl produkce obcí na produkci od všech původců). Údaje pochází

z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH). Produkce papíru od obcí tvoří 44,28 %, produkce skla tvoří 89,40 %, produkce plastů tvoří 71,38 % a produkce nápojových kartonů tvoří 0 % z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vyříděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady od obcí.

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za ČR nižší u papíru, skla, nápojových kartonů a vyšší u plastů, kovů. Průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56 kg/obyv., skla 10,96 kg/obyv., plastů 10,01 kg/obyv., nápojových kartonů 0,28 kg/obyv. a kovů 40,61 kg/obyv.

V porovnání s průměrnými hodnotami měrné produkce separovaného sběru odpadu ORP Rýmařov a celé republiky je ORP Rýmařov na horší úrovni v třídění papíru, plastu a nápojových kartonů. V třídění skla a kovů je ORP Rýmařov na lepší úrovni než je republikový průměr.

Tab. 5.14: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Rýmařov	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	16 180	8,75	17,44
Plast	(150102, 200139)		6,61	10,01
Sklo	(150107, 200102)		8,80	10,16
Nápojové kartony	(150105)		0,08	0,16
Kovy	(200140, 150104)		49,44	39,78

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce 5.14 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vyříděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vyříděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupen, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce

kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám za celou ČR nižší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů, kovů a vyšší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů, kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytříděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08 kg/obyv., skla 10,97 kg/obyv., plastů 9,72 kg/obyv., nápojových kartonů 0,32 kg/obyv. a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka. V separaci kovů je ORP Rýmařov na lepší úrovni než je krajský a celorepublikový průměr.

Tab. 5.15: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Moravskoslezský kraj	18,29	10,47	10,25	0,15	36,57	75,73
(0 až 500 obyv. včetně)	4,81	12,59	13,30	0,12	4,47	35,29
(501 až 1000 obyv. včetně)	5,96	12,77	13,99	0,17	8,06	40,96
(1001 až 4000 obyv. včetně)	8,20	12,26	13,36	0,20	10,76	44,78
(4001 až 10000 obyv. včetně)	14,34	10,99	11,46	0,19	43,31	80,29
(10001 až 20000 obyv. včetně)	21,75	8,98	8,05	0,28	93,28	132,33
(20001 až 50000 obyv. včetně)	22,67	9,81	9,54	0,21	52,52	94,75
(50001 až 100000 obyv. včetně)	18,93	7,06	8,23	0,12	38,68	73,03
(100001 a více obyvatel)	26,93	11,88	8,96	0,06	38,64	86,47
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Moravskoslezském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel obce ORP Rýmařov – Dolní Moravice, Jiříkov, Malá Štáhle, Tvrdkov, Velká Štáhle. Nejvíce odpadu vytřídí občané v obcích od 10.001 do 20.000 obyvatel. Do této velikostní skupiny se z ORP Rýmařov nezařazuje žádná obec ani město. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 109 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji hustější, přičemž hustota sběrné sítě v Moravskoslezském kraji je 211 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Vítkov, ORP Odry, atd.) vykazuje ORP Rýmařov vyšší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je nadprůměrná.

Tab. 5.16: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
200201	Biologicky rozložitelný odpad	354,20	228,00	419,99	418,30	441,34
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	1795,83	220,91	140,03	177,42	182,54
150103	Dřevěné obaly	16,90	33,51	16,12	0,27	98,67
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	52,52	30,00	35,34	45,56	71,58
170201	Dřevo	0,00	0,00	4,28	0,00	69,20

(Zdroj: databáze GROUP ISOH)

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

V roce 2008 bylo vykázáno vysoké množství kalů z čištění komunálních odpadních vod. Podle informací na ORP je tento údaj nepravděpodobný a zřejmě chybný. Mohlo by jít o mylně vykázanou evidenci odpadu v roce 2008 místo skutečných odpadních vod, které nejsou odpadem.

Nárůst v BRO od roku 2010 je způsoben tím, že město Rýmařov začala využívat pro likvidaci zeleně svou biokompostárnu. Viz komentář za tabulkou 5.19.

Stoupající tendence produkce množství pěti hlavních druhů BRO na území ORP je řešena částečně v letošním roce - dotací obcím Sdružení obcí Rýmařovska na velkoobjemové kontejnery. Převážnou část ORP Rýmařov tvoří volná krajina a zalesněné plochy, městská zástavba je soustředěna pouze do plochy města Rýmařov a přilehlých místních částí, ostatní obce mají tradiční venkovskou zástavbu s přilehlými zahradami. Produkce BRO dřevěné obaly, dřevo a piliny v roce 2012 je spojena s částečnou likvidací provozu firmy Karde s.r.o. a navýšením výroby montovaných dřevěných domů ve firmě RD Rýmařov s.r.o.

Tab. 5.17: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	8 024,59	9 484,11	9 222,65	3 152,86	3 758,38
z toho celková produkce BRKO	5 179,70	6 227,08	5 812,68	2 740,18	3 036,38

(Zdroj: databáze GROUP ISOH)

V tabulce č. 5.17 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138,

200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce č. 5.17 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tab. 5.18: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Rýmařov - občanské	16 180	2 500,39	154,54	435,25	26,90
Moravskoslezský kraj	1 226 602	365 500,49	297,98	35 449,53	28,90

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 5.18 je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 82 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 18 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 133,61 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 9,22 kg vyšší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v ob-

cích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je zaveden v 9 obcích z 11 obcí (do komunitního kompostování není zapojeno Ryžoviště a Jiříkov). Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém je v ORP zaveden částečně, je potřeba na něm pracovat a vylepšovat ho.

Nakládání s odpady

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tab. 5.19: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difERENCE OPROTI ROKU 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	5 128,19	2 979,57	7 590,00	9 418,00	8 070,00	9 731,00
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		23,72	16,70	36,22	53,47	60,46	66,22
	Energetické využití	0,47	1,26	1,52	2,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	5 076,98	2 980,83	7 591,52	9 420,00	8 070,00	9 731,00
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		23,49	16,70	36,22	53,48	60,46	66,22
Celková produkce odpadů		21 617,96	17 847,07	20 956,77	17 613,03	13 347,07	14 694,34
Odstranění	Skládkování	1 665,88	3 489,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění		3 489,00	0,00	0,00	0,00	0,00

(Zdroj: databáze GROUP ISOH)

Materiálové využití a jeho zvyšující tendence se projevuje využíváním odpadu pro výrobu biopaliva - peletek.

V rámci materiálového využití jsou nejvíce v ORP Rýmařov využity v roce 2012 hlavně z kovů hliník v množství 8 570,919 t a toto množství ovlivňuje hlavně firma Al Invest a.s. v Břidličné zabývající se zpracováním hliníku. Další největším využívaným odpadem v ORP Rýmařov je kov 649,196 t, který se získává ve sběrných odpadů v ORP Rýmařov a předává po třídění k dalšímu zpracování. Odstranění odpadů na území ORP Rýmařov je téměř nulové, protože se na tomto území nenachází žádné skládky, spalovny ani zařízení k jinému odstranění odpadů.

V tabulce je uveden údaj o skládkování (označený červeně) v roce 2008. Na území ORP byla skládka TKO v Malé Štáhli, na níž byla v r. 2002 vydána rozhodnutí o ukončení činnosti a následné rekultivaci. Na skládce byly vyváženy pouze povolené inertní materiály. Od r. 2010 je zavřena úplně, je možné, že údaj z roku 2008 je chybný.

Obce jednotlivé druhy tříděných odpadů likvidují následujícím způsobem, který je popsán dále. Elektrozařízení jsou sbírána a zpracovávána převážně firmou Elektrowin, s.r.o., která každé dva měsíce organizuje z míst v obcích odvoz elektrozařízení ze svých kontejnerů. Objemný odpad je sbírán pomocí velkoobjemových kontejnerů ze sběrných míst odpadů v obcích a také jsou organizovány 1x ročně v jarním období hromadné svozy objemného odpadu do přistavených kontejnerů na území obcí. Pro biologicky rozložitelný odpad má zajištěn systém nakládání jen Město Rýmařov na své kompostárně roční kapacitou 200 t, to co nevyužívá město je nabízeno k využití nejbližším obcím. Obce

se připravují na vytvoření sdruženého zařízení kompostárně umožňující nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, protože vybudování u jednotlivých obcí není efektivní. Textil je sbírán pomocí mobilních kontejnerů a dále využíván k využití společností Diakonie Broumov sociální družstvo. Zářivky jsou sbírány pomocí kontejnerů na sběrných dvorech a sběrných místech a také pomocí malých kontejnerů umístěných na místech s vyšší návštěvností. Sklo je sváženo minimálně dvakrát za měsíc z obcí Městskými službami Rýmařov s.r.o. na sběrný dvůr Rýmařov a z tohoto místa je odváženo firmou s nejlépeší nabídkou na jejich materiálové využití v současnosti je to firma AMT s.r.o. Příbram.

Papír je svážen podle naplněnosti kontejnerů v obcích stejným způsobem jako sklo Městskými službami Rýmařov s.r.o. a konečným zpracovatelem tohoto odpadu je SITA CZ a.s. Na sběrném dvoře v Rýmařově jsou odděleny nápojové kartony a ty jsou předány k následnému zpracování firmě Nehlesen Třinec s.r.o., Zdeněk Bukovjan Kalex– Bruntál.

Plasty jsou sváženy z obcí nejméně třikrát do měsíce převážně Městskými službami s.r.o. Rýmařov na sběrný dvůr v Rýmařově a následně předán zpracovatelské firmě Nehlesen Třinec s.r.o., Zdeněk Bukovjan Kalex – Bruntál.

Kovový odpad v obcích ORP Rýmařov není organizován a většinou je vykupován od občanů individuálně firmou Kovošrot Morávia CZ a.s.

Tab. 5.20: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s odpady [t]								
KO	Využití	Materiálové využití	232,52	797,00	753,00	1 053,00	1 298,00	1 086,00
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
			4,97	11,66	7,29	14,11	29,08	22,11
		Energetické využití	0,00	0,13	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití	213,71	797,13	753,00	1 053,00	1 298,00	1 086,00
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
		4,57	11,66	7,29	14,11	29,08	22,11	
	Celková produkce KO [t]		4 680,84	6834,49	10334,83	7460,57	4463,55	4911,32
	Odstranění	Skládkování	2 961,87	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Celkem vybrané způsoby odstranění		2 961,87	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování	2 961,47	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby odstranění	2 961,47	0,00	0,00	0,00	0,00	

(Zdroj: databáze GROUP ISOH)

V rámci komunálního odpadu je nejvíce využívaným odpadem v ORP Rýmařov kov v množství 649,196 t. Získává se ve sběrných odpadů a předává po třídění k dalšímu zpracování. Další položkou je separovaný biologický rozložitelný odpad (200201) v množství 439,545 t, který je využit zpět ve městě Rýmařově k údržbě veřejné zeleně.

Lze říci, že veškerý SKO vyprodukovaný na území SO ORP byl odstraněn skládkováním, a to mimo ORP (v roce 2012 na skládce Sita CZ a.s. provozovna Rapotín).

Tab. 5.21: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Na území ORP Rýmařov není žádné zařízení k materiálovému využití odpadů, proto jsou hodnoty nulové. Tabulka pro informaci je vložena do přílohy č. 11.

Na území ORP v podstatě nedochází k nakládání se separovaným sběrem. K využití odpadu dochází mimo ORP Rýmařov. Obecně lze říci, že veškerý vyříděný odpad je po dotřídění na jednotlivé využitelné složky prodán k dalšímu materiálovému využití.

Tab. 5.22: Technické vybavení pro nakládání s odpady v obcích ORP Rýmařov – stav k 1. 10. 2014

Sbíraná komodita	Počet nádob (ks)										
	Břidličná	Dolní Moravice	Horní Město	Jiříkov	Malá Morávka	Malá Štáhle	Rýmařov	Ryžoviště	Stará Ves	Tvrdkov	Velká Štáhle
Papír	15	1	11	7	5	2	52	3	0	8	10
plast směsný	15	13	18	7	12	6	99	10	0	15	11
PET lahve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sklo čiré	2	0	5	0	0	0	4	1	0	4	0
sklo barevné	13	4	10	0	4	2	37	9	0	1	10
sklo kombinované	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0
kovy	0	0	0	0	0	1	16	0	0	0	0
nápojový karton	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
biodpady	0	0	200	0	5	0	10	0	0	0	0
směsný komunální odpad	500	169	15	193	cca 470	30	1939	177	0	81	100

Ostatní vybavení sběrného dvora/místa	Břidličná	Dolní Moravice	Horní Město	Jiříkov	Malá Morávka	Malá Štáhle	Rýmařov	Ryžoviště	Stará Ves	Tvrdkov	Velká Štáhle
Kontejnery otevřené	4	2	2	1	1	1	6	2	0	1	1
Kontejnery zavřené	2	1	1	1	5	1	4	1	0	1	2
Štěpkovač	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0
Svozové vozy	1	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0

(Zdroj: vlastní šetření)

V roce 2012 se obce vybavily při realizaci projektu za podpory OPŽP velkoobjemovými kontejnery, a dalšími nádobami na separaci odpadů čímž se snažily o co největší efektivitu využití. Toto vybavení umožňuje při svozu, jednotlivých druhů odpadů využívat přepravní kapacitu vozů Městských služeb, na sběrný dvůr v Rýmařově, kde je dojezdová vzdálenost z obcí do 15 km.

Z Rýmařova je separovaný odpad odvážen podle nejlepší nabídky k dalšímu zpracování mimo ORP Rýmařov. Podle toho se také v Rýmařově připravuje rozšíření ploch o další třídění odpadů z obcí.

Tab. 5.23: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s BRO a BRKO [t]									
BRO	Využití	Materiálové využití		364,20	3 324,23	3 813,87	1 082,09	439,55	
		Energetické využití		0,13	0,02	0,02	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		3 442,87	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
BRKO	Využití	Materiálové využití		364,20	231,37	422,06	434,06	439,55	
		Energetické využití		0,13	0,02	0,02	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		2 962,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	295,86	2 378,49	0,00	0,00	0,00	0,00
			Měrné skládkování- pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	148,00	143,23	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Počet obyvatel v území ORP		16 606	16 576	16 339	16 278	16 180	

(Zdroj: databáze GROUP ISOH)

Hlavní položkou je separovaný BRO (200201) v množství 439,545 t, který se kompostuje a následně užívá v rámci města Rýmařova zpět do veřejné zeleně.

Pro malé množství biologicky rozložitelných odpadů s domácností se obce pustily do systému domácího kompostování, kdy zajistily pro domácnosti kompostéry o obsahu 900 l. Tak se snaží snižovat celkové množství směsného komunálního odpadu.

Koncová zařízení pro nakládání s BRO se na území ORP Rýmařov nenachází.

Zmapovaným terénním šetřením nebyla zjištěna žádná koncová zařízení na území ORP Rýmařov mimo kompostárnu v Rýmařově. Zemědělské farmy pro likvidaci BRO používají krátkodobě zřízená hnojiště.

Kompostárna Rýmařov- jedná se o stavbu, která byla zkolaudována a uvedena do trvalého provozu jako biokompostárna v roce 2000, (rozhodnutí okresního úřadu Bruntál, referátu Životního prostředí ze dne 18. 7. 2000, čj. RŽP/OH/5385/00/Ro). Zařízení je umístěno na pozemku parcela č. 1861 v k.ú. Rýmařov, pozemek je ve vlastnictví města Rýmařov. Objekt se nachází v nezastavěné části obce. Současná kapacita 200t je využívána jen městem Rýmařov. Město připravuje rozšíření kompostárny na 600 t.

Finanční analýza

Tab. 5.24: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v tisíc. Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	74,81	104,42	434,94
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	25296,82	15551,19	15529,61
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	6,22	11,34	30,98
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	0	0,57
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	359,02	37,61	290,76
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	0	0	0
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	1	1	7,42
Celkové náklady		25737,87	15705,56	16294,28

(Zdroj: databáze GROUP ISOH, Ministerstvo financí)

Náklady na odpadové hospodářství: velký nárůst výdajů v kategorii odpadů 3721 Sběr a svoz nebezpečných odpadů v roce 2012 vznikl realizací stavby "Regenerace brownfield Janovice", kde bylo nutno odstranit staré stavby včetně azbest. střeš pro vznik nových parkových a sportovních ploch. Rozdíl mezi rokem 2010, 2011 a 2012 v kategorii 3722 Sběr a svoz komunálních odpadů je způsoben výběrem nové skládky s efektivnějšími náklady na uložení odpadů.

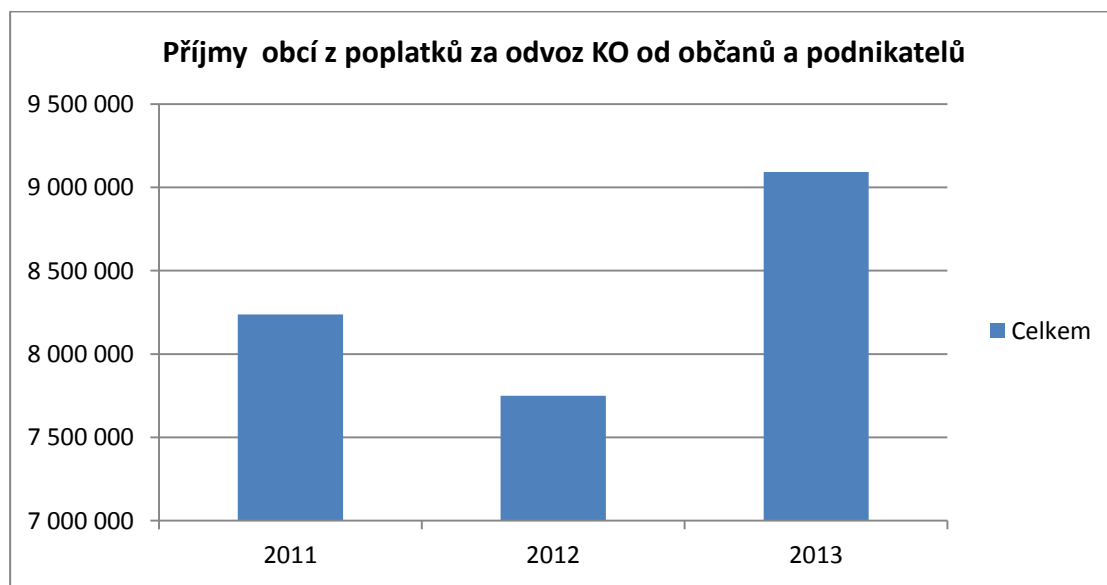
Finanční analýza nákladů na nakládání s odpady v ORP Rýmařov

Tab. 5.25: Příjmy obcí ORP – správní poplatky

Příjmy obce z poplatků za odvoz komunálního odpadu od občanů a podnikatelů	Příjmy (v Kč)		
	2011	2012	2013
Břidličná	1 562 890	1 556 555	1 543 623
Dolní Moravice	266 170	256 160	253 968
Horní Město	585 070	476 200	661 291
Jiříkov	154 040	143 050	154 571
Malá Morávka	440 130	416 950	415 169
Malá Štáhle	68 860	68 530	72 491
Rýmařov	4 214 060	3 897 730	4 995 946
Ryžoviště	297 460	295 280	318 480
Stará Ves	277 990	296 880	331 753
Tvrdkov	215 300	194 800	194 860
Velká Štáhle	154 800	147 560	150 185
Celkem	8 236 770	7 749 695	9 092 337

(Zdroj: www.rozpočetobce.cz)

Příjmy obcí z poplatků za odvoz KO od občanů a podnikatelů

(Zdroj: vlastní šetření)

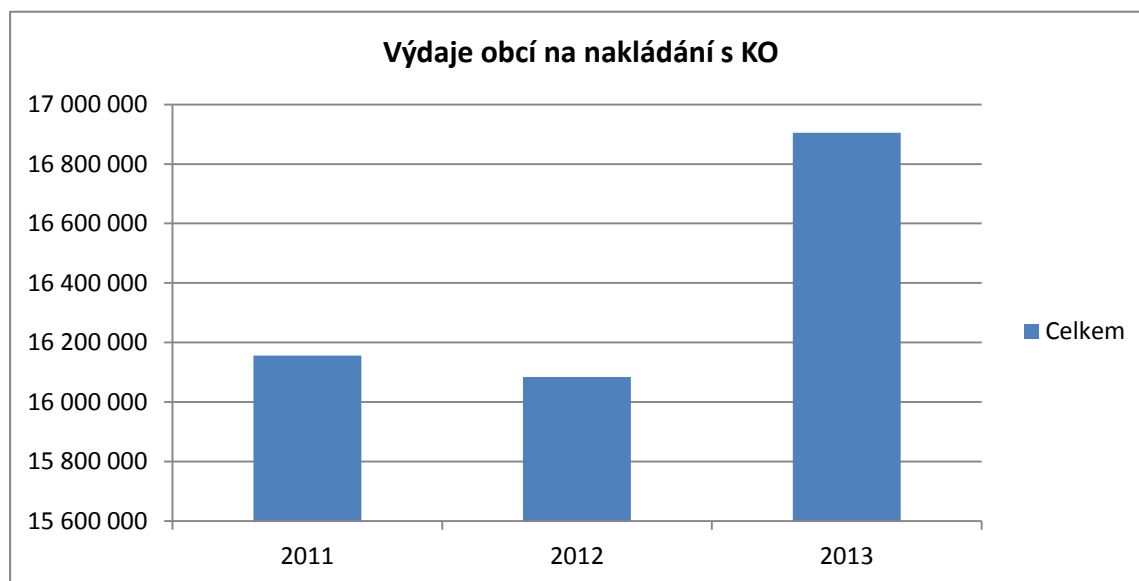
Ve většině obcí dochází ke snížení příjmu z poplatku za nakládání s komunálním odpadem z důvodu snižování počtu obyvatel, změny ve vyhláškách kdy jsou osvobozeni od poplatku početnější rodiny, případně studenti. Jedině v městě Rýmařově přistoupili k zvýšení poplatku na občana a tím se celkově navýšil příjem v roce 2013. Obce nepřistupovaly ke zvyšování poplatku s vědomím, že je ORP v oblasti s vysokou mírou zastoupení sociálně slabých občanů.

Tab. 5.26: Výdaje obcí – nakládání s odpady

Nakládání s odpady	Výdaje (v Kč)		
	2011	2012	2013
Břidličná	2 049 890	2 309 070	2 236 458
Dolní Moravice	442 930	409 060	429 241
Horní Město	891 770	792 010	776 934
Jiříkov	348 520	324 110	343 210
Malá Morávka	1 278 280	1 272 700	1 276 870
Malá Štáhle	134 770	111 800	112 892
Rýmařov	9 290 840	9 338 050	10 229 810
Ryžoviště	481 720	441 260	417 320
Stará Ves	536 950	456 900	494 387
Tvrdkov	408 680	304 070	261 154
Velká Štáhle	291 940	325 110	326 845
Celkem	16 156 290	16 084 140	16 905 121

(Zdroj: www.rozpocetobce.cz)

Výdaje obcí za odvoz KO od občanů a podnikatelů

(Zdroj: vlastní šetření)

Výdaje na nakládání s odpady v obcích v letech 2011 a 2012 nevykazují velké rozdíly, v menších obcích se projevilo využití separačních nádob a sběrných míst, které jim v roce 2012 snížilo celkové náklady na nakládání s odpady. U měst se tato skutečnost neprojevila a náklady městům rostou. V roce 2013 se projevilo využití velkoobjemových kontejnerů na nakládání s objemným odpadem a dochází k nárůstu ceny za nakládání s odpady. V obcích se využití sběrných míst a velkoobjemových kontejnerů projevuje minimálním vznikem černých skládek.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané a subjekty zapojené do svozu komunálního odpadu obce	Odvoz odpadů za přijatelnou cenu s dostupnými vzdálenostmi k nádobám, frekvence odvozů v návaznosti na snížení poplatku	Neplacení poplatků za svoz domovního odpadu, tvorba černých skládek	Letáky, informace v místním tisku, na www stránkách měst a obcí	Analýza vzdáleností rozmístění nádob na odpad, jejich naplnění
2.	Ostatní původci komunálního odpadu	Nízká cena za odvoz odpadu a zajištění pravidelného vývozu	Vyvázejí odpad, který se nevejde do kontejneru a tvoří černé skládky	Internet, tisk	Kontrola plnění kontejnerů a monitoring příp. černých skládek
3.	Velké průmyslové podniky	Minimalizace nákladů na odpady a zvýšení jejich využití	Černé skládky s rizikem uložení nebezpečných odpadů	Jednání s odpovědnými osobami za nakládání s odpady	Využívání větších balení se snížením množství obalů, kontrola toku odpadového materiálu
4.	Turisté, návštěvníci kulturních, sportovních akcí	Dostatek nádob na odpady včetně separovaných odpadů	Nekázeň, znečištění veřejných prostranství	Informační letáky, viditelné označení nádob	Informační kampaň pro návštěvníky
5.	Ekologické neziskové organizace	Podpora sběru a recyklace, vydávání vlastních tiskovin s informacemi o stavu nakládání s odpadem	Nesnadná komunikace, nedefinované pravomoci	Setkání s představiteli obcí	Vyhodnocení jednotlivých požadavků těchto organizací a připustit, že mohou mít pravdu
6.	Školy	Podpora environmentálního vzdělávání ve školství, motivující programy třídění odpadu	Nedostatek kvalitních pedagogů a školitelů	Komunikace s řediteli škol	Pořádání soutěží ve sběru různých komodit a ocenění nejlepších

7.	Představitelé obcí SO ORP	Optimalizace nákladů na sběr a odvoz a nakládání s odpady, spokojení voliči	Nedostatek finančních zdrojů	Komunikace mezi obcemi, Komunikace se svozovými společnostmi	Meziobecní spolupráce ve výběru svozových společností a skládky odpadů pro optimalizaci svozů a separaci odpadů
8.	Majitelé skládek	Naplnění kapacity skládky, max. možnou výši skládkovného	Porušuje zákon	Běžné kanály komunikace	Výběr skládky s vhodnějšími podmínkami

Byly vydefinovány dotčené cílové skupiny nacházející se na území ORP Rýmařov. Oproti jiným ORP se můžeme lišit v cílové skupině – turisté, která tvoří důležitý zdroj odpadu na našem území. V osvětové činnosti se tedy kromě ostatních cílových skupin musíme zaměřit také na návštěvníky regionu a na provozovatele služeb v cestovním ruchu. ORP má výhodu v zastoupení cílové skupiny velké průmyslové podniky, kde jsou zastoupeny pouze 2 podniky nad 250 zaměstnanců, tudíž se nám zjednodušuje možnost komunikace o budoucím vývoji nakládání s odpady v regionu s touto cílovou skupinou. Je nutné neustále zvyšovat podvědomí o zlepšení separace odpadu v regionu. I přesto, že množství separovaného odpadu během sledovaných let stoupá, povědomí občanů o možnostech správného nakládání s odpady v domácnostech je stále na nízké úrovni.

Mezi hlavní cílové skupiny v odpadovém hospodářství patří obce, jejich představitelé a jejich občané a dále společnosti, které poskytují služby v oblasti odpadového hospodářství.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na zajištění běžného provozu systému odpadového hospodářství	4	5	20	Optimalizace systému svozu Změna svozové firmy Změna systému výběru plateb Meziobecní spolupráce	Obec
		Výdaje na mimořádné záležitosti, např. na odstraňování černých skládek	2	4	8	Prevence - zajištění sběrných míst Vzdělávání v oblasti odpadů Sankce a medializace	Obec
		Nedostatek financí na investice a vybavení	4	5	20	Využít fondy EU či jiné dotace Meziobecní spolupráce	Obec a DSO
		Občané a původci komunálního odpadu neplatí za odpad	3	3	9	Změna systému výběru plateb	Obec
2.	Organizační riziko	Špatný systém svozu odpadů v rámci území ORP	2	4	8	Meziobecní spolupráce	DSO
		Neexistence či špatné rozmístění zařízení odpadového hospodářství (skládky, spalovny, recyklační linky, sběrné dvory,...)	3	5	15	Meziobecní spolupráce Projety financované z fondů EU Podpora stát a kraj	Obec a DSO
		Nezájem či neochota obcí ke spolupráci	1	3	3	Meziobecní spolupráce	Obec a DSO

3.	Právní riziko	Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím nebo zvýšení provozních nákladů	3	4	12	Upozornění na dopady změn legislativy Vzdělávání v oblasti odpadů	Obec a DSO
----	----------------------	--	---	---	----	---	------------

Na území ORP vzniká riziko s největším dopadem v kategorii nedostatku financí směřující do oblasti odpadového hospodářství jako celku. Obce i nadále musí neustále hledat úspory v systému svozu odpadu a rovněž využívat fondů z EU či jiných dotací na obnovení investic a vybavení v této oblasti. Z organizačních rizik je nutno zdůraznit riziko spojené z neexistencí či špatným rozmístěním zařízení odpadového hospodářství (ZEVO, skládky). ORP Rýmařov trpí především velkou nákladovostí s odvozem odpadů z území Rýmařovska. Společný tlak obcí na představitele kraje případně státu, by měl mít vliv na zřízení dostupnějších zařízení odpadového hospodářství v rámci olomouckého a moravskoslezského kraje, tak aby i cena za nakládání s odpady byla přijatelnější. Legislativní změny by neměly měnit dobře zavedený systém odpadového hospodářství a veškeré navrhované změny by měly systém jen zlepšovat. Při návrhu změn by měly být respektovány připomínky představitelů samospráv. Hlavní změny, které v nejbližších letech postihnou odpadové hospodářství a zároveň obce, se budou týkat například biologicky rozložitelného odpadu.

c) Další potřebné analýzy

Omezování vzniku odpadů je nejefektivnější a nejšetrnější vůči životnímu prostředí.

Jednou z možností je snižování množství směsného komunálního odpadu. Toto je ovlivňováno chováním občanů, především dobrovolné omezování spotřeby občanů vycházející z jejich vlastní vůle a ekologického citění a vytvářením obecného tlaku na výrobce, zejména z pohledu snižování množství obalových odpadů. Dále nákup zboží v úsporných baleních, nákupy kvalitnějšího zboží s delší dobou životnosti (kvalitní baterie, kvalitní oděvy, spotřební elektronika, domácí technika apod.), nákup potravin v množství, které bude spotřebováno a nebude odloženo do sběrných nádob, domácí kompostování a kompostování rostlinných kuchyňských zbytků a kompostovatelných odpadů z údržby soukromé zeleně.

Důležitým úkolem pro životní prostředí v ORP Rýmařov je separace odpadů, oddělení jednotlivých využitelných složek odpadu z objemného odpadu prostřednictvím sběrných dvorů s následným tříděním na jednotlivé složky a tyto předávat k dalšímu využití a omezení skládkování.

Z dotazníkového šetření vyplynula potřeba zřízení překladiště odpadu, kde bude odpad roztříděn na jednotlivé složky a určen k dalšímu využití a snížení nákladů za odvoz a skládku.

Dále je nutné připravit podmínky pro příjem odpadů ze zeleně od občanů. V této problematice byly učiněny první kroky - viz dotace na maloobjemové kompostéry pro rodinné domy (např. Rýmařov získal 780 kompostérů). Dřevní odpad je nutno drtit a tento odpad využívat pro výrobu tepla. Vzniká potřeba nové kompostárny.

5.1.4. SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP

Silné stránky	Slabé stránky
1. Fungující systém sběru a svozu komunálního odpadu od vzniku DSO	1. Způsob využívání separovaně sbíraného BRKO
2. Vzájemná spolupráce v DSO	2. Převažuje skládkování odpadu
3. Fungující systém separace a využívání složek KO (papír, sklo, plasty)	3. Chybí systém třídících linek odpadu
4. Možnost výběru následných zpracovatelů separovaného odpadu	4. Chybí kapacita na zpracování separovaných odpadů, především plastů, hliníku a nebezpečných odpadů
5. DSO a většina obcí, dobře spolupracuje v systému EKO-KOM	5. Velká produkce objemného odpadu
6. Zapojení ostatních subjektů do separace odpadu (sběrné suroviny, školy)	6. Nepřehledný systém evidence odpadů a jeho pohybu
7. Dostatečná síť sběrných míst v obcích	7. V poplatcích chybí a není zohledněna částka za separovaný odpad (stimulace občana za separaci)
8. Nízká produkce SKO na obyvatele	8. Výskyt černých skládek bioodpadu (zahradkářské kolonie)

Příležitosti	Hrozby
1. Využití kvalitní spolupráce při řešení problému v rámci ORP a DSO	1. Možný nárůst nákladů na nakládání s KO
2. Zajištění dotačních titulů přes DSO a MAS	2. Nedostatečné zapojení občanů do systému separace odpadů
3. Výběr vhodného místa pro třídící linky a zařízení na separaci odpadu	3. Růst poplatku za skládkování a tím růst nákladů na systém KO
4. Intenzivnější zapojení škol do sběru separovaných komodit	4. Nezáměr o kompostování a vyprodukovaný kompost
5. Finanční podpora EU pro odpadová zařízení v obcích	5. Nárůst vytápěcích na tuhá neekologická paliva
6. Podpora neziskových organizací, akcí jednorázového sběru odpadů	6. Vyčerpání kapacity skládek
7. Využití veřejných soutěží k výběru skládek a následných zpracovatelů separovaných odpadů	

Velkou výhodou ORP Rýmařov je systém vybudovaných sběrných míst odpadů v každé obci ORP. Vysoká je úroveň komunikace mezi představiteli obcí v oblasti odpadového hospodářství – např. společné projekty na zavedení separace bioodpadu, na vybudování sběrných míst odpadu a na podporu environmentálního vzdělávání v mikroregionu.

Je nutno vytvářet tlak ze strany samospráv na podnikatelský sektor k možnosti využití zdejších průmyslových zón, pro nové podnikatelské subjekty, které se zabývají zpracováním separovaného odpadu.

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Analytická část vycházela z informací z dostupných zdrojů, převážně od starostů jednotlivých obcí. Některé údaje byly nedostupné nebo obtížně zjistitelné, např. ceny poskytovaných služeb u svozových společností, informace od provozovatelů výkupu odpadů, apod. Potíže byly komentovány.

V území se nabízí dostatečné množství svozových společností z blízkého okolí ORP Rýmařov, což je částečně dílem absence skládky na území ORP, všechen odpad určený pro skládkování je nutno odvážet. Sběr separovaných odpadů je řešen v obcích systémem sběrných míst a výkupu odpadů. Podle informací starostů je tento systém sběrných míst v malých obcích vyhovující a kapacitně dostatečný. V Rýmařově, který je jediným větším sídlem v ORP, je fungujícím prvkem sběrný dvůr (Odpadové centrum Rýmařov), který je využit na 90 %. To evokuje potřebu rozšíření služeb pro skládkování, separaci a částečně následné zpracování odpadu. Na území ORP Rýmařova je rovněž dostatečná síť výkupu odpadů, nenachází se zde žádné třídící linky odpadů.

U řady dat, které bylo nutno zařadit do systému tabulek, byly zjevné chyby, které v rámci následných výpočtů a grafů zkreslovaly výsledky. V komentáři byla data vysvětlena a uvedena na pravou míru. Produkce odpadů v jednotlivých letech a ukazatelích byla srovnávána s dostupnými daty, např. vyhodnocení plánu odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje. Ve srovnání s hodnotami z POH kraje, vykazuje ORP Rýmařov celkovou produkci odpadů nižší než je průměr v Moravskoslezském kraji.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 133,61 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 9,22 kg vyšší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech.

Z vyhodnocení informací z tabulek nakládání s odpadem vyplývá, že velký podíl odpadů je uložen na skládku mimo území ORP, k energetickému využití či jinému využití na území ORP, např. u komunálního odpadu nedochází (absence skládky, spalovny, bioplynové stanice, atd.).

Podle trendu a se přiklání velký důraz v ORP Rýmařov na předcházení vzniku odpadů a snižování BRO. Následně je nutné zvýšit recyklaci komunálních odpadů a hledat cestu pro využití odpadů i mimo území ORP, zda bude tato možnost.

Výstupem vyhodnocených výsledků a analýz je:

- potřeba kvalifikované evidence a přístupnosti dat v odpadovém hospodářství
- potřeba snižovat produkci odpadů - působením na jednotlivce- výuka ve školách, letáky, tisk a média (využití SOR Rýmařov)
- potřeba třídit odpad - nalézt vhodné prostory a prostředky pro rozšíření překladiště odpadu na území (částečné využití odpadového centra Rýmařov) ORP Rýmařov
- potřeba snižovat podíl odpadů vyvážených na skládky - nalézt vhodné místo pro kompostárnu v rámci území ORP Rýmařov, oddělovat od objemného odpadu NO a následně inertní složku využít pro další zpracování
- potřeba využívat odpad jako náhradu primárních zdrojů - více využívat dřevního odpadu pro štěpkování (mobilní i stacionární štěpkovače) a následné využití.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců pracovníků Městských služeb, veřejné správy, zástupci neziskových organizací a zástupci obcí z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

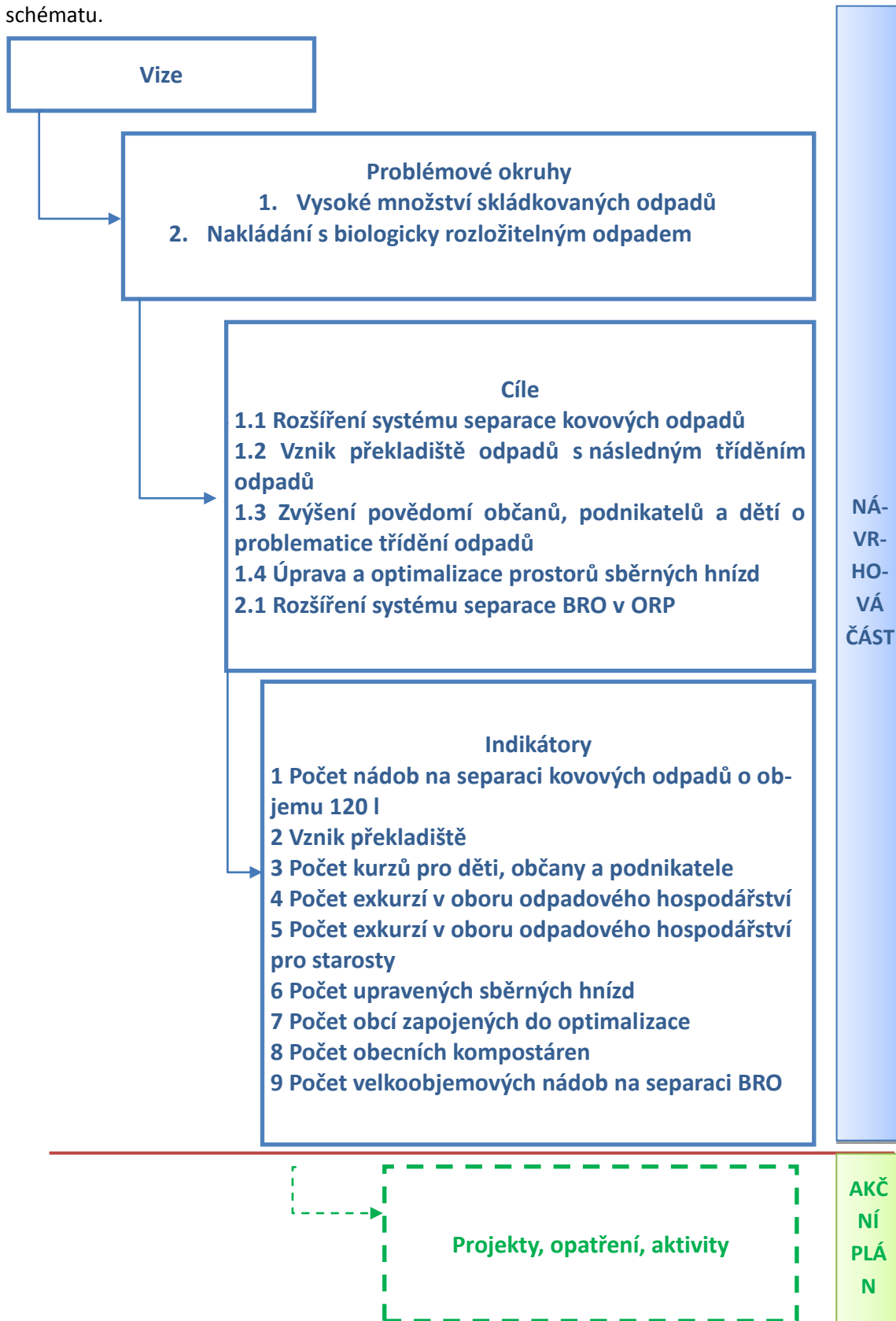
V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství a předškolního vzdělávání. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v následujícím schématu.

Rýmařovsko – malebné místo pro život i rekreaci

Správní obvod ORP Rýmařovsko se může pyšnit dobrou spoluprací mezi městy a obcemi. Společně se podílejí na efektivním zajištění společných projektů v rámci odpadového hospodářství. Existuje zde komunitní plánování sociální péče zohledňující požadavky všech obcí i obyvatel. Fungující síť školských zařízení společně s nabídkou volnočasových aktivit naplňuje potřeby dětí, mládeže i dospělých. Obce společně s místními podnikateli i zemědělci pracují na opatřeních vedoucích ke snížení nezaměstnanosti a zkvalitnění poskytovaných služeb v regionu. Naším společným cílem je: život na Rýmařovsku nás baví!

Odpadové hospodářství	Problémová oblast 1				Problémová oblast 2
	cíl 1.1	cíl 1.2	cíl 1.3	cíl 1.4	cíl 2.1

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Problémové oblasti (okruhy)

Na schůzce fokusní skupiny (motivující starosta ORP Rýmařov, zaměstnanec odboru ŽP – odpadové hospodářství MěÚ Rýmařov, zaměstnanec Městských služeb Rýmařov, s.r.o., účetní motivující obce, zastupitel motivující obce) byly prodiskutovány navrhované problémy, které vycházely hlavně z analytické části dokumentu, především ze SWOT analýzy, z analýzy rizik a vyhodnocení výsledků.

Slabé stránky
1. Způsob využívání separovaně sbíraného BRKO, kompostování v obcích
2. Převažuje skládkování odpadu
3. Chybí systém třídících linek odpadu
4. Chybí kapacita na zpracování separovaných odpadů, především plastů, hliníku a nebezpečných odpadů
5. Velká produkce objemného odpadu
6. Nepřehledný systém evidence odpadů a jeho pohybu
7. V poplatcích chybí a není zohledněna částka za separovaný odpad (stimulace občana za separaci)
8. Výskyt černých skládek bioodpadu (zejména zahrádkářské kolonie)

Výstup vyhodnocených výsledků a analýz:

- potřeba snižovat produkci odpadů
- potřeba snížit podíl odpadů vyvážených na skládky
- potřeba třídít odpad
- potřeba kvalifikované evidence a přístupnosti dat.

Výstup z hodnocení potencionálních rizik:

- špatný technický stav zařízení pro shromažďování a separaci odpadu
- nedostatek financí pro pořízení nové techniky a pro investice
- velká vzdálenost pro odvoz odpadů na skládku, logistický problém

Následně byly stanoveny následující problémové okruhy.

Problémový okruh 1

Vysoké množství skládkovaných odpadů – v současné době se v ORP Rýmařov řeší téma vysokého množství skládkovaných odpadů. Je nutné reagovat na legislativu EU a POH ČR, která předpokládá, že od roku 2024 bude zákaz skládkování. ČR se rozhodla pro možnost recyklovat 50 % papíru, skla, plastů a kovů z komunálního odpadu (domovní odpad a jemu podobný odpad ze živností do roku 2020). Závazná část plánu byla schválena jako Nařízení vlády č. 352/2014 Sb. o Plánu odpadového hospodářství České republiky pro období 2015-2024. Celková produkce SKO za ORP Rýmařov za rok 2012 je 1574 t a to tvoří 74 % podílu produkce obcí na produkci od všech původců. Do dalších let je potřebné na tuto oblast zaměřit aktivitu obcí, hledat cesty na ještě větší separaci sběrného odpadu a jeho následné využití. V rámci osvěty je vhodné působit na mládež (výuka ve školách), na občany (media, pilotní projekty, využití zdrojů EU) a podnikatele (poskytování určitých výhod) docílit snížení množství odpadů odvážených na skládky. Uvádíme kroky, které by tomuto problému měly pomoci:

- motivace občanů za separaci odpadů možným zvýhodněním plateb za popelnice
- umožnění všem občanům odevzdat v dostupné vzdálenosti separovaný odpad
- vznik překladiště směsného komunálního odpadu
- separace biologicky rozložitelného komunálního odpadu
- více využívat dřevního odpadu pro štěpkování (mobilní i stacionární štěpkovače) a následné využití
- odvoz jednotlivých druhů separovaného odpadu na třídící linky – v rámci ORP je třídící linka nerentabilní, vhodnost spolupráce ve větším územním celku, např. v okrese Bruntál. Vazba na analytickou část I. tabulky 3.a – třídící linky na separovaný odpad.

Problémový okruh 2

Nakládání s Biologicky rozložitelným odpadem – současná legislativa zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a jeho prováděcí vyhláška nutí obce a města třídit kromě papíru, plastů a skla také bioodpad. Podle zjištěných údajů obce neřešily likvidaci biologicky rozložitelného odpadu a jednou z cest je využití velkoobjemových kontejnerů. To evokuje nutnost řešit nakládání s tímto druhem odpadu. Vazba na analytickou část č. III. Uvádíme kroky, které by tomuto problému měly pomoci:

- působení na jednotlivé původce BRKO, poskytnutí maloobjemových kompostérů pro rodinné a bytové domy zdarma
- působení na původce BRKO, obce - odpad z údržby zeleně, vhodnost zřízení malých komunitních kompostáren, s max. uloženým množstvím 150 t/rok, které obce (max. 1000-2000 obyvatel) mohou využít pro úpravu veřejných prostranství, nebo rozšíření kompostárny v městě Rýmařov
- využití mobilních štěpkovačů v rámci údržby zeleně a ořezu stromů
- využití stávající plochy pro kompostárnu v Rýmařově s jejím rozšířením kapacity

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

K problémovým oblastem byly stanoveny následující cíle.

Problémový okruh 1	Vysoké množství skládkovaných odpadů
Cíl 1.1	ROZŠÍŘENÍ SYSTÉMU SEPARACE KOVOVÝCH ODPADŮ
Popis cíle	<i>V obcích Rýmařovska nedochází k separaci kovových odpadů mimo sběrná místa, sběrné dvory a výkupny. Je nutno doplnit systém sběru kovů o nezbytný počet uzamykatelných nádob ve sběrných hnízdech pro lepší dostupnost obyvatel obce.</i>
Hlavní opatření	<p><i>Finanční opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekonomická analýza - Zajištění financování realizace projektu <p><i>Věcná opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zajištění podpory představitelů obcí
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET SBĚRNÝCH NÁDOB
Správce cíle	<i>Manažer Sdružení obcí Rýmařovska</i>

Problémový okruh 1	Vysoké množství skládkovaných odpadů
Cíl 1.2	VZNIK PŘEKLADIŠTĚ ODPADŮ S NÁSLEDNÝM TŘÍDĚNÍM ODPADŮ
Popis cíle	<i>Vznikem překladiště se umožní třídění odpadů v místě překladiště a omezení množství odpadu odvezeného na skládku.</i>
Hlavní opatření	<p><i>Finanční opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracování studie efektivity překladiště a možného následného třídění - Zajištění financování investičního záměru městem Rýmařov <p><i>Věcná opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zajištění podpory představitelů obcí
Název indikátorů k hodnocení cíle	VZNIK PŘEKLADIŠTĚ ANO/NE
Správce cíle	<i>Starosta města Rýmařov, vedoucí odboru RR</i>

Problémový okruh 1	Vysoké množství skládkovaných odpadů
Cíl 1.3	ZVÝŠENÍ POVĚDOMÍ OBČANŮ, PODNIKATELŮ A DĚTÍ O PROBLEMATICE TŘÍDĚNÍ ODPADŮ
Popis cíle	Prostřednictvím kurzů pro občany a podnikatele je potřeba zvýšit povědomí o problematice třídění odpadů. Pořádat a zapojovat se do ekologických programů pro děti a dospělé v ORP Rýmařov. Zástupci místní samosprávy, sdružení obcí Rýmařovska a Městských služeb by si měli vyměňovat zkušenosti se zástupci jiných regionů, které disponují příklady dobré praxe v odpadovém hospodářství. Tyto zkušenosti společně realizovat v ORP Rýmařov.
Hlavní opatření	<p><i>Věcná opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Pořádání seminářů a vzdělávacích akcí</i> <ul style="list-style-type: none"> o <i>Aktivita: pořádání vzdělávacích akcí ve školách</i> o <i>Aktivita: Pořádání seminářů a exkurzí pro obce a podnikatelské subjekty</i> o <i>Společná setkání starostů a exkurze v oboru odpadového hospodářství</i> <p><i>Finanční opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Náklady na zajištění kurzů a vzdělávacích akcí budou hradit organizátoři</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET KURZŮ PRO DĚTI, OBČANY A PODNIKATELE POČET EXKURZÍ V OBORU ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ POČET EXKURZÍ V OBORU ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ PRO STAROSTY
Správce cíle	<i>Manažer Sdružení obcí Rýmařovska</i>

Problémový okruh 1	Vysoké množství skládkovaných odpadů
Cíl 1.4	ÚPRAVA A OPTIMALIZACE PROSTORŮ SBĚRNÝCH HNÍZD
Popis cíle	<i>Současná podoba sběrných hnízd je esteticky nevyhovující. Ve sběrných hnízdech jsou nádoby různých tvarů, barev a velikostí. Mnohdy jsou některé nádoby poloprázdné, jiné jsou přeplněné. Celkový dojem je neestetický a hnízda hyzdí své okolí. Je potřeba tyto prostory revitalizovat např. vhodnými úpravami zpevněných ploch a doplněním vhodné zeleně na zástěnách. Je nutno optimalizovat počet sběrných nádob</i>

Hlavní opatření	<p><i>Věcná opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Analýza stavu současných hnízd odpadů</i> - <i>Revitalizace prostor hnízd odpadů v obcích</i> <p><i>Finanční opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Zajištění finančních prostředků z dotačních titulů a z rozpočtu obcí</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET UPRAVENÝCH SBĚRNÝCH HNÍZD, POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO OPTIMALIZACE
Správce cíle	<i>Manažer Sdružení obcí Rýmařovska</i>

Problémový okruh 2	Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem
Cíl 2.1	ROZŠÍŘENÍ SYSTÉMU SEPARACE BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝCH ODAPDŮ V ORP
Popis cíle	<i>Pro lepší sběr bioodpadů v obcích ORP je třeba rozšířit současný systém separace biologicky rozložitelných odpadů. Jde o dovybavení obcí velkoobjemovými nádobami na separaci biologicky rozložitelných odpadů o velikosti 10 – 15 m. Je nutno vytvořit prostory pro vznik obecních kompostáren. Stávající kompostárnu v Rýmařově je nutno dovybavit technikou a rozšířit její kapacitu.</i>
Hlavní opatření	<p><i>Věcná opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Vypracování studie</i> - <i>Ekonomická analýza nutnosti vybudování obecních kompostáren + vybavení kompostáren v Rýmařově</i> <p><i>Finanční opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Zajištění financování realizace komunitních kompostáren a rozšíření kompostárny v Rýmařově</i> - <i>Zajištění financování pořízení velkoobjemových nádob na separaci BRO</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET OBECNÍCH KOMPOSTÁREN POČET VELKOOBJEMOVÝCH NÁDOB NA SEPARACI BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÉHO ODPADU
Správce cíle	<i>Starosta města Rýmařov, ředitel Městských služeb Rýmařov, Předseda Sdružení obcí Rýmařovska</i>

5.2.4. Indikátory

V kolonce plán indikátoru pro rok 2020 uvedená hodnota znamená součet za období 2013 – 2020.

Problémový okruh 1	Vysoké množství skládkovaných odpadů		
Označení indikátoru	A		
Název indikátoru	Snížení produkce SKO (200201)		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	vedoucí odboru životního prostředí		
Roky	2013	2017	2020
Plán	x	5%	8%
Skutečnost	0	x	x
Popis měřítka:	Sledování množství vyprodukovaného odpadu určeného ke skládkování během výše uvedených let na území ORP. Následným porovnáním hodnot zjišťovat procentuální pokles odpadů určených ke skládkování.		
Metodika a výpočet:	Procentuální snížení množství odpadů za jednotlivé období		
Zdroj čerpání dat:	Odbor životního prostředí		

Cíl 1.1	Rozšíření systému separace kovových odpadů		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet nádob na separaci kovových odpadů o objemu 120 l		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru životního prostředí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	30
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V obcích Rýmařovska nedochází k separaci kovových odpadů mimo sběrná místa, sběrné dvory a výkupny. Doplnění systému sběru kovů o nezbytný počet nádob ve sběrných hnízdech.		
Metodika a výpočet:	Počet sběrných nádob		
Zdroj čerpání dat:	Městské služby Rýmařov, MAS, ORP		

Cíl 1.2	Vznik překladiště		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Vznik PŘEKLADIŠTĚ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru životního prostředí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zvýšení efektivity separace odpadů je třeba vytvořit nový prostor překladiště v největší obci spádové oblasti.		
Metodika a výpočet:	Překladiště vytvořeno ANO/NE.		
Zdroj čerpání dat:	Městské služby Rýmařov, MAS, ORP		

Cíl 1.3	Zvýšení povědomí občanů, podnikatelů a dětí o problematice třídění odpadů		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	POČET KURZŮ PRO DĚTI, OBČANY A PODNIKATELE		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Manažer MAS a SOR		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro lepší informovanost občanů o problematice s nakládání s odpady je třeba pořádat kurzy. Pořádání kurzů pro veřejnost.		
Metodika a výpočet:	Počet konaných kurzů týkající se této problematiky.		
Zdroj čerpání dat:	MAS, ORP		

Cíl 1.3	Zvýšení povědomí občanů, podnikatelů a dětí o problematice třídění odpadů		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	POČET EXKURZÍ V OBORU ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Manažer SOR a MAS		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zvýšení podvědomí místních aktérů v odpadovém hospodářství a sdružení obcí je potřeba uspořádat minimálně 2 exkurze do regionů, kde existují příklady dobré praxe.		
Metodika a výpočet:	Počet exkurzí pro místní aktéry v rámci aktualizované legislativy v oblasti odpadů.		
Zdroj čerpání dat:	MAS, ORP		

Cíl 1.3	Zvýšení povědomí občanů, podnikatelů a dětí o problematice třídění odpadů		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	POČET EXKURZÍ V OBORU ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ PRO STAROSTY		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Manažer sdružení Rýmařovsko a MAS		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zvýšení podvědomí starostů o odpadovém hospodářství je potřeba uspořádat minimálně 2 exkurze do regionů, kde existují příklady dobré praxe.		

Metodika a výpočet:	Počet exkurzí pro starosty
Zdroj čerpání dat:	MAS, ORP

Cíl 1.4	Úprava a optimalizace prostorů sběrných hnízd		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	POČET UPRAVENÝCH SBĚRNÝCH HNÍZD		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Manažer MAS a SOR		
Roky	2013	2017	2020
Plán		25	50
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Současná podoba sběrných hnízd je esteticky nevyhovující, je potřeba tyto prostory revitalizovat např. vhodnými úpravami zpevněných ploch a doplněním vhodné zeleně na zástěnách.		
Metodika a výpočet:	Počet upravených prostorů sběrných hnízd		
Zdroj čerpání dat:	Jednotlivé obce ORP		

Cíl 1.4	Úprava a optimalizace prostorů sběrných hnízd		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO OPTIMALIZACE		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Manažer MAS a SOR		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	11
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Je nutné zajistit analýzu současného stavu sběrných hnízd v jednotlivých obcích a následně optimalizovat počet a velikost sběrných nádob .		
Metodika a výpočet:	Počet obcí, které se zapojily do analýzy		
Zdroj čerpání dat:	Jednotlivé obce ORP		

Problémový okruh 2	Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem		
Označení indikátoru	B		
Název indikátoru	Zvýšení separace biologicky rozložitelného odpadu (200201)		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	vedoucí odboru životního prostředí		
Roky	2013	2017	2020
Plán	x	10%	15%
Skutečnost	0	x	x
Popis měřítka:	Sledování množství vyprodukovaného BRO během výše uvede- ných let na území ORP. Následným porovnáním hodnot zjišťovat procentuální nárůst odpadů BRO.		
Metodika a výpočet:	Procentuální zvýšení množství odpadů za jednotlivé období		
Zdroj čerpání dat:	Odbor životního prostředí, evidence obcí		

Cíl 2.1	Rozšíření systému separace BRO v ORP		
Číslo indikátoru	8		
Název indikátoru	POČET OBECNÍCH KOMPOSTÁREN		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru životního prostředí		
Roky	2013	2017	2020
Plán obecních kompostáren		1	2
Skutečnost	1		
Roky	2013	2017	2020
Popis měřítka:	Stávající kompostárna se nachází v Rýmařově. Do roku 2020 je plánováno vytvořit minimálně 2 kompostárny do 150 t na území ORP.		
Metodika a výpočet:	Počet nových kompostáren v obcích na biologicky rozložitelný odpad do 150 t,		
Zdroj čerpání dat:	Městské služby Rýmařov, odbor ŽP, manažer MAS		

Cíl 2.1	Rozšíření systému separace BRO v ORP		
Číslo indikátoru	9		
Název indikátoru	POČET VELKOOBJEMOVÝCH NÁDOB NA SEPARACI BRO		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru životního prostředí		
Skutečnost	1		
Roky	2013	2017	2020
Plán počtu nádob		25	28
Skutečnost	20		
Popis měřítka:	Pro manipulaci s BRKO je nutné pořídit další velkoobjemové nádoby o velikosti 10 – 15 m ³ .		
Metodika a výpočet:	Počet nových velkoobjemových nádob na biologicky rozložitelný odpad,		
Zdroj čerpání dat:	Městské služby Rýmařov, odbor ŽP, manažer SOR		

5.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Starosta města Rýmařov
Ředitel MAS Rýmařovsko
Koordinátor MOS
Analytik MOS
Předseda sdružení obcí Rýmařovska

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Rozšíření systému separace kovových odpadů	Manažer Sdružení obcí Rýmařovska
1.2	Vznik překladiště odpadů s následným tříděním opadů	Starosta města Rýmařov, vedoucí odboru RR
1.3	Zvýšení povědomí občanů, podnikatelů a dětí o problematice třídění odpadů	Manažer Sdružení obcí Rýmařovska
1.4	Úprava a optimalizace prostorů sběrných hnízd	Manažer Sdružení obcí Rýmařovska
2.1	Rozšíření systému separace BRO v ORP	Starosta města Rýmařov, ředitel Městských služeb Rýmařov, Předseda Sdružení obcí Rýmařovska

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
A	Snížení množství odpadů určených ke skládkování (200201)	Vedoucí odboru životního prostředí
1	Počet nádob na separaci kovových odpadů o objemu 120 l	Vedoucí odboru životního prostředí
2	Překladiště s třídící linkou	Vedoucí odboru životního prostředí
3	Počet kurzů pro děti, občany a podnikatele	Manažer MAS a SOR
4	Počet exkurzí v oboru odpadového hospodářství	Manažer MAS a SOR
5	Počet exkurzí v oboru odpadového hospodářství pro starosty	Manažer MAS a SOR
6	Počet upravených hnízd	Manažer MAS a SOR
7	Počet obcí zapojených do optimalizace	Manažer MAS a SOR
B	Zvýšení separace BRO (200201)	Vedoucí odboru životního prostředí
8	Počet obecních kompostáren	Vedoucí odboru životního prostředí
9	Počet velkoobjemových nádob na separaci BRO	Vedoucí odboru životního prostředí

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu. Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

Velkou výhodou území je systém vybudovaných sběrných míst odpadů v každé obci ORP. Vysoká je úroveň komunikace mezi představiteli obcí v oblasti odpadového hospodářství – např. společné projekty na zavedení separace bioodpadu, na vybudování sběrných míst odpadu a na podporu environmentálního vzdělávání v mikroregionu.

Na základě zpracované analytické části, jednání zástupců obcí a podnětů od firem zabývajících se sběrem a nakládáním s odpady v obci ORP Rýmařov byly stanoveny tři problémové okruhy. Odstranění odpadů je realizováno formou skládkování a separace, do budoucna je nutné najít nástroje na snížení vysokého podílu odpadu určenému ke skládkování. V komunálním odpadu se vyskytuje velký podíl BRKO a ten by se měl také snížit. Pro zpracování analýzy jsme měli problém získat potřebné údaje o množství a sběru odpadu, proto by měl být navržen lépe dostupný a transparentní systém evidence odpadů.

Pro snížení odpadu určenému ke skládkování musí obce najít vhodná řešení a to např. motivací občanů, nabídnout jim lepší podmínky pro separaci odpadů. Vytvářet tlak ze strany samospráv na podnikatelský sektor, aby využily zdejší průmyslové zóny, např. pro nové podnikatelské činnosti, které se zabývají zpracováním separovaného odpadu.

Je stanoveno následujících 5 cílů, které vzešly z problémových okruhů.

Rozšíření systému separace kovových odpadů - kovy jsou vybírány pouze v rámci sběrných míst odpadů, je třeba doplnit systém o sběrné nádoby na kov o objemu 120 l uzamykatelné.

Vznik překladiště odpadů – kdy dojde ke snížení nákladů na odvoz odpadů na skládky a efektivnějšímu využití sběrných vozů v regionu a zvýšení separace odpadů. Zvýšit povědomí občanů, podnikatelů a dětí o problematice třídění odpadů - prostřednictvím kurzů pro občany a podnikatele. Pořádat a zapojovat se do ekologických programů pro děti a dospělé v ORP Rýmařov. Zástupci místní samosprávy a Městských služeb by si měli vyměňovat zkušenosti se zástupci jiných regionů, které disponují příklady dobré praxe v odpadové politice. Zároveň by měly být pořádány pravidelné schůzky starostů pro využití zkušeností při likvidaci odpadů. Současná podoba sběrných hnízd je esteticky nevyhovující, je potřeba tyto prostory revitalizovat např. vhodnými úpravami zpevněných ploch a doplněním vhodné zeleně na zástěnách. Přitom se snažit o optimalizaci počtu sběrných nádob na sběrných hnízdech.

Pro lepší sběr bioodpadů v obcích ORP je třeba rozšířit současný systém separace BRKO. Jde o dovybavení obcí velkoobjemovými nádobami na separaci BRKO, zajištění prostor pro vytvoření obecních kompostáren a doplnění vybavení pro kompostárnu v Rýmařově.

Struktura dobrovolného svazku obcí bude využita i v budoucnu pro analýzu a navrhování společných postupů při zajištění nakládání s odpady za ORP Rýmařov.

Každý cíl má již nyní stanoveného svého správce a naplňování cíle bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství byla zpracována v cca 4 měsíčním časovém období. Během toho období byly uskutečněny schůzky fokusních i pracovních skupin, konzultace s ředitelem Městských služeb Rýmařov a vedoucím odboru životního prostředí. Na tvorbě návrhové části se podílel realizační tým, ve spolupráci především s výše zmiňovanými. Realizační tým čítal 6 lidí. Prvotní návrh byl navržen realizačním týmem. Prvotní návrh byl pozměněn a rozšířen po diskuzi s odborníky, kteří množinu cílů ještě rozšířili o další cíle.

5.5. Přílohy

5.5.1. Seznam zkratk

BRKO.....	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO.....	biologicky rozložitelný odpad
CENIA.....	Česká informační agentura životního prostředí
ČR.....	Česká republika
ČSÚ.....	Český statistický úřad
DZ.....	datová základna
EU.....	Evropská unie
ISSaR.....	Informační systém statistiky a reportingu
KO.....	komunální odpad
MOS.....	meziobecní spolupráce
MŽP.....	Ministerstvo životního prostředí
NO.....	nebezpečný odpad
OH.....	odpadové hospodářství
OO.....	ostatní odpad
OPŽP.....	operační program životního prostředí
ORP.....	obec s rozšířenou působností
PO.....	prioritní osa
PrO.....	odpady pocházející z průmyslu
POH.....	Plán odpadového hospodářství
SC.....	specifický cíl
SKO.....	směsný komunální odpad
ZEVO.....	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP.....	životní prostředí

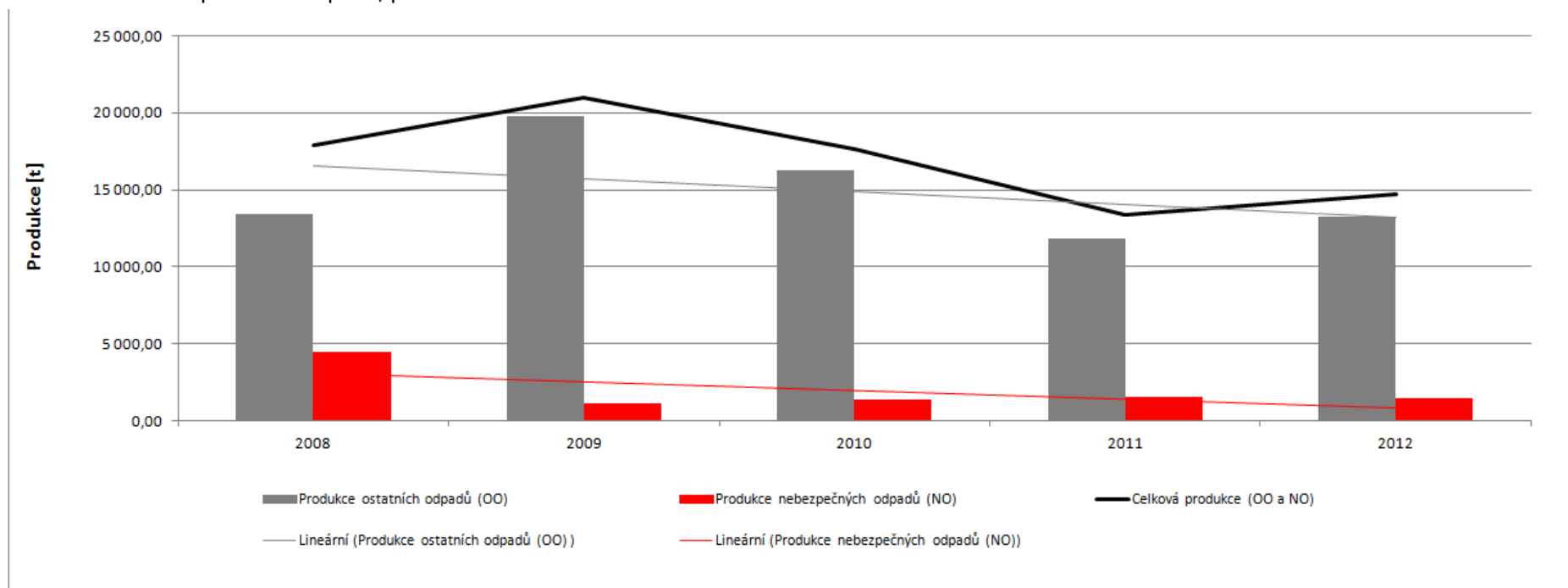
Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností produkujících odpady v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012). Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

Příloha č. 5.1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓				
							2008	2009	2010	2011	
Produkce odpadů [t]											
Produkce ostatních odpadů (OO)	18 738,16	13 382,00	19 778,47	16 240,32	11 810,90	13 244,21	71,42	105,55	86,67	63,03	
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	3 230,98	4 465,08	1 178,29	1 372,72	1 536,17	1 450,13	138,20	36,47	42,49	47,54	
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →							38,20	-63,53	-57,51	-52,46
Celková produkce (OO a NO)	21 617,96	17 847,07	20 956,77	17 613,03	13 347,07	14 694,34	82,56	96,94	81,47	61,74	
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →							-17,44	-3,06	-18,53	-38,26
Podílové ukazatele [%]		2008	2009	2010	2011	2012					
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		74,98	94,38	92,21	88,49	90,13					
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		25,02	5,62	7,79	11,51	9,87					
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.-1]		2008	2009	2010	2011	2012					
Počet obyvatel v území ORP		16 606	16 576	16 339	16 278	16 180					
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		1 074,74	1 264,28	1 077,98	819,95	908,18					
Měrná produkce OO		805,85	1 193,20	993,96	725,57	818,55					
Měrná produkce NO	300,20	268,88	71,08	84,01	94,37	89,62					
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		89,57	23,68	27,99	31,44	29,86					
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-10,43	-76,32	-72,01	-68,56	-70,14					

Graf č. 5.1 Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 5.2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	124,71	146,91	9,67	4,25	47,07
200102	Sklo	O	77,14	177,30	222,36	167,50	170,60
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	0,00	2,54	2,50	2,58	2,10
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,02	1,85
200113*	Rozpouštědla	N	0,02	0,00	0,00	0,00	0,76
200114*	Kyseliny	N	0,01	0,10	0,00	0,00	0,02
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02
200119*	Pesticidy	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,32	0,04	0,03	0,16	0,00
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky	N	0,37	0,20	7,72	0,00	0,00
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	0,38	0,32	0,26	0,08	1,47
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	0,43	2,90	0,60	0,76	1,37

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,13	0,00	0,24	0,00	0,15
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	0,00	0,10	0,02	0,00	0,00
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	0,83	1,24	1,03	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	5,85	2,45	24,26	52,88	70,34
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,00	0,00	1,40	0,00	2,97
200139	Plasty	O	27,63	168,57	0,41	1,54	31,08
200140	Kovy	O	17,27	198,62	429,07	678,07	565,82
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	12,24	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	354,20	228,00	419,99	418,30	441,34
200202	Zemina a kameny	O	0,00	0,00	0,00	162,27	0,00
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	4 411,63	4 268,04	3 438,68	1 286,44	1 574,00
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	81,42	7,95	0,00	24,22	185,18
200304	Kal ze septiků a žump	O	820,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	0,00	0,00	71,60	0,00	0,00

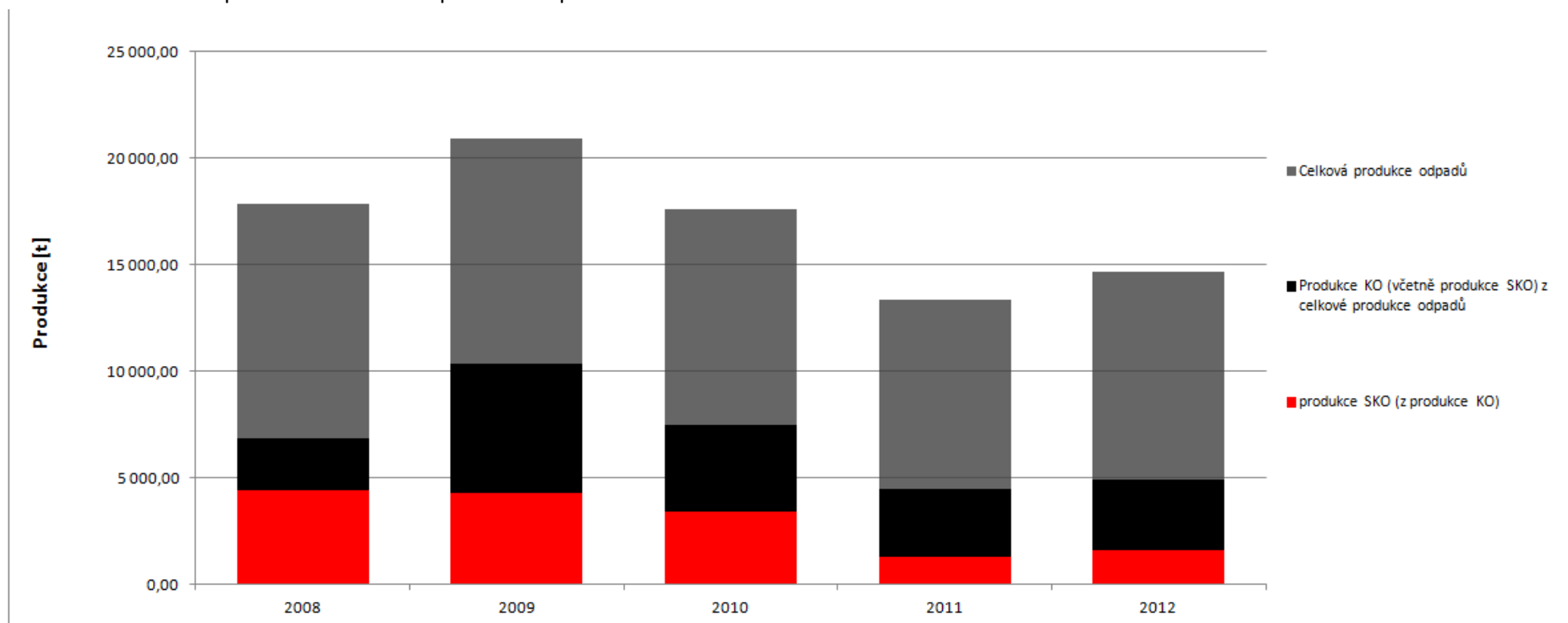
Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	288,78	1 581,27	1 940,18	1 028,51	965,58
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	154,67	282,08	345,69	180,43	248,70
150102	Plastové obaly	O	129,92	2 851,72	235,11	160,73	143,29
150103	Dřevěné obaly	O	16,90	33,51	16,12	0,27	98,67
150104	Kovové obaly	O	1,31	1,01	0,01	0,00	0,00
150105	Kompozitní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150106	Směsné obaly	O	283,89	334,71	253,14	283,46	314,85
150107	Skleněné obaly	O	32,75	29,90	36,42	7,12	40,21
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	3,93	3,12	4,06	3,96	3,88
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce KO			6 834,49	10 334,83	7 460,57	4 463,55	4 911,32
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			5 179,70	6 227,08	5 812,68	2 740,18	3 036,38

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			2 683,51	2 900,81	2 666,44	1 351,27	1 541,53

Příloha č. 5.3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	17 847,07	20 956,77	17 613,03	13 347,07	14 694,34	17,42	-15,96	-24,22	10,09
Celková produkce KO	6 834,49	10 334,83	7 460,57	4 463,55	4 911,32	51,22	-27,81	-40,17	10,03
Celková produkce SKO	4 411,63	4 268,04	3 438,68	1 286,44	1 574,00	-3,25	-19,43	-62,59	22,35
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	38,29		49,32		42,36		33,44		33,42
Podíl SKO na produkci KO	64,55		41,30		46,09		28,82		32,05
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	16 606		16 576		16 339		16 278		16 180
Měrná produkce KO	411,57		623,48		456,61		274,21		303,54
Měrná produkce SKO	265,66		257,48		210,46		79,03		97,28

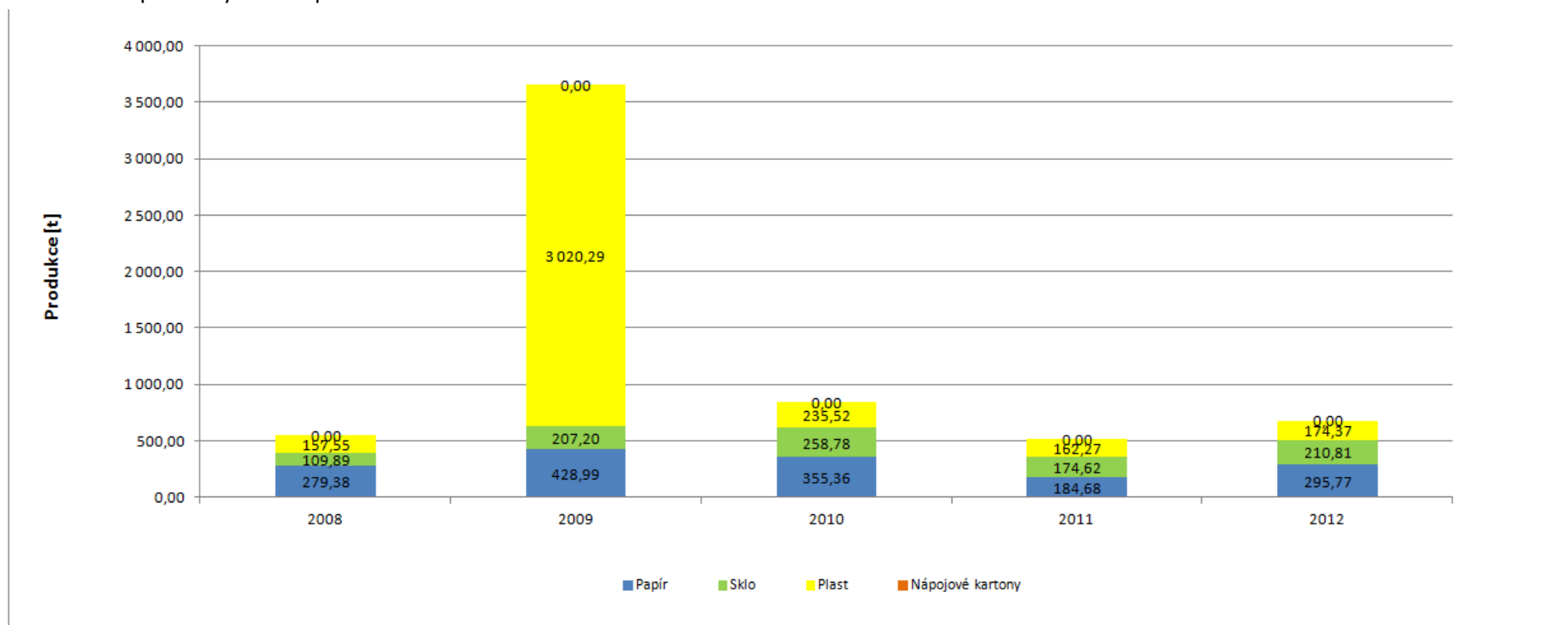
Graf č. 5.2 Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 5.4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	279,38	428,99	355,36	184,68	295,77	53,55	-17,16	-48,03	60,16
Sklo	150107, 200102	109,89	207,20	258,78	174,62	210,81	88,55	24,89	-32,52	20,73
Plast	150102, 200139	157,55	3 020,29	235,52	162,27	174,37	1817,04	-92,20	-31,10	7,46
Nápojové kartony	150105	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celkem separovaný sběr		546,82	3 656,48	849,66	521,57	680,95	568,68	-76,76	-38,61	30,56
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		16 606		16 576		16 339		16 278		16 180
Měrná produkce tříděného papíru		16,82		25,88		21,75		11,35		18,28
Měrná produkce tříděného skla		6,62		12,50		15,84		10,73		13,03
Měrná produkce tříděného plastu		9,49		182,21		14,41		9,97		10,78
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00
Měrná produkce tříděného odpadu		32,93		220,59		52,00		32,04		42,09

Graf č. 5.3 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 5.5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	0,00	2 669,00	2 849,00	0,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	3,69	0,00	0,00	0,00
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

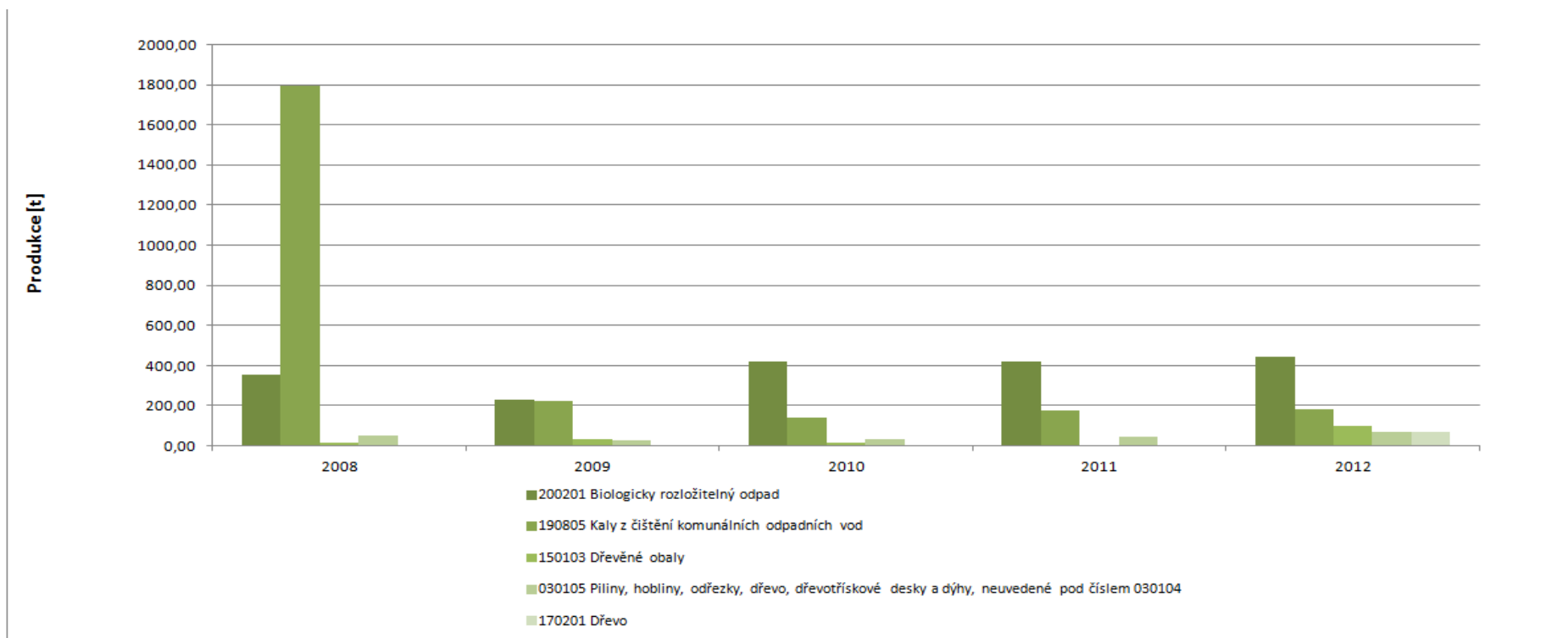
Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	52,52	30,00	35,34	45,56	71,58
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvláknování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	4,97	17,84	7,51	0,00	38,22
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	154,67	282,08	345,69	180,43	248,70
150103	Dřevěné obaly	O	16,90	33,51	16,12	0,27	98,67
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	0,00	0,00	4,28	0,00	69,20

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	1 795,83	220,91	140,03	177,42	182,54
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	0,00	0,00	7,00	4,00	11,60
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	5,00	5,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
191201	Papír a lepenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	1,49
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	124,71	146,91	9,67	4,25	47,07
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	0,00	2,54	2,50	2,58	2,10
200110	Oděvy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály	O	0,00	0,00	0,00	0,02	1,85
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,38	0,32	0,26	0,08	1,47
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,00	0,00	1,40	0,00	2,97
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	354,20	228,00	419,99	418,30	441,34
200301	Směsný komunální odpad	O	4 411,63	4 268,04	3 438,68	1 286,44	1 574,00
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	820,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	288,78	1 581,27	1 940,18	1 028,51	965,58
Celková produkce BRO			8 024,59	9 484,11	9 222,65	3 152,86	3 758,38

Graf č. 5.4 Identifikace 5 hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

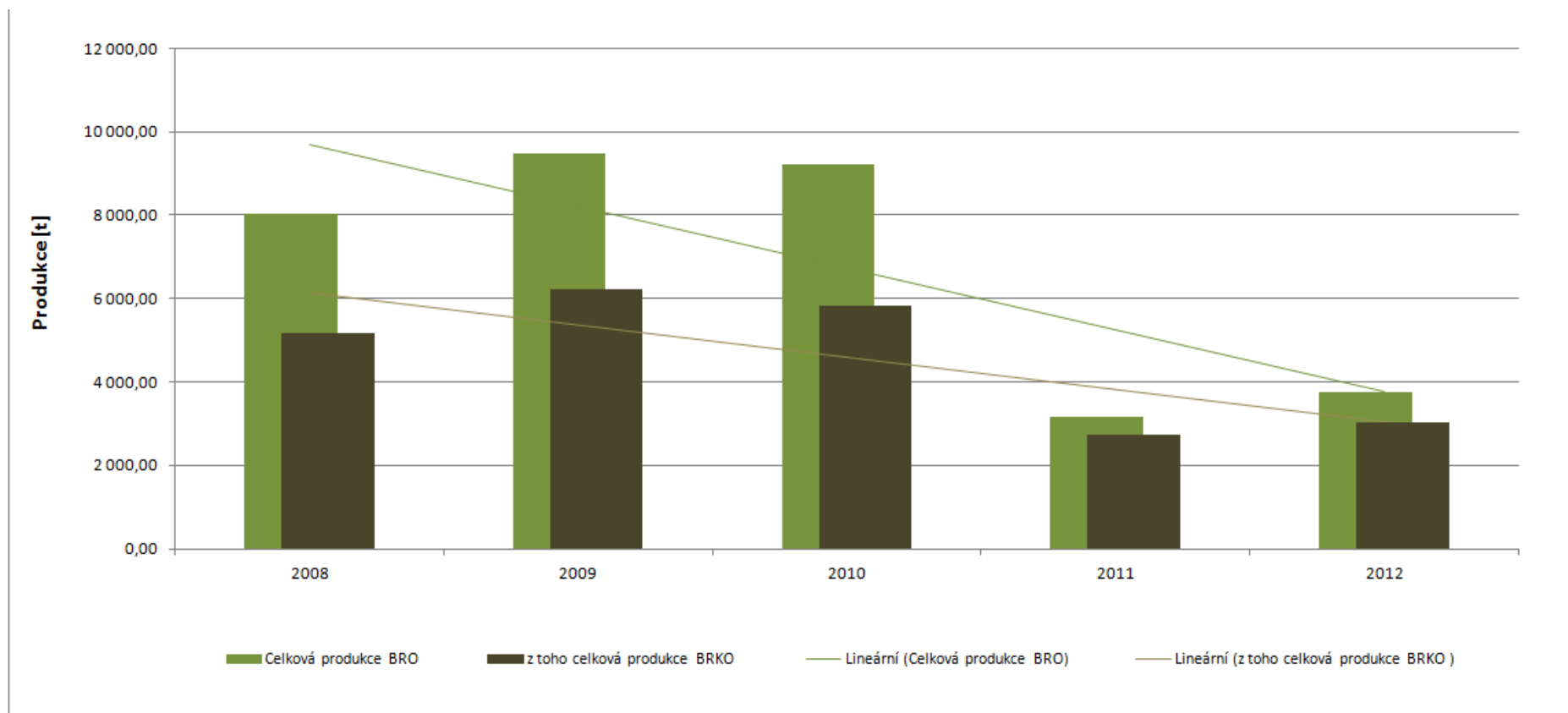

Graf. č. 5.4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Příloha č. 5.6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	8 024,59	9 484,11	9 222,65	3 152,86	3 758,38	18,19	-2,76	-65,81	19,21
z toho celková produkce BRKO	5 179,70	6 227,08	5 812,68	2 740,18	3 036,38	20,22	-6,65	-52,86	10,81
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	64,55		65,66		63,03		86,91		80,79
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	16 606		16 576		16 339		16 278		16 180
Měrná produkce BRO	483,23		572,16		564,46		193,69		232,29
Měrná produkce BRKO	311,92		375,67		355,75		168,34		187,66

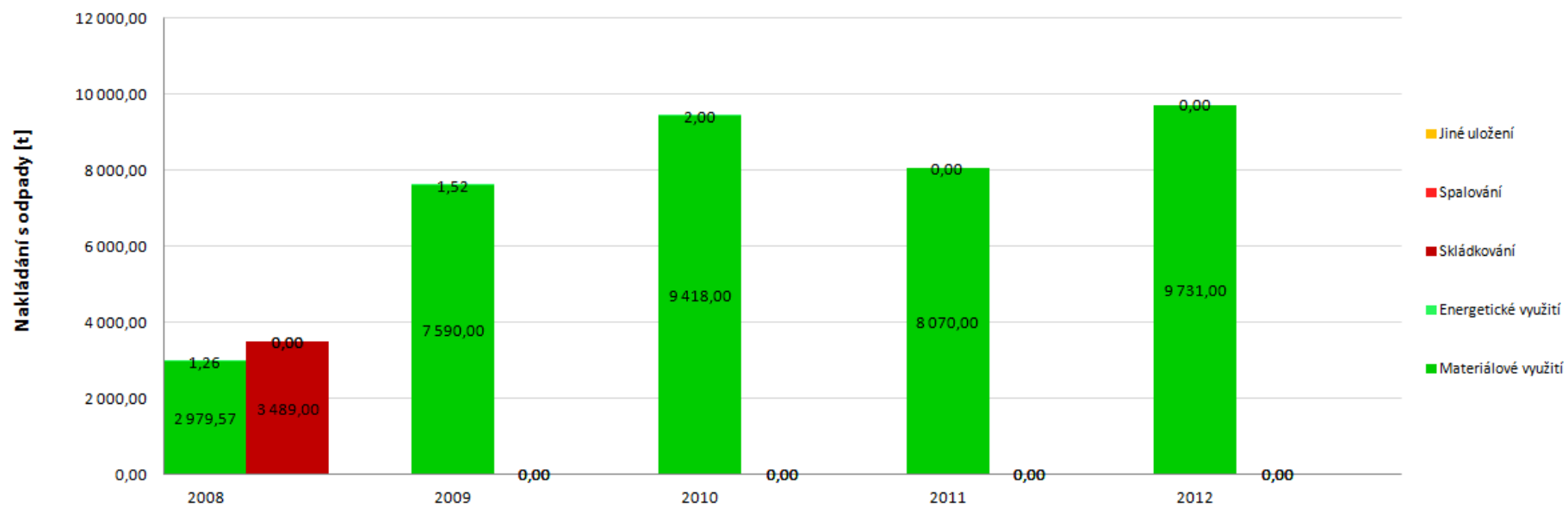
Graf č. 5.5 Podíl množství BRKO na množství RO na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 5.7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
								2008	2009	2010	2011	
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]												
Využití	Materiálové využití	5 128,19	2 979,57	7 590,00	9 418,00	8 070,00	9 731,00	58,10	148,01	183,65	157,37	
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
		23,72	16,70	36,22	53,47	60,46	66,22					
	Energetické využití	0,47	1,26	1,52	2,00	0,00	0,00	269,73	325,39	428,14	0,00	
	Celkem vybrané způsoby využití	5 076,98	2 980,83	7 591,52	9 420,00	8 070,00	9 731,00	58,71	149,53	185,54	158,95	
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
	23,49	16,70	36,22	53,48	60,46	66,22						
Celková produkce odpadů		21 617,96	17 847,07	20 956,77	17 613,03	13 347,07	14 694,34					
Odstranění	Skládkování	1 665,88	3 489,00	0,00	0,00	0,00	0,00	209,44	0,00	0,00	0,00	
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →										
	Spalování	Meziroční změna [%] ↓										
			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
								0,00	0,00	0,00	0,00	
Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Celkem vybrané způsoby odstranění	3 489,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-100,00	0,00	0,00	0,00		

Graf č. 5.6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění

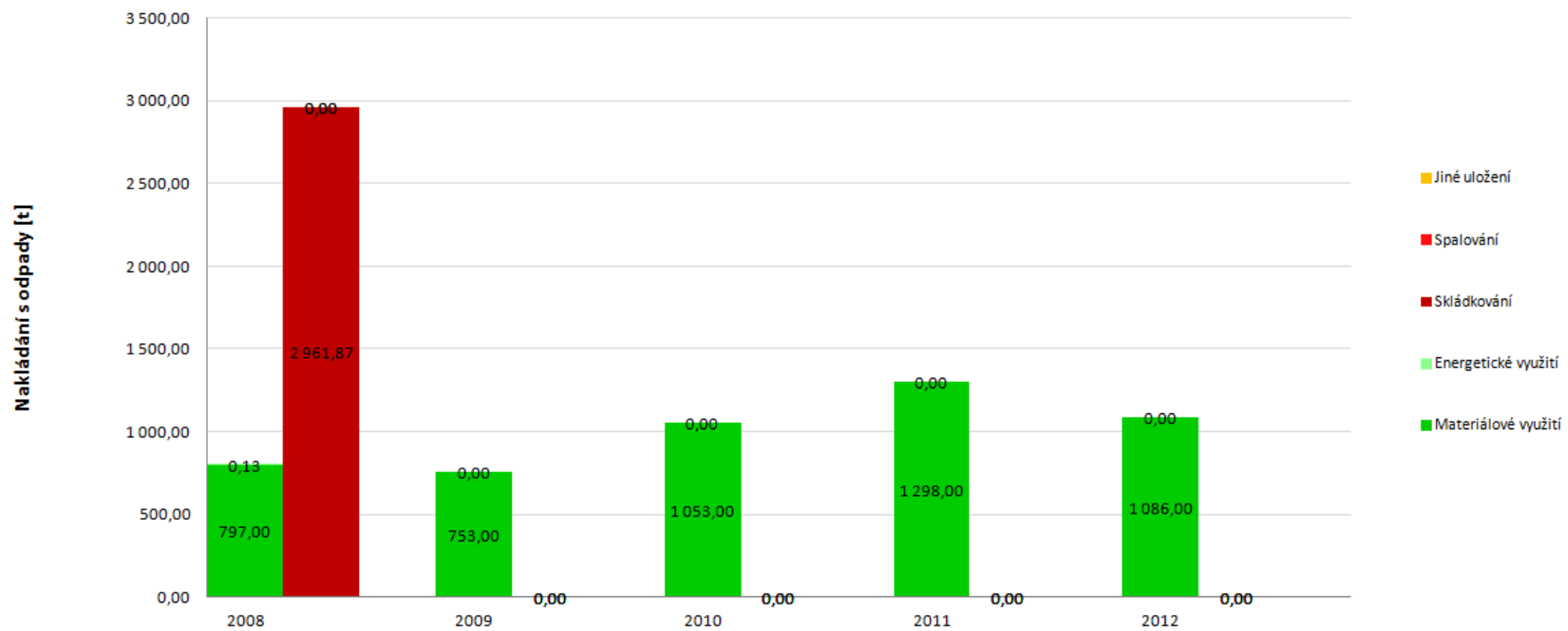

Příloha č. 5.8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
									2008	2009	2010	2011
Nakládání s odpady [t]									2008	2009	2010	2011
KO	Využití	Materiálové využití	232,52	797,00	753,00	1 053,00	1 298,00	1 086,00	342,76	323,84	452,86	558,22
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓			
			4,97	11,66	7,29	14,11	29,08	22,11	+242,76	+223,84	+352,86	+458,22
		Energetické využití	0,00	0,13	0,00	0,00	0,00	0,00	3 619,25	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití	213,71	797,13	753,00	1 053,00	1 298,00	1 086,00	372,99	352,34	492,72	607,36
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Meziroční změna [%] ↓			
		4,57	11,66	7,29	14,11	29,08	22,11					
	Celková produkce KO [t]		4 680,84	6834,49	10334,83	7460,57	4463,55	4911,32	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	Odstranění	Skládkování	2	961,87	0,00	0,00	0,00	0,00	-100,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Celkem vybrané způsoby odstranění		2	961,87	0,00	0,00	0,00	0,00	-100,00	0,00	0,00	0,00	
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování	2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-100,00	0,00	0,00	0,00

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000	Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
								2008	2009	2010	2011
Nakládání s odpady [t]			961,47								
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění	2	961,47	0,00	0,00	0,00	0,00	-100,00	0,00	0,00	0,00

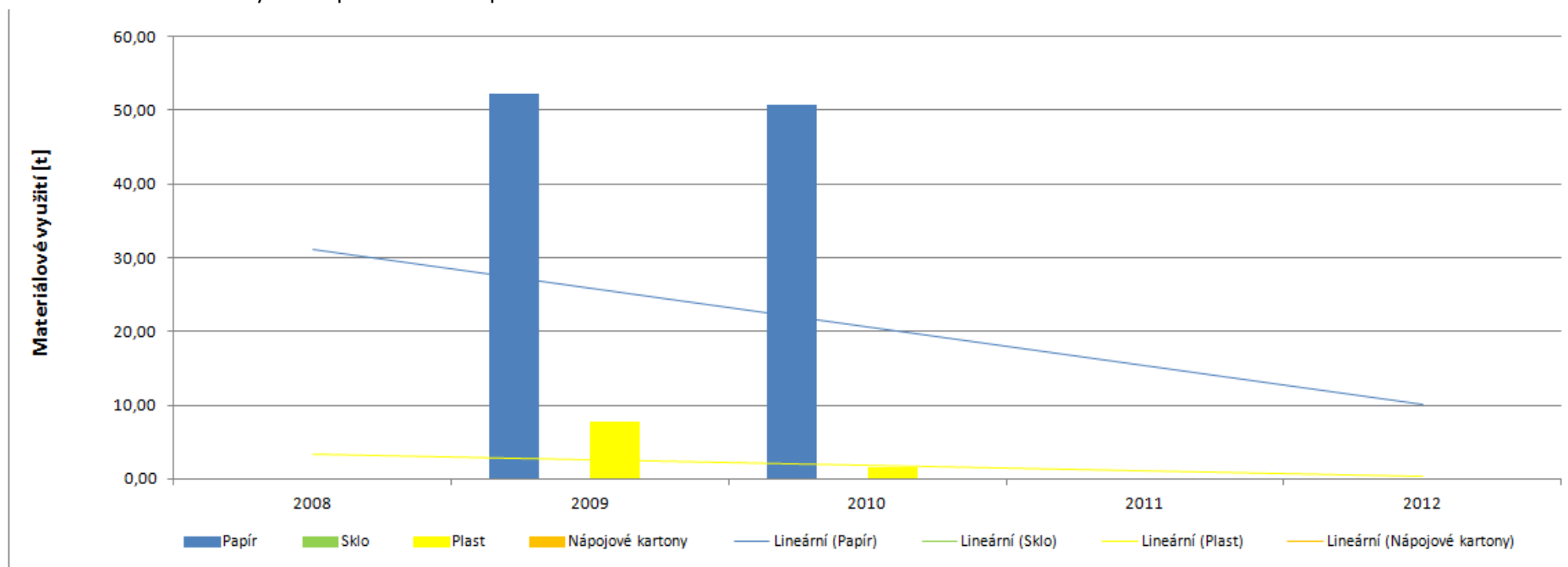
Graf č. 5.7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

Příloha č. 5.9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	0,00	52,23	50,67	0,00	0,00	0,00	-2,99	-100,00	0,00
		Energetické využití	0,13	0,02	0,02	0,00	0,00	-84,62	0,00	-100,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,00	7,72	1,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Graf č. 5.8 Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012

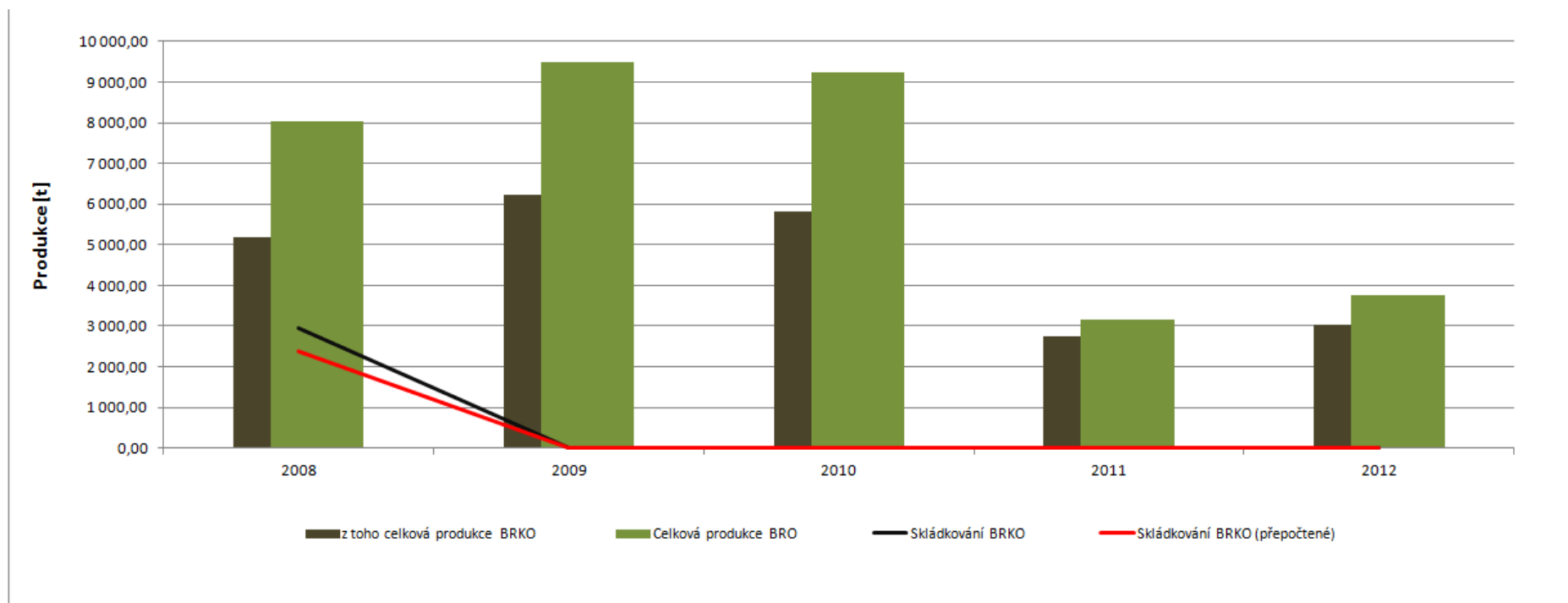

Příloha č. 5.10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]												
BRO	Využití	Materiálové využití		364,20	324,23	813,87	082,09	439,55	812,75	14,73	-71,63	-59,38
		Energetické využití		0,13	0,02	0,02	0,00	0,00	-84,62	0,00	-100,00	0,00
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		3 442,87	0,00	0,00	0,00	0,00	-100,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BRKO	Využití	Materiálové využití		364,20	231,37	422,06	434,06	439,55	-36,47	82,42	2,84	1,26
		Energetické využití		0,13	0,02	0,02	0,00	0,00	-84,62	0,00	-100,00	0,00
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	2 962,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Podíl skládkování a měř. skládkování k DZ 1995 [%] ↓			
									2009	2010	2011	2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995	Způsob nakládání	DZ pro skládování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓					
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012		
Nakládání s BRO a BRKO [t]													
	Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	295,86	2 378,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Měrné skládování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓											
		148,00	143,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Procentuální změna měrného skládování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →						-100,00	-100,00	-100,00	-100,00	-100,00	-100,00
	Spalování												
			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
								0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Graf č. 5.9 Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012

6. Téma 4.: volitelné téma - nezaměstnanost

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Tato kapitola si klade za cíl shrnout problémy Rýmařovska v oblasti trhu práce, dalšího vzdělávání, sociálního začleňování, jejich příčiny a na ně navazující potřeby.

ORP Rýmařov se skládá z 9 obcí (Dolní Moravice, Horní Město, Jiříkov, Malá Morávka, Malá Štáhle, Ryžoviště, Stará Ves, Tvrdkov, Velká Štáhle) a 2 měst (Břidličná, Rýmařov), které se rozkládají v západní části Moravskoslezského kraje. V současné době má okres charakter průmyslově – zemědělské oblasti s potenciálem rozvoje cestovního ruchu.

ORP Rýmařov se každoročně potýká s ubývááním počtu obyvatel, kdy hlavním důvodem je migrace mladých obyvatel za prací (migrace: 35%). Migrace z SO ORP Rýmařov směřuje převážně do Olomouce, která je hlavním mimokrajským cílem. Vývoj a počet obyvatelstva zobrazují následující dvě tabulky.

V ORP Rýmařov je identifikována zvýšená míra nezaměstnanosti a s tím spojená vysoká výplata dávek hmotné nouze. Obce, které spadaly do sociálně slabých oblastí MSK pro rok 2011: Rýmařov, Horní Město, Tvrdkov a Jiříkov.

Příležitostí pro podnikatelskou sféru je levná pracovní síla a obnovení zájmu podniků o spolupráci se školami na rozvoji učebních oborů, například firma AL Invest Břidličná spolupracuje se střední školou v Rýmařově, kde jsou nosné učební obory postaveny na profesi hutník a valcář. Rozvoj turistického ruchu podporují učební obory gastronomie a hotelnictví. Naproti tomu se s velkými problémy potýká podnik textilního průmyslu s dlouholetou tradicí (Hedva a.s.) hlavně z důvodu konkurence levného zboží z Asie.

Co se týče nezaměstnanosti, jsou mezi jednotlivými obcemi ORP značné rozdíly (od 7% v Malé Morávce po 21,16 % v Jiříkově).

Tab. 6.1: Vývoj počtu obyvatel v obcích SO ORP Rýmařov v desetiletém období 2004-2013

Územní jednotka	Změna počtu obyvatel 2004-2013	
	abs.	%
SO ORP Rýmařov	-1 072	-6,27%
Břidličná	-307	-8,30%
Dolní Moravice	10	2,64%
Horní Město	-78	-7,73%
Jiříkov	-7	-2,41%
Malá Morávka	-58	-7,90%
Malá Štáhle	3	2,14%
Rýmařov	-577	-6,36%
Ryžoviště	-29	-4,43%
Stará Ves	-4	-0,75%
Tvrdkov	-29	-11,84%
Velká Štáhle	4	1,19%

(zdroj: ČSÚ, definitivní výsledky sčítání r. 2011, RNDr. Milan Poledník)

Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel a rámcová prognóza vývoje v jednotlivých obcích

Město Rýmařov a do značné míry i okolní obce jsou příkladem dlouhodobého poklesu velikosti sídel (měřeno počtem obyvatel) v návaznosti na průmyslovou revoluci na konci 19. století. Příčinou byl pokles hospodářské prosperity území. Nevýkonné zemědělství determinované podhorskými podmínkami, ale i stále více zaostávající tradiční průmysl (textilky) v kombinaci s relativním „přelidněním“ území a na druhé straně nově vznikající rozvojové póly Rakousko Uherské monarchie (např. blízké Ostravsko) byly příčinou značné migrace obyvatel. Migrace obyvatel z regionu byla široce orientována, např. i do zámoří.

Nepříznivý vývoj počtu obyvatel prohloubily ve 20. století zejména důsledky druhé světové války. Následující veřejná podpora osídlení pohraničí ve většině obcí nenahradila ztráty počtu obyvatel, výraznější růst nastoupil ve městech a obcích s alokací průmyslu a panelové bytové výstavby (Břidličná).

Vývoj počtu obyvatel a věkové struktury obyvatel byl však v jednotlivých sídlech výrazně nerovnoměrný. Jeho poznání umožňuje jak analýzu socio-demografické situace, tak i širší pochopení rozvoje jednotlivých sídel.

Velká imigrace po II. světové válce přivedla do regionu původem většinou vesnické obyvatelstvo s pestrou národnostní strukturou. Prudký růst počtu obyvatel ve většině obcí skončil v období po roce 1990 a v následujícím období přešel v pokles. Zásadní váha měst Rýmařova a Břidličné na celkovém počtu obyvatel SO ORP přitom determinuje vývoj celého správního obvodu.

Na vývoj počtu obyvatel v obcích má v současnosti vliv především migrace – přitom migrují zejména mladé rodiny. Celá ČR v období po roce 2001 začala vykazovat migrační přírůstek (příliv cizinců). Města však většinou vykazují úbytek migrací. Migrační přírůstek realizují ostatní menší, zejména příměstské obce (v nichž žije v ČR asi 30% obyvatel). Vývoj je silně diferencovaný a obyvatele získávají především obce ve výhodných dopravních polohách, se základní vybaveností a s atraktivním rekreačním zázemím, kvalitním životním a obytným prostředím. Postupně tak vzniká a urychluje se proces suburbanizace, který v okolí Rýmařova však nemá výraznější intenzitu.

Tab. 6.2: Nezaměstnanost v obcích SO ORP Rýmařov, v Moravskoslezském kraji a v České republice v letech 2004-2014 v %

Obec	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	30.6.2014*)
Břidličná	16,1	12,4	11,8	8,5	9,2	14,5	14,9	14,1	12,2
Dolní Moravice	21,1	12,6	12,6	8,6	9,7	21,1	24,6	16,6	11,41
Horní Město	26,6	22,8	21,1	15,5	15,1	24,5	25,3	23,8	15,63
Jiříkov	36,2	33,3	33,3	35,5	34	34,8	45,4	43,3	21,16
Malá Morávka	18,7	17,9	15,6	11,5	10,7	15,3	15,1	12,5	7
Malá Štáhle	18,8	17,4	15,9	21,7	18,8	23,2	26,1	15,9	16,13
Rýmařov	16,2	12,6	11	9,3	8,5	12,9	13,6	12	10,54
Ryžoviště	13,7	13,5	10,2	7,6	9,4	17,3	16,1	14	10,5
Stará Ves	16	15,6	15,2	12,5	7	14,5	16,8	18,4	7,92
Tvrdkov	31,6	31,6	28,2	20,5	19,7	19,7	25,6	23,1	15,79
Velká Štáhle	9,5	7,5	8,8	8,8	6,8	19,7	18,4	25,9	8,86
Okres Bruntál	18	15,9	13,4	10,7	11,1	15,4	17,9	16,5	12,5
MSK	15,4	14,7	13,4	11	8,4	11,1	11,9	11,3	9,8
ČR	9,2	9	8,1	6,6	5,4	8	9	8,6	7,4

(Zdroj: ÚP Bruntál)

Chybějící údaje za roky 2012 a 2013 jsou nezjistitelné, protože se používaly informační systémy, které tyto statistické údaje nedokázaly zpracovat.

*) Nový ukazatel nezaměstnanosti - podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 - 64 let k počtu obyvatel v témže věku. Od ledna 2013 nahradil stávající ukazatel Míru nezaměstnanosti.

Tab. 6.3: Nezaměstnanost v jednotlivých obcích dle statistiky ÚP k 30. 6. 2014

	Počet uchazečů o zaměstnání	z toho podle délky nezaměstnanosti					Počet uchazečů o zaměstnání - dosažitelní	Podíl nezaměstnaných osob	Počet uchazečů na 1 volné místo
		do 3 měsíců	více než 3 až 6 měsíců	více než 6 až 9 měsíců	více než 9 až 12 měsíců	více než 12 měsíců			
SO ORP - Rýmařov	1 319	231	184	155	85	664	1 235	11,2	33,0
Břidličná	305	49	39	38	14	165	284	12,2	
Dolní Moravice	31	8	4	7	0	12	30	11,41	
Horní Město	113	17	16	18	7	55	100	15,63	
Jiříkov	40	1	4	3	2	30	40	21,16	
Malá Morávka	37	15	3	4	1	14	34	7	
Malá Štáhle	16	2	4	6	1	3	15	16,13	
Rýmařov	649	106	103	65	52	323	613	10,54	
Ryžoviště	48	14	4	3	6	21	44	10,5	
Stará Ves	34	10	2	5	1	16	30	7,92	
Tvrdkov	24	3	3	4	0	14	24	15,79	
Velká Štáhle	22	6	2	2	1	11	21	8,86	

(Zdroj: ÚP Bruntál)

Z tabulek je zřejmé, že 4 obce z ORP jsou v hodnotě míry nezaměstnanosti nad průměrem hodnoty za okres Bruntál. Ve srovnání s průměrnou hodnotou za celou ČR mají vyjma obce Malá Morávka všechny obce míru nezaměstnanosti vyšší. Z tabulky zobrazující spektrum nezaměstnaných vyčteme, že nejvíce uchazečů o zaměstnání je zastoupeno ve skupině dlouhodobě nezaměstnaných.

6.1.2. Popis ve správním obvodu - očekávaný vývoj

Identifikace velkých podniků a hlavních zaměstnavatelů v ORP

Průmysl je v této oblasti postaven na zpracovávání především tradičních surovin, jako je dřevo. Firmy zabývající se zpracováním dřeva a produkty ze dřeva podporují svou spolupráci a rozvoj zapojením do dřevařského klastru. Významným stavebním podnikem využívajícím dřevo jako surovinu jsou například RD Rýmařov, KATR a.s., Fradico s.r.o.

V tradičním hutním průmyslu pokračuje firma AL Invest Břidličná. Ve strojírenské výrobě podniká například firma Strojírna STELON Břidličná s.r.o.

K místnímu potenciálu patří také firmy Rýmařovská pekárna s.r.o., Turistické známky s.r.o., Pradědova galerie u Halouzků.

Pozitivní je rostoucí zájem firem o spolupráci v rámci ORP a MAS a zvyšuje se zájem o využití obnovitelných zdrojů energie.

Nejvýznamnější druhy podnikatelských aktivit:

Rýmařov – stavební průmysl, dřevostavby, těžba a zpracování dřeva, lesnické práce, městské technické služby, třídění a sběr druhotných surovin, nábytkářství – stolařství, ubytování, výroba polystyrenu, textilní průmysl, pekárna, zemědělství, výroba velkoobjemových kontejnerů, obrábění kovů

Břidličná – strojírenství, dřevozpracující průmysl, zemědělské subjekty, hutnictví, stavební firmy, klempířství, výpočetní technika

Dolní Moravice – penziony, hotel, zemědělské subjekty, stolařství, stavebnictví, prádelna

Horní Město – výroba oděvů, obchodní firma, zemědělství, jezdeckví

Malá Morávka – penziony, hotely, restaurace, lyžařské sjezdové tratě, ranč – koně, zápusťková kovárna

Ryžoviště – zpracovávání nekovového odpadu, nábytek, truhlářství, autodílna, výroba obalových materiálů, zpracování kovového materiálu, obkladový materiál

Stará Ves – zpracování dřeva, plotový materiál, pila, autoopravna, penziony, činnost elektro

Velká Štáhle – strojírenství, výroba nápojů, autodoprava, nábytkářství

Jiříkov – zemědělství, řezbářství, penzion

Malá Štáhle – penzion, recyklace kovů, výroba plastů, dřevostavby

Tvrdkov – zemědělská výroba, klempířství, penzion

Podnikatelské příležitosti

V ORP Rýmařov se nachází průmyslová zóna, která spadá pod katastr města Rýmařov a disponuje volnou plochou o velikosti 3,1 ha pozemku, tudíž je jednou z možných podnikatelských příležitostí. Plocha má celkovou rozlohu 8 ha a nyní již velkou část zaujímají firmy: KATR a.s.; STYROTRADE, s.r.o. a Ing. Dalibor Skopal. Je plánováno rozšíření stávající plochy.

V současné době se zpracovává databáze volných ploch vhodných k podnikání a databáze brown-fields v ORP. Zjištěné informace budou uvedeny na portálu www.rymarovsko.cz.

Pomocí následujících tabulek je vytvořen přehled podnikatelů ve všech obcích ORP Rýmařov, kde je počet zaměstnanců větší než 10 osob. U každé firmy je uvedeno IČO, název firmy, počet zaměstnanců a je vypsána hlavní činnost – **všechny tyto údaje byly shrnuty vlastním šetřením.**

Tab. 6.4.a: Firmy v ORP Rýmařov s více než 10 zaměstnanci - Břidličná

IČO	Název	Počet zaměstnanců	Činnost
27376184	AL INVEST Břidličná, a.s.	741	Významný evropský a největší tuzemský výrobce obalových materiálů a válcovaných polotovarů z hliníku
43960197	Strojírna STE-LON Břidličná, s.r.o.	83	Podnik s bohatou tradicí strojírenské výroby
42001820	Ing. Karel Krajsa (Unist)	25	Výroba dřevěných obalů, Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel, Výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku, Výroba nábytku, Instalace průmyslových strojů a zařízení, Shromažďování, sběr a odstraňování
61946052	MOS, s.r.o.	23	Výroba, rozvod a prodej tepla.
27416771	KOVOŠROT - MORAVIA CZ, a.s.	23	Velkoobchod s odpadem a šrotem, Úprava odpadů k dalšímu využití, Nеспециализovaný velkoobchod, Pronájem a správa vlastních nebo pronajatých nemovitostí
47974931	ZEMSPOL, s.r.o.	14	Zpracování produktů rostlinné výroby
28579518	STAVBAPROJ, s.r.o.	10	Výstavba bytových a nebytových budov, Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel, Poradenství v oblasti řízení, Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti, Překladačské a tlumočnické činnosti

(Zdroj: vlastní šetření)

Tab. 6.4.b: Firmy v ORP Rýmařov s více než 10 zaměstnanci – Dolní Moravice

IČO	Název	Počet zaměstnanců	Činnost
26931061	AVALANCHE MOUNTAIN, s.r.o.	14	Provoz hotelového komplexu
73369888	Jan Vinohradník	18	Zemědělství

(Zdroj: vlastní šetření)

Tab. 6.4.c: Firmy v ORP Rýmařov s více než 10 zaměstnanci – Horní Město

IČO	Název	Počet zaměstnanců	Činnost
27786897	Horymas SK, spol. s r.o.	17	Zemědělská výroba: chov koní a skotu, pěstování obilnin

(Zdroj: vlastní šetření)

Tab. 6.4.d: Firmy v ORP Rýmařov s více než 10 zaměstnanci – Malá Morávka

IČO	Název	Počet zaměstnanců	Činnost
47153806	Ferum Form, spol. s.r.o.	35	Strojírenství
26864924	Chata Kopřivná, a.s.	25	Chata, ubytování, stravování a sportovní areál
28625200	Horský hotel Brans, s.r.o.	12	Hotel, ubytování, stravování a wellness
29288410	Hotel Kamzík s.r.o.	11	Ubytování a stravování
544949	Prodos Olomouc, Hotel Neptun	10	Ubytování a stravování
28609590	Srubovka, s.r.o.	10	Zemědělství a chov koní

(Zdroj: vlastní šetření)

Tab. 6.4.e: Firmy v ORP Rýmařov s více než 10 zaměstnanci – Ryžoviště

IČO	Název	Počet zaměstnanců	Činnost
25892690	SAMA, s.r.o.	15	Výroba z hliníkové fólie a papíru

(Zdroj: vlastní šetření)

Tab. 6.4.f: Firmy v ORP Rýmařov s více než 10 zaměstnanci – Rýmařov, Janovice u Rýmařova

IČO	Název	Počet zaměstnanců	Činnost
18953581	RD Rýmařov, s. r. o.	430	Stavby rodinných, bytových domů a developerských objektů
26152924	Styrotrade, a.s.	60	Největší výrobce polystyrenu EPS v České republice
28828291	Hedva, a.s.	40	Výroba žakárské tkaniny, kravát a dalších pánských módních doplňků
14612755	Starp, s.r.o. + Fradico, s.r.o.	15 + 7	Dřevozpracující firma
45175969	Jan Hořák	17	Zemědělství a produkce masa
12084247	Nábytek Polách	15	Firma se zabývá výrobou postelí, váleň, pohovek a matrací
2267284	HOTEL SLUNCE AQUACENTRUM ***	12	Hotel, ubytování, stravování a aquacentrum
25871005	Rýmařovská pekárna, s.r.o.	60	Výroba sucharů a sušenek, výroba trvanlivých cukrářských výrobků a pečiva
27786561	Prádelna Šopík, s.r.o.	30	Praní a chemické čištění textilních a kožešinových výrobků
49969820	GALA, a.s.	59	Výroba textilií
25869400	GATRO, s.r.o.	26	Výroba pilařská a impregnace dřeva

25359410	EUROINTERMETALL, s.r.o.	34	Obrábění kovů, výroba kontejnerů
60997621	Stanislav Juřena	41	Silniční nákladní doprava
60778474	PROSTR trading s.r.o.	25	Firma vyrábí, prodává a pronajímá stavební buňky. Dále vyrábí kontejnery použitelné jako prodejny, ubytovny, velíny, vrátnice, sklady, zařízení, staveniště. Nabízí i sestavy pro rekreační i trvalé bydlení.

(Zdroj: vlastní šetření)

Tab. 6.4.g: Firmy v ORP Rýmařov s více než 10 zaměstnanci – Stará Ves

IČO	Název	Počet zaměstnanců	Činnost
25858947	KATR, a.s.	137	Firma se zabývá těžbou a prodejem dřeva i výrobou či sušením řeziva. Vysazuje nové stromy. Provádí hoblování a prodává biomasu na spalování
60778474	PROSTR trading, s.r.o.	34	Obrábění kovů

(Zdroj: vlastní šetření)

Tab. 6.4.h: Firmy v ORP Rýmařov s více než 10 zaměstnanci – Tvrdkov

IČO	Název	Počet zaměstnanců	Činnost
27786901	Tvrdkovská ze- mědělská farma, spol. s r.o.	15	Zemědělská výroba

(Zdroj: vlastní šetření)

Ekonomická situace území

Ekonomiku mikroregionu pozitivně ovlivňuje na jedné straně turisticky zajímavá oblast Hrubého Jeseníku s infrastrukturou a službami a využívání místních přírodních zdrojů - je zde zalesněno asi 50 % území. Zemědělství se orientuje v převážné míře na extenzivní chov skotu s produkcí masa a plemeného materiálu, k čemuž využívá rozlehlé pastevní areály této podhorské oblasti. Kromě samotné zemědělské výroby plní zemědělské subjekty i druhou důležitou funkci a tou je péče o krajinu. Na druhé straně je tento region pro další rozvoj ekonomiky negativně ovlivněn špatnou dopravní obslužností a dostupností bodovými závadami na komunikacích a jejich nízkou prostupností. Pomalý rozvoj firem je také ovlivněn nedostatečnou kvalifikační strukturou pracovníků. V zemědělství schází blízké zpracovatelské kapacity a nízká produkce místních specialit.

Vzhledem k tomu, že Rýmařovsko patří mezi hospodářsky slabé regiony, je tento region předurčen především pro rozvoj turistického ruchu. Tyto předpoklady se mohou opírat především o charakter krajiny, která vytváří potenciál k celoroční rekreaci a značná část území je součástí Chráněné krajinné oblasti Jeseníky s velice pestrou a zachovalou přírodou. Na tuto skutečnost může navázat především rozvoj služeb a drobných živnostníků.

Struktura současné ekonomiky území na trhu práce

V ORP Rýmařov značně převládá sekundární sektor nad primárním a terciárním. Již z přehledu firem v ORP Rýmařov je značné, že hlavním zdrojem pracovních míst je zpracovatelský průmysl, tj. převážně hutnický, strojírenský, dřevařský a textilní průmysl. V rámci primárního sektoru se na území ORP Rýmařov využívají plochy k chovu domestikovaných zvířat za účelem výroby masa. V terciárním sektoru jsou zaměstnávány převážně ženy, neboť se na území vyskytuje malá nabídka pro ně vhodných ostatních pracovních pozic, velká část podniká v oblasti osobních služeb (tj. kadeřnictví, kosmetika, pedikúra, manikúra, masáže apod.).

Tab. 6.5: Zaměstnanost podle jednotlivých odvětví k 30.6.2014 v ORP Rýmařov

Odvětví CZ NACE - název		CZ NACE		Zaměstnanost k 30. 6. 2014	Prognóza k 31. 12. 2014
Zemědělství, lesnictví, rybářství		A	1.3	135	130
Těžba a dobývání		B	5.9		
Zpracovatelský průmysl		C	10.33	1 555	1 583
z toho	- výroba potravinářských výrobků, nápojů a tabákových výrobků	CA	10.12	62	60
	- výroba textilií, oděvů, usní a souvisejících výrob.	CB	13 - 15	85	86
	- zpracování dřeva, výroba papírových výrobků, tisk a rozmnožování nahaných nosičů	CC	16 – 18	429	456
	- výroba koksu a rafinovaných ropných produktů	CD	19		
	- výroba chemických látek a přípravků	CE	20	61	61
	- výroba základních farmaceut. výrobků	CF	21		
	- výroba pryžových a plastových výrobků a ostatních nekovových minerálních výrobků	CG	22, 23		

Odvětví CZ NACE - název		CZ NACE		Zaměstnanost k 30. 6. 2014	Prognóza k 31. 12. 2014
	- výroba základních kovů, hutní zpracování kovů, slévárny, výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků kromě strojů a zařízení	CH	24,25	844	846
	- výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení	CI	26		
	- výroba elektrických zařízení	CJ	27		
	- výroba strojů a zařízení jinde nezařazených	CK	28	74	74
	- výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů, výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení.	CL	29, 30		
	- výroba nábytku, ostatní zpracovatelský průmysl a opravy a instalace strojů a zařízení	CM	31 - 33		
Výroba, rozvod elektřiny, plynu, tepla		D	35		
Zásobování vodou, čin. související s odpad. vodami		E	36 - 39	56	56
Stavebnictví		F	41 - 43		
Velko-maloobchod, opravy motorových vozidel		G	45 - 47		
Doprava a skladování		H	49 - 53	40	41
Ubytování, stravování, pohostinství		I	55 - 56	52	55
Informační a komunikační činnost		J	58 - 63		
Peněžnictví, pojišťovnictví		K	64 - 66		
Činnosti v oblasti nemovitostí		L	68		
Profesní, vědecké a technické činnosti		M	69 - 75		
Administrativní a podpůrné činnosti		N	77 - 82		
Veřejná správa a obrana, sociální zabezpečení		O	84	92	93
Vzdělávání		P	85	154	151
Zdravotní, sociální péče		Q	86 - 88	246	250
Kultura, zábavní a rekreační činnost		R	90 - 93		
Ostatní činnosti		S	94 - 96	148	116
Činnosti domácností jako zaměstnavatelů		T	97, 98		
Činnosti exterritoriálních organizací a orgánů		U	99		
CELKEM		A-U	1.99	2 478	2 475

(Zdroj: ÚP Bruntál)

Tabulka výše vychází z údajů zaměstnavatelů s počtem zaměstnanců 26 a více dle prováděného dotazníkového šetření.

Tab. 6.6: Volná pracovní místa k 31. 12. 2013 v ORP Rýmařov

CZ-ISCO	Profese	Volných míst
221	Lékař	6
9112	Uklízeč	5
5131	Číšník, servírka	2
5120	Kuchař	3
7533	Šička	1
8332	Řidič nákladního automobilu a speciálního vozidla	1
7411	Stavební a provozní elektrikář	2
7222	Nástrojář	2

(Zdroj: Analýza stavu a vývoje trhu práce v okrese Bruntál v roce 2013)

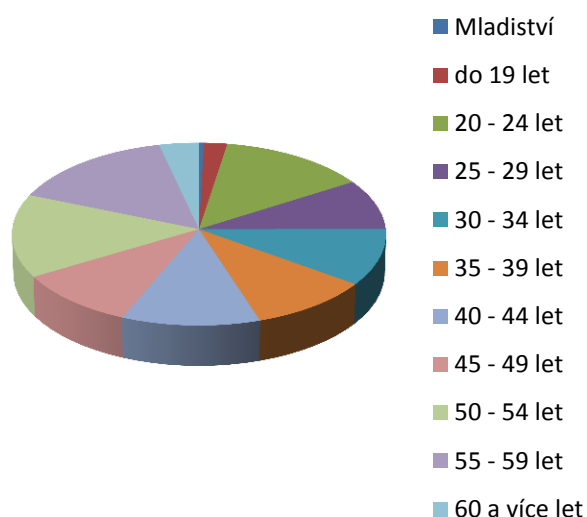
Tabulka udává přehled volných pracovních míst na Rýmařovsku v různých oblastech. Z oblasti zaměstnání vhodných pro vysokoškolské absolventy je poptávka pouze po pracovních ve zdravotnictví. Nezáměr o tyto pracovní pozice je způsoben nízkým platovým ohodnocením ve srovnání se stejným postem ve zdravotnických zařízeních mimo náš region. Ostatní poptávka se týká učňovských oborů.

Tab. 6.7: Uchazeči o zaměstnání k 30. 6. 2014

Uchazeči se zdravotním postižením	1 319	
Uchazeči o zaměstnání dosažitelní	182	
Míra nezaměstnanosti (%) ³	1 235	
Podíl nezaměstnaných osob (%)	-	
Uchazeči na 1 volné místo	11,2	
struktura uchazečů podle věku	Mladiství	33,0
	do 19 let	6
	20 - 24 let	28
	25 - 29 let	179
	30 - 34 let	118
	35 - 39 let	132
	40 - 44 let	133
	45 - 49 let	151
	50 - 54 let	134
	55 - 59 let	195
	60 a více let	201

(Zdroj: ÚP Bruntál)

Graf č. 6.1 Struktura uchazečů podle věku k 30.6.2014

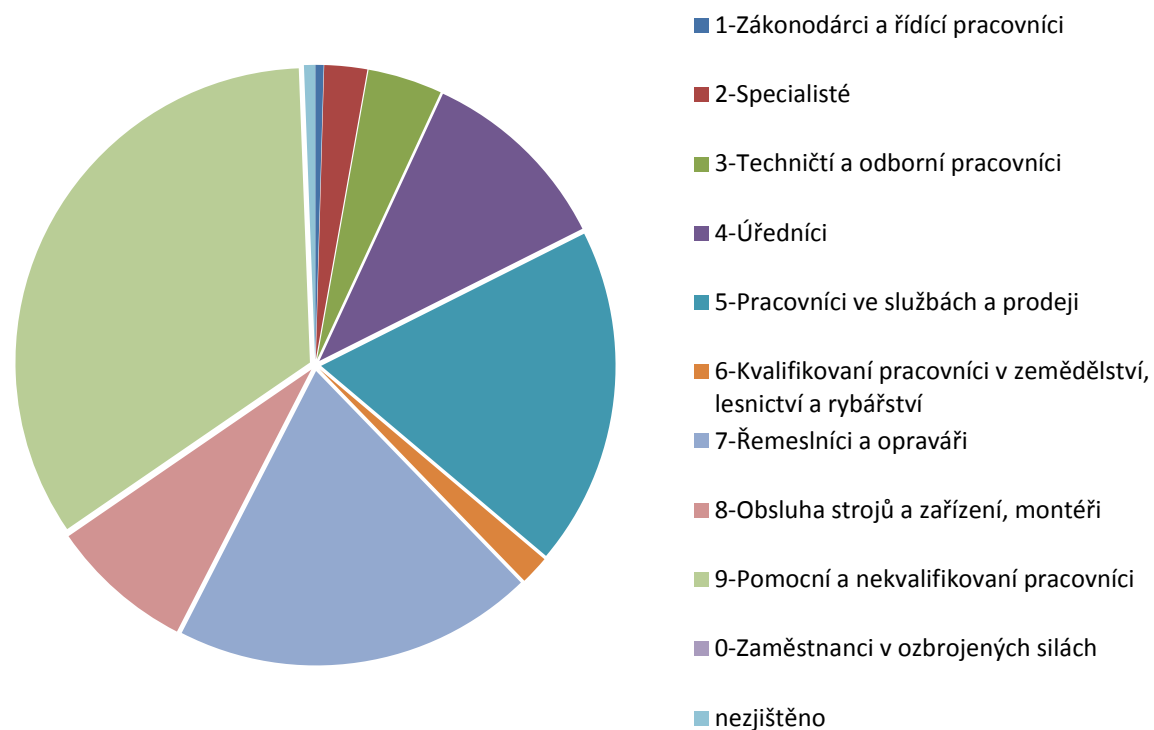

Největší skupinou uchazečů o zaměstnání jsou lidé nad 50 let, pro které je obtížné sehnat uplatnění na trhu práce.

Tab. 6.8: Struktura uchazečů podle požadovaného zaměstnání

struktura uchazečů podle požadovaného zaměstnání; klasifikace zaměstnání CZ-ISCO	1-Zákonodárci a řídicí pracovníci	6
	2-Specialisté	31
	3-Techničtí a odborní pracovníci	54
	4-Úředníci	141
	5-Pracovníci ve službách a prodeji	245
	6-Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	21
	7-Řemeslníci a opraváři	261
	8-Obsluha strojů a zařízení, montéři	104
	9-Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	448
	0-Zaměstnanci v ozbrojených silách	0
	nezjištěno	8

Graf č. 6.2 Struktura uchazečů podle požadovaného zaměstnání

(Zdroj: ÚP Bruntál)

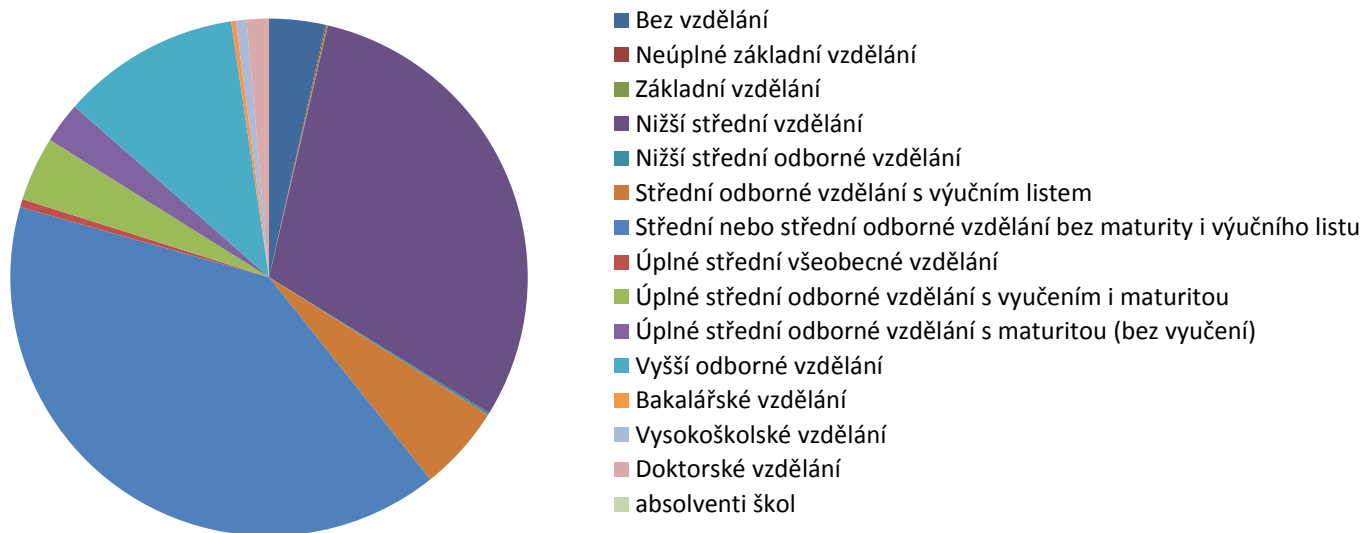
Nejvíce uchazečů je zastoupeno ve skupině pomocní a nekvalifikovaní pracovníci. V budoucnu je třeba se zaměřit na možnost rekvalifikací pro tuto cílovou skupinu.

Tab. 6.9: Struktura uchazečů podle vzdělání

Bez vzdělání	Neúplné základní vzdělání	Základní vzdělání	Nižší střední vzdělání	Odborné vzdělání	Střední odborné vzdělání s výučním listem	Střední nebo střední odborné vzdělání bez maturity i výučního listu	Úplné střední všeobecné vzdělání	Úplné střední odborné vzdělání s vyučením i maturitou	Úplné střední odborné vzdělání (bez maturity (bez vyučení)	Vyšší odborné vzdělání	Bakalářské vzdělání	Vysokoškolské vzdělání	Doktorské vzdělání	absolventi škol
48	1	1	412	2	73	548	7	55	35	153	4	9	19	0

(Zdroj: ÚP Bruntál)

Graf č. 6.3 Struktura uchazečů podle vzdělání k 30.6.2014

Tab. 6.10: Obyvatelstvo vyjíždějící do zaměstnání a škol

Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a škol je jedním ze základních procesů, formulujících regionální strukturu. Důležitou roli hraje fakt, že se jedná o každodenní pohyb, který je velmi frekventovaný a pravidelný.

		Břidličná	Dolní Moravice	Horní Město	Jiříkov	Malá Morávka	Malá Štáhle	Rýmařov	Ryžoviště	Stará Ves	Tvrdkov	Velká Štáhle	Celkem za ORP	
Vyjíždějící celkem		731	91	193	37	127	54	1978	152	131	32	98	3624	
v tom	vyjíždějící do zaměstnání	497	59	126	20	78	39	1378	106	90	25	58	2476	
	v tom	v rámci obce	206	10	15	2	16	4	732	14	9	2	14	1024
		do jiné obce okresu	202	41	80	2	43	29	410	64	61	13	38	983
		do jihého okresu kraje	15	3	3	1	1	3	24	2	6	1	0	59
		do jiného kraje	61	4	28	15	14	3	175	26	12	9	6	353
		do zahraničí	13	1	0	0	4	0	37	0	2	0	0	57
	vyjíždějící do škol	234	32	67	17	49	15	600	46	41	7	40	1148	
	v tom	v rámci obce	56	1	7	0	1	0	322	5	2	0	0	394
mimo obec		178	31	60	17	48	15	278	41	39	7	40	754	

Zdroj: ČSÚ 2011

Obecně i dlouhodobě platí, že region MS kraje vykazuje nižší úroveň vzdělanosti obyvatel v rámci srovnatelných velikostních kategorií obcí. Je patrné, že SO ORP Rýmařov jako celek vykazuje výrazně nižší zastoupení obyvatel s vysokoškolským vzděláním a to jak ve srovnání s ČR tak i MS krajem.

Nejpříznivější vzdělanostní charakteristiku obyvatel vykazuje obec Malá Morávka. Město Rýmařov má druhou nejlepší vzdělanostní strukturu, následováno Dolní Moravicí. Rekreační atraktivita a kvalita obytného prostředí je evidentně výraznějším hodnotovým faktorem ovlivňujícím migraci vzdělanějších obyvatel.

Obecně mají města výrazně vyšší podíl VŠ vzdělaných obyvatel a nižší podíl obyvatel se základním vzděláním, což neplatí u Břidličné. Horší vzdělanostní struktura obyvatel je negativním faktorem ovlivňujícím jak soudržnost obyvatel území, tak i nezaměstnanost v SO ORP Rýmařov, zejména pak v menších obcích (Velká Štáhle, Ryžoviště, Jiříkov a Horní Město). Tyto obce tvoří obvykle několik sídel kde je situace dále diferencovaná.

Tab. 6.11: Pilíř hospodářských podmínek území – hodnotící ukazatele

(7 bodová škála: 1 - nejlepší, 7 - nejhorší)

	Regionální ekonomika expertní	Místní ekonomika - expertní hodnocení	Vzdělanost	Dopravní dostupnost	Technická infrastruktura (bez dopravy)	Hodnocení-prostý průměr
Intercenzální aktualizace	ANO	ANO	ANO		ANO	
SO ORP Rýmařov	7	6	6	5	5	5,8
Břidličná	7	7	6	3	2	5
Dolní Moravice	7	6	7	6	2	5,6
Horní Město	7	7	7	6	4	6,2
Jiříkov	7	7	7	7	7	7
Malá Morávka	7	5	4	4	5	5
Malá Štáhle	7	6	7	5	3	5,6
Rýmařov	7	6	5	3	2	4,6
Ryžoviště	7	7	7	6	4	6,2
Stará Ves	7	6	4	3	2	4,4
Tvrdkov	7	7	7	6	7	6,8
Velká Štáhle	7	5	7	3	4	5,2

(RNDr. Milan Poledník)

Skutečně hospodářsky prosperující obec se v území ORP Rýmařov prakticky nenachází, což je v souladu s nepříznivým hodnocením hospodářského pilíře SO ORP Rýmařov jako celku. U mnoha obcí je otázkou přiměřeného hodnocení vnímání rekreační funkce i potenciálu, které jsou často přeceňovány.

Další pracovní příležitosti v ORP

V ORP Rýmařov se nachází taktéž organizace, které nespádají pod soukromý sektor podnikání, avšak patří mezi významné zaměstnavatele. Náleží sem mimo jiné školy, nemocnice, ale i samotné úřady a městské služby.

Tab. 6.12: Počet zaměstnanců ve státní sféře a ve zdravotnických a sociálních zařízeních (větší organizace)

IČO	Název	Počet zaměstnanců	Činnost
295906	Město Břidličná	11	Veřejná správa
296317	Město Rýmařov	69	Veřejná správa
45234604	Základní škola Břidličná	25	Primární vzdělávání
852635	Základní škola Rýmařov	69	Primární vzdělávání
601331	Gymnázium a střední odborná škola, Rýmařov, příspěvková organizace	56	Sekundární všeobecné vzdělávání
60320613	Městské služby Rýmařov, s.r.o.	46	Poskytování ostatních osobních služeb
47668989	Podhorská nemocnice, a.s.	250	Ambulantní a zubní zdravotní péče
48806749	Diakonie ČCE - středisko v Rýmařově	42	Sociální služby a péče

(Zdroj: ÚP Bruntál)

Specifické problémy ORP v oblasti podnikání a na trhu práce v území ORP

1. Nedostatek pracovních míst

Tento problém souvisí především s odlehlostí regionu od větších center – Olomouc, Ostrava, a špatnou dopravní dostupností do těchto měst.

2. Silné úbytky počtu obyvatel

Hlavním důvodem silného úbytku počtu obyvatel na území ORP Rýmařov je útlum odvětví těžkého průmyslu, který vede k nutnosti migrace za prací do větších měst ČR.

3. Snížená úroveň dopravní dostupnosti

Základní komunikační kostru Rýmařovska tvoří dva úseky silnic I. třídy a síť silnic II. tříd. Zbývající část je tvořena komunikacemi nižších tříd a místními účelovými komunikacemi. Hustota silniční (dopravní) sítě a kvalita silnic nižších tříd je nízká, což je dáno charakterem horské a podhorské krajiny, ve které se Rýmařovsko nachází. Z tohoto důvodu odlehlejší oblasti mikroregionu vykazují poměrně nízkou úroveň dopravní obslužnosti.

4. Nízká vzdělanost a kvalifikace obyvatelstva

Jedním z prvotních důvodů nízké vzdělanosti obyvatelstva bylo poválečné osídlení území. Přicházelo obyvatelstvo sice věkově mladší, ale s nižší úrovní vzdělání a specializace pro práci v některých odvětvích. Území bylo taktéž osídlováno populací jiné než české národnosti, což vedlo k jazykovým bariérám. Tato generace je dnes v důchodovém věku.

Sekundární vzdělání je poskytováno pouze ve městě Rýmařov, které disponuje všeobecným i odborným zaměřením škol. Vzdělání poskytuje Gymnázium a Střední odborná škola Rýmařov, příspěvková organizace a Soukromá střední odborná škola Prima s.r.o. Mezi odborné studijní obory

patří kuchař - číšník, podnikání, hotelnictví, opravář zemědělských strojů, hutník, masér sportovní a rekondiční, cestovní ruch, veřejnoprávní činnost. V regionu se nenachází VŠ. Současný pracovní trh nenabízí dostatečnou možnost uplatnění pro vysokoškolsky vzdělané osoby, což je hlavním důvodem vysídlování mladých lidí z regionu.

5. Nízká sídelní stabilita obyvatelstva

Stabilita obyvatelstva je spojována především s možností bydlení, pracovního uplatnění a dosahu služeb. Na území ORP Rýmařov se nenachází velké množství pracovních příležitostí a nabídek služeb, což je důvodem vysoké úrovně migrace.

6. Nedostatečná motivace obyvatel k hledání práce

Nedostatečná motivace vyvstává mimo jiné z vysokých dávek hmotného zabezpečení v nezaměstnanosti. Tudiž větší sociální ochrana snižuje motivaci k hledání práce. Dlouhodobě nezaměstnaní však ztrácejí pracovní mravnost a motivaci hledat dále místo na trhu práce. Taktéž ztrácejí lidský kapitál (tj. dovednosti, kvalifikace apod.) a důvěru zaměstnavatelů.

7. Nízké platové ohodnocení zaměstnanců

Problém platového ohodnocení úzce souvisí se skladbou ekonomické základny, která následně ovlivňuje koupěschopnost obyvatelstva a tudíž omezenou možnost rozvoje podnikání.

Mimo výše zmíněných velkých zaměstnavatelů v regionu jsou důležitou složkou místní ekonomiky také OSVČ, soukromě hospodařící rolníci a menší poskytovatelé služeb.

Tab. 6.13 Registrované subjekty v ORP Rýmařov

		Registrované subjekty							z toho subjekty se zjištěnou aktivitou						
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ekonomické subjekty celkem		.	3 317	3 268	3 290	3 338	3 299	3 365	.	.	.	1 786	1 818	1 832	1 766
vybrané agregace právních forem	Fyzické osoby	.	.	.	2 776	2 817	2 769	2 815	.	.	.	1 522	1 554	1 542	1 466
	Právnícké osoby	.	.	.	514	521	530	550	.	.	.	264	264	290	300
	Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	.	2 360	2 565	2 609	2 655	2 606	2 477	.	.	.	1 406	1 441	1 430	1 274
	Samostatně hospodařící rolníci	.	.	.	60	64	61	57	.	.	.	52	54	50	50
	Fyzické osoby podnikající dle jiných zákonů než živnostenského a zákona o zemědělství	.	184	136	107	98	102	281	.	.	.	64	59	62	142
	Obchodní společnosti	.	.	.	221	224	227	235	.	.	.	150	154	171	184
	Družstva	.	.	.	1	1	1	1	.	.	.	1	1	1	1
právní formy	Fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona nezapsaná v obchodním rejstříku	.	2 346	2 551	2 593	2 642	2 593	2 477	.	1 260	.	1 395	1 432	1 420	1 274
	Fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona zapsaná v obchodním rejstříku	.	14	14	16	13	13	-	.	11	.	11	9	10	-
	Samostatně hospodařící rolník nezapsaný v obchodním rejstříku	.	227	-	-	78	.	-	.	.	.

Fyzická osoba podnikající dle jiných zákonů než živnostenského a zákona o zemědělství nezapsaná v obchodním rejstříku	.	184	136	107	98	102	281	.	91	.	64	59	62	142
Zemědělský podnikatel - fyzická osoba nezapsaná v obchodním rejstříku	.	60	62	60	64	61	57	.	53	.	52	54	50	50
Veřejná obchodní společnost	.	11	10	10	10	10	9	.	7	.	4	4	3	3
Společnost s ručením omezeným	.	185	200	200	203	207	216	.	160	.	137	140	159	172
Akciová společnost	.	15	11	11	11	10	10	.	11	.	9	10	9	9
Obecně prospěšná společnost	.	3	3	2	2	3	3	.	2	.	1	1	1	2
Společenství vlastníků jednotek	.	64	67	71	75	77	80	.	4	.	9	9	6	6
Družstvo	.	3	2	1	1	1	1	.	2	.	1	1	1	1
Státní podnik	.	1	1	1	-	-	-	.	-	.	-	-	-	-
Příspěvková organizace	.	23	23	23	23	23	23	.	22	.	23	23	23	23
Zahraniční osoba	.	16	17	17	17	17	13	.	5	.	8	7	8	8
Sdružení (svaz, spolek, společnost, klub aj.)	.	92	96	101	101	104	115	.	18	.	23	24	30	30
Církevní organizace	.	17	16	17	17	17	18	.	8	.	10	9	13	9
Organizační jednotka sdružení	.	40	43	44	44	44	44	.	23	.	23	20	21	21
Honební společenstvo	.	4	4	4	4	4	4	.	3	.	4	4	4	4
Svazek obcí	.	1	1	1	1	1	1	.	1	.	1	1	1	1
Obec nebo městská část hlavního města Prahy	.	11	11	11	11	11	11	.	11	.	11	11	11	11

(Zdroj: ČSÚ)

Z tabulky je zřejmé, že v ORP Rýmařov dochází ke snížení počtu fyzických osob podnikajících, u kterých je zjištěna aktivita, je to důsledek nižší nabídky práce v regionu a velkou konkurencí mimo region. U právnických osob a obchodních společností se počty aktivních subjektů zvyšují, hlavním dopadem nárůstu je legislativní úprava, kdy byla vytvářena myslivecká sdružení a podobně. Dále docházelo k sloučení více fyzických osob, které v současné době vystupují jako společnosti s.r.o., jako společnost mají lepší uplatnění na trhu práce.

6.1.3. Popis situace v ekonomice a na trhu práce v ORP

Klíčový aktéři na trhu práce

Představitelé obcí se snaží snížit nezaměstnanost tím, že svým občanům dávají možnost pracovat v rámci veřejně prospěšných prací.

Veřejně prospěšné práce jsou časově omezené pracovní příležitosti, které jsou sjednávány na dobu maximálně 12 měsíců. Obce na Rýmařovsku těchto možností jak snížit nezaměstnanost využívají hlavně sezónními pracemi – úprava zeleně, údržba veřejných prostranství, úklid a údržba veřejných budov a podobně.

Tab. 6.14: Počet zaměstnanců VPP k 30.6.2014

ORP Rýmařov	Břidličná	12
	Dolní Moravice	10
	Horní Město	11
	Jiříkov	2
	Malá Morávka	10
	Malá Štáhle	3
	Rýmařov	28
	Ryžoviště	6
	Stará Ves	9
	Tvrdkov	6
	Velká Štáhle	5

(Zdroj: ÚP Bruntál)

Finanční analýza

V ORP Rýmařov jsou do finanční analýzy zahrnuty jen výdaje na průmyslovou zónu v Rýmařově a na podporu pracovních míst formou veřejně prospěšných prací.

Za nákup pozemku parc. č. 3445/2, k.ú. Rýmařov, pro průmyslovou zónu město Rýmařov zaplatilo PF ČR kupní cenu: **602.940,- Kč**. Na vybudování inženýrských sítí (komunikace, kanalizace, vodovod, VO, plynovod) město vynaložilo výdaje ve výši **13.572.943,- Kč**. Žádné další kapitálové nebo provozní výdaje s podnikáním (např. průmyslovou zónou) nejsou v účetnictví města Rýmařov za poslední roky zachyceny. Ostatní obce z ORP Rýmařov výdaje na podporu průmyslových zón a podnikání nemají.

Vlastním šetřením jsme vytvořili přehled z údajů poskytnutých z 90 % sledovaných obcí, jak využívají a podporují systém veřejně prospěšných míst pro snížení nezaměstnanosti ve svých obcích.

Město: Břidličná

Rok	Počet vytvořených míst VPP	Podpora od úřadu práce na VPP	Doplatek, odměny obce na VPP
2013	Do pol. roku 2 od druhé poloviny roku 10	957.451,-	0
2012	2	215.192,-	0
2011	0	0	0

(Zdroj: vlastní šetření)

Obec: Dolní Moravice

Rok	Počet vytvořených míst VPP	Podpora od úřadu práce na VPP	Doplatek, odměny obce na VPP
2013	8	875.677,-	121.072,-
2012	5	268.875,-	100.131,-
2011	8	389.260,-	131.677,-

(Zdroj: vlastní šetření)

Obec: Horní Město

Rok	Počet vytvořených míst VPP	Podpora od úřadu práce na VPP	Doplatek, odměny obce na VPP
2013	17	2.268.975,-	75.338,-
2012	7	371.709,-	79.232,-
2011	8	509.864,-	132.573,-

(Zdroj: vlastní šetření)

Obec: Jiříkov

Rok	Počet vytvořených míst VPP	Podpora od úřadu práce na VPP	Doplatek, odměny obce na VPP
2013	2	167.344,-	2.568,-
2012	1	46.526,-	40.700,-
2011	2	108.000,-	29.392,-

(Zdroj: vlastní šetření)

Obec: Malá Morávka

Rok	Počet vytvořených míst VPP	Podpora od úřadu práce na VPP	Doplatek, odměny obce na VPP
2013	7	770.321,-	60.100,-
2012	5	225.190,-	22.700,-
2011	5	394.025,-	26.600,-

(Zdroj: vlastní šetření)

Obec: Malá Štáhle

Rok	Počet vytvořených míst VPP	Podpora od úřadu práce na VPP	Doplatek, odměny obce na VPP
2013	3	338.483,-	20.536,-
2012	3	202.169,-	59.221,-
2011	4	305.061,-	84.919,-

(Zdroj: vlastní šetření)

Město: Rýmařov

Rok	Počet vytvořených míst VPP	Podpora od úřadu práce na VPP	Doplatek, odměny obce na VPP
2013	30+3	3.829.696,-	31.060,-
2012	10	614.444,-	174.583,-
2011	20	1.273.749,-	306.026,-

(Zdroj: vlastní šetření)

Obec: Ryžoviště

Rok	Počet vytvořených míst VPP	Podpora od úřadu práce na VPP	Doplatek, odměny obce na VPP
2013	6	748.506,-	104.459,-
2012	4	152.282,-	75.998,-
2011	5	401.735,-	106.944,-

(Zdroj: vlastní šetření)

Obec: Tvrdkov

Rok	Počet vytvořených míst VPP	Podpora od úřadu práce na VPP	Doplatek, odměny obce na VPP
2013	6	461.328,-	11.822,-
2012	2	164.813,-	31.638,-
2011	4	216.000,-	50.427,-

(Zdroj: vlastní šetření)

Obec: Velká Štáhle

Rok	Počet vytvořených míst VPP	Podpora od úřadu práce na VPP	Doplatek, odměny obce na VPP
2013	14	846.539,-	0
2012	7	218.019,-	0
2011	10	227.696,-	0

(Zdroj: vlastní šetření)

Rok	Počet vytvořených míst VPP – CELKEM V ORP	Výdaje aktivní politiky zaměstnanosti státu (ÚP) – CELKEM V ORP	Doplatky obcí na doplácení mezd VPP – CELKEM V ORP
2013	106	11.264.320,-	853.910,-
2012	46	2.479.219,-	1.168.406,-
2011	66	7.650.780,-	1.737.116,-

(Zdroj: vlastní šetření)

Pracovní místa podpořené v letech 2011, 2012 a 2013 v obcích ORP Rýmařov nám ukazují důležitost tvorby tohoto druhu pracovních příležitostí. Úřady práce společně s obcemi tak vytváří podmínky pro zaměstnání osob těžko umístitelných na současném trhu práce. Význam těchto pracovníků pro obce také nabývá na důležitosti, obce si již zvykly na pomoc při údržbě veřejných prostranství, úklidu a údržbě veřejných budov a komunikací a ostatních činnostech. Považují tyto výdaje za nezbytně nutné a velmi přínosné při současném provozu obce. Společenská role tvorby těchto pracovních míst je tedy velmi důležitá.

Pracovní místa podpořené v letech 2012 a 2013 v rámci VPP bylo zaměřeno v obcích na údržbu veřejných prostranství, úklid a údržbu veřejných budov a komunikací a jiné činnosti ve prospěch obce.

Další aktivity aktivní politiky zaměstnanosti v regionu

Dotační program Podpora rozvoje pracovních příležitostí na území Moravskoslezského kraje z MMR 2014. Cílem podprogramu je vytvořit podmínky pro zřízení nových pracovních míst, snížit nezaměstnanost na území Moravskoslezského kraje a zvýšit tak jejich hospodářskou výkonnost.

Tab. 6.15: ÚSPĚŠNÍ ŽADATELÉ V OPR Rýmařov

Číslo	Číslo jednací	Žadatel	Žádáno celkem (tis. Kč)	Celkové náklady (tis. Kč)	Název projektu	Počet nově tvořených pracovních míst na HPP	IČ	Okres dotace
1	18613/2014	Bodlák Aleš	1 000	1 750	Pořízení technologie	2		Bruntál
2	18448/2014	GALA a.s.	3 426	4 895	Vytvoření 14 nových pracovních míst šité galanterní konfekce v provozně v Janovicích u Rýmařova	14	49969820	Bruntál
3	18597/2014	FRADICO s.r.o.	3 150	3 500	Stavební a strojní investice na výrobu pelet	7	25865463	Bruntál
4	18979/2014	Averium Plastics s.r.o.	2 979	3 310	AVERIUM PLASTICS – PROVOZOVNA HORNÍ MĚSTO	6	29456576	Bruntál

(Zdroj: www.mmr.cz)

Tab. 6.16: NEÚSPĚŠNÍ ŽADATELÉ V ORP Rýmařov

5	18503/2014	AlFeCopper Trading s.r.o.	7 350	5 488	Tavárna hliníku v areálu Hedvy Primy v Rýmařově	1		Bruntál
6	18446/2014	Obec Tvrdkov	1 491, 283	500	Úprava obce Tvrdkov, místní část Ruda u Rýmařova	2		Bruntál
7	18375/2014	Základní škola a Mateřská škola Stará Ves, okres Bruntál, příspěvková organizace	706, 640	480	"Nové pracovní příležitosti ve školní kuchyni ZŠ a MŠ Stará Ves"	2		Bruntál

(Zdroj: www.mmr.cz)

Nově vzniklý program pro Moravskoslezský kraj má za úkol podpořit tvorbu pracovních míst v MSK. Z naší oblasti byl o tento program velký zájem ze strany firem. Výše uvedené tabulky nám ukazují přehled úspěšných žadatelů, kde můžeme vidět počet nově vzniklých pracovních míst. Tabulka č. nám říká, že nebyla uspokojena celková poptávka po tomto programu z našeho regionu. Můžeme tedy předpokládat, že o tento program bude zájem i v budoucnu.

Čerpání finančních prostředků z fondů EU zaměřených na podporu podnikání (OPPI)

Následující tabulka udává přehled podpořených projektů, které byly uskutečněny na území ORP Rýmařov. Tabulka je aktualizovaná k 26.8.2014.

Tab. 6.17: Statistika čerpání dotací z programů OPPI

Příjemce podpory	IČ	Název projektu	Program	Datum podpisu rozhodnutí	Výše podpory (v Kč)	Proplaceno (v Kč)
Woodmetal-technics s.r.o.	2683368	Rozvoj kovovýroby firmy Woodmetaltechnics s.r.o.	Rozvoj Výzva III -	19.4.2011	2 400 000	2 400 000
TURISTICKÉ ZNÁMKY s. r. o.	2582449	Nákup nových technologií TURISTICKÉ ZNÁMKY s.r.o.	Rozvoj Výzva III -	4.6.2014	2 663 000	0
RD Rýmařov s. r. o.	1895351	Zateplení vícepodlažní budovy v areálu RD Rýmařov	Eko-energie Dotace Výzva III -	20.1.2014	2 768 000	0
Pro - SOLO s.r.o.	6077681	Pořízení nové technologie společností Pro-SOLO s.r.o.	ROZVOJ Výzva I -	1.12.2008	2 284 000	1 155 000
Infini a.s.	4839583	Zvyšování účinnosti při výrobě a spotřebě energie firmy Infini a.s.	Eko-energie Dotace Výzva II -	5.1.2010	4 320 000	3 632 637
Infini a.s.	4839583	Pořízení nových technologických zařízení s vyššími technickými a užitnými parametry	Rozvoj Výzva II -	17.5.2010	2 970 000	2 967 872
Infini a.s.	4839583	Snižování spotřeby energie a využití druhotných zdrojů při rozvoji dřevovýroby	Eko-energie Dotace Výzva III -	1.6.2011	4 314 000	4 125 864
Infini a.s.	4839583	Instalace výrobní linky na kompletaci nábytku	Rozvoj Výzva III -	27.11.2013	6 000 000	4 452 392
Infini a.s.	4839583	Rozvoj dřevovýroby firmy Infini s.r.o. Rýmařov	ROZVOJ Výzva I -	20.10.2008	5 005 000	4 847 391

(Zdroj: www.czechinvest.cz)

Ostatní subjekty podporující podnikání:

Dalším aktérem je úřad práce v Rýmařově a v Bruntále, který poskytuje služby pro evidované uchazeče o zaměstnání, poskytuje poradenství i nabídku rekvalifikačních kurzů, pomáhá k podporám začínajícím živnostníkům a také obcím k získávání pracovníků na veřejně prospěšné práce.

Moravskoslezský kraj poskytuje podpory pro začínající podnikatele.

Agentura CzechInvest podporuje podnikání a investice, informuje o programech podpory průmyslu a podnikání, zprostředkovává českým podnikům přístup k dotačním prostředkům na rozvoj podnikání.

Hospodářská komora v Opavě - Cílem komory je nejen hájit oprávněné zájmy svých členů, ale zejména napomáhat vytváření optimálních podmínek pro podporu a rozvoj ekonomických aktivit podnikatelských subjektů. Komora rovněž zajišťuje odborný servis jak pro začínající podnikatelé tak i pro specifické otázky zahraničního obchodu. Je informačním místem pro podnikatelské subjekty a rovněž Kontaktním místem veřejné správy.

Popis podnikatelských činností obce jako součást hospodaření municipalit:

Obec je subjekt, který nebyl zřízen za účelem podnikání (výňatek ze zákona o obcích: Obec je veřejnoprávní korporací, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících a pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku).

Uvádíme zde příklad podnikatelských činností obcí a měst ORP Rýmařov:

Město **Rýmařov** má k 30. 9. 2014 evidovány v živnostenském rejstříku 2 živnosti a to:

- kopírovací práce
- technické činnosti v dopravě

I tak nelze obě činnosti považovat za pravou podnikatelskou činnost města. Kopírování nabízí svým občanům jen jako příležitostnou službu (nabízí se jen ČB základní formát A4 a A3) a služba je využívána velmi málo. Technické činnosti v dopravě souvisí s provozováním parkovacího automatu na náměstí, jehož zavedení mělo regulační funkci, nikoliv výdělečnou. Při plnění výše uvedených úkolů města a pro získání doplňujícího dlouhodobého zdroje financování, využívá mimo jiné i vlastní majetek. Nejběžnější formou je dále forma pronájmů zřízeným nebo založeným subjektům, kdy je tak spravován např. bytový fond města, nebytové prostory města, pozemky, městské lesy, technická infrastruktura (tepelné hospodářství, kanalizace, vodovody). Opět ovšem nelze tyto činnosti považovat za čistě podnikatelské – hlavním smyslem této formy užívání majetku je pro Rýmařov zachování možnosti regulace daného trhu na svém území. Obec **Malá Morávka** má 50% podíl ve společnosti SPS-STAS, s.r.o. Tato společnost má především za úkol provádět celoroční údržbu obce a zajišťovat provoz SKI Areálu Myšák v Karlově pod Pradědem. Město **Břidličná** má čistý příjem z kopírovacích služeb a rozhlasu. Další příjem pro město je z nájmu čističky odpadních vod a kanalizace, bazénu a lesů (tuto činnost nelze považovat za „čistě“ podnikatelskou, neboť městu vznikají s provozem těchto objektů daleko větší náklady).

Rozvoj sociálních podniků v území ORP:

Sociální podnikání je činnost firem a komerčních společností, které vedle tvorby zisku usilují o dosažení sociálních cílů. Firmy mají při svém podnikání za cíl zaměstnávat občany znevýhodněné na běžném pracovním trhu. Na Rýmařovsku se nenachází žádný podnik, který by byl registrovaný jako sociální. Je zde evidovaná pouze sociálně terapeutická dílna – Kavárna – občerstvení „Buřinka“, která je provozována Diakonií ČCE.

Realizované projekty v rámci MOS:

Doposud neexistuje projekt zaměřený přímo na podporu zaměstnanosti. V minulosti se však realizovalo nespočet projektů podporující zaměstnanost nepřímo. Jde například o projekty Sdružení obcí Rýmařovska zaměřené na podporu cestovního ruchu v regionu, které měly za cíl zkvalitnit nabídku volnočasových aktivit pro návštěvníky regionu a docílit tak zvýšení návštěvnosti. Nepřímo by tyto projekty měly působit na rozvoj terciárního sektoru převážně v oblastech ubytování a stravování.

Další zásluhou meziobecní spolupráce bylo vytvoření MAS Rýmařovsko, která ve své činnosti podporuje také rozvoj podnikání a zemědělského podnikání na Rýmařovsku. V rámci 7 let působení byly zrealizovány projekty zaměřené na tvorbu pracovních míst dále na podporu mladých začínajících zemědělců a bylo také poskytováno poradenství a pomoc při zpracování žádostí o dotace pro podnikatelské projekty i pro zemědělské projekty. Během 7 let bylo uskutečněno také 5 školení pro podnikatelské subjekty na Rýmařovsku.

Jednotlivé obce se pak podílely na zvýšení zaměstnanosti v regionu v rámci realizace individuálních projektů, které přímo vedly k vytvoření pracovních míst.

6.1.4. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a. Analýza cílových (dotčených) skupin:

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Zaměstnanci, OSVČ s potřebou zvýšení kvalifikace	Dostupné kvalifikační kurzy, informovanost o možnostech	Nezájem o zvyšování kvalifikace	web, letáky, individuální jednání se zaměstnavateli, OSVČ	Monitoring poptávky po kvalifikačních kurzech, projekty na zvyšování kvalifikace dle poptávky
2.	Podnikatelské subjekty – mikropodniky a OSVČ	Minimalizace mzdových nákladů, daňové zvýhodnění v sociálně znevýhodněných oblastech, kvalitní a kvalifikovaní zaměstnanci, úspěšné čerpání dotací, snadná orientace v nabízených možnostech ÚP a dalších partnerů	Nedodržování zákoníku práce, likvidace firmy	individuální jednání, besedy	vyhodnocení aktuálního stavu, zjišťování jejich požadavků a potřeb, poradenství, projekty podporující rozvoj podmínek pro podnikání
3.	Malé a střední podniky	minimalizace mzdových nákladů, daňové zvýhodnění v sociálně znevýhodněných oblastech, kvalitní a kvalifikovaní zaměstnanci, úspěšné čerpání dotací, investiční pobídky, snadná orientace v nabízených možnostech ÚP a dalších partnerů	Nedodržování zákoníku práce, odchod do jiného regionu, likvidace firmy	individuální jednání	vyhodnocení aktuálního stavu, zjišťování jejich požadavků a potřeb, poradenství, projekty podporující rozvoj podmínek pro podnikání
4.	Absolventi škol a mladiství	Stabilní zaměstnání s vysokým příjmem	Málo zkušeností, žádné pracovní návyky	ÚP, web, zpravodaje, letáky, rozhlas na obcích, individuální jednání, besedy	Pravidelné informování o nabídce na trhu práce, projekty podporující tvorbu absolventských míst

5.	Dlouhodobě evidovaní uchazeči na trhu práce	Stabilní zaměstnání s vysokým příjmem, vysoká státní podpora a sociální dávky	ztráta pracovních návyků, pokles motivace k práci, obtížná adaptace na nové podmínky a nedostatečná kvalifikace	ÚP, web, zpravodaje, letáky, rozhlas na obcích, individuální jednání, besedy	Pravidelné informování o nabídce na trhu práce, projekty podporující tvorbu míst pro dlouhodobě nezaměstnané
6.	Uchazeči o zaměstnání nad 50 let věku	Dostupné kvalifikační kurzy, stabilní zaměstnání	Ztráta pracovních návyků, obtížná adaptace na nové podmínky a nedostatečná kvalifikace	zpravodaje, letáky, rozhlas na obcích, individuální jednání, besedy	Pravidelné informování o nabídce na trhu práce, rekvalifikační kurzy

b. Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Zvýšení daňového zatížení podnikatelských subjektů (včetně odvodů za zaměstnance)	2	5	10	Podpora podnikání ze strany státu, krajů, obcí	Stát, kraj, obec
		Vysoké náklady na vstupní zdroje (energie)	3	5	15	Změna energetické koncepce státu (zrušení regulace cen energií)	Stát, kraj
		Nedostatek financí na investice a vybavení	4	5	20	Využít fondy EU či jiné dotace Meziobecní spolupráce	Zaměstnavatel a DSO
2.	Organizační riziko	Chybná koncepce státu v politice zaměstnanosti	2	4	8	Podpora tvorby pracovních míst	Stát

		Nedostatek kvalifikovaných absolventů škol	2	4	8	Změna školského systému a provázanosti na pracovní příležitosti v regionu	Stát, kraj, obce a DSO
		Nezájem či neochota vytvářet sociální podniky	3	5	15	Meziobecní spolupráce v oblasti sociálního podnikání	Obec, DSO a podnikatelé
		Nefunkčnost ÚP	2	5	10	Změna státní koncepce ve vedení ÚP, systém podpory ÚP ze státu a EU	Stát, kraj, obec
3.	Právní riziko	Změna legislativy, která povede ke změně daňového systému	3	4	12	Upozornění na dopady změn legislativy	Obec a DSO
		Vyhlášení NP Jeseníky	3	4	12	Komunikace jednotlivých aktérů o trvalém udržitelném rozvoji v souladu s přijatelnými podmínkami pro rozvoj obcí, podnikání a zároveň pro ochranu přírody	Stát, MŽP, kraj, obec, podnikatelské subjekty

6.1.5.SWOT analýza oblasti

Silné stránky	Slabé stránky
Vysoký potenciál v oblasti cestovního ruchu a rekreace	Vysoká nezaměstnanost (zejména ve srovnání s ČR, do značné míry i ostatními regiony MSK kraje)
Územní stabilizace průmyslové zóny v Rýmařově	Extrémní nezaměstnanost v Jiříkově, Tvrdkově a Horním Městě
Rozsáhlý potenciál nevyužívaných objektů vhodných pro podnikání	Omezení vyplývající z dopravní polohy, ze stavu dopravní infrastruktury SO ORP Rýmařov
Příležitosti v rámci sezónních prací	Poloha ORP mimo hlavní obchodní a dopravní tahy mezinárodního a národního významu
Existence větších podniků – RD, AL INVEST	Vzdálenost ORP od krajského města
Střední škola se zaměřením na cestovní ruch, obor valcír - hutník	Nízká úroveň propagace a informovanosti o nabídce pro cestovní ruch a tradiční výroby
Dobrá spolupráce mezi obcemi DSO a MAS	Nízká vzdělanost a kvalifikace obyvatelstva
Spolupráce obcí a zemědělských podnikatelů v rámci MAS	Nedostatečná počítačová a informační gramotnost zejména obyvatel starší věkové kategorie
Rozsáhlá infrastruktura zařízení CR	Značný podíl sociálně nespolupracujících obyvatel ve městech
Dostatek prvotní suroviny - dřevo	Nedostatečná motivace obyvatel k hledání práce
	Strukturální deformace místní ekonomiky
	Vysoká míra migračních tendencí do jiných regionů - nízká sídelní stabilita obyvatelstva
	Nízká daňová výtěžnost

Příležitosti	Hrozby
Využití veřejné podpory pro rozvoj podnikání založené zejména na místních předpokladech (potenciálu) území	Odliv kvalifikovaných pracovních sil
Zlepšení dopravní obslužnosti usnadňující dojížděku do zaměstnání (Dolní Moravice, Rýmařov, Břidličná, Jiříkov, Malá Morávka, Tvrdkov)	Existence ekonomicky problémových oblastí také v přilehlém území
Rostoucí poptávka v mezinárodním, národním i regionálním trhu volnočasových aktivit, po specializovaných produktových balících (lyžování, cyklistika, pěší a horská turistika, agroturistika, letecké sporty, jezdeckví atd.)	Omezení vyplývající s existencí ochranných podmínek CHKO Jeseníky a omezení ze strany Povodí Odry
Doplnění a zkvalitnění sortimentu služeb	Rivalita a nespolupráce podnikatelů v ČR
Využití brownfields pro podnikání, podpora nových průmyslových zón	Byrokratická a legislativní omezení snižující podnikatelské možnosti
Vytvoření databáze brownfields, ploch k podnikání	
Podpora propagace regionu i tradiční výroby	
Vznik projektového manažera pro podnikání	
Sdružování podnikatelů za účelem získání synergického efektu v daných činnostech a oborech, spolupráce obcí, škol a podnikatelů	

Jednou z nejdůležitějších silných stránek je neustále se rozvíjející cestovní ruch. Z důvodu rostoucího počtu turistů, kteří navštěvují oblast ORP Rýmařova, je viditelné rozšiřování ubytovacích kapacit stávajících a provozování nových penzionů, což vede ke vzniku dalších pracovních míst.

V ORP Rýmařov se nachází průmyslová zóna, která spadá pod katastr města Rýmařov a disponuje volnou plochou o velikosti 3,1 ha pozemku, tudíž je jednou z možných podnikatelských příležitostí. Plocha má celkovou rozlohu 8 ha a nyní již velkou část zaujímají firmy: KATR a.s.; STYROTRADE, s.r.o. a Ing. Dalibor Skopal. Je plánováno rozšíření stávající plochy.

Již z předešlých tabulek a grafů lze vyvodit, že na území ORP Rýmařov je vysoká míra nezaměstnanosti, což vede k rozsáhlé migraci obyvatelstva do větších měst. Hodnoty míry nezaměstnanosti v ORP převyšují celorepublikové výsledky. Základní komunikační kostru Rýmařovska tvoří úsek silnice I.

třídy a poměrně hustá síť silnic II. tříd a III. třídy, chybí zde komunikace evropského významu. Zbývající část je tvořena komunikacemi nižších tříd a místními účelovými komunikacemi. Hustota silniční sítě a kvalita silnic nižších tříd je nízká, což je dáno charakterem horské a podhorské krajiny, ve které se Rýmařovsko nachází. Z tohoto důvodu odlehlejší oblasti mikroregionu vykazují poměrně nízkou úroveň dopravní obslužnosti. Další nevýhodou je vzdálenost do krajského města Ostrava, která činí 90 km.

Na území ORP se nachází některá nevyužívaná území, tzv. brownfields. Objevují se převážně v Rýmařově, Ryžovišti, Horním Městě a v Malé Morávce.

Informační a počítačová gramotnost, týkající se převážně starších generací, je na nízké úrovni, což úzce souvisí i s celkovou nízkou vzdělaností a kvalifikací obyvatelstva ORP.

Obce Rýmařovska chtějí i nadále podporovat podnikatelské aktivity a zavádět opatření ke snižování nezaměstnanosti. Jako řešení shledávají vytvoření lepších podmínek v orientaci a přehledu ve volných plochách k podnikání a jejich dostupnosti. K tomu by mělo pomoci zavedení společné databáze v rámci stávajících webových stránek, na kterých budou tyto informace volně dostupné. Zástupci ORP Rýmařov budou i nadále jednat s krajskými a ministerskými úředníky ohledně obsazování volné průmyslové zóny. Jako další opatření, které by mohlo pomoci k lepší informovanosti podnikatelských subjektů na Rýmařovsku, by mohlo být zřízení pracovní pozice projektového manažera pro podnikání, který by napomáhal se získáváním veřejné podpory pro rozvoj podnikání do regionu.

Obce ORP Rýmařov vidí nevyužitý potenciál také v chybějící propagaci stávajících podniků v regionu i nově vzniklých výrobců regionálních produktů. Jako možný příklad zlepšení propagace by mohlo být vyhrazené místo v rámci stávajícího webu Rýmařovska, které by sloužilo pro bezplatnou prezentaci místních produktů a služeb.

6.1.6.Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V ORP Rýmařov je identifikovaná zvýšená míra nezaměstnanosti a s tím spojená vysoká výplata dávek hmotné nouze. Co se týče nezaměstnanosti, jsou mezi jednotlivými obcemi ORP značné rozdíly (od 7% v Malé Morávce po 21,16 % v Jiříkově). V roce 2014 má v rámci ORP jen jedna obec a to Malá Morávka hodnotu ukazatele míry nezaměstnanosti nižší než je míra nezaměstnanosti (7,4%) v ČR. Velká míra nezaměstnanosti je způsobena tím, že došlo k omezení počtu pracovníků v zemědělství a po revolučním útlumu některých výrobních odvětví (dřevozpracující, textilní apod.).

Představitelé obcí se snaží nezaměstnanost snížit alespoň prostřednictvím vykonávání veřejně prospěšných prací. K 30. 6 .2014 vykonávalo VPP celkem 102 občanů z ORP.

Největší podíl uchazečů o zaměstnání je zastoupen skupinou dlouhodobě nezaměstnaných. Ve skupině uchazečů podle věku má největší zastoupení občanů nad 60 let. Podle požadovaného zaměstnání má největší zastoupení kvalifikace pomocní a nekvalifikovaní pracovníci. Podle vzdělání je nejvíce uchazečů zastoupeno ve skupině střední nebo střední odborné vzdělání bez maturity i výučního listu.

V ORP Rýmařov dochází ke snížení počtu fyzických osob podnikajících, což je důsledkem nabídky práce v regionu a velkou konkurencí mimo region. U právnických osob a obchodních společností se počty aktivních subjektů zvyšují, hlavním dopadem nárůstu je legislativní úprava, kdy byla vytvářena myslivecká sdružení a podobně. Dále dochází ke sloučení více fyzických osob, které v současné době vystupují jako společnosti s.r.o., jako společnost mají lepší uplatnění na trhu práce.

V ORP Rýmařov se udržely některé tradiční firmy, které zaměstnávají pro naše ORP významnou část obyvatelstva. Mezi tyto firmy se řadí AL INVEST Břidličná, a.s.; RD Rýmařov, s.r.o.; KATR, a.s.; Strojírna STELON Břidličná, s.r.o.

Z analýzy SWOT i z ostatních zjištěných dat vyplynula potřeba, aby obce podpořily následující aktivity. Mezi tyto aktivity patří podpora podnikatelského prostředí zřízením pozice projektového manažera pro podnikání, který bude nápomocen při získávání dotačních prostředků pro podnikatelské subjekty. Dále bude pomáhat zájemcům o podnikání v regionu, bude je informovat o základních povinnostech souvisejících s podnikáním a tak dále. Další aktivitou bude podpora místních podnikatelských subjektů formou propagace na stránkách Rýmařovska, na portál by měly být dále doplněny databáze brownfields, ploch podnikání a podnikatelských subjektů.

Obce si naplno uvědomují negativa tohoto území. Společně by chtěly nalézt alespoň určitá řešení k podpoře zaměstnanosti naší malebné oblasti. Díky meziobecní spolupráci byly už nastíněny konkrétní aktivity, které by si obce v území ORP vzaly za své a chtěly je společně zrealizovat. Tyto aktivity budou jen střípky v mozaice, která by společně s aktivní politikou zaměstnanosti státu a kraje mohla napomoci k celkovému zkvalitnění života na Rýmařovsku.

6.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Nezaměstnanost“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti Nezaměstnanost.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusi o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma Nezaměstnanost

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců veřejné správy, zástupců podnikatelských subjektů, zástupců zemědělských subjektů a zástupců obcí z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma Nezaměstnanost.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

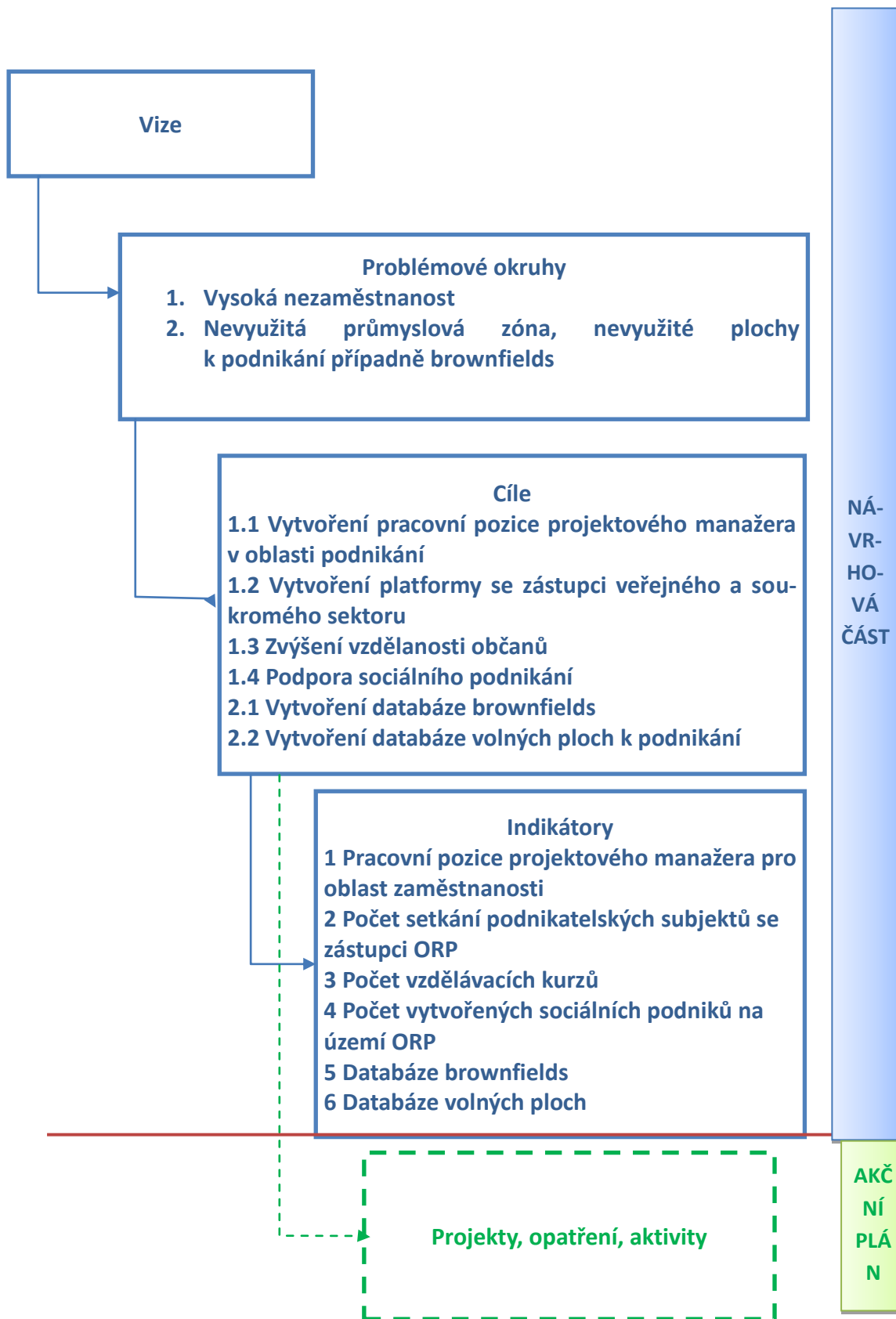
V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma Nezaměstnanost. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným téma-

tům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Nezaměstnanost je uvedena v níže uvedeném schématu.

Rýmařovsko – malebné místo pro život i rekreaci

Správní obvod ORP Rýmařovsko se může pyšnit dobrou spoluprací mezi městy a obcemi. Společně se podílejí na efektivním zajištění společných projektů v rámci odpadového hospodářství. Existuje zde komunitní plánování sociální péče zohledňující požadavky všech obcí i obyvatel. Fungující síť školských zařízení společně s nabídkou volnočasových aktivit naplňuje potřeby dětí, mládeže i dospělých. Obce společně s místními podnikateli i zemědělci pracují na opatřeních vedoucích ke snížení nezaměstnanosti a zkvalitnění poskytovaných služeb v regionu. Naším společným cílem je: život na Rýmařovsku nás baví!

Nezaměstnanost	Problémová oblast 1				Problémová oblast 2	
	cíl 1.1	cíl 1.2	cíl 1.3	cíl 1.4	cíl 2.1	cíl 2.1

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2.Problémové oblasti (okruhy)

Problémový okruh 1

Vysoká nezaměstnanost - V ORP Rýmařov je identifikovaná zvýšená míra nezaměstnanosti a s tím spojená vysoká výplata dávek hmotné nouze. Co se týče nezaměstnanosti, jsou mezi jednotlivými obcemi ORP značné rozdíly (od 7% v Malé Morávce po 21,16 % v Jiříkově).

Pokud nedojde k zlepšení situace na trhu práce Rýmařovska, bude i nadále pokračovat vylidňování tohoto regionu. Nedostatečná poptávka po zboží a službách následně povede opět k omezování množství služeb a firem a tudíž k dalšímu zvyšování nezaměstnanosti.

Uchazeči se zdravotním postižením	1 319	
Uchazeči o zaměstnání dosažitelní	182	
Míra nezaměstnanosti (%) ³	1 235	
Podíl nezaměstnaných osob (%)	-	
Uchazeči na 1 volné místo	11,2	
struktura uchazečů podle věku	Mladiství	33,0
	do 19 let	6
	20 - 24 let	28
	25 - 29 let	179
	30 - 34 let	118
	35 - 39 let	132
	40 - 44 let	133
	45 - 49 let	151
	50 - 54 let	134
	55 - 59 let	195
	60 a více let	201

Problémový okruh 2

Nevyužitá průmyslová zóna, nevyužitá plochy k podnikání případně brownfields - v ORP Rýmařov se nachází průmyslová zóna, která spadá pod katastr města Rýmařov a disponuje volnou plochou o velikosti 3,1 ha pozemku, tudíž je jednou z možných podnikatelských příležitostí. Dnes ji reálně využívá k podnikání pouze jedna firma. V regionu se nachází také spousta areálů a ploch vhodných k podnikání. Neexistuje však informovanost případných zájemců o možnosti jejich využívání. Pokud se tento nedostatek nepodaří v rámci meziobecní spolupráce odstranit, nedojde tak k lepší informovanosti dotčených subjektů a s tím související stále nadprůměrná hodnota míry nezaměstnanosti.

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

K problémovým oblastem byly stanoveny následující cíle.

Problémový okruh 1	Vysoká nezaměstnanost
Cíl 1.1	VYTVOŘENÍ PRACOVNÍ POZICE PROJEKTOVÉHO MANAŽERA V OBLASTI PODNIKÁNÍ
Popis cíle	<i>Vytvoření pracovní pozice projektového manažera v oblasti podnikání pomůže zlepšit informovanost vlastníků o možnosti využití dotačních titulů na jejich revitalizaci.</i>
Hlavní opatření	<i>Ekonomické opatření:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Finanční prostředky na zřízení pracovní pozice koordinátora by zajišťovali zástupci obcí (formou předfinancování), tyto finanční prostředky by měly být doplněny čerpáním finančních prostředků z podpůrných programů EU. <ul style="list-style-type: none"> o Aktivita: zřízení pracovní pozice
Název indikátorů k hodnocení cíle	PRACOVNÍ POZICE VYTVOŘENA ANO/NE
Správce cíle	<i>Ředitel MAS</i>

Problémový okruh 1	Vysoká nezaměstnanost
Cíl 1.2	Vytvoření platformy se zástupci veřejného a soukromého sektoru
Popis cíle	<i>Pro lepší přenos informací mezi zástupci obcí ORP a podnikatelských subjektů je třeba pořádat pravidelná setkání.</i>
Hlavní opatření	<i>Ekonomické opatření:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Náklady na organizaci bude hradit pořadatel <i>Věcná opatření:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Zavedení databáze podnikatelských subjektů v rámci evidence MAS
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET SETKÁNÍ PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ SE ZÁSTUPCI OBCÍ ORP
Správce cíle	<i>Ředitel MAS</i>

Problémový okruh 1	Vysoká nezaměstnanost
Cíl 1.3	ZVÝŠENÍ VZDĚLANOSTI OBČANŮ
Popis cíle	Ve spolupráci s ÚP ČR pomoci při organizování vzdělávacích kurzů v regionu pro cílové skupiny nejvýše postižené nezaměstnaností (dlouhodobě nezaměstnaní, absolventi škol, ženy po mateřské dovolené).
Hlavní opatření	<i>Finanční opatření:</i> - <i>náklady na vzdělávací kurzy bude hradit pořadatel</i> <i>Věcná opatření:</i> - <i>organizace vzdělávacích kurzů</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET KURZŮ
Správce cíle	<i>Ředitel MAS</i>

Problémový okruh 1	Vysoká nezaměstnanost
Cíl 1.4	PODPORA SOCIÁLNÍHO PODNIKÁNÍ
Popis cíle	Aktivita zahrnuje počet projektů zaměřených na zlepšení podvědomí o problematice vzniku a rozvoje sociálních podniků. Projekt na vytvoření sociálního podniku v území ORP a jeho rozvoje.
Hlavní opatření	<i>Věcná opatření:</i> - <i>organizace seminářů zaměřených na problematiku sociálního podnikání</i> <i>Finanční opatření:</i> - <i>náklady na semináře bude hradit organizátor</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET VYTVOŘENÝCH SOCIÁLNÍCH PODNIKŮ NA ÚZEMÍ ORP
Správce cíle	<i>Předsedkyně Sdružení obcí Rýmařovska</i>

Problémový okruh 2	Nevyužitá průmyslová zóna, nevyužité plochy k podnikání případně brownfields
Cíl 2.1	VYTVOŘENÍ DATABÁZE BROWNFIELDS
Popis cíle	Vytvoření přehledné evidence brownfields na Rýmařovsku.
Hlavní opatření	<p><i>Věcná opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoření databáze brownfields, která bude umístěna na webové stránky Rýmařovska <p><i>Finanční opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - náklady spojené s tvorbou databáze bude hradit Sdružení obcí Rýmařovska
Název indikátorů k hodnocení cíle	DATABÁZE VYTVOŘENA ANO/NE
Správce cíle	Starosta města Rýmařov

Problémový okruh 2	Nevyužitá průmyslová zóna, nevyužité plochy k podnikání případně brownfields
Cíl 2.2	VYTVOŘENÍ DATABÁZE VOLNÝCH PLOCH K PODNIKÁNÍ
Popis cíle	Vytvoření přehledné evidence volných ploch na Rýmařovsku.
Hlavní opatření	<p><i>Věcná opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoření databáze volných ploch k podnikání, která bude umístěna na webové stránky Rýmařovska <p><i>Finanční opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - náklady spojené s tvorbou databáze bude hradit Sdružení obcí Rýmařovska
Název indikátorů k hodnocení cíle	DATABÁZE VYTVOŘENA ANO/NE
Správce cíle	Starosta města Rýmařov

6.2.4.Indikátory

Problémový okruh 1	Vysoká nezaměstnanost		
Označení indikátoru	A		
Název indikátoru	Realizace opatření vedoucích ke snížení nezaměstnanosti		
Měrná jednotka	Uskutečnění aktivit ANO/NE		
Správce měřítka	Ředitel MAS, předseda SOR		
Roky	2013	2017	2020
Plán	x	ANO	ANO
Skutečnost	x	x	x
Popis měřítka:	V ORP Rýmařov je identifikována zvýšená míra nezaměstnanosti a s tím spojená vysoká výplata dávek hmotné nouze. Je nutné věnovat zvýšenou pozornost snížení nezaměstnanosti.		
Metodika a výpočet:	Mapování aktivit vedoucích ke snížení nezaměstnanosti.		
Zdroj čerpání dat:	ÚP Rýmařov, ÚP Bruntál		

Cíl 1.1	Vytvoření pracovní pozice projektového manažera v oblasti podnikání		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	PRACOVNÍ POZICE PROJEKTOVÉHO MANAŽERA PRO OBLAST ZAMĚSTNANOSTI		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ředitel MAS		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Projektový manažer bude nápomocen všem podnikatelským subjektům v ORP při hledání zdrojů financování podnikatelských činností a zkvalitnění infrastruktury podniku.		
Metodika a výpočet:	Pozice vytvořena ANO/NE		
Zdroj čerpání dat:	ORP, MAS www.rymarovsko.cz, http://mas.rymarovsko.cz/		

Cíl 1.2	Spolupráce mezi veřejným sektorem a podnikatelským sektorem		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	POČET SETKÁNÍ PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ SE ZÁSTUPCI OBCÍ ORP		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ředitel MAS		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro lepší přenos informací mezi zástupci obcí ORP a podnikatelských subjektů je třeba pořádat pravidelné setkání.		
Metodika a výpočet:	Počet setkání za celý rok		
Zdroj čerpání dat:	ORP, MAS www.rymarovsko.cz, http://mas.rymarovsko.cz/		

Cíl 1.3	Zvýšení vzdělanosti občanů		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	POČET VZDĚLÁVACÍCH KURZŮ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ředitel MAS		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Rozšíření možností vzdělávání pro širokou veřejnost, především osoby nad 50 let, ženy na mateřské dovolené a absolventi škol.		
Metodika a výpočet:	Počet kurzů za jednotlivá období		
Zdroj čerpání dat:	MAS www.rymarovsko.cz , http://mas.rymarovsko.cz/		

Cíl 1.4	Podpora sociálního podnikání		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	POČET VYTVOŘENÝCH SOCIÁLNÍCH PODNIKŮ NA ÚZEMÍ OPR		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Předsedkyně Sdružení obcí Rýmařovska		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Aktivita zahrnuje počet projektů zaměřených na zlepšení podvědomí o problematice vzniku a rozvoje sociálních podniků. Projekt na vytvoření sociálního podniku v území ORP a jeho rozvoje.		
Metodika a výpočet:	Počet projektů		
Zdroj čerpání dat:	MAS www.rymarovsko.cz , http://mas.rymarovsko.cz/		

Problémový okruh 2	Nevyužitá průmyslová zóna, nevyužitá plochy k podnikání případně brownfields		
Označení indikátoru	B		
Název indikátoru	Vytvoření společné databáze pro obce ORP		
Měrná jednotka	Databáze vytvořena ANO/NE		
Správce měřítka	Předseda SOR		
Roky	2013	2017	2020
Plán	x	ANO	ANO
Skutečnost	NE	x	x
Popis měřítka:	Na území ORP Rýmařov se vyskytuje prázdná průmyslová zóna, nevyužitá plochy k podnikání případně brownfields.		
Metodika a výpočet:	Mapování ploch a zanesení do elektronické evidence.		
Zdroj čerpání dat:	MÚ Rýmařov, obce ORP, http://www.brownfieldy.cz		

Cíl 2.1	Vytvoření databáze brownfields		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	DATABÁZE BROWNFIELDS		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Rýmařov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Vzniklá databáze pomůže v rozvoji podnikání, zmapuje plochy brownfields na Rýmařovsku.		
Metodika a výpočet:	Databáze zřízena ANO/NE		
Zdroj čerpání dat:	OPR, MAS www.rymarovsko.cz , http://mas.rymarovsko.cz/		

Cíl 2.2	Vytvoření databáze volných ploch k podnikání		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	DATABÁZE VOLNÝCH PLOCH		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Rýmařov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Vzniklá databáze pomůže k lepší orientaci potencionálních zájemců o podnikání v regionu a nabídce vhodných objektů a ploch.		
Metodika a výpočet:	Databáze zřízena ANO/NE		
Zdroj čerpání dat:	OPR, MAS www.rymarovsko.cz , http://mas.rymarovsko.cz/		

6.3. Pravidla pro řízení strategie

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Starosta města Rýmařov
Ředitel MAS Rýmařovsko
Koordinátor MOS
Analytik MOS
Předseda sdružení obcí Rýmařovska

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vytvoření pracovní pozice projektového manažera v oblasti podnikání	Ředitel MAS
1.2	Vytvoření platformy se zástupci veřejného a soukromého sektoru	Ředitel MAS
1.3	Zvýšení vzdělanosti občanů	Ředitel MAS
1.4	Podpora sociálního podnikání	Předsedkyně Sdružení obcí Rýmařovska
2.1	Vytvoření databáze brownfields	Starosta města Rýmařov
2.2	Vytvoření databáze volných ploch k podnikání	Starosta města Rýmařov

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
A	Realizace opatření vedoucích ke snížení nezaměstnanosti	Ředitel MAS, předseda SOR
1	Pracovní pozice projektového manažera pro oblast zaměstnanost	Ředitel MAS
2	Počet setkání podnikatelských subjektů se zástupci obcí ORP	Ředitel MAS
3	Počet vzdělávacích kurzů	Ředitel MAS
4	Počet vytvořených sociálních podniků na území	Předsedkyně Sdružení

	ORP	obcí Rýmařovska
B	Vytvoření společné databáze pro obce ORP	Předseda SOR
5	Databáze brownfields	Starosta města Rýmařov
6	Databáze volných ploch	Starosta města Rýmařov

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního. Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Na území ORP Rýmařov je vysoká míra nezaměstnanosti, což vede k rozsáhlé migraci mladých a vzdělaných lidí do větších měst. Příležitost pro zlepšení tohoto stavu shledáváme ve zlepšení dopravní obslužnosti usnadňující dojížděku do zaměstnání i do vzdálenějších měst.

V návrhové části byly na základě analytické části stanoveny 2 problémové okruhy a to vysoký počet a struktura uchazečů o zaměstnání a nevyužitá průmyslová zóna, nevyužitá plocha k podnikání případně brownfields. Na tyto problémové okruhy bylo stanoveno 6 cílů. Jedná se následující cíle - vytvoření pracovní pozice projektového manažera v oblasti podnikání, spolupráce mezi veřejným sektorem a podnikatelským sektorem, zvýšení vzdělanosti občanů, podpora sociálního podnikání, vytvoření databáze brownfields a vytvoření databáze volných ploch k podnikání. Každý cíl má stanoveného správně cíle, a naplňování cíle bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů.

Silnou stránkou území je potenciál v rozvoji služeb cestovního ruchu a zvyšování jejich kvality, což by také mohlo vést k zvyšování počtu pracovních míst v tomto sektoru. Dalším opatřením, ve kterém obce Rýmařovska vidí příležitost pro řešení snižování nezaměstnanosti, je vytvoření lepších podmínek v orientaci ve volných plochách k podnikání a jejich dostupnost. K tomu by mělo pomoci zavedení společné databáze v rámci společných webových stránek obcí Rýmařovska, na kterých budou tyto informace volně dostupné a pravidelně aktualizovány.

Obce ORP Rýmařov vidí nevyužitý potenciál také v chybějící propagaci stávajících podniků v regionu a v podpoře nově vzniklých výrobních regionálních produktů. Jako možný příklad zlepšení propagace by mohlo být vyhrazené místo v rámci stávajícího webu obcí Rýmařovska pro jejich prezentaci.

Jedním z hlavních cílů stanovených v tomto dokumentu je vytvoření pracovní pozice projektového manažera v oblasti podnikání, která pomůže zlepšit služby pro začínající i stávající podnikatele v území. Velké mezery shledáváme rovněž v nedostatečném přenosu informací mezi zástupci obcí ORP a podnikatelskými subjekty. Tento stav by mohlo zlepšit pořádání pravidelných setkání.

Obce chtějí být nápomocny ÚP ČR a pomoci při organizování vzdělávacích kurzů v regionu pro cílové skupiny nejvýše postižené nezaměstnaností. Potenciál vidí také v podpoře sociálního podnikání a zlepšení povědomí o problematice vzniku a rozvoje sociálních podniků.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část pro oblast nezaměstnanost byla zpracována v cca 2 měsíčním časovém období. Během toho období byly uskutečněny schůzky fokusních skupin s realizačním týmem. Fokusní skupina byla složena ze zástupců podnikatelských subjektů, zástupců zemědělských subjektů a zástupců obcí z území ORP. Na tvorbě návrhové části se podílel především realizační tým, ve spolupráci s motivujícím starostou. Prvotní návrh navržený realizačním týmem byl doplněn o důležité cíle, které doplnil motivující starosta. Motivující starosta požadoval doplnit především vytvoření databáze brownfields a databáze volných ploch.

6.5. Přílohy

6.5.1. Seznam zkratk

ÚP	Úřad práce
CZ NACE	Klasifikace ekonomických činností
ČSÚ	Český statistický úřad
VŠ	Vysoká škola
IČO	identifikační číslo
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
VPP	veřejně prospěšné práce
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MOS	meziobecní spolupráce
MAS	Místní akční skupina
SOR	Sdružení obcí Rýmařovska
SO	svazek obcí
OPPI	Operační program podnikání a inováce

7. Závěr, kontakty

Největší předností území je dobře fungující struktura svazku obcí Rýmařovska. Spolupráce obcí DSO ORP Rýmařov může být přínosná především v nastartování komunikace všech dotčených subjektů v území a to podnikatelů, škol, neziskových organizací a veřejné správy. Obce se mohou společně lépe podílet na zlepšení podmínek pracovního trhu v území, případně napomoci zlepšit dopravní dostupnost k hlavním dopravním tahům. Spolupráce obcí může mít vliv také v prosazování lepšího pokrytí telefonním signálem a internetem. V oblasti odpadového hospodářství mohou spolupracovat na efektivním systému sběru a separace odpadů. Společně mohou podávat návrhy na úpravu legislativy, právě úloha dobrovolného svazku obcí bude využita i v budoucnu pro navrhování společných postupů při realizaci opatření v oblasti odpadové politiky, sociální péče, školství a v oblasti podpory zaměstnanosti.

Tvorba strategie byla rozdělena do dvou hlavních etap, ve kterých byla zpracována analytická část a návrhová část. Analytické závěry se opírají nejen o celou řadu statistických dat, ale především o názory členů fokusních skupin a výsledky šetření uskutečněného se starosty obcí ORP Rýmařov.

V první části dokumentu je zmapováno a charakterizováno území, ke kterému se strategie váže. Hlavními oblastmi, na které je strategie zaměřena jsou: předškolní výchova a základní školství, sociální služby, odpadové hospodářství a nezaměstnanost. Návrhová část strategie byla zpracovávána v období od července 2014 do 20. prosince 2014 a zahrnuje vytvořenou vizi, zpracování problémových okruhů, stanovení cílů a vytvoření sady měřících indikátorů.

Druhá kapitola se týká školství, které je na území SO ORP Rýmařov na přijatelné a uspokojivé úrovni. Školy v SO ORP Rýmařov neslouží jen k účelu poskytování vzdělání, ale výraznou mírou se podílí na kulturním a společenském životě v obcích. Jejich kulturní úloha je důležitá především v malých obcích, které usilují o udržení a zachování školských zařízení na svém území, a to i za předpokladu nepříznivého demografického vývoje. Za slabou stránku školství lze považovat neuspokojivý stav vybavení škol a školských zařízení, nedostatek finančních prostředků na provoz a investice a nízké počty dětí ve třídách ZŠ. V návrhové části byly v konečném důsledku zpracovávány 3 problémové oblasti, kterým bylo přiřazeno celkem 5 cílů. První problémovou oblastí je „Nedostatečná péče o děti do 3 let“. K této problémové oblasti se vážou cíle „Rozšíření kapacity mateřských škol pro děti do 3 let“. Druhou problémovou oblastí jsou „Volné kapacity základních škol“. Navržená opatření jsou zpracování odhadů demografického vývoje Rýmařovského regionu a dostatečné a kvalitní pokrytí ORP školskými zařízeními. Další problémovou oblast školství představuje „Nedostatečná komunikace ředitelů školských zařízení“. K odstranění toho problému byly definovány dva cíle, které se zaměřují na vytvoření pracovní pozice koordinátora pro školství a vytvoření kabinetu škol.

Třetí kapitola analyzovala oblast sociálních služeb. Obecně se předpokládá prodlužování života občanů a s tím spojená větší náročnost a vyšší požadavky na zdravotní a sociální péči o starší osoby. Vývoj věkové struktury naznačuje, že rozšiřování sociálních služeb bude do budoucna nezbytné. Na území ORP Rýmařov působí 12 typů zařízení sociálních služeb. V území jsou považovány za problémové okruhy „Nedostatek bezbariérových přístupů do veřejných budov“ a „Malá úroveň komunikace mezi státní správou, samosprávou a poskytovateli sociálních služeb“. K prioritám patří tedy navýšení bezbariérových vstupů do veřejných budov, dále vytvoření pracovní pozice koordinátora, který by byl nápomocný všem obcím ve SO ORP při řešení jednotlivých potřeb v sociální oblasti. Dalším cílem je rovněž zlepšení komunikace aktérů v sociálních službách a to díky pořádání pravidelných kulatých stolů, které by se týkaly sociální problematiky ve SO ORP. Na těchto setkáních by docházelo k předávání informací a výměně zkušeností.

Z analýzy odpadového hospodářství SO ORP Rýmařov, z osobních rozhovorů se starosty obcí a z výsledků dotazníkového šetření vyplynuly 2 problémové oblasti, kterým bylo přiřazeno celkem 5 cílů. První problémovou oblastí je „Vysoké množství skládkovaných odpadů“. V rámci spolupráce se obce snaží tento problém řešit, vybudováním sběrných míst v každé obci a rozšiřováním systému pro separaci odpadů pořízením nádob na třídění odpadů. Druhou problémovou oblastí je „Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem“. Navržené cíle se vážou k problémovým oblastem, které mají být eliminovány.

Poslední částí strategie je nezaměstnanost, která je na řešeném území velice vysoká. Z analýzy a z osobních rozhovorů se starosty obcí vyplynuly celkem 2 problémové oblasti. První problémovou oblastí je „Vysoká nezaměstnanost“. K této problémové oblasti se vážou 4 cíle. Jedná se především o vytvoření pracovní pozice projektového manažera v oblasti podnikání, vytvoření platformy se zástupci veřejného a soukromého sektoru, zvýšení vzdělanosti občanů a v neposlední řadě se zabývat podporou sociálního podnikání. Druhou problémovou oblastí je „Nevyužitá průmyslová zóna, nevyužité plochy k podnikání případně brownfields“. Navržené cíle se týkají vytvoření databází brownfields a volných ploch k podnikání.

Na konečné podobě této strategie se podílel řešitelský tým, který navržené problémové okruhy a dílčí cíle projednával s motivujícími starosty i se starosty jednotlivých obcí a ověřoval jejich relevantnost předložením expertní fokusní skupině.

Petr Pecha – koordinátor MOS

Tel. 554 254 309

Tel. 602 521 057

Email: pecha@rymarov.cz

Ing. Nikola Pohanělová – analytik MOS

Tel. 554 254 308

Tel. 605 920 979

Email: pohanelova@rymarov.cz

Ing. Iveta Pochylová

Tel. 554254301

Tel. 774554301

Email: pochylova@rymarov.cz

Ing. Petr Klouda – motivující starosta

Tel. 554 254 130

Email: klouda@rymarov.cz

Eva Machová – motivující starostka

Tel. 554 230 127

Email: starosta@hornimesto.cz

8. Seznam příloh

8.1. Seznam tabulek a příloh

Tab. 1.1: Základní informace o strategii	6
Tab. 1.2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí	7
Tab. 1.3: Relevantní významné strategické dokumenty	9
Tab. 2.1: Charakteristika území ORP	13
Tab. 2.2: Demografický vývoj obyvatel v území ORP	14
Tab. 2.3: Stručná charakteristika školství v území ORP	16
Tab. 2.4: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP	17
Tab. 2.5: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP..	18
Tab. 2.6: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP	19
Tab. 2.7: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání	20
Tab. 2.8: Charakteristika domácností.....	20
Tab. 2.9: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP	21
Tab. 2.10: Charakteristika trhu práce v území ORP.....	22
Tab. 2.11: Územní a strategické plánování	26
Tab. 2.12: Popis klíčových aktérů	29
Tab. 2.13: SWOT analýza	30
Tab. 3.1: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání.....	34
Tab. 3.2: Počty škol a školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	36
Tab. 3.3: Pracovníci ve školství ORP	37
Tab. 3.4: Počet ZŠ za ORP	40
Tab. 3.5: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP	41
Tab. 3.6.a: ZŠ zřizované v ORP ZŠ ZŘIZOVANÉ OBCEMI	41
Tab. 3.6.b: ZŠ zřizované v ORP ZŠ KRAJSKÉ	42
Tab. 3.7: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP.....	42
Tab. 3.8: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP	43
Tab. 3.9: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP	43
Tab. 3.10: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP	43
Tab. 3.11: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP	44
Tab. 3.12: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP	44
Tab. 3.13: Počet absolventů ZŠ v ORP	45
Tab. 3.14: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP	46
Tab. 3.15: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP	46
Tab. 3.16: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013.....	48
Tab. 3.17: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	49
Tab. 3.18: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	49
Tab. 3.19: MŠ v ORP	52
Tab. 3.20: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP	52
Tab. 3.21: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013.....	53
Tab. 3.22: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	54
Tab. 3.23: Školní družiny a školní kluby v ORP	54

Tab. 3.24: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP	56
Tab. 3.25: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP	56
Tab. 3.26: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	56
Tab. 3.27: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	57
Tab. 3.28: SVČ zřizované obcemi v ORP	57
Tab. 3.29: Údaje o pracovnících SVČ v ORP	57
Tab. 3.30: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	58
Tab. 3.31: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	58
Tab. 3.32: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi	58
Tab. 3.33: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč	59
Tab. 3.34: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	59
Tab. 3.35: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013	60
Tab. 3.36: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023	60
Tab. 3.37: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013	72
Tab. 4.1: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP	89
Tab. 4.2a: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	90
Tab. 4.2b: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP	90
Tab. 4.3: Počet jednotlivých typů sociálních služeb	91
Tab. 4.4: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)	91
Tab. 4.5: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele	92
Tab. 4.6: Počet sociálních služeb dle zřizovatele	92
Tab. 4.7: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012	93
Tab. 4.8: Kapacita zařízení sociálních služeb	94
Tab. 4.9: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012 (v tis. Kč)	94
Tab. 4.10: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012	95
Tab. 4.11: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012 (v tis. Kč)	96
Tab. 4.12 Analýza cílových (dotčených) skupin	97
Tab. 4.13 Analýza rizik – registr rizik v oblasti	99
Tab. 4.14 SWOT analýza sociálních služeb v území ORP	102
Tab. 5.1: Sběrné dvory na území ORP, současný stav	127
Tab. 5.2: Sběrná místa na území ORP, současný stav	128
Tab. 5.3: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav	129
Tab. 5.4: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	130
Tab. 5.5: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav	131
Tab. 5.6: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav	132
Tab. 5.7: Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	133
Tab. 5.8: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	134

Tab. 5.8a: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012.....	135
Tab. 5.9: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012	136
Tab. 5.10: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012.....	139
Tab. 5.11: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je ORP Rýmařov, rok 2012.....	140
Tab. 5.12: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	141
Tab. 5.13: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012	141
Tab. 5.14: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012	142
Tab. 5.15: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013.....	143
Tab. 5.16: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012.....	144
Tab. 5.17: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	144
Tab. 5.18: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012.....	145
Tab. 5.19: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	147
Tab. 5.20: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012	149
Tab. 5.21: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	150
Tab. 5.22: Technické vybavení pro nakládání s odpady v obcích ORP Rýmařov – stav k 1. 10. 2014.	150
Tab. 5.23: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	151
Tab. 5.24: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	153
Tab. 5.25: Příjmy obcí ORP – správní poplatky.....	154
Tab. 5.26: Výdaje obcí – nakládání s odpady	155
Příloha č. 5.1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012	183
Příloha č. 5.2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	185
Příloha č. 5.3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012	190
Příloha č. 5.4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	192
Příloha č. 5.5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	194
Příloha č. 5.6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	200
Příloha č. 5.7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	202
Příloha č. 5.8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	204
Příloha č. 5.9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	207

Příloha č. 5.10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	209
Tab. 6.1: Vývoj počtu obyvatel v obcích SO ORP Rýmařov v desetiletém období 2004-2013	212
Tab. 6.2: Nezaměstnanost v obcích SO ORP Rýmařov, v Moravskoslezském kraji a v České republice v letech 2004-2014 v %	214
Tab. 6.3: Nezaměstnanost v jednotlivých obcích dle statistiky ÚP k 30.6.2014	215
Tab. 6.4.a: Firmy v ORP Rýmařov s více než 10 zaměstnanci - Břidličná.....	217
Tab. 6.4.b: Firmy v ORP Rýmařov s více než 10 zaměstnanci – Dolní Moravice	218
Tab. 6.4.c: Firmy v ORP Rýmařov s více než 10 zaměstnanci – Horní Město	218
Tab. 6.4.d: Firmy v ORP Rýmařov s více než 10 zaměstnanci – Malá Morávka	218
Tab. 6.4.e: Firmy v ORP Rýmařov s více než 10 zaměstnanci – Ryžoviště.....	219
Tab. 6.4.f: Firmy v ORP Rýmařov s více než 10 zaměstnanci – Rýmařov, Janovice u Rýmařova.....	219
Tab. 6.4.g: Firmy v ORP Rýmařov s více než 10 zaměstnanci – Stará Ves	220
Tab. 6.4.h: Firmy v ORP Rýmařov s více než 10 zaměstnanci – Tvrdkov	220
Tab. 6.5: Zaměstnanost podle jednotlivých odvětví k 30.6.2014 v ORP Rýmařov	221
Tab. 6.6: Volná pracovní místa k 31. 12. 2013 v ORP Rýmařov.....	223
Tab. 6.7: Uchazeči o zaměstnání k 30.6.2014	223
Tab. 6.8: Struktura uchazečů podle požadovaného zaměstnání	224
Tab. 6.9: Struktura uchazečů podle vzdělání	225
Tab. 6.10: Obyvatelstvo vyjíždějící do zaměstnání a škol.....	226
Tab. 6.11: Pilíř hospodářských podmínek území – hodnotící ukazatele	227
Tab. 6.12: Počet zaměstnanců ve státní sféře a ve zdravotnických a sociálních zařízeních (větší organizace)	228
Tab. 6.13 Registrované subjekty v ORP Rýmařov.....	230
Tab. 6.14: Počet zaměstnanců VPP k 30.6.2014	232
Tab. 6.15: ÚSPĚŠNÍ ŽADATELÉ V OPR Rýmařov.....	236
Tab. 6.16: NEÚSPĚŠNÍ ŽADATELÉ V ORP Rýmařov	236
Tab. 6.17: Statistika čerpání dotací z programů OPPI	237

8.2. Seznam grafů

Graf č. 2.1 : Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012.....	15
Graf č. 3.1 Pracovníci v MŠ a ZŠ.....	40
Graf č. 3.2 Počty dětí v MŠ podle zřizovatele.....	51
Graf č. 4.1: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP	118
Graf č. 4.2: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	118
Graf č. 4.3: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP	119
Graf č. 4.4: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	119
Graf č. 4.5: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	119
Graf č. 4.6: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele.....	120
Graf č. 4.7: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením.....	120
Graf č. 4.8: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012	120
Graf č. 4.9: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP	121
Graf č. 5.1 Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012.....	184
Graf č. 5.2 Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012....	191
Graf č. 5.3 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	193
Graf č. 5.4 Identifikace 5 hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012	199
Graf č. 5.5 Podíl množství BRKO na množství RO na území ORP za období 2008-2012.....	201
Graf č. 5.6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění...	203
Graf č. 5.7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO.....	206
Graf č. 5.8 Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012	208
Graf č. 5.9 Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012.....	211
Graf č. 6.1 Struktura uchazečů podle věku k 30.6.2014.....	223
Graf č. 6.2 Struktura uchazečů podle požadovaného zaměstnání.....	224
Graf č. 6.3 Struktura uchazečů podle vzdělání k 30.6.2014	225

8.3. Seznam obrázků

Obrázek č. 2.1: Administrativní členění správního obvodu.....	12
Obrázek č. 2.2 Mapa obcí ORP Rýmařov s územním plánem	27